

Dokument nr. 15:5

(2013–2014)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 601 – 750

27. mars – 7. mai 2014

Innhold

Spørsmål	Side
601. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. automatisk trafikkontroll, besvart av samferdselsministeren	13
602. Fra stortingsrepresentant Ingrid Heggø, vedr. fiskejuks, besvart av fiskeriministeren	13
603. Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. Storskog grensekontrollsted, besvart av justis- og beredskapsministeren	15
604. Fra stortingsrepresentant Terje Breivik, vedr. transport av gods til sjøs, besvart av næringsministeren	16
605. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. hvitvasking av penger, besvart av justis- og beredskapsministeren	17
606. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. økonomisk kriminalitet, besvart av justis- og beredskapsministeren	18
607. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. energiavgifter ved fornybare energi, besvart av olje- og energiministeren	19
608. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. bemanningsnøkkelen ved private sykehjem, besvart av justis- og beredskapsministeren	19
609. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. at kriminalitet, hvitvasking og svart arbeid i stort omfang truer norske arbeidsplasser, besvart av arbeids- og sosialministeren	20
610. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. nedleggelse av palliativ sengepost ved Ski sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	20
611. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Stiftelsen Albatrossen, besvart av helse- og omsorgsministeren	22
612. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. å drøfte nye retningslinjer for tildeling av hjelpemidler for sportsaktiviteter med de organisasjonene dette gjelder for, besvart av arbeids- og sosialministeren	23
613. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. arbeidsinnvandring til Norge, besvart av justis- og beredskapsministeren	23
614. Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. bistandsinstruksen, besvart av forsvarsministeren	24
615. Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. AIM Norway SF, besvart av forsvarsministeren	25
616. Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. bruk av palmeolje i kraftfôr, besvart av landbruks- og matministeren	26
617. Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. Aker Solutions, besvart av næringsministeren	27
618. Fra stortingsrepresentant Marianne Marthinsen, vedr. forskrift til lov om land for land-rapportering, besvart av finansministeren	27
619. Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. palliativ avdeling ved Ski sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	28
620. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. nasjonalt register for hjertestartere, besvart av helse- og omsorgsministeren	30
621. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. Avregningsutvalget for aktivitetsbasert finansiering i sykehusene, besvart av helse- og omsorgsministeren	30

622.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. ny handlingsplan for et universelt utformet Norge, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	31
623.	Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. fiskeindustrien, besvart av arbeids- og sosialministeren	32
624.	Fra stortingsrepresentant Tore Hagebakken, vedr. Gjøvikbanen, besvart av samferdselsministeren	33
625.	Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. dyslektikere, besvart av kunnskapsministeren	34
626.	Fra stortingsrepresentant Terje Breivik, vedr. regnskapsregler, besvart av finansministeren	35
627.	Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. ekspressbusstilbudet for pendlere fra Indre Østfold, besvart av samferdselsministeren	36
628.	Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. den kunstneriske ytringsfrihet, besvart av utenriksministeren	37
629.	Fra stortingsrepresentant Jorid Holstad Nordmelan, vedr. kulturminner, besvart av klima- og miljøministeren	38
630.	Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. Ravneberget fengsel, besvart av justis- og beredskapsministeren	39
631.	Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. utenlandske transportselskaper registrert i mva-registeret., besvart av finansministeren	39
632.	Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. Grytøya-ulykken, besvart av forsvarsministeren	40
633.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. momskompensasjonen til kommunene, besvart av finansministeren	41
634.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. elektrifisering av fase 1 på Utsirahøyden, besvart av olje- og energiministeren	42
635.	Fra stortingsrepresentant Are Helseth, vedr. logopedtilbud, besvart av helse- og omsorgsministeren	43
636.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Haraldsplass Diakonale Sykehus i Bergen, besvart av arbeids- og sosialministeren	45
637.	Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiten, vedr. rehabilitering for svaksynte og blinde, besvart av helse- og omsorgsministeren	46
638.	Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. menneskerettigheter i Venezuela, besvart av utenriksministeren	47
639.	Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. rett til enke- eller enkemannspensjon, besvart av arbeids- og sosialministeren	48
640.	Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. skatteattest, besvart av finansministeren	49
641.	Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. byggebransjen, besvart av finansministeren	49
642.	Fra stortingsrepresentant Anders B. Werp, vedr. tiltak mot ulv i Finnemarka, besvart av klima- og miljøministeren	50
643.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. barnetrygden for flerbarnsfamilier, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	50
644.	Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. rensing av fiskefôr til bruk i lakseoppdrett, besvart av fiskeriministeren	51
645.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	52
646.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. utenlandske prostituerte, besvart av justis- og beredskapsministeren	53
647.	Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. Fornebubanen, besvart av samferdselsministeren	54
648.	Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. helsehjelp til papirløse migranter, besvart av helse- og omsorgsministeren	55

649.	Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. flytte tiltak for ansatte i DFØ, besvart av finansministeren	56
650.	Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. Xclass-ordningen, besvart av kunnskapsministeren	57
651.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. Senter for krisepsykologi, besvart av helse- og omsorgsministeren	58
652.	Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. Datalagringsdirektivet, besvart av samferdselsministeren	59
653.	Fra stortingsrepresentant Karianne O. Tung, vedr. kulturskolene, besvart av kunnskapsministeren	59
654.	Fra stortingsrepresentant Karianne O. Tung, vedr. kulturskoletimen i SFO, besvart av kunnskapsministeren	60
655.	Fra stortingsrepresentant Åse Michaelsen, vedr. varslingssystemer for bil, besvart av samferdselsministeren	60
656.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. Oljedirektoratets kvalitetssikring av konseptvalget for Johan Sverdrup, besvart av olje- og energiministeren	61
657.	Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. utbredelsen av Iskanten, besvart av klima- og miljøministeren	61
658.	Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. overskuddsmassene fra utbyggingen av E6 ved Alta, besvart av samferdselsministeren	62
659.	Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. scootersafari i Hessdalen i Holtålen kommune, besvart av klima- og miljøministeren	63
660.	Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. antall småflyplasser, besvart av samferdselsministeren	64
661.	Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. frivillighetsregisteret, besvart av kulturministeren	64
662.	Fra stortingsrepresentant Jan Böhler, vedr. lovforslaget om voldelige risikosupportere, besvart av justis- og beredskapsministeren	65
663.	Fra stortingsrepresentant Laila Gustavsen, vedr. forholdet mellom ytringsfrihet og lojalitetsplikt om tiggerforbud, besvart av justis- og beredskapsministeren	66
664.	Fra stortingsrepresentant Aud Herbjørg Kvalvik, vedr. godsterminal i Trondheimsregionen, besvart av samferdselsministeren	67
665.	Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. filmskolen på Lillehammer, besvart av kunnskapsministeren	68
666.	Fra stortingsrepresentant Jorid Holstad Nordmelan, vedr. arveloven, besvart av arbeids- og sosialministeren	69
667.	Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. kommersialisering av attføringstiltak, besvart av arbeids- og sosialministeren	70
668.	Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. fremdrift i utbyggingsplanene ved Egersund stasjon, besvart av samferdselsministeren	70
669.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. utmelding av kirken, besvart av kulturministeren	71
670.	Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. energieffektive bygg, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	72
671.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. nasjonal TT-ordning, besvart av samferdselsministeren	73
672.	Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. elavgiften, besvart av finansministeren	74
673.	Fra stortingsrepresentant Johnny Ingebrigtsen, vedr. den kommersielle bedriften Psykia, besvart av helse- og omsorgsministeren	74
674.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. klimarisikoen fra Statoils olje- og gassreserver, besvart av olje- og energiministeren	76

675.	Fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik, vedr. hjørnesteinsbedriften på Træna, besvart av fiskeriministeren	77
676.	Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. leting etter nordmenn som ble henrettet i Norge under 2. verdenskrig, besvart av forsvarsministeren	78
677.	Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. sykehusklovnene, besvart av helse- og omsorgsministeren	79
678.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. arbeidsmiljølovens regler i helseforetakene, besvart av helse- og omsorgsministeren	79
679.	Fra stortingsrepresentant Karianne O. Tung, vedr. forskningen på seksuelle overgrep, besvart av helse- og omsorgsministeren	80
680.	Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. skoliose-opererte, besvart av arbeids- og sosialministeren	82
681.	Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. bjørn, besvart av klima- og miljøministeren	83
682.	Fra stortingsrepresentant Kåre Simensen, vedr. Pasientreiser, besvart av helse- og omsorgsministeren	83
683.	Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. Johan Sverdrup utbygging fase 1, besvart av olje- og energiministeren	85
684.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. anbefalinger HPV-vaksineringer, besvart av helse- og omsorgsministeren	86
685.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. sykepenges k nyttet til sosiale forhold, besvart av arbeids- og sosialministeren	86
686.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. taushetsplikten, besvart av finansministeren	87
687.	Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. overføringer til Syria, besvart av utenriksministeren	88
688.	Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. taximarkedet, besvart av samferdselsministeren	89
689.	Fra stortingsrepresentant Eva Kristin Hansen, vedr. utbyggingen av Ørland Hovedflystasjon, besvart av forsvarsministeren	90
690.	Fra stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan, vedr. forenklet transfer, besvart av samferdselsministeren	92
691.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. «ostetollen», besvart av landbruks- og matministeren	92
692.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. nasjonale forskrifter under Landbruks- og matdepartementet, besvart av landbruks- og matministeren	93
693.	Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. maritim utdanning, besvart av kunnskapsministeren	94
694.	Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. humanitære hjelpearbeidere, besvart av utenriksministeren	94
695.	Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiten, vedr. barnevernssaker, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	96
696.	Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. palliativt tilbud, besvart av helse- og omsorgsministeren	97
697.	Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. anskaffelsesregler, besvart av næringsministeren	98
698.	Fra stortingsrepresentant Odd Omland, vedr. småkraftverk, besvart av olje- og energiministeren	99
699.	Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. at Nav skal byrje å setje karakterar på mellomleiarane sine, besvart av arbeids- og sosialministeren	100
700.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. pasienttransport, besvart av helse- og omsorgsministeren	100

	Side
701. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. nevroplan 2015, besvart av helse- og omsorgsministeren	101
702. Fra stortingsrepresentant Audun Otterstad, vedr. destruksjon av ammunisjon, besvart av forsvarsministeren	102
703. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. ideelle foreldre- og barnsentre, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	103
704. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. å avhjelpe den kritiske flyktningssituasjonen på grunn av krisen i Syria, besvart av utenriksministeren	104
705. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. tannhelsesjekk, besvart av helse- og omsorgsministeren	105
706. Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. attførings- og vekstbedriftene, besvart av arbeids- og sosialministeren	106
707. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. elektrifisering og opprustning av Trønder- og Meråkerbanen, besvart av samferdselsministeren	106
708. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. KVU og KS1, besvart av finansministeren	107
709. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. pensjonsutfordringene, besvart av helse- og omsorgsministeren	108
710. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. veilednings- og ID-kontrollfunksjon til skattekontoret i Seljord, besvart av finansministeren	109
711. Fra stortingsrepresentant Gunvor Eldegard, vedr. framdriftsplanen for utbygging av Follobana, besvart av samferdselsministeren	109
712. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. insentivordninger for film- og TV-produksjoner, besvart av kulturministeren	110
713. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. etablering av et ressurs- og kompetansesenter for sikkerhet og beredskap i nordområdene (RKSAN), besvart av justis- og beredskapsministeren	111
714. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. blinde og svaksynte, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	111
715. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. behandling av barn med trisomi 13 og 18, besvart av helse- og omsorgsministeren	112
716. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. korrupsjonsbekjempelse, besvart av justis- og beredskapsministeren	114
717. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. salget av eiendommen Austre Adventfjord på Svalbard, besvart av næringsministeren	115
718. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. forenkling av byggeteknisk forskrift, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	115
719. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. trafikken på E6 gjennom Levanger sentrum, besvart av samferdselsministeren	116
720. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. investeringsviljen i landbruket, besvart av landbruks- og matministeren	116
721. Fra stortingsrepresentant Marianne Marthinsen, vedr. overføring av forvaltningen av særavgifter og merverdiavgift ved innførsel fra Toll- og avgiftsetaten til Skatteetaten, besvart av finansministeren	117
722. Fra stortingsrepresentant Marianne Marthinsen, vedr. organisasjonsendringene av Toll- og avgiftsetaten til Skatteetaten og innlemmelsen av Statens innkrevingsentral i Skatteetaten, besvart av finansministeren	118
723. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. matsvinn, besvart av landbruks- og matministeren	119
724. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. behandlingsreiser, besvart av helse- og omsorgsministeren	119
725. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. å innføre en ordning med nettapotek, besvart av helse- og omsorgsministeren	120

726.	Fra stortingsrepresentant Terje Breivik, vedr. enslige uføre fosterforeldre, besvart av arbeids- og sosialministeren	121
727.	Fra stortingsrepresentant Terje Breivik, vedr. etablering av en markedsportal, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	122
728.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. implementering av EUs prosedyreforordning, besvart av næringsministeren	123
729.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. menneskerettar i Kina, besvart av utenriksministeren	124
730.	Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. bioplast, besvart av klima- og miljøministeren	125
731.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. barnefamilier med opphold i Norge, besvart av justis- og beredskapsministeren	126
732.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. kvaliteten i fødsels- og barselomsorgen, besvart av helse- og omsorgsministeren	126
733.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. tilskuddsordning i Husbanken, besvart av helse- og omsorgsministeren	128
734.	Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. bilaterale investeringsavtaler, besvart av næringsministeren	129
735.	Fra stortingsrepresentant Per Rune Henriksen, vedr. status i arbeidet med EUs gassmarkedsdirektiv, besvart av olje- og energiministeren	129
736.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. leger som har så sterke personlige overbevisninger at de ikke ser seg i stand til å henvise til abort, besvart av helse- og omsorgsministeren	130
737.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. tvisteløsningsorgan, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	131
738.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. retningslinjer for lederlønninger i staten, besvart av næringsministeren	132
739.	Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. traumetilbudet i Bodø, besvart av helse- og omsorgsministeren	132
740.	Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. norsk engasjement i Mellom-Amerika, besvart av utenriksministeren	133
741.	Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. domfeltes kvinners soningsforhold, besvart av justis- og beredskapsministeren . .	134
742.	Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. sosial dumping i luftfarten, besvart av samferdselsministeren	135
743.	Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. ensliges økonomiske situasjon, besvart av finansministeren	135
744.	Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. veksthus på Tøyen, besvart av kunnskapsministeren	137
745.	Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. miljøkrav til drosjenæringen, besvart av samferdselsministeren	137
746.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. asfaltlegging for 2014, besvart av samferdselsministeren	138
747.	Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. merking av oppdrettslaks, besvart av fiskeriministeren	139
748.	Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. konsesjonsvilkår i småkraftbransjen, besvart av olje- og energiministeren	140
749.	Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiten, vedr. tolk/ledsagerhjelp for døvblinde, besvart av arbeids- og sosialministeren	141
750.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. Nasjonalt senter for kunst og kultur i utdanningen, besvart av kunnskapsministeren	142

*Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (601 - 750) for sesjonen 2013-2014.*

Partibetegnelse:

*A Det norske Arbeiderparti
FrP Fremskrittspartiet
H Høyre
KrF Kristelig Folkeparti*

*Sp Senterpartiet
SV Sosialistisk Venstreparti
V Venstre
MDG Miljøpartiet De Grønne*

Andersen, Karin (SV)	643, 714, 715, 731
Arnstad, Marit (Sp)	681
Aukrust, Åsmund (A)	616, 617
Bekkevold, Geir Jørgen (KrF)	703, 710, 743
Bjørdal, Fredric Holen (A)	660, 667, 699, 706
Bollestad, Olaug V. (KrF)	621, 622, 645, 651, 700, 701, 709
Breivik, Terje (V)	604, 626, 726, 727
Bøhler, Jan (A)	662
Christoffersen, Lise (A)	742
de Ruiten, Freddy (A)	637, 695, 749
Eide, Rigmor Andersen (KrF)	747, 748
Eldegard, Gunvor (A)	711
Ellingsen, Jan Arild (FrP)	632
Elvenes, Hårek (H)	605, 606, 686
Elvestuen, Ola (V)	638, 670, 708, 730
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	750
Grande, Arild (A)	639, 661, 712
Grande, Trine Skei (V)	628, 694, 713
Greni, Heidi (Sp)	659
Grøvan, Hans Fredrik (KrF)	690
Gundersen, Gunnar (H)	716
Gustavsen, Laila (A)	663
Hagebakken, Tore (A)	624
Hansen, Eva Kristin (A)	689
Hansen, Svein Roald (A)	630, 680
Hansen, Øystein Langholm (A)	668
Hansson, Rasmus (MDG)	634, 674
Heggø, Ingrid (A)	602
Helseth, Are (A)	635
Henriksen, Kari (A)	687, 741
Henriksen, Martin (A)	623
Henriksen, Per Rune (A)	735
Hjemdal, Line Henriette (KrF)	625, 644, 723, 724
Holmås, Heikki Eidsvoll (SV)	657
Huitfeldt, Anniken (A)	614, 615
Ingebrigtsen, Johnny (SV)	673
Juvik, Kjell-Idar (A)	675
Kjerkol, Ingvild (A)	671
Kvalvik, Aud Herbjørg (SV)	664
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	631, 725
Lysbakken, Audun (SV)	613, 620, 648, 677, 697, 705, 739
Marthinsen, Marianne (A)	618, 721, 722

Melby, Guri (V)	744, 745
Micaelsen, Torgeir (A)	684, 685, 736
Michaelsen, Åse (FrP)	655
Navarsete, Liv Signe (Sp)	728, 729
Njåstad, Helge André (FrP)	737
Nordmelan, Jorid Holstad (A)	629, 666
Nordås, Janne Sjelmo (Sp)	603, 652
Nybø, Iselin (V)	650, 676, 693
Omland, Odd (A)	698
Otterstad, Audun (A)	702
Pedersen, Helga (A)	608, 649
Pollestad, Geir (Sp)	607, 691, 692, 717, 720, 738
Raja, Abid Q. (V)	610, 627, 658, 688, 696, 707
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	646, 656, 678
Rotevatn, Sveinung (V)	669
Rytman, Jørund (FrP)	734
Simensen, Kåre (A)	682
Sivertsen, Eirik (A)	704
Skjelstad, André N. (V)	718, 719
Solhjell, Bård Vegar (SV)	619, 647, 740
Steffensen, Roy (FrP)	601, 746
Syversen, Hans Olav (KrF)	640, 641
Toppe, Kjersti (Sp)	611, 633, 636, 732, 733
Trettebergstuen, Anette (A)	609
Tung, Karianne O. (A)	653, 654, 679
Werp, Anders B. (H)	642
Aasland, Terje (A)	672, 683
Aasrud, Rigmor (A)	612, 665

Dokument nr. 15:5

(2013-2014)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 601

Innlevert 27. mars 2014 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 7. april 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Viser til regjeringsplattformens punkt om streknings-ATK, og at denne ordningen skal evalueres.

Hvordan ser statsråden for seg at dette vil gjøres, og når kan vi forvente at en slik evaluering finner sted?»

Svar:

Regjeringsplattformen sier at bruken av streknings-ATK skal evalueres. I samsvar med regjeringens uttalte mål, har jeg derfor bedt Statens vegvesen stoppe videre etablering av tiltaket før ordningen er evaluert.

Det har i 2011 og 2013 vært gjennomført evalueringer av hvordan streknings ATK har påvirket kjø-

refarten, henholdsvis på tre prøvestrekninger og i tunnel. Begge evalueringene viser god effekt når det gjelder fartsreduksjon. Den trafiksikkerhetsmessige effekten av streknings-ATK over tid har imidlertid ikke vært evaluert tidligere.

Det er viktig å sikre at evalueringen gjøres av en nøytral part. Det kan være uheldig dersom de som evaluerer en ordning er de samme som er pådriver for ordningen. Via Statens vegvesen er Transportøkonomisk institutt engasjert til å gjennomføre en analyse av hvordan tiltaket påvirker antall trafikku-lykker. Denne analysen vil være ferdig før sommeren 2014.

SPØRSMÅL NR. 602

Innlevert 27. mars 2014 av stortingsrepresentant Ingrid Heggø

Besvart 1. april 2014 av fiskeriminister Elisabeth Aspaker

Spørsmål:

«På NRK Brennpunkt kunne ein 25 mars d.å. sjå dokumentasjon på fiskejuks, der det kom fram at 40 % av aktørane sa dei hadde opplevd juks. Fiskeriministeren har uttrykt at dette er nedslåande og sørgelig. Noko ein lett kan vera samd i. Det ligg eit

framlegg om ny landingsforskrift, der det er ytterligere krav til vekt og veging og kontroll av sedlar.

Kva har fiskeriministeren tenkt å gjera med ny landingsforskrift og kor tid vil dette skje og vil det komme eventuelle andre tiltak?»

GRUNNGJEVING:

På NRK Brennpunkt 25. mars gjekk det ein dokumentar på utbredt fiskejuks. Ved universitetet i Tromsø føreligg det også ein rapport som dokumenterar at 40 % av dei som var med i undersøkinga hadde opplevd juks. I Brennpunkt vart det også vist til at Island hadde betre kontroll, bl.a. avdi det var ei heilt anna openheit og det var også tilsett vektarar som stod for innveginga. Det er sannsynleg at statlege vektarar ville hatt effekt, men det vil i så fall slå hardt ut på antall mottaksstasjonar rundt om i landet, noko som underteikna finn å være dårlig fiskeri og distriktpolitikk. Regjeringa Solberg reduserte også bevilginga til Fiskeridirektoratet i sitt første budsjett. Dette er kompliserte kontroller og med redusert bevilgning til Fiskeridirektoratet er det grunn til å bekymre seg over om nye kontrollører sin kompetanse og kvalitet er nedprioritert. Forslag til ny landingsforskrift har vore på høyring. Ved ei innføring av denne vil det gje bla ytterlegare krav til vekt og veging og også kontroll av sluttseddel. Spørsmålet går på framtidige tiltak for å bekjempe fiskekriminalitet og om ministeren vil sørge for at ny landingsforskrift kjem på plass og i tilfelle når dette kan skje, og også om det er andre tiltak ein vil vurdere for å komme problemstillinga til livs.

Svar:

All hausting av marine ressursar skal vere berekraftig. Dette er fellesskapet sine ressursar, og dei skal forvaltast til det beste for samfunnet. Brot på regelverk, landingsforskrifta inkludert, er ikkje akseptabelt. I tillegg til at det er miljøkriminalitet som kan skade Noreg sitt internasjonale omdøme, er det til skade for konkurransen dersom spelereglane ikkje vert følgde.

For ordens skuld vil eg først orientere om det som ligg til grunn for arbeidet med ny landingsforskrift, deretter vil eg seie litt om tidsrammene og eventuelle andre tiltak.

Formålet med den eksisterande forskrifta er å sikre opplysningar som er naudsynte for å sikre ei berekraftig forvaltning av dei levande marine ressursane gjennom ressurskontroll, kvotekontroll og ein optimal fiskeristatistikk. På det viset er forskrifta ein nyttig reiskap for å motverke brot på fiskerilovgjevinga.

Etter ei vurdering blei det beslutta at ein burde sjå på landingsforskrifta på nytt. Statistikk og informasjon frå kontrollarbeidet til Fiskeridirektoratet viste at det fortsatt er utfordringar, og at det vil vere nytting å styr-

ke forskrifta slik at ho blir meir dekkande og målretta. Det blei derfor beslutta å revidere for-skrifta.

I arbeidet med å revidere forskrifta har det vore gjennomført ein grundig og god prosess der næringa har vore involvert både gjennom høyring og arbeidsmøte. Næringa har også vore invitert til å kome med ytterlegare innspel.

Undervegs har det vore lagt spesielt vekt på å justere to område som er vesentlege for å sikre eit korrekt oversyn over uttaket av ressursar; krav til vektor og veging, samt ei utvida plikt til å oppgje landings- og omsetnadsopplysningar for både fiskarar og fiske-mottak. Desse to felta er sentrale når ein skal berekne korrekt uttak av ressursar frå havet, og er berejtelkar i ein god ressursrekneskap.

I tillegg til å sikre ei berekraftig forvaltning av fiskeriresursane er det vår oppgåve å sikre ei samfunnsøkonomisk lønsam sjømatnæring. Vi skal medverke til å sikre sysselsetjing og busetjing i kystsamfunna. Dette er noko av bakgrunnen for at revisjonsarbeidet ikkje er slutført. Det er viktig å sjå på dei kostnadmessige konsekvensane, slik at vi sikrar at forskrifta gir reelle forbetringar for kontroll av næringa samtidig som vi ikkje påfører næringa uforholdsmessige store ekstra kostnader. Omsynet til kontroll vil likevel vere heilt sentralt for meg.

I tillegg til revisjon av landingsforskrifta arbeider departementet på mange andre felt for både å avsløre og forebygge fiskerikriminalitet. Departementet har styrka kompetansen og kapasiteten sin på analysearbeid i 2014, og det er eit tett samarbeid med andre etatar som Tolletaten, Skatteetaten, Politiet, Kystvakten, Mattilsynet, Arbeidstilsynet og salgslaga.

Eit anna felt som er viktig å arbeide med framover er det haldningsskapande arbeidet. Gode haldningar blir skapt gjennom dialog med aktørane i næringa, og det er viktig at ein held dette ved like slik at næringa forstår kvifor det er så viktig å vege fangstane rett og registrere rett mengde. Dette er eit arbeid som ikkje departementet kan klare åleine, men der vi ven-tar å få hjelp frå næringa sine organisasjonar. Vi kan ikkje kontrollere meir enn 200 000 landingar av fangst i året, heller ikkje vere alle plasser heile tida, så aktørane i næringa må ta ansvar sjølve.

Eg vil så raskt som mogleg invitere næringsorganisasjonane til et møte der vi kan diskutere heile sakskomplekset, og korleis dei kan bidra. Eg vil seie klart til organisasjonane at dei må bli meir aktive og bidra til det haldningsskapande arbeidet, og vil gjere det heilt klart at kriminalitet ikkje kan akseptrast i noka form.

SPØRSMÅL NR. 603**Innlevert 27. mars 2014 av stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås****Besvart 2. april 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Det foreligger planer for nytt bygg på Storskog grensekontrollsted, men framdriften for dette arbeidet synes å være stoppet opp. Det er store behov for bygningsmessige forbedringer og økt kapasitet.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre fremdriften med både de bygningsmessige tiltakene og behovet for styrket kapasitet, slik at man klarer å overholde Schengen-regelverkets krav om 100 prosent personkontroll?»

BEGRUNNELSE:

Fra mai 2012 gjorde norske myndigheter det enklere å krysse grensen for beboere i det norske og russiske grenseområdet. Denne ordningen, grensebeboerbeviset, gir rett til et ubegrenset antall grensepasseringer med opphold på inntil 15 dager for personer bosatt i en sone på 30 kilometer fra riksgrensen Norge-Russland. Storskog grensekontrollsted representerer Schengens yttergrense og Norges eneste Schengen landegrense. Her utføres mellom annet dokumentkontroll, 100 prosent personkontroll, 100 prosent kjøretøykontroll mv. Trafikken over grensestasjonen har de fire siste årene vist en økning på over 100 prosent. Stasjonen har en kapasitet på ca. 175.000 passeringer i året. I 2013 ble det foretatt 320.000 grensepasseringer. Prognosen for 2014 ligger an til over 400.000 grensepasseringer. Utvidet åpningstid og økt

trafikk medfører bl.a. lange køer, grunnet få ansatte og økt arbeidspress på en stasjon hvor det er blitt gjennomført bare små bygningsmessige endringer siden 2001.

Svar:

Det har vært en betydelig vekst i antall grensepasseringer på Storskog de senere årene. I 2012 fikk politiet i Øst-Finnmark tolv nye stillingshjemler for å styrke kontrollen ved Storskog grensekontrollsted, og det ble iverksatt bygningsmessige tilpasninger slik at det er oppnådd en kapasitetsøkning i selve kontrollstasjonen. Toll- og avgiftsetaten har også økt bemanningen. Jeg legger til grunn og er opptatt av at vi overholder Schengen-regelverkets krav til personkontroll, og vil vurdere om det er behov for ytterligere tiltak på for å sikre tilstrekkelige ressurser slik at grensekontrollen skjer på en forsvarlig måte. Statsbygg overleverte forprosjekt for ny grensekontrollstasjon på Storskog i 2012. Det er avdekket svært krevende grunnforhold og fare for eksplosiver i grunnen.

Forslag til kostnadsramme ble betydelig høyere enn først antatt. Det er behov for nærmere utredninger før det kan tas endelig stilling til hvilken løsning som vil være den beste. Jeg vil komme tilbake til dette i den ordinære budsjettprosessen når nødvendige avklaringer foreligger.

SPØRSMÅL NR. 604**Innlevert 27. mars 2014 av stortingsrepresentant Terje Breivik****Besvart 4. april 2014 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Hvilken strategi og hvilke kompensierende tiltak har næringsministeren planlagt for å opprettholde og helst øke transport av gods til sjøs som følge av implementeringen av EUs svoveldirektiv i europeiske farvann fra 1.1.2015?»

BEGRUNNELSE:

Implementering av EUs svoveldirektiv i europeiske farvann fra 1. januar 2015, vil redusere utslippene av forurensende gasser og utslipp fra skipsfarten. Det er svært bra. Samtidig vil direktivet bidra til å gjøre bunkersoljen vesentlig dyrere. Det er anslått at bunkerskostnadene som følge av svoveldirektivet kan øke med 50-70 % fra årsskiftet 2014/2015 og doble seg i løpet av de neste 10-15 årene.

Denne kostnadsøkningen vil være en utfordring for den delen av skipsfarten som frakter varer og gods. Næringen er i dag preget av sterk konkurranse fra lastebiler og frakt langs vei og lave marginer. På tross av tydelige politiske mål om å styrke sjøtransporten går utviklingen i motsatt retning. Godstransport på vei øker, mens transport sjøveien synker. Denne utviklingen vil fortsette om det ikke vises politisk vilje til konkrete tiltak for å styrke sjøtransportens relative konkurransekraft.

Økt sjøtransport representerer en løsning på mange av Norges utfordringer på samferdselssektoren. Det er en felles politisk målsetting om at klimautslippene fra sektoren skal ned og det er helt avgjørende for å nå målene i klimaforliket. Et skip kan løfte inntil 400 trailere av veien. Ved å flytte last fra land til sjø vil en både kunne redusere antall ulykker, redusere skadelige klimautslipp, redusere køer og slitasje på veier og frigjøre kapasitet for fremtidsrettede og miljøvennlige transportformer på veinettet.

De kostnadsøkningene som vil bli belastet transportører, rederier og kunder fra 1.1.2015 som følge av svoveldirektivet er kommet for å bli. En fornyet og effektiv nærskipsfartsflåte er nødvendig dersom skipene skal tilpasse seg dagens miljøkrav og nye nødvendige og varslede krav. Målsettingen med en slik tilpasning må være å legge til rette for en miljøvennlig og energieffektiv nasjonal transportstruktur som fordeler arbeidet mellom sjø, vei og bane på en hensiktsmessig måte. Norge har naturgitte forutsetninger for å utvikle fremtidens miljøvennlige og bærekraftige transportløsninger basert på nærskipsfart. I tillegg har vi en maritim næring som har lang erfaring i å løse krevende transport- og logistikkopdrag internasjonalt.

Skal vi lykkes med våre felles mål om å styrke sjøtransporten på bekostning av vei må myndighetene iverksette nye og kompensierende tiltak for økte kostnader knyttet til nye miljøkrav. Jeg vil tillate meg å peke på noen aktuelle: 1) Lån og garantier til nybygging av skip, 2) Midlertidig vrakpantordning for eldre skip, 3) Tilskudd fra NO_x-fondet og 4) oppretting av nytt «Svovelfond» etter modell fra NO_x-fondet.

Svar:

Regjeringen vil sørge for konkurransekraft for næringslivet. En vesentlig forutsetning for dette er en effektiv infrastruktur av høy kvalitet. Regjeringen vil gjennomføre nødvendige investeringer for å realisere en stor satsing på infrastruktur. Nye virkemidler skal tas i bruk for å gjøre utbyggingen raskere og mer effektiv. Regjeringen vil legge til rette for at mer gods transporteres til sjøs. For å nå dette målet arbeider regjeringen blant annet med å utarbeide en nasjonal havnestrategi.

Som følge av FNs Sjøfartsorganisasjons (IMO) vedtak i oktober 2008 om strengere krav til skipsfartens luftutslipp gjennom å endre MARPOL-konvensjonen blir det fra 1. januar 2015 krav om at innholdet av svovel i skipsdrivstoff («bunkers») skal være maksimalt 0,1 %. Kravet vil gjelde for skip som går i Nordsjøen, Østersjøen og Engelske kanalen. Dagens krav til svovelinnhold i skipsdrivstoff er 1,0 %, og til sammenligning er kravet til maksimalt svovelinnhold i lastebildiesel på 0,001 %.

De nye svovelkravene har vært kjent for næringen siden 2008, og flere rederier har allerede investert eller planlegger å investere i renseanlegg (såkalte «scrubbers») som gjør at de kan benytte dagens bunkers, men med utslipp innen de nye grenseverdiene. Andre rederier bygger skip med det mer miljøvennlige LNG som drivstoff. Disse kan få investeringstilskudd fra NO_x-fondet. Slike tilskudd er i tråd med regjeringens politikk om å bidra til at mer miljøvennlig drivstoff tas i bruk i næringen. NO_x-fondet skal bidra til at Norge overholder sine internasjonale forpliktelser om reduksjon av NO_x-utslippene. En positiv tilleggseffekt er at en lang rekke av tiltakene også gir reduserte svovelutslipp.

Norske myndigheter og næringen deltar også aktivt i et forum opprettet av Europakommisjonen («European Sustainable Shipping Forum») for å drøfte tiltak for å lette innføringen, og sikre etterlevelse av de nye svovelkravene. I tillegg har Samferdselsdepartementet nylig bedt Transnova om å prioritere nærskipsfart i sitt arbeid, og gi støtte til bruk av LNG-teknologi innen skipsfart.

SPØRSMÅL NR. 605**Innlevert 28. mars 2014 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 2. april 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hva vil justisministeren gjøre for at identifisering og etterforskning av hvitvasking av penger blir intensivert og prioritert av myndighetene?»

BEGRUNNELSE:

Politiet og påtalemyndigheten er ikke god nok til å identifisere og etterforske hvitvasking av penger. Det er hovedkonklusjonen i en rapport Politidirektoratet har fått utarbeidet under ledelse av professor Dan Magnusson.

Undersøkelsen tyder på at verken skattemyndighetene, bostyrere, påtalemyndighet eller politiet prioriterer å identifisere og etterforske hvitvasking.

Svar:

Norge deltar i det internasjonale nettverket Financial Action Task Force (FATF). Her samarbeider en rekke land verden over med strategier og tiltak for å forebygge og bekjempe hvitvasking og terrorfinansiering. Det er i denne sammenheng nylig utarbeidet 40 anbefalinger som landene har forpliktet seg til å følge. De deltakende land blir med regelmessige intervaller evaluert for å se hvordan anbefalingene blir fulgt opp og iverksatt. Norge er i disse dager gjenstand for evaluering fra FATFs side.

Anbefaling nr. 1 legger til grunn at myndighetene i hvert land utarbeider en nasjonal risikovurdering for hvitvasking og terrorfinansiering. Justis- og beredskapsdepartementet har ledet arbeidet med Norges risikovurdering som ble ferdigstilt i mars d.å. Vi samarbeidet nært med både Finansdepartementet og Finanstilsynet, og ikke minst Økokrim i arbeidet. Det er første gang et slikt dokument er presentert i vårt land. Denne rapporten tar for seg på hvilke områder det foreligger fare for hvitvasking, og i hvilken grad de enkelte områdene er spesielt sårbare for den formen for kriminalitet. Gjennom å se på truslene og

graden av sårbarhet kan det med en viss grad av sikkerhet konkluderes med hensyn til hvor risikoutsatt vi er i vårt land for hvitvasking og terrorfinansiering.

Som ledd i arbeidet med rapporten ba departementet Politidirektoratet om å utrede i hvilken grad politiet og påtalemyndigheten prioriterer etterforskning og påtale av hvitvasking som kriminalitetsform. Gjennom Polithøgskolen ble professor Dan Magnussen engasjert for å utføre en gjennomgang av dette spørsmålet. Hans arbeid måtte av tidsmessige grunner begrenses noe, og han konsentrerte seg derfor om å se nærmere på saker ved Oslo politidistrikt. Hans konklusjoner ble innarbeidet i vår nasjonale risikovurdering.

Det synes å være et faktum at politiet og påtalemyndigheten i Norge i liten grad prioriterer å avdekke og forfølge hvitvasking når man arbeider med straffesaker som har ulovlig vinning som motiv. Arbeidet med den nasjonale risikovurderingen peker på dette, og sier noe om årsakene til det.

Risikovurderingen er gjort tilgjengelig for Politidirektoratet og riksadvokaten for at det fra operativt hold kan rettes mer oppmerksomhet mot arbeidet med denne formen for kriminalitet.

Neste skritt i en forsterket innsats mot hvitvasking vil være å følge opp FATF anbefaling nr.2 som sier at det skal utvikles en nasjonal policy, strategi for å bekjempe denne kriminalitetsformen. Videre skal hvert land definere og iverksette konkrete og effektive tiltak, samtidig som det må etableres en mekanisme for nasjonal koordinering av innsatsen. Også her tar Justis- og beredskapsdepartementet et ansvar. Vi har invitert både Finansdepartementet og Utenriksdepartementet til å delta i et prosjekt hvor formålet er å få på plass strategi, tiltak og nasjonal koordinering. Dette arbeidet skal kobles til det pågående arbeidet med en ny handlingsplan mot økonomisk kriminalitet.

SPØRSMÅL NR. 606**Innlevert 28. mars 2014 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 2. april 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hvordan vil regjeringen motarbeide denne type økonomisk kriminalitet?»

BEGRUNNELSE:

Det har i den siste tiden vært flere oppslag i media der leverandører til offentlige byggeprosjekt har benyttet underleverandører som er siktet eller mistenkt for grov økonomisk kriminalitet. Dette er en trussel mot lovlige norske bedrifter, undergraver skattegrunnlaget, og svekker tilliten til institusjoner og myndigheter.

Svar:

Spørsmålet tar opp de utfordringer vi nå står overfor når det gjelder arbeidsmarkeds kriminalitet. Begrepet har ingen entydig definisjon, men man tenker gjerne på bruk av ulovlig arbeidskraft, sosial dumping, fiktiv fakturering og hvitvasking av utbyttet. Slike forhold er skadelig på flere områder og nivåer, og jeg er enig i vurderingene av konsekvensene av en slik utvikling.

I Justis- og beredskapsdepartementet arbeider vi nå med en ny handlingsplan mot økonomisk kriminalitet som skal ferdigstilles i november 2014. Den nye handlingsplanen vil beskrive konkrete tiltak av ulik karakter. Det dreier seg blant annet om endring og innføring av nye rettsregler, og igangsetting av ulike kompetansehevende aktiviteter, så som utdannelsestilbud til politiets etterforskere og kontrollmyndighetenes medarbeidere innenfor faget økonomisk kriminalitet.

Departementet jobber for tiden som kjent også med oppfølgingen av politianalysen. I den forbin-

delse vurderer vi hvordan vi kan sikre større og mer kompetente etterforskningsmiljøer i politidistriktene, miljøer som har tilstrekkelig tverrfaglig tyngde og ressurser til å ta store og krevende straffesaker. I samarbeid med kontrolletatene skal politiet kunne drive mer proaktivt etterretnings- og etterforskningsarbeid for å slå ut de kriminelle nettverkene, samtidig som man prioriterer finansiell analyse og sikring av utbytte av straffbare handlinger for senere inndragning.

Politiet skal også være i dialog med næringslivet for å bidra til at bedrifter settes bedre i stand til å sikre seg mot de kriminelle nettverkene.

Jeg kan i denne sammenheng vise til at Samordningsorganet, som er politiets og påtalemyndighetens koordinerende organ for innsats mot organisert kriminalitet, er pålagt å holde regelmessige møter med representanter for næringslivsorganisasjoner og lederne i de sentrale offentlige kontrollorganene. Her skal man sammen drøfte strategier for bl.a. bekjempelse av kriminalitet i næringslivet og arbeidsmarkedet.

La meg avslutningsvis opplyse at Kripos, etter oppdrag fra riksadvokaten, skal utarbeide en trusselvurdering av kriminalitetssituasjonen innen bygge- og anleggsbransjen. Hensikten er å danne seg et kvalifisert bilde av situasjonen for å kunne stå best mulig rustet til å avdekke og bekjempe kriminelle miljøer relatert til arbeidsmarkeds kriminalitet. Riksadvokaten har engasjert seg aktivt i dette arbeidet, og skal i mai i år holde en konferanse om dette temaet, hvor representanter for politi, påtalemyndighet og sentrale kontrolletater vil delta.

SPØRSMÅL NR. 607**Innlevert 28. mars 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 8. april 2014 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Det har gjennom media kommet frem at en del av den fornybare energien som blir bygget ut i Sverige med støtte av el. sertifikater også er fritatt for energiavgifter. Det gjelder der eier av kraftanlegget selv bruker den produserte strømmen. En slik regel kan bidra i skjevhet i utbyggingen mellom Norge og Sverige.

Kan statsråden gi informasjon om hvor mye fornybar energi som er bygget ut i Sverige med et slikt skattefritak?»

Svar:

I kontakt og i møter med kraftbransjen har jeg blitt orientert om de rådende synspunkter her til lands knyttet til rammevilkårene for elsertifikatmarkedet i

Norge og Sverige. Elavgiftsfritaket for egenproduksjon av vindkraft i Sverige har også vært tatt opp i den sammenheng.

Under mitt møte med Sveriges IT- og energiminister Anna-Karin Hatt i januar tok jeg opp også denne saken. Hatt opplyste i den forbindelse at det ikke foreligger planer om å endre på ordningen nå, men at svenske myndigheter følger utviklingen.

I denne sammenheng skylder jeg å gjøre oppmerksom på at skattespørsmål i tråd med traktaten om elsertifikatmarkedet er et nasjonalt anliggende.

Fra svenske myndigheter har Olje- og energidepartementet fått opplyst at det ikke foreligger informasjon om omfanget av ordningen knyttet til elavgiftsfritak.

SPØRSMÅL NR. 608**Innlevert 28. mars 2014 av stortingsrepresentant Helga Pedersen****Besvart 8. april 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Har statsråden samme syn som Fylkesmannen i Oslo og Akershus at bemanningsnøkkelen ved private sykehjem anses som en bedriftshemmelighet?»

BEGRUNNELSE:

Kommunal Rapport kan fortelle at Norsk Sykepleierforbund siden i fjor høst har forsøkt å få innsyn i hvordan postene ved de private sykehjemmene i Oslo bemannes. Fylkesmannen har med henvisning til forvaltningsloven kommet til at bemanning på de enkelte postene på de private sykehjemmene anses som en forretningshemmelighet.

Svar:

Forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2 fastslår at «drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningene angår», er omfattet av taushetsplikt. Dette kan være opplysninger av ganske så ulik karakter, men det er lagt til grunn at det er et grunnvilkår for at det skal foreligge taushetsplikt at det kan føre til økonomisk tap eller redusert gevinst for den opplysningene gjelder, dersom de gjøres kjent. Det må avgjøres konkret om de aktuelle opplysningene er av en slik karakter at de omfattes av taushetsplikt. Jeg finner det ikke riktig å gå inn på denne konkrete saken hos Fylkesmannen i Oslo og Akershus, men viser til Lovavdelingens uttalelse 6. november 2013 og Sivilombudsmannens uttalelser 19. desember 2013 om vilkårene for at det skal foreligge taushetsplikt etter forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2.

SPØRSMÅL NR. 609**Innlevert 28. mars 2014 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 4. april 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Hva kom frem under statsrådets krisemøte med partene i arbeidslivet og de relevante etater, hva har statsråden foretatt seg for å rydde opp etter den tid, og hva vil statsråden gjøre fremover for å hindre slik arbeidslivskriminalitet?»

BEGRUNNELSE:

29. desember 2013 kunne vi i Dagbladet lese at arbeidsministeren ville kalle inn partene i arbeidslivet, samt relevante offentlige etater, til krisemøte på bakgrunn av Kripos advarsler om at kriminalitet, hvitvasking og svart arbeid i stort omfang truer norske arbeidsplasser, utkonkurrerer seriøse bedrifter og truer den norske arbeidslivs- og velferdsmodellen.

Svar:

Oppfølging av arbeidslivskriminalitet var satt på dagsordenen til møte med hovedorganisasjonene i arbeidslivet i Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd 4. mars. Den gang ble imidlertid temaet utsatt på grunn av undertegning av den nye intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv. Det skal holdes et eget

møte med partene i arbeidslivet om bekjempelse av arbeidslivskriminalitet like over påske. På dette møtet vil også Finansdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet delta. Arbeidstilsynet, Skatteetaten og Politiet er bedt om å legge fram situasjonsbeskrivelser.

Formålet med dette møtet er å ha en første drøfting med de berørte aktørene. Informasjon fra flere kontrolltater tyder på at ulike former for kriminalitet er et økende problem i arbeidslivet. Det rapporteres om lovbrudd også innenfor ulike offentlige etaters ansvarsområder. Derfor er det ønskelig å se på mulighetene for styrket samarbeid mellom de offentlige kontroll- og tilsynsetatene.

Regelverket som allerede finnes skal etterleves og håndhevingen skal være effektiv. Velfungerende tilsynsmyndigheter er avgjørende i dette arbeidet. Samtidig må alle aktører bidra ved å bruke de muligheter som ligger der til å velge de seriøse og lovlydige virksomhetene. Derfor er også trepartssamarbeidet i arbeidslivet viktig for å mobilisere til bred innsats mot kriminalitet og for å fremme seriøse og anstendige arbeidsforhold.

SPØRSMÅL NR. 610**Innlevert 28. mars 2014 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja****Besvart 8. april 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«På hvilke måter mener helseministeren at nærhet mellom sykehus, pasient og pårørende er en viktig kvalitet når det gjelder lindrende behandling i livets siste fase, og tror helseministeren at kvaliteten i behandlingstilbudet til denne hardt rammede gruppen vil bli opprettholdt for Follo's innbyggere, dersom sengeposten på Ski blir lagt ned og flyttet til Nordbyhagen, når det samtidig skal spares 6,8 millioner kroner på denne omorganiseringen?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til helseministeren svar på mitt spørsmål om nedleggelse av palliativ sengepost ved

Ski sykehus (Dok.nr. 15:544 (2013-2014)). Mitt hovedpoeng er at nedleggelse av de palliative sengeplassene på Ski sykehus vil svekke en viktig del av helsetilbudet for Follo's innbyggere og særlig med tanke på at tilbudet er for den aller svakeste gruppen palliative pasienter; nemlig de med kompliserte forløp og pasienter i terminal fase. Det er de sykeste og de døende pasientene i Follo, de med størst behov for nærhet til sine pårørende som blir rammet dersom den palliative sengeposten på Ski blir lagt ned. Det er liten grunn til å tro at den høye kvaliteten det allerede er på Ski palliative sengepost kan opprettholdes ved at avdelingen flyttes til Nordbyhagen, når det samtidig skal spares 6,8 millioner kroner på denne omor-

ganiseringen. For undertegnede virker det som at det er økonomiske hensyn som er hovedargumentet, ikke tilbudet til innbyggerne i Follo. Det er vanskelig å se for seg at en nedleggelse av et tilbud, langt større reisevei, og en besparelse på 6,8 millioner vil føre til et bedre tilbud, særlig for innbyggerne i Follo.

Undertegnede mener det er klokere å se dette i sammenheng med oppbyggingen av et lokalmedisinsk senter i Follo, som vil bli bygget i nær fremtid. Å legge ned et godt og velfungerende tilbud i en slik stor omstillingsfase i kommunene virker lite gjennomtenkt, og det er stor fare for å miste verdifull fagkompetanse i Follo. Det er sterke reaksjonene mot nedleggelse som er kommet fra pasienter og pårørende. Alle ordførerne i Follo kommune protesterer på nedleggelsen. Det er stor bekymring for om tilbudet til denne pasientgruppen vil være tilfredsstillende når det totalt vil bli 15 senger tilgjengelig for en befolkning på 500.000, og som i tillegg vil øke mye i årene som kommer. I tillegg er geografisk avstand til et tilbud helt vesentlig for svært syke pasienter og deres pårørende.

Jeg vil også minne helseministeren på at det står i regjeringserklæringen at regjeringen vil «Styrke kompetansen og tilbudet innen palliasjon, også for barn. Legge til rette for et mangfold av tilbud, herunder hospice». Undertegnede mener den palliative avdelingen i Ski er en viktig brikke for å sikre et mangfold av tilbud i dette feltet, og at sengeposten derfor ikke må nedlegges inntil et lokalmedisinsk senter eller kommunene kan overta driften og fagkompetansen.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 544 fra representanten Raja. Akershus universitetssykehus mener at den spesialiserte sengeenheten ved Akershus universitetssykehus, Nordbyhagen vil gi et kvalitativt bedre tilbud til de palliative pasientene som skal behandles i spesialisthelsetjenesten enn det som i dag kan ytes ved Ski sykehus. De opplyser at det vil være tilgjengelig kompetanse innenfor diagnostikk og behandling og nærhet til andre spesialister/spesialiteter, eksempelvis radiologi, anestesi, onkologi og kirurgi, mv og at dette vil gi et kvalitativt godt tilbud til de palliative pasientene ved Akershus universitetssykehus, Nordbyhagen. Tilbudet etableres i tråd med nasjonalt handlingsprogram med retningslinjer for palliasjon i kreftomsorgen, s. 123 Palliativt senter på sykehus. «Akutt senger med vekt på problemløsning med aktivt diagnostikk og behandling. Kort liggetid, dvs. 5-7 dager.»

Akershus universitetssykehus opplyser at med etablering av Palliativt senter på Akershus universitetssykehus har den palliative pasient i Akershus universitetssykehus sitt opptaksområde fått et helhetlig

palliativt tilbud. Kombinert med riktig kompetanse mener Akershus universitetssykehus at dette gir den palliative pasienten et effektivt og kvalitativt godt behandlingstilbud i spesialisthelsetjenesten. De opplyser at det gis mulighet for et mer individuelt basert tilbud for lindrende behandling, smertebehandling, bedret ernæringsstøtte og spisset diagnostikk med kortere liggetid i sykehuset.

Akershus universitetssykehus opplyser forøvrig følgende:

«Det kommunale lindrende tilbud på institusjon vil være dels på eksisterende sykehjem i Follo og dels på kommunale lindrende behandlingssenheter (hospice) avhengig av pasientens behov.

Fra 2008 har Ahus deltatt i et felles prosjekt med kommunene Skedsmo, Rælingen, Nittedal og Lørenskog om drift av Enhet for lindrende behandling (ELB) på Skedsmotun med spesialistkompetanse fra Palliativt senter. Samarbeidet mellom spesialist- og kommunehelsetjenesten er velfungerende og til pasientens beste. Jfr. Nasjonalt handlingsprogram med retningslinjer for palliasjon i kreftomsorgen, s. 127 Palliativ enhet i sykehjem, sykestue eller distriktsmedisinsk senter. «Enhet innad i sykehjemmet, sykestue og distriktsmedisinsk senter som er organisatorisk tilrettelagt og har faglige kompetent personale for å kunne gi mer avansert palliativ behandling og pleie enn det som kan tilbys i en vanlig sykehjemsavdeling.»

En evt. kommunal palliativ virksomhet (hospice) i Follo vil også kunne få veiledning, støtte, kunnskap og kompetanse overføring fra Palliativt senter ved Ahus. Dagens palliative sengepost på Ski ligger vel til rette for et hospice tilbud til befolkningen i Follo. Fagkompetansen er tilstede. Ahus er i dialog med Follokommunene om det palliative tilbudet ved Ski. Det skal blant annet snarlig nedsettes en felles arbeidsgruppe med representanter fra sykehuset og kommunene som skal kunne vurdere og foreslå egnede tilbud på området.

Ledelsen ved Ahus vurderer at 15 senger vil dekke behovet for spesialiserte palliative senger i vårt opptaksområde. Med 15 senger vil Ahus sitt Palliative senter bli et av de største i Norge. Sengebehovet vurderes kontinuerlig. Spesialisthelsetjenestens tilbud om lindrende poliklinikk, Palliativt ambulant team (herunder hjemmebesøk) i kombinasjon med nær samhandling om det kommunale tilbudet til denne pasientgruppen bidrar til at den palliative pasienten gis et helhetlig og kvalitativt godt tilbud i livets siste fase i hele Ahus sitt opptaksområde inkludert Follo.»

Målet for lindrende behandling er at pasienten skal kunne tilbringe den siste tiden der han eller hun føler seg trygg. For noen kan det være på sykehus, for andre i eget hjem eller på sykehjem. Samhandlingsreformen, som skal gi innbyggerne flere og bedre tjenester nærmest mulig der de bor, gjelder også for pasienter i livets slutfase. Mange av disse pasientene har behov for sammensatte og individuelt tilrettelagte tjenester. Viktige tiltak her er individuell plan og koordinerende enhet i kommunen. Samarbeidsavtaler mellom kommune og helseforetak og spesialisthelsetjenestens veiledningsplikt skal bidra til å styrke samhandling og

kompetanse – slik at det blir gode pasientforløp for disse pasientene. Frivillige, ideelle og private organisasjoner er også viktige. Regjeringen vil legge til rette for styrket samarbeid mellom det offentlige og frivillige organisasjoner på dette området.

Kommunene har fått bedre kompetanse innen lindrende behandling. De regionale kompetansesentrene for lindrende behandling, som er etablert i alle helseregionene, bistår med kompetansebygging i kommunene og gir råd til helsepersonell om enkelt-

pasienter som får behandling i sitt eget hjem eller i sykehjem.

For å styrke kunnskapen på feltet har jeg bedt Helsedirektoratet om å utarbeide en egen rapport som skal gi oss oversikt over hva som finnes av kunnskap, hva slags erfaringer brukere og pårørende har, og hvordan ulike måter å organisere tjenesten på virker inn på kvaliteten i tilbudet innen 1. desember. Denne rapporten vil legge grunnlaget for hvordan vi skal organisere og utforme palliative tjenester i fremtiden.

SPØRSMÅL NR. 611

Innlevert 28. mars 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 8. april 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Stiftelsen Albatrossen Ettervernssenter er eit heilskapleg høgterskeltilbod (rusfritt) innan ettervern for tidlegare rusmiddelavhengige i Bergen Kommune. Albatrossen har motteke driftsstøtte frå Helsedirektoratet sidan 2004, og fekk for 2013 tildelt eit driftstilskot på kr 750 000 til etterverntiltak over kap. 763.71 over statsbudsjettet. Helsedirektoratet har gitt avslag på søknad om driftsstøtte for 2014. Regjeringa har sagt at rusfeltet skal styrkast.

Vil statsråden sikre at Albatrossen får statleg støtte for 2014?»

Grunngjeving:

Helsedirektoratet grunngjev avslaget med at prosjektet/aktiviteten vurderast å vere utanfor formålet med ordninga. Albatrossen har sendt inn klage på vedtaket om avslag på søknad. Det blir i klagen påpeika at utdeling av LAR og den helsemessige delen utgjer relativ liten del av ettervernstilbodet. Det vil få store konsekvensar for Albatrossen Ettervernssenter om dei misser statleg støtte. Dette vil føre til nedbygging av ettervernstilbodet, og blir oppfatta som ein klar motseiing av det Regjeringa lovar i den politiske plattformen (om å skape større rom for private, lokale og frivillige initiativ og å sikre ettervern frå fyrste dag.)

Svar:

Dette er en sak som opptar både meg og Regjeringen. Vi er opptatt av å styrke tilbudet til rusavhengige, og har allerede satt i gang en kraftig satsing. Vi er også opptatt av å sikre et godt samarbeid mellom det of-

fentlige og de ideelle som leverer helse- og omsorgstjenester.

På rusfeltet har frivillig og ideell sektor en sentral rolle. Historisk er det ideell sektor som har stått for mange av hjelpe- og behandlingstilbudene innen rusomsorgen, og har i mange tilfeller bidratt til utvikling av nye tilbud. Regjeringen vil ta i bruk alle gode krefter for å sikre pasientene helsetjenester med høy kvalitet til rett tid, mer valgfrihet og større mangfold i tilbudet.

Stiftelsen Albatrossen ettervernssenter som representanten Toppe viser til, har søkt om tilskudd til frivillig arbeid over statsbudsjettets kapittel 763, post 71. Tilskuddet gis til oppfølging, omsorg og rehabilitering av personer med rusproblemer i regi av frivillige og private virksomheter som et supplement til offentlige tjenester.

Det er Helsedirektoratet som forvalter tilskuddsordningen på vegne av Helse- og omsorgsdepartementet. Det foreligger tre regelverk for tilskuddsordningen som er godkjent av Helse- og omsorgsdepartementet. Søkeren har anledning til å klage på vedtak om tildeling av tilskudd. Dersom Helsedirektoratet opprettholder sitt vedtak, oversendes saken til Helse- og omsorgsdepartementet som overordnet klageinstans.

Representanten Toppe henviser i sitt spørsmål til Stiftelsen Albatrossens avslag. Som representanten er kjent med, har Stiftelsen Albatrossen påklaget Helsedirektoratets vedtak og saken ligger nå til behandling i Helsedirektoratet. Jeg kan ikke på nåværende tidspunkt forkuttere utfallet av klagebehandlingen.

SPØRSMÅL NR. 612**Innlevert 28. mars 2014 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud****Besvart 4. april 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Hvilke initiativer har statsråden tatt for å drøfte nye retningslinjer for tildeling av hjelpemidler for sportsaktiviteter med de organisasjonene dette gjelder for?»

BEGRUNNELSE:

Stoltenberg regjeringen ønsket å bidra til mer fysisk aktivitet, og gjennom det bidra til bedre helse for flere mennesker med funksjonsnedsettelse.

I budsjettet for 2014 ble det derfor foreslått å fjerne aldersgrensen for støtte til hjelpemidler som personer med funksjonsnedsettelse trenger for å utføre sportsaktiviteter.

Forslaget ble vedtatt i forbindelse med Stortingets behandling av budsjettet for 2014, og er forutsatt å gjelde fra 1. juli 2014.

Svar:

Spørsmålet fra Aasrud gjelder Stortingets vedtak i statsbudsjettet for 2014 om å bevilge 55 mill. kroner til en ny, rammestyrte ordning med aktivitetshjelpemidler for personer over 26 år. Det ble forutsatt at de nærmere retningslinjene for denne ordningen skulle fastsettes i samarbeid med brukerorganisasjonene.

Jeg kan opplyse om at departementet, sammen med Arbeids- og velferdsdirektoratet, i denne forbindelse har hatt tett dialog med Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO) og Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner (SAFO). Det har vært tre arbeidsmøter. Organisasjonene har gjennom møtene og skriftlige innspill bidratt konstruktivt til arbeidet med å utarbeide forslag til retningslinjer for ordningen innenfor de rammene Stortinget har vedtatt.

Rett over påske vil departementet sende et utkast til retningslinjer for ordningen ut til en rekke berørte organisasjoner, herunder Norges Idrettsforbund. Organisasjonene vil da få mulighet til å gi sine innspill til dette forslaget. Retningslinjene for ordningen skal gjelde fra 1. juli 2014, vil deretter bli fastsatt av departementet i forskrift.

Arbeidet med å utforme retningslinjene for den nye ordningen foregår etter min vurdering i god dialog med berørte organisasjoner.

SPØRSMÅL NR. 613**Innlevert 28. mars 2014 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 3. april 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Med omfattende arbeidsinnvandring til Norge er det nødvendig med koordinert innsats for å ivareta trygghet og seriositet i det norske arbeidslivet. Byrådet i Bergen melder at driftskostnader til ca. fem årsverk fra Politiet er alt som trengs for at byen skal kunne opprette et Servicesenter for utenlandske arbeidstakere.

Vil statsråden sørge for de nødvendige pengene til å opprette et Servicesenter for utenlandske arbeidstakere i Bergen?»

Svar:

Servicesenter for utenlandske arbeidstakere er i dag etablert i Oslo, Stavanger og Kirkenes. Gjennom samarbeidsavtalen og avtalen om gjennomføringspunkter på utlendingsfeltet forplikter regjeringen å igangsette et arbeid på tvers av relevante departementer for å vurdere hvor flere servicekontorer kan etableres og hvordan byråkratiet ved arbeidsinnvandring reduseres.

Arbeidet med å etablere flere servicesentre må koordineres og vurderes helhetlig mellom berørte departementer, og jeg vil følge dette arbeidet opp sammen med de samarbeidende departementer. Saken har høy prioritet.

SPØRSMÅL NR. 614**Innlevert 31. mars 2014 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt****Besvart 8. april 2014 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Forsvaret kan når politiet anmoder om det bistå med en rekke ulike kapasiteter, for eksempel helikoptertransport, sikring av viktige objekter og bistand fra Forsvarets spesialstyrker.

Når vil regjeringen fremme forslag for Stortinget om å lovfeste Forsvarets bistand til politiet i tråd med hovedlinjene i bistandsinstruksen i en egen bistandslov, og vil forsvarsministeren sikre gjennomføringskraft i dette arbeidet i regjeringen?»

BEGRUNNELSE:

Det har siden terroranslaget 22. juli 2011 vært stort fokus på å forbedre ivaretagelse av samfunnssikkerheten i Norge, herunder det sivil-militære samarbeidet og Forsvarets bistand til politiet.

Et forslag om å lovfeste Forsvarets bistand til politiet i tråd med hovedlinjene i bistandsinstruksen, beslutningsansvaret hva gjelder luftbårne terroranslag, samt Forsvarets mulighet til å bistå Politiets sikkerhetstjeneste med etterretnings- og sikkerhetsmessig bistand har vært på høring med frist 11. oktober 2013.

Ved å få på plass dette lovverket vil man bidra til stats- og samfunnssikkerheten, samtidig som at forsvarets bistand fastslås i egen lov vil bidra til å fjerne enhver tvil om at forsvarets bistand til politiet er i strid med grunnloven.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 28. mars 2014 med spørsmål fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt om lovfesting av Forsvarets bistand til politiet i tråd med hovedlinjene i bistandsinstruksen.

Lovforslaget det refereres til av spørsmålsstiller, «Lov om Forsvarets ansvar for å avverge luftbårne

terroranslag og Forsvarets bistand til politiet», var på alminnelig høring med frist 11. oktober 2013. Forsvarsdepartementet har mottatt 42 høringsinnspill, som det arbeides med å sammenstille og vurdere. Saken har høy prioritet, og det pågår nå et arbeid med sikte på en avklaring av den videre prosess.

Det er viktig å merke seg at det foreliggende lovforslaget ikke er ment å innebære vesentlige materielle endringer i Forsvarets bistand til politiet. Rammene for bistand vil derfor, i hovedsak, være de samme etter en lovforankring. Dette er en direkte følge av mandatet som ble gitt av forrige regjering, som var å kodifisere gjeldende bistandsregime, ikke å skape ny rett. Det er i denne sammenheng vesentlig å poengtere at det nåværende lovforankringsarbeidet ikke innvirker på den faktiske evnen til operativt samvirke mellom politi og forsvar.

Et godt samarbeid mellom Forsvar og politi, er en viktig forutsetning for å kunne yte god og relevant bistand. Videreutvikling av praktiske prosedyrer for håndhevelsesbistand i henholdsvis justis- og forsvarssektoren synkroniseres og koordineres. Det samøves for å sikre mest mulig tidseffektive beslutningsprosesser og operativ håndtering med tilstrekkelig politisk kontroll. Det ble senest gjennomført en øvelse på departementsnivå mellom JD og FD med underliggende etater i slutten av februar d.å. Tilsvarende er det en pågående dialog mellom Politiet og Forsvaret med sikte på optimalisering av prosedyrer og samarbeid. En viktig del av dette samarbeidet, er å sørge for god informasjon om mulige kapasiteter.

Avslutningsvis kan nevnes at Forsvarssjefen nylig har iverksatt en helhetlig helikopterutredning for å identifisere behovet for helikopterstøtte til Forsvaret, herunder oppdragene om bistand til politiet.

SPØRSMÅL NR. 615**Innlevert 31. mars 2014 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt****Besvart 7. april 2014 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«AIM Norway SF på Kjeller er en viktig aktør for fremtidig understøttelse av våre nye F-35 kampfly.

Hva vil FD som eier gjøre for å posisjonere AIM Norway SF for å vinne oppdrag de nærmeste årene? Foretaket har i dag viktige oppdrag for vedlikehold på F-16 og Sea King. Hva vil statsråden gjøre for å sikre Luftforsvarets styrkeproduksjon og operative evne?»

BEGRUNNELSE:

AIM Norway ble etablert 15. desember 2011 for å tilpasse virksomheten ved Luftforsvarets hovedverksted Kjeller (LHK) til kommende endringer av vedlikeholdskonsepter for fly og helikoptre. Dette legger til rette for å sikre et konkurransedyktig, relevant og høykompetent fagmiljø, og viktige arbeidsplasser i Akershus også på lengre sikt. Ved opprettelsen av selskapet i Innst. 60 S (2011-2012), jf. Prop. 3 S (2011-2012) sluttet Stortinget seg enstemmig til forslaget om å omdanne LHK til statsforetak for å sikre en høykompetent vedlikeholdsvirksomhet basert i Norge.

I den kritiske overgangsfasen der Forsvaret fortsatt opererer F-16 og Sea King, vil det ha betydning hvilket aktivitetsnivå det tas sikte på i Luftforsvaret knyttet til styrkeproduksjon.

Det vil for det første ha betydning for utfordringene for verkstedsvirksomheten i Luftforsvaret og flytteprosessen fra Ørland til Bodø.

Det samme gjelder oppdragsporteføljen til AIM Norway SF for å unngå permitteringer grunnet manglende oppdrag.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 31. mars 2014 med spørsmål fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt. Spørsmålet gjelder Aerospace Industrial Maintenance Norway (AIM Norway) SFs fremtidige rolle i understøttelsen av de nye kampflyene F-35, samt deres nåværende understøttelse av F-16-kampfly og Sea King-redningshelikoptre.

Gjennom Stortingets vedtak om å omdanne Luftforsvarets hovedverksted Kjeller (LHK) til statsforetak, ble det gjort et sentralt strategisk grep for å sikre at virksomheten skulle kunne være med å konkurrere om fremtidige vedlikeholdsoppdrag på luftmilitære fartøy, herunder blant annet F-35. AIM Norway SF er nå en sentral del av vår forsvarsindustri. Det er viktig for regjeringen å bidra til å opprettholde og videreut-

vikle en internasjonalt konkurransedyktig norsk forsvarsindustri.

AIM Norway SF er nå på kontrakt med Lockheed Martin for overflatebehandling og klargjøring av deler til haleroret på F-35. Kontrakten er viktig også for å bidra til å posisjonere selskapet mot fremtidige oppdrag knyttet til levetidsunderstøttelsen av F-35.

Motorleverandøren Pratt & Whitney har i en studie konkludert med at AIM Norway SF er egnet som et mulig fremtidig depot for vedlikehold av F135-motoren i Europa. AIM Norway SF besluttet våren 2013 å gå videre med sine planer om å etablere et motordepot for understøttelsen av motorene på F-35. Dette er en målsetting og prioritering som Forsvarsdepartementet som eier støtter fullt ut og bidrar aktivt med i F-35-programmet for å få realisert. Satsningen har høy prioritet hos AIM Norway SF, og målet er at motordepotet skal ha en initiell kapasitet på plass når de første F-35 ankommer Norge rundt årsskiftet 2017/2018. Selskapet har vurdert to alternative muligheter på Romerike for etablering av motordepot med testcelle. Det første alternativet er på Kjeller flyplass i Skedsmo kommune, og det andre er på Gardermoen flystasjon i Ullensaker kommune. Kommunestyret i Skedsmo kommune har med tilslutning fra de fleste parter vedtatt at en oppføring av en testcelle på Kjeller flyplass må håndteres gjennom en reguleringsplan. Denne prosessen vil sannsynligvis kreve mer tid enn statsforetaket har før deres beslutning om lokalisering av testcellen må treffes. AIM Norway SF har kommunisert dette tydelig og gjennom lengre tid til kommunen. Ullensaker kommune har allerede innvilget en rammesøknad for oppføring av motordepot med testcelle på Forsvarets områder på Gardermoen. Styret i AIM Norway SF vil ta avgjørelsen om hvilket alternativ som er det mest hensiktsmessige for selskapet.

I omdannelsen var det viktig å sikre at virksomheten kunne opprettholde nødvendige vedlikeholds- og beredskapsoppgaver knyttet til eksisterende strukturelement i Forsvaret. Statsforetaket ble derfor etablert med en robust økonomisk og bemanningsmessig basis med formål om å gjøre virksomheten i stand til å tilpasse seg markedsmessige rammevilkår på en best mulig måte og ha betingelser på linje med konkurrerende virksomheter.

Selskapet fikk ved omdannelsen videreført vedlikeholdsoppdrag, i form av rammeavtaler mellom Forsvaret og AIM Norway SF, på blant annet F-16-kampfly og Sea Kings-redningshelikoptre. Dette var viktig for å sikre Forsvaret nødvendig vedlikehold på

sentralt militært materiell samtidig som det sikret en videreføring av virksomheten i en periode frem til nye vedlikeholdskontrakter kunne bli vunnet i kommersiell konkurranse med andre aktører. Når det gjelder nye oppdrag, forholder Forsvarsdepartementet seg til regelverket for offentlige anskaffelser, som medfører at statsforetaket i utgangspunktet skal konkurrere om fremtidige oppdrag på lik linje med andre aktører utenfor Forsvaret.

Når det gjelder Luftforsvarets styrkeproduksjon og operative evne, har regjeringen gjennomført flere viktige tiltak tilknyttet dette. Ett tiltak er beslutningen om å utsette flyttingen av generalinspektøren for

Luftforsvaret (GIL) fra Rygge til Reitan til hoveddelene av omstillingen i Luftforsvaret er ferdigstilt. Et annet tiltak er beslutningen om å videreføre Bodø som operasjonsbase for F-16 Quick Reaction Alert- (QRA-) beredskap, så lenge F-16 skal ha denne rollen. Det er tidligere også besluttet å videreføre verkstedsdrift i Bodø for å sikre nødvendig vedlikehold av F-16, slik at styrkeproduksjonen i overgangen mellom F-16 og F-35 vil kunne gjennomføres på en best mulig måte. Regjeringen har, blant annet gjennom disse tiltakene, tatt viktige grep for å sikre styrkeproduksjon og operativ evne i omstillingsperioden for Luftforsvaret.

SPØRSMÅL NR. 616

Innlevert 31. mars 2014 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust

Besvart 7. april 2014 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Hva synes landbruk- og matvareministeren om bruk av palmeolje i kraftfôr, og hva vil hun gjøre for at norske bønder og norske forbrukere skal være klar over at kraftforet til norske kyr er laget av palmeolje?»

BEGRUNNELSE:

Bruk av palmeolje er den største enkeltårsaken til ødeleggelse av regnskog. Dette er en trussel mot det biologiske mangfoldet, urfolks rettigheter og bidrar til å forverre de menneskeskapte klimaendringene. Forbruket av palmeolje i Norge har gått dramatisk ned fordi norske forbrukere ikke har ønsket det. For eksempel fjernet Tine i høsten 2013 palmeolje fra alle sine produkter fordi de sier «det ikke er bærekraftig». NRK melder den 24.03 at kraftforet til norske kyr er laget av palmeolje, og både bønder og forbrukere melder at dette har skjedd uten at de har blitt orientert om det.

Svar:

Sammensetningen av kraftfôr, herunder tilsetninger av fôringredienser som ulike typer olje, er viktig for at høytstående dyr får dekket sine næringsbehov.

Valg av lovlig fettkilde for innblanding i fôr er et ansvar for fôrprodusentene. Palmeolje er en slik lovlig fettkilde. Norge har samme regelkrav for fôrvarer som andre europeiske land gjennom EØS-avtalen. Dette gjelder også krav om merking. I forskriften er det et krav at ingrediensene skal angis i fallende rekkefølge. Innhold av tilsatt vegetabilisk olje skal fremgå av merkingen.

Det er produsentenes ansvar å bestemme ingredienser i fôret så lenge det er innenfor regelverket.

Jeg har mottatt signaler fra aktører i næringen om at de vil ta grep for å sikre bruk av bærekraftige fôringredienser. Det ser jeg positivt på.

SPØRSMÅL NR. 617**Innlevert 31. mars 2014 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust****Besvart 4. april 2014 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Hva synes næringsministeren om at delvis statseide Aker Solutions har levert utsyr til leting etter olje utenfor Vest-Sahara i strid med anbefalinger fra Utenriksdepartementet, og hva vil hun gjøre for at spesielt selskaper hvor staten er stor eier følger det klare rådet fra norske myndigheter?»

BEGRUNNELSE:

Norske myndigheter fraråder norske bedrifter all slags næringsvirksomhet som har med okkuperte Vest-Sahara å gjøre. I dag er landet det eneste som står på UD's frarådingsliste etter at Burma/Myanmar ble tatt bort i fjor. UD skriver: «For å forhindre handel, investeringer, ressursutnyttelse og andre former for næringsvirksomhet som ikke er i samsvar med lokalbefolkningens interesser og følgelig kan være i strid med folkeretten, fraråder norske myndigheter slike aktiviteter.»

Likevel har Aker Solutions, hvor staten eier om lag 30 %, levert utsyr for 300 millioner kroner til et boreskip. Denne flyttbare oljeriggen vil være den første som vil bli brukt til oljeleting utenfor Vest-Sahara.

Svar:

Jeg forventer at norske selskaper gjør seg kjent med Utenriksdepartementets anbefalinger om næringsvirksomhet i tilknytning til Vest-Sahara. Det er også min forventning at de konsulterer Utenriksdepartementet dersom de er i situasjoner der slik aktivitet kan bli tema. Selskaper der staten er aksjeeier bør være særlig påpasselige.

Jeg merker meg at Aker Solutions ASA har gitt uttrykk for at de ikke ville inngått den aktuelle avtalen om leveranse av utstyr dersom de kjente til hvor dette ville bli brukt.

For øvrig er staten aksjeeier i Aker Kværner Holding AS, som eier aksjer i Aker Solutions ASA. Statens indirekte eierandel i Aker Solutions ASA er ca. 12 prosent.

SPØRSMÅL NR. 618**Innlevert 31. mars 2014 av stortingsrepresentant Marianne Marthinsen****Besvart 8. april 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Finansdepartementet har lagt frem forskrift til lov om land for land-rapportering. Denne forskriften begrenser seg til produsentland, og inneholder ikke krav om å spesifisere de fulle kostnadene et selskap har, kun kjøp av varer og tjenester.

Er det finansministerens vurdering at denne forskriften vil være tilstrekkelig for å synliggjøre uønsket skattetilpasning, og er finansministeren villig til å se på ytterligere skjerpning av regelverket for å gjøre loven mer effektiv?»

BEGRUNNELSE:

Når forskriften bare ber om rapportering av kjøp av varer og tjenester, og ikke totale kostnader, blir det vanskeligere å se den reelle profitten til selskapene,

altså totale inntekter minus kostnader, og dermed koblingen til skattetallene. At forskriften begrenser seg til kun produsentland gjør at underselskaper i eksempelvis skatteparadiser overses. Stortinget har bedt regjeringen om å sørge for at loven bidrar til å synliggjøre uønsket skattetilpasning, men dette er vanskelig dersom offentligheten ikke får innsyn i pengestrømmer fra selskaper i produsentland og underselskaper i skatteparadiser.

Svar:

Finansdepartementet fremmet forslag til krav om land-for-land rapportering (LLR) i Prop. 1 LS (2013-2014), jf. kap. 20. Stortinget vedtok 10. desember 2013 lovregler i tråd med forslaget, men ba samtidig regjeringen om å

«...sikre at det i regelverket om land-for-land rapportering innarbeides mål om å synliggjøre uønsket skattetilpasning».

Hovedformålet med de norske LLR-kravene som angitt i Prop 1 (2013-2014), er økt åpenhet med pengestrømmer mellom foretak og myndigheter i de land hvor foretakene opererer. Som vist til i proposisjonen vil imidlertid «[s]tørre åpenhet om betalinger til myndigheter mv. [vil] i seg selv kunne virke preventivt og kan i seg selv bidra til å forhindre både ulovlige skatteunndragelser og «uønsket» skattetilpasning».

I tråd med departementets vurderinger i Prop. 1 LS (2013-2014) og finanskomiteens innstilling i Innst. 4 L (2013-2014) fastsatte Finansdepartementet forskrift med utfyllende regler til de vedtatte LLR-kravene den 20. desember 2013. I tillegg til å kreve informasjon om rapporteringspliktiges betalinger til myndigheter skal det etter forskriften opplyses om investeringer, salgsinntekter, produksjonsvolum, kjøp av varer og tjenester og antall ansatte i det enkelte land samt gis en oversikt over datterselskaper og hvor disse er hjemmehørende. I tillegg besluttet de-

partementet å stille krav om at de rapporteringspliktige skal gi opplysninger om rentekostnader mellom foretak i samme konsern. Opplysningskravet vil etter min vurdering kunne bidra til å synliggjøre om inntekter i konsernet eventuelt kanaliseres til enheter i konsernet hjemmehørende i jurisdiksjoner med lav inntektsbeskatning, mens gjeld og gjeldskostnader allokteres til enheter i samme konsern hjemmehørende i land med høyt fradrag for slike kostnader. De skjerpede informasjonskravene som fremkommer i Finansdepartementets forskrift 20. januar 2013, vil derfor sette opplysninger om betalinger til myndigheter inn i en større sammenheng og vil kunne bidra til å synliggjøre hvordan konsernet søker å tilpasse seg skattemessig.

I Prop. 1 LS (2013-2014) gir departementet uttrykk for at LLR-regelverket skal evalueres etter tre år, slik at norske erfaringer og posisjoner eventuelt kan spilles inn overfor EU-kommisjonen i forbindelse med deres evaluering av LLR-regelverket. Denne evalueringen bør også omfatte hvordan regelverket har bidratt til å synliggjøre uønsket skattetilpasning.

SPØRSMÅL NR. 619

Innlevert 31. mars 2014 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell

Besvart 8. april 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Innbyggerne i Ski, ikke minst pasienter og pårørende, er bekymret for en mulig flytting av palliativ avdeling ved Ski sykehus. Man er usikre på om tilbudet samlet sett, og mer spesifikt til innbyggerne i Follo, vil bli like godt som i dag.

Kan helseministeren forsikre om at det smertelindrende tilbudet for pasienter i Follo vil bli minst like godt som det er i dag ved en eventuell flytting, og hva vil han gjøre for å sikre at behovene til denne pasientgruppen blir ivaretatt?»

BEGRUNNELSE:

Ledelsen ved Akershus Universitetssykehus ønsker å flytte palliativ avdeling fra Ski sykehus til Ahus. De åtte sengene ved palliativ enhet ved Ski sykehus tilbyr lindrende behandling til alvorlig syke pasienter i en befolkning på 130.000 mennesker. Palliativt senter på Ahus Nordbyhagen har i dag ni senger, og skal med flyttingen utvides til 15. Totalt sett vil det bli en nedgang på to senge-

plasser, og sykehuset vil spare 2,3 millioner på flyttingen.

Svar:

Jeg vil vise til spørsmålene 544 og 610 fra representanten Abid Q. Raja om samme sak og svarer her likelydende som på spørsmål 610.

Akershus universitetssykehus mener at den spesialiserte sengeenheten ved Akershus universitetssykehus, Nordbyhagen vil gi et kvalitativt bedre tilbud til de palliative pasientene som skal behandles i spesialisthelsetjenesten enn det som i dag kan ytes ved Ski sykehus. De opplyser at det vil være tilgjengelig kompetanse innenfor diagnostikk og behandling og nærhet til andre spesialister/spesialiteter, eksempelvis radiologi, anestesi, onkologi og kirurgi, mv og at dette vil gi et kvalitativt godt tilbud til de palliative pasientene ved Akershus universitetssykehus, Nordbyhagen. Tilbudet etableres i tråd med nasjonalt handlingsprogram med retningslinjer for palliasjon i kreftomsorgen, s. 123 Palliativt senter på sykehus.

«Akutt senger med vekt på problemløsning med aktivt diagnostikk og behandling. Kort liggetid, dvs. 5-7 dager.»

Akershus universitetssykehus opplyser at med etablering av Palliativt senter på Akershus universitetssykehus har den palliative pasient i Akershus universitetssykehus sitt opptaksområde fått et helhetlig palliativt tilbud. Kombinert med riktig kompetanse mener Akershus universitetssykehus at dette gir den palliative pasienten et effektivt og kvalitativt godt behandlingstilbud i spesialisthelsetjenesten. De opplyser at det gis mulighet for et mer individuelt basert tilbud for lindrende behandling, smertebehandling, bedret ernæringsstøtte og spisset diagnostikk med kortere liggetid i sykehuset.

Akershus universitetssykehus opplyser forøvrig følgende:

«Det kommunale lindrende tilbud på institusjon vil være dels på eksisterende sykehjem i Follo og dels på kommunale lindrende behandlingssenheter (hospice) avhengig av pasientens behov.

Fra 2008 har Ahus deltatt i et felles prosjekt med kommunene Skedsmo, Rælingen, Nittedal og Lørenskog om drift av Enhet for lindrende behandling (ELB) på Skedsmotun med spesialistkompetanse fra Palliativt senter. Samarbeidet mellom spesialist- og kommunehelsetjenesten er velfungerende og til pasientens beste. Jfr. Nasjonalt handlingsprogram med retningslinjer for palliasjon i kreftomsorgen, s. 127 Palliativ enhet i sykehjem, sykestue eller distriktsmedisinsk senter. «Enhet innad i sykehjemmet, sykestue og distriktsmedisinsk senter som er organisatorisk tilrettelagt og har faglige kompetent personale for å kunne gi mer avansert palliativ behandling og pleie enn det som kan tilbys i en vanlig sykehjemsavdeling.»

En evt. kommunal palliativ virksomhet (hospice) i Follo vil også kunne få veiledning, støtte, kunnskap og kompetanse overføring fra Palliativt senter ved Ahus. Dagens palliative sengepost på Ski ligger vel til rette for et hospice tilbud til befolkningen i Follo. Fagkompetansen er tilstede. Ahus er i dialog med Follokommunene om det palliative tilbudet ved Ski. Det skal blant annet snarlig nedsettes en felles arbeidsgruppe med representanter fra sykehuset og kommunene som skal kunne vurdere og foreslå egnede tilbud på området.

Ledelsen ved Ahus vurderer at 15 senger vil dekke behovet for spesialiserte palliative senger i vårt opptaksområde. Med 15 senger vil Ahus sitt Palliative senter bli et av de største i Norge. Sengebehovet vurderes kontinuerlig. Spesialisthelsetjenestens tilbud om lindrende poliklinikk, Palliativt ambulant team (herunder hjemmebesøk) i kombinasjon med nær samhandling om det kommunale tilbudet til denne pasientgruppen bidrar til at den palliative pasienten gis et helhetlig og kvalitativt godt tilbud i livets siste fase i hele Ahus sitt opptaksområde inkludert Follo.»

Målet for lindrende behandling er at pasienten skal kunne tilbringe den siste tiden der han eller hun føler seg trygg. For noen kan det være på sykehus, for andre i eget hjem eller på sykehjem. Samhandlingsreformen, som skal gi innbyggerne flere og bedre tjenester nærmest mulig der de bor, gjelder også for pasienter i livets slutfase. Mange av disse pasientene har behov for sammensatte og individuelt tilrettelagte tjenester. Viktige tiltak her er individuell plan og koordinerende enhet i kommunen. Samarbeidsavtaler mellom kommune og helseforetak og spesialisthelsetjenestens veiledningsplikt skal bidra til å styrke samhandling og kompetanse – slik at det blir gode pasientforløp for disse pasientene. Frivillige, ideelle og private organisasjoner er også viktige. Regjeringen vil legge til rette for styrket samarbeid mellom det offentlige og frivillige organisasjoner på dette området.

Kommunene har fått bedre kompetanse innen lindrende behandling. De regionale kompetansesentrene for lindrende behandling, som er etablert i alle helseregionene, bistår med kompetansebygging i kommunene og gir råd til helsepersonell om enkelt-pasienter som får behandling i sitt eget hjem eller i sykehjem.

For å styrke kunnskapen på feltet har jeg bedt Helsedirektoratet om å utarbeide en egen rapport som skal gi oss oversikt over hva som finnes av kunnskap, hva slags erfaringer brukere og pårørende har, og hvordan ulike måter å organisere tjenesten på virker inn på kvaliteten i tilbudet innen 1. desember. Denne rapporten vil legge grunnlaget for hvordan vi skal organisere og utforme palliative tjenester i framtiden.

SPØRSMÅL NR. 620**Innlevert 31. mars 2014 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 8. april 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil helseministeren ta initiativ til at det opprettes et nasjonalt register for hjertestartere?»

BEGRUNNELSE:

Det finnes mange hjertestartere rundt om på arbeidsplasser, bedrifter og hos frivillige lag og foreninger i Norge. Disse kan redde liv, og være en viktig del av vår hverdagsberedskap, men i mange tilfeller er det dårlig kjent hvor de befinner seg. Det er derfor sannsynlig at denne ressursen blir brukt i mindre grad enn det som kunne vært mulig. I Danmark er det etablert et nasjonalt register over hjertestartere, som gjør at AMK-sentralene har oversikt over hvor de befinner seg og lettere kan hjelpe folk til å ta dem i bruk i en nødsituasjon. Til nå har det ikke lyktes å etablere noe tilsvarende i Norge.

Svar:

Det er et grunnleggende prinsipp at befolkningen skal ha tillit til at de får kompetent hjelp når de trenger det i akutte situasjoner. Det er de regionale helseforetakene og kommunene som har ansvar for å sikre befolkningen hjelp i akuttmedisinske situasjoner. Når det haster, er det imidlertid publikum og pårørende

de som ofte er nærmest til å gi hjelp. Tidlig varsling, tidlig hjerte- og lungeredning, tidlig defibrillering og tidlig medisinsk behandling utgjør til sammen en kjele som redder liv.

Jeg mener det er nødvendig å se på håndteringen av akutte sykdommer og skader utenfor sykehus i et større perspektiv. Det er et stort potensiale generelt i å samle og målrette innsatsen blant frivillige organisasjoner, bedrifter, idrettslag, skoler og arbeidsplasser – som ledd i akuttberedskapen. En slik tilnærming vil sikre bedre faglighet og bedre ressursbruk. Utvalg som skal utrede et helhetlig system for håndtering av akutte sykdommer og skader utenfor sykehus (Akuttutvalget) ble oppnevnt i fjor og vil gå i dybden på disse problemstillingene. Utvalget skal avgi utredningen i slutten av 2015.

Hva gjelder hjertestartere spesielt, har trenden de seneste år gått mot en stadig mer fremskutt defibrillatorberedskap. I dag har flere tusen kjøpesentre, fritidsparker, bedrifter, flyplasser, idrettslag og busstasjoner kjøpt inn egne hjertestartere. Det finnes i dag ingen samlet oversikt over hvordan private hjertestartere skal registreres og varsles. Helsedirektoratet vil nå se på muligheten for å etablere et system for dette i Norge.

SPØRSMÅL NR. 621**Innlevert 31. mars 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 8. april 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Avregningsutvalget for aktivitetsbasert finansiering i sykehusene har i 2013 behandlet 13 saker. I 11 av disse sakene anbefalte utvalget avregning av aktivitetsbasert finansiering på totalt 68,8 mill. kr. Når den aktivitetsbaserte finansieringen øker fra 40 prosent i 2013 til 50 prosent i 2014, øker kravene til at den medisinske registreringen holder jevn og god kvalitet.

Vil statsråden gjøre forenklinger og forbedringer i regelverket for å legge til rette for god kodepraksis og god og helhetlig pasientbehandling?»

BEGRUNNELSE:

Avregningsutvalget er et rådgivende utvalg som bistår Helsedirektoratet i spørsmål knyttet til medisinsk kodepraksis og kvalitetskontroll av innrapporterte data i spesialisthelsetjenesten. Utvalget vurderer medisinsk kodepraksis og gir Helsedirektoratet råd knyttet til utbetalingsgrunnlaget i innsattsstyrt finansiering (ISF). Utvalgets arbeid bidrar til at utbetalingene skjer i tråd med intensjonene bak finansieringsordningen.

Avregning av aktivitetsbasert finansiering har variert de siste årene. Avregningen var 104 mill. kro-

ner i 2007, 95 mill. kroner i 2008, 7,2 mill. kroner i 2009, 3,6 mill. kroner i 2010, 15,6 mill. kroner i 2011 og 71,6 mill. kroner i 2012. I 2013 avregnes Oslo universitetssykehus med 22,8 mill. kroner fordi de har registrert flere polikliniske konsultasjoner på en og samme pasient på samme dag, noe som er i strid med regelverket. Dette ble også omtalt i 2012-rapporten. Regelverket for den aktivitetsbaserte finansieringen underbygger ikke at sykehus skal legge til rette for at pasienter kan motta flere behandlinger på samme dag. Det er dermed en fare for at pasientbehandlingen blir mer oppstykket.

Svar:

Finansieringsordningene er ett av flere virkemidler i helsepolitikken. Målstrukturen til helsetjenesten er kompleks, og enhver finansieringsløsning vil kunne ha innebygde målkonflikter. Det er imidlertid de medisinske faglige vurderingene som skal være førende for den helsehjelpen den enkelte pasient tilbys.

Riktig prioritering og god og helhetlig pasientbehandling skal primært fremmes gjennom faglige retningslinjer, lover og forskrifter mv. Gjennom ISF gis

samme type pasientbehandling lik finansiering, forutsatt at samme type behandling registreres og rapporteres på samme måte. Dette følges opp løpende i utviklingen av medisinske kodeverk, arbeidet med finansieringsordningene, i kommunikasjon med sektoren og i kontrollarbeidet.

Sykehusene har en god praksis med å samordne konsultasjoner til beste for pasientene. For noen av dem innebærer dette flere konsultasjoner på samme dag med ulike faggrupper på sykehuset. Gjennom ISF gis det, på visse vilkår, refusjon for flere polikliniske konsultasjoner på samme dag.

Avregningssak som var knyttet til et avvikende antall konsultasjoner for samme pasient samme dag ved Oslo Universitetssykehus HF (OUS) sammenlignet med andre universitetssykehus, handlet om feilaktig rapportering som følge av begrensninger i datasystemene ved OUS. Avregningsutvalget la korrekt rapportering av tilsvarende aktivitet ved andre universitetssykehus til grunn, og anbefalte tilsvarende finansiering for OUS. OUS er nå i ferd med å ta i bruk et nytt pasientadministrativt system som vil løse disse rapporteringsproblemerkene.

SPØRSMÅL NR. 622

Innlevert 31. mars 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 8. april 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Det er et politisk mål at Norge skal være universelt utformet innen 2025. Det er behov for en ny handlingsplan for å nå dette målet. Det er viktig å involvere berørte parter i utformingen av planen.

Når kan vi forvente at regjeringen legger frem en ny handlingsplan, for å sikre god fremdrift i arbeidet slik at Norge er universelt utformet innen 2025?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringens ambisjon er at Norge skal være universelt utformet innen 2025. Den forrige regjeringen la frem en egen handlingsplan for å oppnå målet og denne var et viktig verktøy for å engasjere kommuner, fylkeskommuner og private til å ta sitt ansvar for å oppnå målet. Det var også viktig å samordne innsatsen fra de ulike fagdepartementene. Den forrige handlingsplanen hadde gode effekter i kommune-Norge.

Den nye regjeringen har sagt at de vil legge fram en tilsvarende handlingsplan, da den forrige ble avsluttet 31.12.2013. Høsten 2013 inviterte regjeringen ulike parter til dialog og innspill vedrørende ny handlingsplan. Regjeringsapparatet besitter nå mye viktig informasjon og kunnskap og det er skapt forventninger blant organisasjoner, forskningsmiljøer og forvaltningsorganer om at det skal komme en ny handlingsplan for universell utforming.

Imidlertid er det enda ikke klart når en ny handlingsplan for universell utforming kan forventes. Det er viktig raskt å få på plass en ny plan for å sikre fremdriften.

Det er avgjørende å involvere berørte parter i utarbeidelsen av konkrete tiltak, og i de overordnede perspektivene i handlingsplanen.

I arbeidet med den utgåtte planen, var ulike miljøer med i referansegrupper for prosjekter og i det overordnede planarbeidet. Det viste seg å ha god effekt, ikke minst av hensyn til engasjement og forankring.

Svar:

Regjeringen skal arbeide videre for et universelt utformet samfunn. Dette er gjort klart i regjeringens politiske plattform. Som Barne-, likestillings- og inkluderingsminister har jeg ansvaret for å koordinere politikken for universell utforming. Universell utforming har et bredt nedslagsfelt og ansvaret for å gjennomføre tiltak ligger til en rekke departementer. Det er viktig at disse tiltakene samordnes og utfyller hverandre. Universell utforming er av særlig betydning for at personer med nedsatt funksjonsevne kan få like rettigheter og muligheter.

Det har tidligere vært gjennomført handlingsplaner for arbeidet med universell utforming. Det fore-

ligger omfattende dokumentasjon og evalueringer av tidligere handlingsplaner. I tillegg er det innhentet synspunkter fra faginstanser og interesseorganisasjoner på hvilke utfordringer og problemer som gjenstår, og hvordan disse kan løses.

Det har vært nødvendig å gjøre grundige vurderinger av hvilke sektorer som nå fungerer godt og hvilke som trenger fortsatt oppmerksomhet gjennom prioritert og koordinert innsats. Denne prosessen er nå i slutfasen.

Regjeringen vil på dette grunnlag avklare om det skal etableres en ny handlingsplan for universell utforming eller om arbeidet skal videreføres i en annen form.

SPØRSMÅL NR. 623

Innlevert 31. mars 2014 av stortingsrepresentant Martin Henriksen

Besvart 9. april 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Vil arbeidsministeren som ledd i arbeidet mot sosial dumping øke innsatsen retta mot fiskeindustrien, og for eksempel ta grep sammen med partene for å gjøre det lettere å allmenngjøre tariffavtaler eller iverksette et eget bransjeprogram i fiskeindustrien?»

BEGRUNNELSE:

Et arbeidsliv uten sosial dumping er avgjørende både for å sikre anstendige arbeidsvilkår for den enkelte, og for at seriøse virksomheter ikke skal tape i konkurranse med useriøse. Et ryddig arbeidsliv forutsetter systematisk innsats fra partene i arbeidslivet og det offentlige mot useriøsitet.

På NRK nyheter kom det 31. mars i år fram at et vikarbyrå gir arbeidere lavere lønn enn de skal ha, og i følge NRK forsøker de også å skjule opp mot 18 timers arbeidsdager. Andre oppslag har også tidligere avdekt kritikkverdige forhold i fiskeindustrien. Selv om et fåtall bedrifter er involvert i sosial dumping går det ut over omdømmet til en hel næring. Gjennom arbeidet med handlingsplanene mot sosial dumping har det i utpekte bransjer blant annet blitt iverksatt tiltak som bransjeprogram og allmenngjøring av tariffavtaler. FAFO har konkludert med at handlingsplanene har hatt god effekt.

Svar:

Arbeidstilsynet har styrket tilsynet med fiskeindustriens etterlevelse av arbeidsmiljøregelverket de siste årene, som en del av tilsynet mot sosial dumping. Det legges vekt på at tilsynene gjennomføres der fisket foregår. Det er gitt en rekke reaksjoner for blant annet brudd på arbeidstidsbestemmelsene, manglende opplæring og manglende tiltak for å unngå skader.

Jeg mener det er viktig å signalisere overfor alle som driver innenfor næringen at de må forholde seg til de lover og regler som gjelder i norsk arbeidsliv. Jeg mener den beste måten å oppnå dette på er å fortsette Arbeidstilsynets strategi med aktive og uanmeldte tilsyn, samt å stadig jobbe for et bedre og tettere samarbeid med andre etater som for eksempel skatteetaten og politiet. Jeg finner også grunn til å poengtere partenes ansvar og rolle for å utvikle seriøsitet i bransjen. Det viktige samarbeidet mellom partene og Arbeidstilsynet på dette området må videreføres.

Det er også grunn til å vise til de nye likebehandlingsreglene i arbeidsmiljøloven som innebærer at arbeidstakere som leies ut fra vikarbyrå, skal ha minst de samme lønns- og arbeidsvilkår som de ville fått ved direkte ansettelse hos innleier. Kravet til likebehandling gjelder lønn, utgiftsdekning, arbeidstid, ferie og fridager.

Allmenngjøring er det som kjent Tariffnemnda som tar stilling til, og da etter begjæring fra minst en av partene i arbeidslivet. Tariffnemnda har, meg be-

kjent, ikke mottatt noen begjæring om allmenngjøring i fiskeindustrien.

I 2009 ble det gjennomført endringer i allmenngjøringsloven for å gjøre ordningen mer effektiv og enklere å anvende. Blant annet ble det innført en egen formålsbestemmelse og vilkårene for å kunne allmenngjøre ble tydeliggjort. Det ble imidlertid ikke gjort endringer i selve dokumentasjonskravet.

Dersom forholdene i bransjen er så ille som det hevdes fra enkelte hold, og partene mener allmenngjøring kan være et hensiktsmessig tiltak for å bedre forholdene i bransjen, er jeg trygg på at allmenngjøringsregelverket ikke vil være til hinder for at det kan fremsettes en begjæring fra partene som kan tas til behandling i Tariffnemnda.

Samarbeidet mellom myndighetene og arbeidslivets parter om bransjeprogrammer følges opp innenfor renhold, uteliv og deler av transportnæringen. Arbeidstilsynet gjennomfører en særskilt satsing overfor disse bransjene, men også overfor andre utsatte bransjer. Blant annet skal Arbeidstilsynet i 2014 prioritere å hindre useriøsitet og sosial dumping ved å føre tilsyn i bransjer hvor årlige risikovurderinger viser at det er særskilt risiko for brudd på arbeidsmiljølovgivningen. Fiskeindustrien har særskilte utfordringer knyttet til mange små virk-somheter, sesongarbeidsplasser og økende bruk av og behov for utenlandsk arbeidskraft mv.

Det er derfor viktig at både partene og myndighetene viderefører iverksatt arbeid og samarbeid for å sikre seriøsitet i næringen.

SPØRSMÅL NR. 624

Innlevert 1. april 2014 av stortingsrepresentant Tore Hagebakken

Besvart 9. april 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hva har statsråden tenkt å foreta seg for å forsere nødvendige tiltak på Gjøvikbanen, slik at nytt togmateriell kan fases inn når nåværende anbud utløper og slik at de mange tusen pendlerne fra Oppland og Akershus, og andre, kan fortsette å benytte toget også i årene som kommer?»

BEGRUNNELSE:

Togmateriellet som NSB Gjøvikbanen har tilgjengelig til sin drift er stilt til rådighet av Samferdselsdepartementet og er tiltenkt å være det materiellet Gjøvikbanen skal tilgodeses med ut nåværende avtaleperiode. Historien har vist at Gjøvikbanen og dens kurvatur sliter ekstraordinært på togene. Siden anbudsperiodens start i 2006 har de 30 år gamle togene i perioder hatt store driftsproblemer. Sist i februar i år opplevde kundene på Gjøvikbanen at kun fire av ti tog var operative. Dette medførte over 100 innstillinger i løpet av måneden, samt at NSB Gjøvikbanen har måttet betale bøter til staten for drøye en million kroner. Det særdeles problematiske i denne situasjonen er at dette gamle utslitte materiellet skal sørge for at tusenvis av pendlere kommer seg til og fra jobb. Uten tiltak nå vet vi at dette ikke kommer til å skje på en måte som fremmer kollektivandelen. Til tross for formelle innspill fra NSB Gjøvikbanen, Jernbaneforum Gjøvikbanen og Stor-Oslo Nord-samarbeidet, viser

handlingsprogrammet til Jernbaneverket at det ikke skal gjennomføres nødvendige tiltak på Gjøvikbanen før i perioden 2018–2023.

Svar:

Det er stort engasjement rundt Gjøvikbanen for tiden og det er bra.

Jernbaneverkets Handlingsprogram, som det vises til i spørsmålet, baserer seg på den vedtatte Nasjonaltransportplan for 2014–2023. Det er her lagt opp til en opptrapping av togtilbudet på Gjøvikbanen i perioden 2018–2023. Den rødgrønne regjeringen la ikke opp til å bruke en krone i investeringer på denne banen de fire første årene i planperioden, heller ikke for å kunne fase inn nytt materiell. Jeg er glad for at de samme politikerne nå er offensive og ønsker at ting skal skje raskere enn de selv fikk til da de satt i regjering. Vi vil gjerne oppfylle alle forventningene deres, men det er ikke smart å sette i gang en rekke tiltak uten å vite om de er fornuftige, bare for å gjøre seg populær. Jeg vil ha mest mulig igjen for pengene, for flest mulig.

Det blir nå utført en konseptvalgutredning for transportkapasiteten inn til Oslo. Den vil gi viktig informasjon om helheten i jernbanestrukturen, om hvilke muligheter som finnes og hvordan vi kan få systemet til å henge sammen på en god måte. Utredningen vil trolig være klar i midten av 2015 og blir et

viktig grunnlag for oss når vi skal framskynde prosjekter.

Samferdselsdepartementet arbeider nå med å vurdere om opsjonen i kontrakten med NSB Gjøvikbanen AS skal utløses med 2 år. I så tilfelle vil kontrakten løpe ut i juni 2018. Da NSB Gjøvikbanen leverte tilbud var selskapet inneforstått med at det forelå en opsjon på 2 år som forutsatte bruk av samme togmateriell som NSB Gjøvikbanen valgte å inngi tilbud med. Samferdselsdepartementet forholder seg til kontrakten som er inngått, noe annet ville være i strid med forutsetningene for konkurransen. I forbindelse med vurdering av opsjonsutløsning vil departementet også se nærmere på hvordan togtilbudet på Gjøvikbanen skal tilbys etter utløpet av kontrakten, herunder materiellsituasjonen. Gjøvikbanen vil, på lik linje med andre persontogstrekninger, inngå i reformarbeidet i jernbanesektoren, som vil vurdere egnede trafikpakker for konkurranseutsetting. Vi erkjenner at materiellet på Gjøvikbanen er gammelt, og vi vurderer nå i hvilken grad det er mulig å fremskynde innfasing av nytt materiell enn det som til nå er planlagt.

Trafikkavtalen med NSB Gjøvikbanen inneholder som kjent en bonus/malus ordning som gjøres opp årlig. I bilag C til Trafikkavtalen fremgår krav til regularitet. Det var tilbyderne i konkurransen som selv angav nivået på bøter knyttet til regularitet i sine

anbud. Bøtene er knyttet direkte til innstillinger som ligger innenfor leverandørens kontroll. Samferdselsdepartementet forholder seg til kontrakten og bonus/malus-ordningen. I perioden 2007-2013 har NSB Gjøvikbanen AS måttet betale 10,8 millioner kroner (løpende) i bøter knyttet til innstilte avganger. Dette innebærer slik jeg ser det to ting; at den forrige regjeringen levde godt med avtalen inngått med NSB Gjøvikbanen mens de satt i posisjon, selv den vanskelige togvinteren i 2010 måtte NSB Gjøvikbanen betale 3,8 millioner kroner (løpende) i bot pga. innstillinger. Videre sier dette meg at med de riktige incitamentene i en avtale om persontransport med tog finner leverandøren gode og effektive tiltak for å yte et godt togtilbud i tråd med kravene satt i avtalen for å minimere og unngå bøter. NSB Gjøvikbanen har leid et ekstra togsett for å ha mer reservemateriell og bedre tid til vedlikehold, og har satt inn en effektiv vedlikeholdsmodell med sin vedlikeholder Mantena, som innebærer at de har et dedikert team med vedlikeholdspersonell til sine togsett. Dette har gitt resultater og NSB Gjøvikbanen oppnådde i 2013 99,5 % regularitet. I samme periode (2007-2013) er det utbetalt 27,0 løpende millioner kroner i bonus knyttet til oppnådde krav til økning i antall reisende og veksten har totalt vært på 16 % fra 2007-2013. I 2013 oppnådde NSB Gjøvikbanen 5,5 millioner kroner i bonus.

SPØRSMÅL NR. 625

Innlevert 1. april 2014 av stortingsrepresentant Line Henriette Hemdal

Besvart 8. april 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden sikre at også dyslektikere får nødvendige hjelpemidler for å klare skolegangen, uavhengig av hvilken kommune de bor i?»

BEGRUNNELSE:

Romerikes Blad skriver 30.3 om barn med dysleksi i Fet kommune som ikke får nødvendige hjelpemidler til hjemmearbeid på grunn av endringer i kommunes regelverk, som nå kun gir anledning til at PC stilles til disposisjon i forbindelse skolearbeid på skolen. Videre slår utdanningsdirektøren hos Fylkesmannen i Oslo og Akershus fast at en anbefaling fra PPT om at en elev bør ha PC, kan bli avvist fra kommunen og sjeldent blir overprøvd av Fylkesmannen.

Svar:

Innledningsvis vil jeg presisere at alle elever skal få tilpasset opplæring. Det er viktig at forholdene legges til rette slik at også elever med lese- og skrivemangler får den opplæring de har krav på.

Elever som ikke har eller som ikke kan få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet, har rett til spesialundervisning, jf. opplæringsloven § 5-1. Retten til spesialundervisning omfatter også behovet for særskilt utstyr eller særskilte hjelpemidler for å kunne få tilfredsstillende utbytte av opplæringen. Elever som er avhengig av PC for å få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet, vil derfor ha rett til slikt utstyr dersom det følger av vedtak om spesialundervisning. Alle elever har dessuten rett til en arbeidsplass tilpasset deres

behov, jf. opplæringsloven § 9a-2 tredje ledd. Jeg vil også presisere at innvilgelse eller avslag på søknad om spesialundervisning er enkeltvedtak i forvaltningslovens forstand. Dette innebærer at det stilles krav til saksbehandlingen og at kommunens vedtak kan påklages.

Noen av hjelpemidlene som kan være aktuelle, omfattes av det statlige trykkesystemet. I 2010 ble stønad til ordinært datautstyr tatt ut av hjelpemiddel-sortimentet i NAV Hjelpemiddelsentral, som ligger under Arbeidsdepartementets ansvar. Jeg mener denne endringer er problematisk og kan svekke tilgang til PC for elever med lese- og skrivevansker. I regjeringens politiske plattform slås det fast at regjeringen vil gi elever med lese- og skrivevansker tilgang til gratis PC med nødvendig programvare. Dette vil jeg arbeide med i inneværende periode.

Opplæringslovens regler om rett til nødvendige hjelpemidler og utstyr er imidlertid ikke endret som følge av avviklingen av tilskuddsordningen. Dersom det aktuelle hjelpemiddel ikke dekkes av trygden, har kommunen ansvaret for å skaffe utstyret til veie. Jeg vil understreke at skoleeier har ansvaret for å stille det utstyret til rådighet som er nødvendig for at elevene skal få et forsvarlig utbytte av opplæringen, uansett om det er tale om spesialundervisning eller ordinær opplæring.

Elevenes rett til nødvendig utstyr i opplæringen gjelder uavhengig av kommunens økonomi. Det er også viktig å understreke at gratisprinsippet i opplæringsloven gjelder også her, og at utgifter til innkjøp av nødvendig hjelpemidler og utstyr ikke kan kreves dekket av foreldrene eller elevene selv.

SPØRSMÅL NR. 626

Innlevert 1. april 2014 av stortingsrepresentant Terje Breivik

Besvart 9. april 2014 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Når vil Stortinget få til behandling et forslag om å forenkle norske regnskapsregler, slik EUs direktiver nå åpner for?»

BEGRUNNELSE:

Venstre har store forventninger til Regjeringens arbeid med å gjennomføre forenklinger for næringslivet, og særlig for de små og mellomstore bedriftene. Venstre ser fram til å behandle konkrete forslag i Stortinget.

Alle de 250 000 aksjeselskapene i Norge må følge kompliserte og detaljerte regler i regnskapsloven, blant annet som følge av EUs regler. For to år siden forenklet EU direktivene om regnskaper. Forenklingene er særlig ment å komme de aller minste bedriftene til gode. Den rødgrønne regjeringen skrev i sin budsjettproposisjon for 2014 fra Næringsdepartementet at man tok «sikte på innen kort tid å nedsette et utvalg som skal vurdere hvordan EUs regnskapsdirektiv og mikroselskapsdirektiv skal gjennomføres i Norge.» Det burde derfor være et godt grunnlag for å forenkle regnskapsloven nå.

Svar:

Direktiv 2013/34/EU ble vedtatt i EU 26. juni 2013 og erstatter de tidligere direktivene 78/660/EØF om årsregnskap og 83/349/EØF om konsernregnskap, som blant annet ble endret ved direktiv 2012/6/EU, mikroregnskapsdirektivet. Direktivet er ennå ikke innlemmet i EØS-avtalen.

Forenklinger av kravene til regnskap i regnskapsloven kan bidra til å redusere kostnadene ved å utarbeide regnskap og dermed isolert sett gi en gevinst for regnskapspliktige foretak. På den annen side bidrar regnskapsregelverket til å sikre at brukere får tilgang til relevant og pålitelig regnskapsinformasjon, og at forskjellige selskaper benytter de samme offentlige tilgjengelige prinsippene i sin finansielle rapportering. På den måten øker nytten brukerne har. Eksterne brukes kostnader ved å tilegne seg og analysere informasjonen som regnskapene gir. Forenklinger for regnskapsprodusentene vil derfor potensielt kunne redusere nytten brukerne har av regnskapene, eller øke brukernes kostnader ved at informasjon blir mer kostnadskrevenende å fremskaffe på annet vis. Gjeldende regnskapslov bygger på en slik avveining av hensynet til regnskapsprodusenter og -brukere.

Finansdepartementet arbeider for tiden med et opplegg for utredning av hvilke endringer i regnskapslovgivningen som kreves som følge av direktivet. Ut

fra tiden som har gått siden regnskapsloven opprinnelig ble vedtatt, og utviklingen i Norge og internasjonalt siden den gang, mener jeg at det også er behov for å utrede om de administrative kostnadene ved å utarbeide regnskaper står i et rimelig forhold til regnskapsbrukernes informasjonsbehov. Det vil i den forbindelse være særlig aktuelt å vurdere forholdet mellom de administrative kostnadene som små foretak har ved å

utarbeide regnskaper og informasjonsbehovene til brukere av regnskap utarbeidet av slike foretak.

På den bakgrunn vil det i forbindelse med utredning av direktivgjennomføringen være hensiktsmessig med en samlet gjennomgang av regnskapslovgivningen, slik at alle relevante hensyn og konsekvenser blir tilstrekkelig belyst. Departementet arbeider nå med å sette i gang en utredning.

SPØRSMÅL NR. 627

Innlevert 1. april 2014 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 8. april 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre et ekspressbusstilbud for pendlere mellom Indre Østfold og Oslo, og sørge for at det er et tilfredsstillende busstilbud i og rundt de store byene for å ta den ventede transportveksten?»

BEGRUNNELSE:

Venstre er kjent med at Nettbuss legger ned busstilbudet mellom Indre Østfold og Oslo. Dette gjøres til tross for fulle busser i rushtiden. Nettbuss er et datterselskap av statseide NSB, og Venstre spør derfor statsråden med ansvar for dette eierskapet. Opprustningen av E18 østover fører også til at flere velger bil på en strekning der det ligger godt til rette for ekspressbusstilbud.

Indre Østfold er en del av Osloregionens bo- og arbeidsmarked i stor vekst, blant annet på grunn av nærheten til Oslo. Om vedtatte mål om at transportveksten i og rundt de store byene skal følges opp er vi avhengige av at flere velger kollektivt mellom Indre Østfold og Oslo.

Svar:

Markedet for ekspressbusser ble liberalisert i 2003, hvilket i prinsippet betyr at ethvert busselskap som fyller kravene for å kunne bli tildelt løyve, kan starte og drive fylkesgrensekryssende bussruter som ikke mottar offentlig støtte. Forutsetningen for å drive en ekspressbussrute er da at den er bedriftsøkonomisk lønnsom for det selskapet som kjører den. For mar-

kedsstyrte busstilbud er det som for andre næringer ikke unaturlig at tilbud må legges ned dersom det ikke er mulig å drive disse lønnsomt. I noen tilfeller betaler fylkeskommunen noe av kostnadene dersom ekspressbussen inngår som en del av det lokale busstilbudet i fylket. Staten kan legge til rette for ekspressbussmarkedet for eksempel ved å bygge busstopp med parkeringsplass til pendlere på innfartsveier (riksveg).

NSB er organisert som et aksjeselskap med et avkastningsmål som stiller krav til lønnsomhet i selskapet. Dette innebærer blant annet at det er klare rollefordelinger mellom selskapet, styret og generalforsamlingen/eier. Som eier av NSB bør jeg derfor ikke gripe inn og overprøve kommersielle vurderinger, herunder hvilke ekspressbussruter som skal kjøres, som gjøres av ledelsen og styret i Nettbuss.

Nettbuss er også i konkurranse med andre busselskaper. Som myndighet har Samferdselsdepartementet plikt til å legge til rette for like vilkår i ekspressbussmarkedet, noe som en direkte statlig styring av Nettbuss sine ruter, raskt ville kommet i konflikt med.

Det er fylkeskommunene som er ansvarlig for kollektivtilbudet i sitt fylke, med unntak av togtrafikken som er statens ansvar. Å sørge for et «tilfredsstillende transporttilbud» er dermed en del av det lokale selvstyret. Stortinget har likevel fastsatt nasjonale mål, og gjennom bypakker, Belønningsordningen og de fremtidige bymiljøavtalene støtter staten fylkene i målet om en høyere kollektivandel.

SPØRSMÅL NR. 628**Innlevert 2. april 2014 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 8. april 2014 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«På hvilken måte vil utenriksministeren – i samråd med kulturministeren – følge opp FN-rapporten om kunstnerisk ytringsfrihet?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til at utenriksministeren har varslet en egen stortingsmelding om menneskerettigheter. Undertegnede imøteser dette, og mener det er viktig at det anlegges et bredt MR-perspektiv i meldingen – som også inkluderer kulturelle rettigheter.

I denne forbindelse vil undertegnede blant annet vise til kunstnerisk ytringsfrihet. I mars 2013 kom den første FN-rapporten på dette området, «The right to freedom of artistic expression and creativity», fra FNs spesialrapportør for kulturelle rettigheter. Den fremhever mange av problemene knyttet til brudd på kunstnerisk ytringsfrihet på et generelt nivå, og påpeker at problemene til nå ikke har blitt adressert systematisk – om i det hele tatt – av mellomstatlige organisasjoner.

Undertegnede ser det som naturlig at kunstnerisk ytringsfrihet også inkluderes i stortingsmeldingen om menneskerettigheter, og at norske myndigheter på egnet måte bidrar med tiltak for å styrke den kunstneriske ytringsfriheten.

Svar:

Arbeidet for å fremme menneskerettigheter skal gjennomsyre alle deler av den norske utenriks- og utviklingspolitikken. Ytringsfrihet, også for kunstnere, er en sentral del av dette.

Norge var medforlagsstiller til resolusjonen om kunstnerisk ytringsfrihet i FNs menneskerettighetsråd i fjor under behandlingen av FNs spesialrapportør

s rapport om kunstnerisk ytringsfrihet i Genève. Rapporten var for øvrig den første i sitt slag og avdekket mange former for brudd på og sensur av kunstnerisk ytringsfrihet. I anledning rapporten om kunstnerisk ytringsfrihet arrangerte Norge sammen med spesialrapportøren et sidearrangement for å skape oppmerksomhet om rapporten. Kunstnere og menneskerettighetsforkjempere deltok med egne bidrag på arrangementet.

Som en direkte oppfølging av rapporten har Utenriksdepartementet gitt økonomisk støtte til et pilotarbeid – en landstudie om kulturelle rettigheter, herunder kunstnerisk ytringsfrihet. Studien omhandler Egypt og er utarbeidet av sivilsamfunnsaktører. Den vil bli oversendt FNs menneskerettighetsråd som en del av den ordinære gjennomgangen av menneskerettighetssituasjonen i Egypt, den såkalte UPR-gjennomgang.

Utenriksdepartementet støtter for øvrig flere sivilsamfunnsaktører som arbeider for fremme av kulturelle rettigheter i utviklingsland som Artwatch Africa, Freemuse og Fuuse som arbeider internasjonalt. Av norske aktører kan nevnes Kirkelig kulturverksted, Førdefestivalen og Norcode. Sistnevntes innsats er på opphavsrettsfeltet.

Menneskerettighetene er satt under press internasjonalt. Dokumenterte brudd på og manglende etterlevelse av menneskerettighetene preger mange land. I Regjeringens arbeid med melding til Stortinget om menneskerettigheter er målsettingen å få til en helhetlig og samlet politikk på feltet for å få til en reell forbedring. Innspill til meldingen fra sivilsamfunnet, inkludert organisasjoner som arbeider med kulturelle rettigheter og kunstnerisk ytringsfrihet, er meget verdifulle i dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 629**Innlevert 2. april 2014 av stortingsrepresentant Jorid Holstad Nordmelan****Besvart 9. april 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre at de nasjonale målene som ble satt for kulturminneområdet i stortingsmelding 16 (2004-2005) «Leve med kulturminner» blir nådd innen 2020?»

BEGRUNNELSE:

I Nord-Trøndelag har vi to eksempler på manglende oppfølging. I Namdalsavisa 6.3.2014 kommer det fram at det ikke er samsvar mellom godkjent behov for midler og de midlene staten tildeler til bevaring av freda private hus. Riksantikvaren bevilger Nord-Trøndelag kun halvparten av det søknadsgodkjente behovet. I tillegg skriver Trønder-avisa 2.4.2014 at Nord-Trøndelag kommer spesielt skeivt ut når det gjelder offentlig kulturminneforvaltning. Siden det ikke gis øremerkede midler til formålet må fylket selv dekke inn disse kostnadene gjennom tildelte rammer gjennom fylkeskommunens inntektssystem, som deles ut etter befolkningstall. Nord-Trøndelag har stor tetthet av kulturminner, men får lite midler på grunn av befolkningstallet. Det gjør gjennomføring av Stortingsmelding 16 spesielt vanskelig.

Svar:

De gjeldende nasjonale målene på kulturminneområdet ble satt gjennom stortingets behandling av St. meld. nr. 16 (2004-2005) Leve med kulturminner. Et samlet Storting har også stilt seg bak Meld. St. 35 (2012-2013) Framtid med fotfeste – Kulturminnepolitikken, der de nasjonale målene videreføres.

For at vi skal nå målene Stortinget har satt innen 2020, vil jeg både fokusere på kulturminneforvaltningens styringsverktøy og prioriteringer, og jeg vil se nærmere på ulike incentivordninger.

For at vi skal kunne bruke ressursene der behovet er størst og virkningen best, er det helt avgjørende at vi har et best mulig faktagrunnlag. Jeg er derfor opptatt av å sikre kulturminneforvaltningen gode styringsverktøy slik at innsatsen kan målrettes og effektiviseres. Det er satt i gang flere tiltak som vil bidra til dette, som for eksempel prosjektet «Kunnskapsløftet for kulturminneforvaltningen» og flere tiltak knyttet til behovsanalyser og tydeligere målretting innenfor de ti etablerte bevaringsprogrammene.

Eiere og frivillige aktører tar et stort ansvar og gjøre en uvurderlig innsats for å ta vare på fredete og fredningsverdige kulturminner og kulturmiljøer.

De spiller en nøkkelrolle i vernearbeidet. Regjeringen er opptatt av å styrke kulturminnearbeidet, blant annet ved å bedre rammevilkårene for private eiere av kulturminner og kulturmiljøer. Riksantikvaren og Norsk Kulturminnefond gir tilskudd til dekning av antikvariske merutgifter, helt eller delvis.

Jeg er også opptatt av at kulturminneforvaltningen er løsningsorientert og i større grad tar hensyn til hvilke konsekvenser en fredning får for samfunnet og for eieren, både praktisk og økonomisk. Nye fredninger skal for eksempel framstå som et partnerskap mellom eieren og forvaltningsmyndigheten. Dette vil bli tydeliggjort gjennom Riksantikvarens pågående arbeid med en ny fredningsstrategi.

I representant Jorid Holstad Nordmelan sin begrunnelse for spørsmålet vises det også til Nord-Trøndelag fylkeskommunes økonomiske rammer. Jeg vil understreke at inntektssystemet for kommuner og fylkeskommuner ikke sorterer under Klima- og miljøministerens ansvarsområde, og jeg vil derfor ikke gå nærmere inn på dette.

SPØRSMÅL NR. 630**Innlevert 3. april 2014 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen****Besvart 8. april 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Vil justisministeren vurdere et tilbud fra Sarpsborg kommune om å realisere disse planene, mot en leiekontrakt med Kriminalomsorgen, og på denne måten få en rask utvidelse av kapasiteten ved Ravneberget fengsel?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til behovet for flere fengselsplasser og at det arbeides med ulike tiltak for å få en rask økning av soningskapasiteten. Ved Ravneberget fengsel i Sarpsborg har Sarpsborg kommune klare planer om et tilbygg på bygg 17 som inneholder 10 beboerrom med bad og wc. Sarpsborg kommune er villig til å stå for investeringen, mot en leieavtale med Kriminalomsorgen, som er harmonisert med eksisterende leiekontrakt på Ravneberget, som løper fram til 1.6.2026. Dette er planer som rask kan realiseres.

Svar:

Tilstrekkelig kapasitet i kriminalomsorgen er helt avgjørende for god straffegjennomføring og å sikre politiets behov for varetektsplasser. Jeg har derfor satt i gang arbeidet med å utarbeide en melding til Stortinget med en utviklingsplan for kriminalomsorgen for blant annet kapasiteten i kriminalomsorgen. I denne meldingen vil vi vurdere det samlede behovet for all straffegjennomføring og drøfte hvordan fremtidens straffegjennomføringskapasitet bør settes sammen for å gi optimal utnyttelse av kapasiteten.

Samtidig som det arbeides med Stortingsmeldingen, må det akutte behovet for fengselsplasser og vedlikehold følges opp. Det settes derfor i gang en konseptvalgutredning for straffegjennomføringskapasiteten på Østlandet. Videre arbeid med etablering av ny kapasitet, herunder eventuelle tiltak ved Ravneberget fengsel, må vurderes i lys av dette.

SPØRSMÅL NR. 631**Innlevert 3. april 2014 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 9. april 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Kan statsråden gi en oversikt over hvilke utenlandske transportselskaper som pr. 1. januar 2014 var registrert i mva-registeret, samt hvor mye merverdiavgift som ble innbetalt fra utenlandskregistrerte transportselskaper til den norske staten for kabotasjeopdrag i Norge i 2011 og 2012?»

Svar:

Først vil jeg gi en kort omtale av merverdiavgiftsreglene for transporttjenester.

Persontransport og godstransport i norsk merverdiavgiftsområde er en merverdiavgiftspliktig tjeneste. Dette gjelder uavhengig av om transporten utføres av norsk eller utenlandsk transportør. Transportørene har registreringsplikt i Merverdiavgiftsregisteret, forutsatt at de øvrige vilkårene for dette også er oppfylt. Transportører som ikke

har forretningssted eller hjemsted i merverdiavgiftsområdet, skal registreres ved representant.

Transporttjenester som finner sted i merverdiavgiftsområdet, er fritatt for merverdiavgift dersom transporten skjer direkte til eller fra steder utenfor merverdiavgiftsområdet. Også dette gjelder uavhengig av om transportselskapet er norsk eller utenlandsk. Det er valgfri registrering i Merverdiavgiftsregisteret for transportører som ikke har forretningssted eller hjemsted i merverdiavgiftsområdet, og som kun omsetter slike internasjonale transporttjenester.

Ifølge Skattedirektoratet lar det seg vanskelig gjøre å trekke ut fra Merverdiavgiftsregisteret de opplysningene som representanten Lundteigen konkret etterspør. Blant annet henger det sammen med at for registrering stilles det krav til subjekt (næringsdrivende mv.), type omsetning (omfattet av loven) og størrelsen på omsetningen (beløpsgrense).

Registrering knytter seg således først og fremst til hvorvidt det drives omsetning i Norge eller ikke, og ikke på om det er et norsk eller utenlandsk selskap som har omsetningen. Det er ikke noen særskilt registrering for utenlandske virksomheter i det ordinære Merverdiavgiftsregisteret. Som nevnt ovenfor skal næringsdrivende som ikke har forretningssted eller hjemsted i merverdiavgiftsområdet, registreres ved representant. Her kan man få ut tall per næringskode, men det er ifølge Skattedirektoratet flere forhold som gjør at dette tallmaterialet kan bli misvisende. Det er heller ingen egen rapportering av hvor mye som er innbetalt i merverdiavgift i for-

bindelse med kjøp av transportoppdrag fra utenlandske aktører.

Avslutningsvis vil jeg fremheve at det er flere utfordringer med å kontrollere etterlevelse av registreringsplikt og innbetaling av merverdiavgift for næringsdrivende med så få kontaktpunkter til norsk jurisdiksjon som det kan være tale om her. Utfordringene er dessuten sammensatte og gjelder flere forvaltningsområder. Skatteetaten er imidlertid godt kjent med problemstillingene som det her pekes på og vil også framover arbeide aktivt med andre etater for å forbedre kontrollen.

SPØRSMÅL NR. 632

Innlevert 3. april 2014 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 8. april 2014 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Grytøya-ulykken er en ulykke som har påvirket det norske samfunnet over tid, ikke minst tok det svært lang tid før fakta kom frem og erkjennelser ble gjort. Med dette som bakgrunn vil jeg be statsråden vurdere en ny gjennomgang av sakens hovedtrekk, herunder en mulig ny erstatning til de etterlatte.

Er dette noe statsråden vil bifalle?»

Svar:

Grytøya-ulykken var en svært tragisk hendelse for alle involverte, ikke minst for de etterlatte. Jeg føler med dem som mistet sine kjære.

Da kravet om erstatning ble fremmet overfor Forsvarsdepartementet i 2006, ble det iverksatt et arbeid

for om mulig å se på en særskilt ordning for de etterlatte. Begrunnelsen for dette var at det tilsynelatende ikke var gitt noen erstatning til disse. Imidlertid viste det seg at det ble foretatt et erstatningsoppgjør i 1972. I lys av dette fant departementet det ikke riktig å etablere noen særskilt ordning.

Flere av de etterlatte valgte å gå til søksmål mot staten med krav om oppreisning. Staten ble frifunnet i tingretten og lagmannsretten. Høyesteretts ankeutvalg kom enstemmig frem til at verken avgjørelsens betydning utenfor den foreliggende sak, eller andre forhold, tilsa at saken ble fremmet for Høyesterett. Lagmannsrettens frifinnende dom ble derved rettskraftig og saken avsluttet. Denne rettsavgjørelsen må vi respektere og forholde oss til.

SPØRSMÅL NR. 633**Innlevert 3. april 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 10. april 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«I enkelte kommuner er det nå en diskusjon om dugnadsarbeid på idrettsanlegg kan medføre reduksjon i momskompensasjonen til kommunene. Bakgrunnen er Skattedirektoratets fellesskriv av 24.05.13.

Er finansministeren enig i Skattedirektoratets fortolkning av regelverket, og hva vil finansministeren gjøre for å sikre at dugnadsarbeid fortsatt kan ytes for å få bygd idrettsanlegg uten at kommunen risikerer å miste retten til merverdiavgiftskompensasjon?»

BEGRUNNELSE:

Skattedirektoratets fellesskriv 25.5.2013 redegjør for hovedprinsippene i regelverket angående omfanget av kommunenes kompensasjonsrett ved oppføring og drift av idrettsanlegg. Det uttales i fellesskrivet: Kompensasjonsretten for kommunene er generell, jf § 2 første ledd bokstav a, men med enkelte begrensninger i § 4.

Etter bestemmelsene i § 4 første ledd må for det første en anskaffelse være kommunens for at det i det hele tatt skal kunne foreligge rett til kompensasjon. Dette innebærer at kommunen må være det subjektet som gjennom inngåelse av kontraktene anskaffer varene eller tjenestene og har ansvar samt senere eierskap til f.eks. idrettsanlegg.

Videre ytes kompensasjon bare i den utstrekning anskaffelsen skjer til bruk i den kompensasjonsberettigede virksomheten. Eksempelvis vil et anlegg som anskaffes for å overdras vederlagsfritt til andre ikke være til bruk i kommunens kompensasjonsberettigede virksomhet.

Det anses innenfor kommunens alminnelige virksomhetsområde mv. å stille idrettsanlegg til disposisjon for allmennheten. Imidlertid må det å stille et idrettsanlegg (vederlagsfritt) til disposisjon for allmennheten (kompensasjonsberettiget), avgrenses mot utleievirksomheten som ikke er kompensasjonsberettiget, jf. kompensasjonslovens § 4 annet ledd nr. 3. Bakgrunnen for utleieregelen er bl.a. at kommunen vil kunne få en betydelig konkurransefordel i forhold til private ved utleie til ikke-avgiftspliktige virksomheter.

Det foreligger utleie etter bestemmelsen i § 4 annet ledd nr. 3 av et idrettsanlegg når det stilles til disposisjon for bruker mot vederlag. Vederlaget trenger ikke nødvendigvis ytes som et månedlig leiebeløp på vanlig måte etter en alminnelig leiekontrakt. Også eksempelvis et idrettsanleggs hele eller delvise finan-

siering av oppføringen av anlegget gjennom tilskudd av pengebeløp, innskudd til kjøp av maskiner til drift av anlegget og dugnadsarbeid mv vil måtte anses som vederlag, derimot ikke gaver fra andre enn brukerne. I den grad den som yter vederlag rent faktisk bruker anlegget eller har førsteprioritet innenfor bestemte tidsrom, vil det foreligge utleie. I flere kommuner er dugnadsarbeid fra f.eks. idrettslag viktig for å kunne realisere idrettsanlegg. Med Skattedirektoratets fortolkning av regelverket vil dugnadsarbeid straffes økonomisk ved at kommunene vil få reduksjon i merverdiavgiftskompensasjonen, evt. krav om tilbakeføring av tidligere gitt kompensasjon.

Svar:

Den generelle merverdiavgiftskompensasjonsordningen for kommunesektoren ble innført 1. januar 2004, jf. lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. (kompensasjonsloven).

Formålet med den generelle kompensasjonsordningen er å motvirke at merverdiavgiften påvirker kommunenes valg mellom å produsere avgiftspliktige tjenester selv (uten avgift) eller å kjøpe tjenestene fra private aktører (med avgift).

Ordningen innebærer at kommunene får kompensert merverdiavgiften på anskaffelser av i utgangspunktet alle varer og tjenester.

Ut fra sitt formål er kompensasjonsordningen ingen støtteordning for kommunene. Kompensasjonsordningen er finansiert av kommunesektoren selv ved trekk i statlige overføringer som tilsvarer omfanget av ordningen da den ble innført. Ordningen er således provenyneutral for statskassen.

Kompensasjonsordningen omfatter kommuner, fylkeskommuner mv. samt private eller ideelle virksomheter som produserer helse-, sosial- eller undervisningstjenester som kommunene eller fylkeskommunene er pålagt ved lov å utføre. Dette innebærer at private eller ideelle virksomheter ikke har rett til kompensasjon for merverdiavgift på anskaffelser innen kultur eller idrett siden dette ikke er lovpålagte oppgaver for kommunen eller fylkeskommunen.

Omsetning og utleie av fast eiendom er ikke merverdiavgiftspliktig. Ved omsetning eller utleie av fast eiendom skal det dermed ikke beregnes utgående merverdiavgift på vederlaget. Motstykket er at det ikke foreligger rett til fradrag for inngående merverdiavgift på anskaffelser av varer og tjenester til bruk i virksomheten. Gjennom retten til kompensasjon vil-

le kommunene kunne få en betydelig konkurransefordel i forhold til private ved salg og utleie av fast eiendom. Retten til kompensasjon er derfor avskåret for anskaffelser til bygg, anlegg eller annen fast eiendom for salg eller utleie, jf. kompensasjonsloven § 4 annet ledd nr. 3. På denne måten stilles kommuner og fylkeskommuner likt med privat næringsliv når de krever betaling for sine utleietjenester.

Med «leie» forstås at bruksretten til en eiendom stilles til disposisjon for en annen for et avgrenset tidsrom og mot vederlag. Dette betyr at dersom en kommune låner ut eller på annen måte vederlagsfritt stiller eiendommen til disposisjon for andre, vil anskaffelsen være kompensasjonsberettiget. Det er også antatt at dersom betalingen er mer symbolsk, for eksempel for å dekke rengjøring, vil det ikke anses å foreligge utleie.

Hvorvidt det foreligger et låneforhold eller et utleieforhold, vil måtte avgjøres etter en konkret vurdering. Etter omstendighetene kan derfor også dugnadsarbeid framstå som et direkte vederlag for bruk av et anlegg og dermed avskjære kommunens rett til kompensasjon. Hvis dugnadsarbeidet er mer omfattende og systematisk, er det etter departementets mening naturlig å likestille dette med et vederlag for utleie. Det er likevel kun merverdiavgift på anskaffelser til utleievirksomheten som ikke kompenseres. Annen kommunal bruk av anlegget, eksempelvis all-

menhetens bruk og skolens bruk, vil fremdeles gi grunnlag for kompensasjon.

Som det framgår over er formålet med å avskjære retten til kompensasjon ved utleie av fast eiendom å motvirke at kommunene får en konkurransefordel i forhold til private utleiery. Dette gjelder også dersom dugnadsarbeider er vederlaget. Verdien av arbeidet må fastsettes etter en konkret vurdering. Det er derfor ikke riktig å betegne dette som en økonomisk straff.

Jeg vil dessuten vise til at Kulturdepartementet har ansvaret for to ordninger for merverdiavgifts-kompensasjon.

Den ene ordningen gjelder kompensasjon av merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg og omfatter alle som oppfyller vilkårene for å motta spillemidler gjennom Kulturdepartementets tilskuddsordninger for bygging av idrettsanlegg (med unntak av kommuner/fylkeskommuner mv.). Det kan søkes om kompensasjon av merverdiavgift knyttet til anleggselementer som er berettiget tilskudd fra spillemidlene.

Den andre ordningen gjelder kompensasjon av merverdiavgift til frivillige organisasjoner. For å søke kreves at det er en frivillig organisasjon der frivillig innsats er en viktig del av virksomheten. I tillegg må organisasjonen være registrert i Frivilligregisteret.

På bakgrunn av gjennomgangen over ser jeg ikke behov for nærmere å vurdere Skattedirektoratets fortolkning av regelverket.

SPØRSMÅL NR. 634

Innlevert 3. april 2014 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 14. april 2014 av olje- og energiminister Tord Lien

Spørsmål:

«Kan statsråden bekrefte at elektrifisering av fase 1 på Utsirahøyden vil kunne innebære at bare 49 % av de samlede CO₂-utslippene over levetiden fra Utsirahøyden vil bli renset?»

BEGRUNNELSE:

I pressemeldingen fra OED 13.2 uttaler statsråden at elektrifisering av fase 1 på Sverdrup «betyr en reduksjon på 60-70 % av CO₂-utslippene fra Utsirahøyden de neste tiårene sammenliknet med en tradisjonell løsning med kraftturbiner».

I pressemeldingen fra OED 21.2 står det oppgitt at elektrifisering av Sverdrup fase 1 anslås å kutte to-

talt mellom 11,6 og 13,9 mill. tonn CO₂ over levetiden, avhengig av kraftbruk. I samme melding fremgår det at de forventede utslippskuttene ved fullelektrifisering var på mellom 15,6 og 23,6 mill. tonn i 2014.

Disse tallene gir inntrykk av en større usikkerhet om de samlede utslippskuttene enn det statsråden har gitt uttrykk for.

Svar:

Det valgte konseptet for Sverdrup-funnet medfører at feltet vil drives med kraft fra land fra produksjonsstart. Dette vil realisere betydelige utslippsreduksjoner på kontinentalsokkelen i forhold til en tradisjonell kraftløsning basert på gassturbiner. Både petro-

leumssektoren og kraftsektoren er underlagt kvoteplikt i EUs kvotesystem, noe som betyr at reduserte utslipp et sted innenfor systemet motsvares av økte utslipp et annet sted.

Det er vanskelig å anslå i dag hvor store de faktiske utslippsreduksjonene på kontinentalsokkelen vil bli som følge av at det er valgt kraft fra land til Sverdrup-funnet fra produksjonsstart. Dette fordi det er usikkerhet særlig rundt kraftbehovet for fremtidige, ikke-besluttede faser av Sverdrup-funnet.

Tallene representanten Hansson refererer til er utarbeidet av operatøren. De to intervallene det vises til representerer usikkerheten i utslippsreduksjoner for kraft fra land til Sverdrup fase en (80 MW) og en 200 MW løsning etablert over to faser (80+120

MW). På grunn av usikkerheten i kraftbehovet representerer nedre og øvre verdi i de to intervallene derfor utslippsreduksjoner ved lavt og høyt kraftbehov for området. Dersom utslippsreduksjoner for to forskjellige kraftløsninger skal sammenlignes, må henholdsvis nedre og øvre verdi i et intervall sammenlignes med nedre og øvre verdi i det andre intervallet.

Hvordan resten av kraftbruken i området skal dekkes blir ikke besluttet nå. Regjeringen jobber for å kunne realisere kraft fra land til de tre andre feltene på Utsirahøyden, og forventer også at selskapene jobber for å kunne realisere dette. Departementet vil følge viktige veivalg for framtidig kraftløsning til området tett.

SPØRSMÅL NR. 635

Innlevert 3. april 2014 av stortingsrepresentant Are Helseth

Besvart 22. april 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Etter en endring i opplæringsloven i 2006 har fylkeskommunene fått ansvaret for å oppfylle rettigheter etter opplæringsloven for pasienter som er innlagt på sykehus. Fylkeskommunene har valgt ulike organisatoriske løsninger når det gjelder logopedtilbud til voksne med språkvansker etter hjerneslag. Ved Sunnaas sykehus har man ikke lyktes å etablere en tilfredsstillende løsning, og kvaliteten på tilbudet har blitt redusert etter lovendringen.

Kan helse- og omsorgsministeren i samarbeid med kunnskapsministeren bidra til å sikre en best mulig organisering og gjennomføring av logopedtilbudet til voksne pasienter med afasi under sykehusopphold?»

BEGRUNNELSE:

Nasjonal retningslinje for behandling og rehabilitering ved hjerneslag anbefaler at logopedtiltak for slagpasienter med språkvansker (afasi) bør «være av tilstrekkelig mengde og hyppighet (mer enn 5 t per uke)» og «igangsettes i akutfasen». Intensiv innsats med språkopplæring ved afasi etter et hjerneslag gir best resultater. Brukerorganisasjonen mener det er for lite logopedressurser på sykehus og rehabiliteringsinstitusjoner.

De anslagsvis mellom til enhver tid 5 000 og 10 000 afasirammede i Norge kan få logopedtilbud en-

ten på bakgrunn av helselovgivningen eller etter lov om voksenopplæring § 4a. Denne todelte organiseringen skaper uklare ansvarsforhold og byråkratiske hindringer som resulterer i at pasientene ikke får språktrening under sykehusopphold i tråd med nasjonale retningslinjer.

Oppland fylkeskommune har sagt opp avtale med Sykehuset Innlandet om logopedtilbud (jf. skriftlig spørsmål nr. 15:1052 (2012-2013)). Ved Sunnaas sykehus, hvor det er innlagt ca. 500 pasienter med behov for logoped hvert år, har lovendringen fra 2006 ført til et dårligere logopedtilbud: pasientene må vente på tilbud fra Akershus fylkeskommune, får ikke tilbud i skolens ferier og må bytte logoped underveis i oppholdet.

Det er mulig å organisere tilbudet enten i fylkeskommunen eller i spesialisthelsetjenesten etter avtale slik Hordaland fylkeskommune/Haukeland Universitetssykehus og Sør-Trøndelag fylkeskommune/ St. Olav Universitetssykehus har gjort. Akershus fylkeskommune tolker imidlertid regelverket slik at fylkeskommunen for hver enkelt pasient må foreta en selvstendig rettighetsvurdering opp mot opplæringsloven, selv om legespesialist ved landets fremste rehabiliteringssykehus (Sunnaas sykehus) allerede har gjort den faglige vurderingen med utgangspunkt i pasientrettighetsloven. Prosessen forsinker behandlingsstart og resultatet er et svakere tilbud for pasientene. En løsning tilsvarende Hordaland og Sør-Trøn-

delag vil gi mennesker med afasi et bedre og raskere tilbud og samtidig føre til en bedre utnyttelse av samfunnets ressurser.

Svar:

Spørsmålet tar opp logopedtjenester til voksne med språkvansker etter hjerneslag. For disse pasientene er det å få logopedtjenester raskt viktig. Det går fram av opplæringsloven at fylkeskommunen har plikt til å sørge for grunnskoleopplæring, spesialpedagogisk hjelp og videregående opplæring i helseinstitusjoner. Logopedhjelp til pasienter med språkvansker etter hjerneslag kan være å anse som opplæring (spesialundervisning) etter opplæringsloven, gitt visse forutsetninger. Samtidig har en pasient som er rammet av hjerneslag krav på behandling etter helse- og omsorgstjenesteloven og forskrift om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator. Slik behandling kan omfatte logopedhjelp til slagrammede. En logoped som gir spesialundervisning til en pasient i en virksomhet i helsetjenesten kan også være å regne som helsepersonell etter helsepersonell-loven. En logoped kan følgelig yte både spesialundervisning og helsehjelp til samme pasient.

Dette viser at regelverkene om rett til opplæring og om rett til helsetjenester er delvis overlappende. Det kan være uklart hvilket regelverk som skal gjelde i disse tilfellene. Skillet mellom opplæring og helsehjelp vil ha betydning for hvilken offentlig myndighet som er juridisk, faglig og økonomisk ansvarlig for logopedtjenesten.

For at logopedhjelpen som ytes i helseinstitusjonen skal anses som opplæring etter opplæringsloven, med den følge at fylkeskommunen står ansvarlig, må følgende punkter være oppfylt:

1. Aktiviteten må stå under skolens ledelse og ansvar
2. Aktiviteten må skje innenfor rammen av det fastsatte undervisningstimetallet
3. Aktiviteten må ha et pedagogisk siktemål som er innrettet på å oppnå de målene som fremgår av opplæringslovens formålsparagraf, § 1-2
4. Aktiviteten må innebære en oppfyllelse av det sentralt fastsatte læreplanverket for grunnskolen, eller innebære en oppfyllelse av en individuell opplæringsplan som er fastsatt i henhold til opplæringsloven § 5-5

Enkeltvedtak om spesialundervisning etter opplæringsloven innebærer innhenting av sakkyndig vurdering og utarbeidelse av individuell opplæringsplan. Dette krever nødvendigvis en viss saksbehandlingstid. Intensiv innsats med språkopplæring ved afasi igangsatt kort tid etter et hjerneslag gir best resultater på lang sikt, og det er derfor avgjørende at disse pasientene får logopedhjelp i akuttfasen. Når legespesialist etter en medisinsk faglig vurdering har fastslått at pasienten har behov for logopedhjelp, plikter helseinstitusjonen å yte nødvendig logopedhjelp. Slik logopedhjelp til slagpasienter i en akutt fase faller utenfor det som er å anse som opplæring etter opplæringsloven, jf kriteriene over, og skal anses som en helsetjeneste etter helselovgivningen.

Jeg ser at det kan oppstå en uklar situasjon som følge av at regelverkene overlapper hverandre, og at dette i verste fall kan medføre at pasienter med behov ikke får den logopedhjelpen de trenger. Det er derfor gledelig å registrere at noen fylkeskommuner og helseforetak har kommet til enighet om avtaler som regulerer tilbud om logopedhjelp til de aktuelle pasientene i helseforetakene. Regelverket er ikke til hinder for at fylkeskommuner og helseforetak går sammen om å utarbeide slike samarbeidsavtaler.

SPØRSMÅL NR. 636**Innlevert 3. april 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 10. april 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«På Haraldsplass Diakonale Sykehus i Bergen har de positive erfaringer med å bruke frivillige medarbeidere og sykehuset ønsker flere med på laget. Jeg er gjort kjent med at arbeidssøkende som ønsker å arbeide som frivillig medarbeider blir nektet dette av NAV.

Medfører det riktighet at arbeidssøkende som arbeider som frivillig medarbeider vil miste sin økonomiske støtte fra NAV, og vil i så tilfelle statsråden endre på regelverket slik at arbeidssøkende kan være frivillig på lik linje med andre?»

BEGRUNNELSE:

Frivillig arbeid i helse- og omsorgssektoren og på andre områder er en stor ressurs som det bør legges godt til rette for. På sykehus som Haraldsplass kan frivillige medarbeidere gi «det lille ekstra» som ikke personalet har tid til. Det kan for eksempel være en prat over kaffikoppen, følge til prøver, tilrettelegging, handle, tur ut, servere mat, service i bibliotek, hjemmebesøk for nå nevne noe. De frivillige får opplæring gjennom personalet og frivillighetskoordinator.

Det er uforståelig at arbeidssøkende ikke skal kunne engasjere seg som frivillig, så fremt det ikke går utover de plikter og oppgaver man har som arbeidssøkende. Det vil tvert om kunne være bra for den arbeidssøkende å gjøre en frivillig innsats på en arbeidsplass eller i en annen hjelpeorganisasjon.

Svar:

Jeg forstår spørsmålet slik at den arbeidssøkende går på dagpenger. I dagpengeregelverket er det et sentralt vilkår at dagpengemottakere skal være reelle arbeidssøkere og disponible for arbeidsmarkedet til enhver tid. Dette vilkåret følger av folketrygdloven § 4-5. For å ha rett på dagpenger, må man være villig til å ta ethvert arbeid hvor som helst i Norge, uavhengig av om det er på heltid eller deltid. Det er dette prinsippet som ligger bak prinsippet om at gradering (avkorting) av dagpenger skjer på grunnlag av tid som benyttes til andre aktiviteter, og ikke på grunnlag av for eksempel inntekt.

Det er derfor ikke slik at dagpengene avkortes krone mot krone mot inntekten, men etter den tiden som har medgått til arbeidet. Som hovedregel skal

alle timer med lønnet og ulønnet arbeid føre til reduksjon i utbetaling av dagpenger. Hvis en dagpengemottaker utfører arbeid som til vanlig er lønnet, kan han/hun derfor ikke frasi seg lønn og motta dagpenger isteden.

Begrunnelsen for dette prinsippet ligger i at arbeidsløse skal søke arbeid og være disponible for arbeidsmarkedet og for arbeidsmarkedstiltak der det er aktuelt.

I dagpengeforskriften § 4-4 er det gitt visse unntak fra denne hovedregelen, slik at dagpengemottaker kan delta i følgende typer ulønnet arbeid (frivillighetsoppdrag) uten at dette påvirker retten til dagpenger:

- Arbeid for funksjonshemmede og eldre.
- Sosiale tjenester for eldre og funksjonshemmede for å bedre deres livskvalitet.
- Besøktjeneste o.l. hos beboere i sykehjem og andre institusjoner, trygdeboliger og hos brukere av hjemmetjenestene.
- Arbeid for humanitære organisasjoner, religiøse organisasjoner, idrettslag o.l., når det gjelder den type arbeid som normalt utføres av medlemmer og sympatisører uten godtgjøring.
- Ulønnet arbeid som pålegges mottakere av økonomisk sosialhjelp etter lov 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen.

Det er en forutsetning at aktiviteten ikke er lønnet. Aktiviteten må heller ikke være til hinder for å møte til intervju hos arbeidsgiver, akseptere tilbud om arbeid, delta i arbeidsmarkedstiltak eller møte på NAV-kontoret.

Arbeidet behøver ikke nødvendigvis være formidlet gjennom frivillighetscentralen, men arbeidstiden må begrenses til maksimalt fire dagsverk per uke for den enkelte arbeidssøker, slik at dagpengemottakeren også kan være aktiv i søking etter arbeid. Frivillighetsarbeidet må ikke inngå i næringsvirksomhet eller omfatte oppdrag for statlige, kommunale eller fylkeskommunale organer. Det må heller ikke omfatte oppdrag knyttet til inntektsgivende virksomhet som frivillige organisasjoner og liknende driver i konkurranse med regulær næringsvirksomhet.

SPØRSMÅL NR. 637**Innlevert 3. april 2014 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiten****Besvart 11. april 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«For mange er rehabilitering svært viktig. En av disse gruppene er svaksynte og blinde. Dessverre tar det alt for lang tid før hjelp i form av rehabilitering blir gitt og sannsynligvis skyldes dette at man ikke blir fanget opp av systemet. Årsakene til dette er sammensatt, men handler bl.a. om kompetanse særlig i kommunen og et manglende nasjonalt synsregister.

Hvordan kan helseministeren sørge for at denne gruppa fanges opp og tilbys rehabilitering så raskt som mulig og at man får på plass et synsregister?»

BEGRUNNELSE:

Alt for mange blinde og svaksynte venter alt for lenge før oppfølging og rehabilitering blir gitt. Det burde være unødvendig og av hensyn til den enkelte og samfunnet bør man fjerne årsakene til disse flaskehalsene i systemet.

Svar:

Det er viktig at blinde og svaksynte får nødvendig rehabilitering. Dette kan bidra til at blinde og svaksynte blir mer selvstendige og får økt livsutfoldelse.

Kommunen skal sørge for at alle som oppholder seg i kommunen tilbys nødvendig utredning og oppfølging ved behov for sosial, psykososial eller medisinsk habilitering og rehabilitering. Det skal finnes en koordinerende enhet for habiliterings- og rehabiliteringsvirksomheten i kommunen. Denne skal bidra til å sikre helhetlig tilbud til pasient og brukere med behov for habilitering og rehabilitering. Pasient og bruker med behov for langvarige og koordinerte helse- og omsorgstjenester, har rett til individuell plan.

Kommuner og fylkeskommuner har hovedansvaret for å gi barn, unge og voksne tilpasset opplæring og spesialundervisning. Hvis kommunen ikke har tilstrekkelig synspedagogisk kompetanse, kan det søkes om tjenester fra Statped. Statped formidler kompetanse til fagmiljøer som ønsker å bygge opp og utvikle slik kompetanse. Kunnskapsutviklingen skjer i samarbeid med kommunale, fylkeskommunale, statlige og private aktører. Statped tilbyr bl.a. kurs til voksne som har rettigheter etter opplæringsloven.

Norges Blindforbund driver tre syn- og mestringssentre. Disse sentrene tilbyr rehabiliteringskurs.

I tillegg kan jeg informere om at Helse- og omsorgsdepartementet i 2014 har gitt Helsedirektoratet i oppdrag å vurdere om fastlegene i stor nok grad informerer aktuelle pasienter om de tilbud som finnes for blinde og svaksynte, og vurderer om det er behov for å iverksette konkrete forbedringstiltak for eksempel i form av informasjonstiltak overfor fastlegene.

Helsedirektoratet forvalter tilskuddsordning for «Styrking av rehabiliteringstilbud til personer med synshemming». De siste årene har prosjekter som har som mål å øke kvaliteten på tilbudet til personer som opplever synsforstyrrelser etter hjerneslag blitt prioritert. Å styrke synsfaglig kompetanse ved slagenheter, og sikre gode forløp til relevante tjenester relatert til synsforstyrrelsen bidrar til å heve kvaliteten på tilbudet til disse pasientene. Det er videre tildelt midler til prosjekter som har som mål å utvikle samhandlingen mellom øyeavdelinger, Statped, Norges Blindeforbund, NAV og andre aktører som er viktige i oppfølgingen av mennesker som opplever synstap.

Helseregistre er sentrale kilder for å få informasjon og kunnskap om hvordan det står til med helsa i den norske befolkningen, hvordan pasientsikkerheten er, og om kvaliteten i tjenestene vi tilbyr er god nok. Vi har i dag mange gode sentrale helseregistre og nasjonale medisinske kvalitetsregistre. Helsedirektoratet beslutter nasjonal status for kvalitetsregistre basert på en rekke vurderingskriterier.

Et fellestrekk ved de 47 nasjonale medisinske kvalitetsregistrene er at de har sitt utspring fra fagmiljø, at de regionale helseforetakene stiller seg bak en søknad til Helsedirektoratet om et nasjonalt register, og at det juridiske, organisatoriske og økonomisk ansvaret er avklart og plassert i helseforetaksstrukturen.

Jeg er generelt opptatt av viktigheten av å ha registre på ulike fagområder, herunder synsområdet. Jeg er imidlertid også opptatt av at det er fagmiljøet sammen med brukerne som er nærmest til å vurdere og utforme innhold, formål og nytte ved et synsregister. Det er etablert et nasjonalt servicemiljø for kvalitetsregistre ved Senter for klinisk dokumentasjon og evaluering i Helse Nord. De kan bistå i avklaringer knyttet til formål og vurdering av om et register er det best egnede virkemidlet for formålet, samt rådgje ved etablering av kvalitetsregistre. Departementet kjenner ikke til om det foreligger lokale synsregistre eller initiativ i fagmiljøene til å etablere et slikt register.

SPØRSMÅL NR. 638**Innlevert 3. april 2014 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen****Besvart 11. april 2014 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«På hvilken måte bidrar regjeringen til å arbeide for at menneskerettigheter og rettsstatens prinsipper respekteres i Venezuela, og vil utenriksministeren engasjere seg i saken til den fengslede opposisjonslederen Leopoldo Lopez?»

BEGRUNNELSE:

Tidlig i februar startet en rekke demonstrasjoner mot det sittende regimet i Venezuela. Regimet har svart på demonstrasjonene med hard hånd. Minst 27 mennesker har blitt drept, flere titalls blitt skadet og flere hundre mennesker arrestert. Blant dem som er arrestert er opposisjonslederen Leopoldo Lopez, som siden 18. februar har blitt holdt isolert fra andre innsatte i et militærfengsel i Ramo Verde utenfor Caracas.

Ifølge loven kan Lopez holdes i varetekt i inntil 45 dager, før påtalemyndighetene beslutter seg for en anmeldelse eller henleggelse. Etter det undertegnede er kjent med blir dette ofte ikke respektert i praksis, og rettssystemet i Venezuela kan etter endringene foretatt av tidligere president Chavez heller ikke sies å være i tråd med rettstatens prinsipper.

Undertegnede mener det er viktig at norske myndigheter tydelig markerer overfor det sittende regimet i Venezuela at menneskerettigheter og rettsstatens prinsipper må respekteres.

Svar:

Situasjonen i Venezuela er alvorlig, og Utenriksdepartementet har tatt sterk avstand fra voldsbruken i forbindelse med demonstrasjonene og veisperringene de siste ukene. Tap av menneskeliv i forbindelse med urolighetene er dypt beklagelig.

Demonstrasjonene har pågått mer eller mindre sammenhengende i to måneder. Om lag 40 mennes-

ker er drept, mange er skadet, og en rekke personer er arrestert. Blant de arresterte er opposisjonslederen Leopoldo Lopez. Samtidig er en annen fremtredende opposisjonsleder, Maria Corina Machado, fratatt sin posisjon som medlem av nasjonalforsamlingen, etter at hun deltok i et møte i Organisasjonen av amerikanske stater (OAS) og talte fra Panamas stol.

Det er bekymringsfullt når opposisjonspolitikere, studenter og demonstranter arresteres. Myndighetene må sikre at retten til fredelige protester og ytringsfriheten respekteres.

Utenriksdepartementet har oppfordret alle parter til å løse uenigheter på fredelig vis gjennom dialog. Vold fører kun til ytterligere polarisering av de politiske motsetningene i landet. Vi har uttrykt håp om at initiativene fra Unionen av søramerikanske nasjoner (UNASUR) fører frem og har sluttet oss til deres oppfordring om at alle parter må tone ned ordbruken for å dempe konfliktnivået. Samtidig er det myndighetenes ansvar å ivareta alle venezuelaneres menneskerettigheter og sikre at ytringsfriheten respekteres.

Etter det vi får opplyst, har regjeringen og de fleste opposisjonsgruppene nå akseptert å starte en formell dialog for å få forsøke å få slutt på urolighetene. Det ser ut til at Vatikanet vil bistå i å legge til rette for denne dialogen. Troikaen av utenriksministre fra UNASUR, bestående av Brasil, Colombia og Ecuador, er til stede i Caracas for å bidra i dialogen. Vi støtter denne prosessen. Det har i denne prosessen blitt lagt vekt på betydningen av å løslate Leopoldo Lopez og andre arresterte demonstranter.

Det er positivt at UNASUR og Vatikanet er aktive når det gjelder å tilrettelegge for dialog. Utenriksdepartementet vil følge situasjonen nøye fremover, og eventuelt ta målrettede initiativ dersom det fremstår som hensiktsmessig for dialogprosessen.

SPØRSMÅL NR. 639**Innlevert 3. april 2014 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 8. april 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Må søkere oppfylle alle disse kravene for å komme i betraktning for unntak fra hovedregelen om at man ikke har rett til ektefellepensjon hvis ektefellen din dør innen ett år etter at ekteskapet ble inngått, eller kan det holde om ett av disse kravene er oppfylt?»

BEGRUNNELSE:

I Lov om Statens Pensjonskasse står det i § 32 (Familiepensjon):

«Rett til enke- eller enkemannspensjon inntrer ikke når medlemmet dør innen ett år etter at det fikk tilsetning med rett til medlemskap i Pensjonskassen eller etter at ekteskapet ble inngått, og dødsfallet skyldes sykdom som medlemmet led av eller hadde symptomer på ved tilsetningen eller vigselen, og som en av ektefellene må antas å ha kjent til. Når særlige grunner taler for det, kan Pensjonskassens styre gi hel eller delvis pensjon i disse tilfellene.»

På hjemmesidene til Statens Pensjonskasse kan man videre lese:

«Noen ganger kan spesielle grunner likevel gi deg rett til ektefellepensjon. Vanligvis krever det et samspill av flere slike grunner, som for eksempel:

- om dere var samboere før ekteskapet
- hvor lenge dere eventuelt var samboere
- om du har hatt ekstraordinære omsorgsoppgaver
- om dere har felles barn
- hvordan de økonomiske forholdene var
- om alderen din er høy»

Undertegnede er blitt gjort kjent med en sak hvor søker fikk avslag på søknad om ektefellepensjon selv om flere av disse oppgitte unntaksgrunnene er oppfylt.

Svar:

Spørsmålet knytter seg til ektefellepensjon i Statens pensjonskasse. Det foreligger ikke rett til enke- eller enkemannspensjon når medlemmet dør innen ett år etter at ekteskapet ble inngått, og dødsfallet skyldes

sykdom som medlemmet led av eller hadde symptomer på ved vigselen og som en av ektefellene antas å ha kjent til. Pensjonskassens styre kan likevel gi hel eller delvis pensjon i disse tilfellene når særlige grunner taler for det.

Stortingsrepresentant Arild Grande viser til Statens pensjonskasses nettsider der det gis en oversikt over noen momenter i vurderingen av om ektefellepensjon kan gis på særskilt grunnlag. Dersom styret innvilger ektefellepensjon på særskilt grunnlag, vil det vanligvis være ut fra en helhetlig vurdering basert på hvordan de ulike momentene i det konkrete tilfellet vektlegges. Det kan likevel ikke utelukkes at ett moment bør tillegges så vidt stor vekt at dette alene leder til at styret finner det tilstrekkelig til å tilstå ektefellepensjon på særskilte grunnlag.

Styret har etter det jeg har fått opplyst hatt en god del slike saker til behandling, og det har gjennom årene blitt etablert en praksis for hvilke momenter og omstendigheter som vektlegges ved bruk av unntaksbestemmelsen.

I tillegg til de momentene som er nevnt på Statens pensjonskasses nettsider, vil jeg også legge til at ekteskapets lengde og varigheten av avdødes medlemskap i Pensjonskassen kan være aktuelle momenter som naturlig inngår i en samlet vurdering av om det er tilstrekkelig grunnlag for å innvilge pensjon.

For ordens skyld vil jeg presisere at et avslag på ektefellepensjon på særskilt grunnlag kan ankes inn for Trygderetten på vanlig måte, hvis gjenlevende mener at vedtaket er uriktig.

Jeg viser for øvrig til mitt svar 13. mars 2014 på skriftlig spørsmål nr. 503 fra stortingsrepresentant Karin Andersen om den aktuelle bestemmelsen i lov om Statens pensjonskasse. Her er det gitt en mer utfyllende redegjørelse for regelverket på dette området. Av dette svaret går det også fram at jeg er i ferd med å vurdere om det kan være grunnlag for å foreta en regelverksendring, uavhengig av en større gjennomgang av etterlatteytelsene i pensjonssystemet generelt.

SPØRSMÅL NR. 640**Innlevert 3. april 2014 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 9. april 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Jeg viser til oppslaget i Aftenposten 3. april om firmaer som får skatteattest på tross av at samme selskap/eier er siktet for skattesnusk og fengslet for heleri og bedrageri. Skattedirektoratet selv mener at det å få en skatteattest fremstår som et «paradoks».

Vil statsråden foreta seg noe i sakens anledning?»

Svar:

Jeg vil til oppslaget i Aftenposten bemerke at skatteattestene kun gir informasjon om betalingsstatus for skatt og avgift på det tidspunktet attestene er gitt. Skatteattestene bidrar til at det er de leverandører som har gjort opp skatte- og avgiftsrestansene sine, som får oppdrag. Skatteattestene er således en skatte-restanseattest. Skatteattestene gir ingen informasjon om skatte- og avgiftsforhold ut over dette.

Flere av de forslagene som har vært oppe i media utfordrer viktige rettssikkerhetsprinsipper, for eksempel om det skal gis opplysninger om pågående bokettersyn eller mistanke om straffbare forhold. Det er et viktig

prinsipp i norsk rett at man er uskyldig til det motsatte er bevist, og det vil være uheldig om «uskyldige» aktører utelukkes fra markedet på grunnlag av mistanke.

Det vises videre til at tidligere Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2011 vurderte at EØS reglene setter en skranke for å kunne avvise en leverandør på grunnlag av antatte straffbare forhold når det ikke foreligger rettskraftig dom.

Det er viktig at skatteattestene inneholder opplysninger som Skatteetaten selv kan sikre kvaliteten på. Skatteetaten har for eksempel ikke opplysninger om hvem som er rettskraftig dømt for ulike straffbare forhold, og dette er derfor ikke en type opplysninger som det naturlig å ta inn i skatteattestene.

Det er krevende å komme lenger i arbeidet mot skatteunndragelser gjennom skatteattestordningen. Samtidig vil jeg bemerke at oppslagene i Aftenposten reiser viktige spørsmål og at departementet er opptatt av å se på tiltak for å bekjempe økonomisk kriminalitet.

Det vises for øvrig til svar på spørsmål 641 fra representanten Hans Olav Syversen.

SPØRSMÅL NR. 641**Innlevert 3. april 2014 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 9. april 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Det er bred politisk enighet om bekjempelsen av svart økonomi. Byggebransjen er særlig utsatt, det er bransjen selv enig i. I Aftenposten fremkommer det hvordan taushetsplikten i skatteetaten hindrer dem i å opplyse byggherrer/oppdragsgivere om forhold som kan bidra til at svart virksomhet fortsetter i lang tid.

Vil statsråden vurderer grensesnittet for taushetsplikten sett opp mot det økende problemet med svart økonomi?»

Svar:

Beskatning er et stort inngrep i borgernes rettigheter. Et godt skattesystem er derfor avhengig av at skattyternes tillit. Taushetsplikten er en grunnleggende rettssikkerhet for skattyter og den skal verne

om tillitsforholdet mellom de skatte- og avgiftspliktige og det offentlige. Derfor vil hensynet til skattyter ofte måtte gå foran offentlighetsbehovet på skatteområdet. Samtidig ser vi at skatteunndragelser er et alvorlig samfunnsproblem, og vi vil ha en tett oppfølging av arbeidet med å bekjempe svart økonomi. Det vurderes derfor flere tiltak. Det legges for eksempel i dag ned store ressurser i kontroll, men vi er her også avhengig av et godt samarbeid med politiet. Styrking av dette samarbeidet er noe vi ser på i forbindelse med arbeidet med ny handlingsplan mot økonomisk kriminalitet.

Jeg mener det er viktig at de tiltak som iverksettes ikke går på akkord med skattyteres rettssikkerhet og mener tiltak som dette er veien å gå fremfor å lempe på reglene for Skatteetatens taushetsplikt.

SPØRSMÅL NR. 642**Innlevert 4. april 2014 av stortingsrepresentant Anders B. Werp****Besvart 14. april 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Hvilke tiltak vurderer statsråden som best egnet for å unngå tap av beitedyr som følge av ulveangrep i Finnemarka, med tilhørende stort omfang av dyretra-gedier?»

BEGRUNNELSE:

Finnemarka er et stort skog- og utmarksområde be-liggende mellom Drammensfjorden og Tyrifjorden i Buskerud. Området er brukt til fellesbeite. Det slip-pes ca. 7000 sau og ca. 600 storfe i området i beitesesongen. I vinter er det påvist ulv i Finnemarka. Det er utført lisensjakt, men ved utløpet av denne 31. mars var det ikke felt noen ulv. Det er sendt søknad til Mil-jødirektoratet om utvidet jaktperiode. Denne søkna-den er ikke avgjort.

Svar:

Slik stortingsrepresentant Werp viser til, var det i vinter en del observasjoner av ulv fra Drammen, Lier, Røyken og Hurum. Ulven var ikke tidligere regis-trert, men DNA-analyser viser at den har skandina-visk opphav. Til tross for at det er gjennomført lisens-felling i området, har det ikke lyktes å felle ulven.

Miljødirektoratet har fram til 1. juni myndigheten til å fatte vedtak om eventuelle uttak av ulv, og i dette tilfellet vil Miljødirektoratet fatte vedtak om uttak dersom dette er mulig. Direktoratet har hatt kontinu-erlig dialog med Statens naturoppsyn om situasjonen i Finnemarka, også under siste del av lisensfelling. Direktoratet har også bedt om økt registreringsaktivi-tet og oppmerksomhet i dette området. Sporforholde-ne er nå svært krevende på grunn av snøsmelting og skare, og mulighetene for å spore opp ulven hvis den fremdeles er i området ser derfor ut til å være små. Det er ikke registrert at ulven har revirmarkerende adferd. Miljødirektoratet vil likevel fortløpende vur-dere situasjonen og følge utviklingen tett.

På generelt grunnlag mener jeg det er viktig å re-dusere konflikter i rovviltforvaltningen, blant annet gjennom å effektivisere uttak av rovdyr som gjør ska-de på husdyr. Siden ulv er en fredet art vil uttak bare tillates dersom det ikke truer bestandens overlevelse, det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger og ut-taket er skademotivert. Det vil alltid måtte gjøres en konkret vurdering i den enkelte situasjon der blant annet rovviltets stedegenhet og områdets betydning som utmarksbeite vil være viktige faktorer.

SPØRSMÅL NR. 643**Innlevert 4. april 2014 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 10. april 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Vil regjeringen redusere eller fjerne barnetrygden for flerbarnsfamilier, slik Fremskrittspartiets stor-tingsrepresentant Keshvari foreslår?»

Svar:

Det vises i spørsmålet til uttalelser fra stortingsrepre-sentant Keshvari hvor han tar til orde for å vurdere de økonomiske overføringene til barnefamiliene. Kes-hvari påpeker at med mange barn og med dårlige mu-ligheter på det norske arbeidsmarkedet, vil det for noen foreldre gi mer penger til livsopphold å leve på

inntektssikringsordninger, enn å arbeide. Han nevner ikke spesielt barnetrygden. Barnetrygden er en av overføringene til barnefamiliene som går til alle, uav-hengig av yrkesdeltakelse/opptjening. Det er ingen-ting å tjene på å velge stønad framfor arbeid når det gjelder barnetrygden.

Det må være lov å tenke høyt i den offentlige debat-ten – det er en viktig del av demokratiet. Selv om barn i mangebarnsfamilier er noe overrepresenterte blant de fattige, er det langt flere barn i ettbarns- og tobarnsfam-ilier som vokser opp i relativ fattigdom. Barn med foreldre født i utlandet og barn i familier med bare en for-sørger, er også overrepresentert blant de fattige barna.

Ved årsskiftet utga Statistisk sentralbyrå ny og oppdatert statistikk om giftemål og fødselstall i innvandrerbefolkningen. Den viser at med økt botid tilpasser innvandrerne seg fødselsmønsteret i Norge. Særlig innvandrerkvinner med bakgrunn fra Asia, har fått vesentlig lavere fruktbarhet de siste tiårene. I dag kommer de fleste som arbeidsinnvandrere fra østeuropeiske land, som de siste tiårene stort sett har hatt atskillig lavere fødselstall enn Norge. At vi i Norge i framtiden vil se en stor økning i tallet på mangebarnsfamilier, er lite sannsynlig. Vi kan illustrere dette med at det i 2003 fantes 22 000 firebarnsfamilier i Norge; i 2013 hadde dette tallet sunket til 13 000.

Når det gjelder fruktbarhet, ligger Norge i dag godt under reproduksjonsnivået som er 2,1 barn per kvinne. I 2013 var samlet fruktbarhetstall 1,78 barn per kvinne. Etter en topp i 2009 med 1,98 barn per kvinne, har tallet sunket hvert år de siste 4 årene.

Regjeringens politikk er både å forebygge fattigdom og å prioritere tiltak for å avdempe konsekvensene for barna. Det er bred politisk enighet om at det viktigste og mest effektive tiltaket mot barnefattigdom er å øke foreldrenes muligheter til lønnet arbeid. Regjeringen arbeider bl.a. for å styrke språkopplæringen og legge til rette for at flere kvinner med minoritetsbakgrunn kan delta i arbeidslivet. Men det er også viktig med konkrete tiltak for å sikre sosial inkludering av barna i fattige familier, ved at de kan

delta i fritidsaktiviteter og ferietilbud uavhengig av foreldrenes inntekt. Det er satt av 105 mill. kroner til etablering av en ny landsomfattende tilskuddsordning mot barnefattigdom i budsjettet for 2014. Gjennom denne ordningen kan alle landets kommuner søke om tilskudd til blant annet utstyrlån og andre tiltak som skal bidra til at barn fra fattige familier kan delta i ferie- og fritidsaktiviteter. Levekårsutsatte områder og tiltaksutvikling i samarbeid med frivillig sektor skal prioriteres.

I samarbeid med andre departementer vil vi også se på om det finnes ekskluderende mekanismer knyttet til utformingen av barnehage-, skole- og skolefritidstilbudet som kan bedres, slik at barn fra familier med svak økonomi får bedre muligheter til deltakelse og et like godt utbytte av disse tilbudene som andre barn.

Jeg vil også nevne en målrettet opprustning av familievernnet. Jeg vil prioritere fortsatt å styrke familievernnet slik at denne tjenesten kan øke både kapasiteten og kompetansen til å hjelpe de familiene som sliter mest. Arbeidet for mer stabile samliv er også forebyggende fattigdomspolitik.

Å bedre forholdene for barn i fattige familier faller inn under ett av Regjeringens åtte satsingsområder, det området vi med en samlebetegnelse har kalt et sterkere sosialt sikkerhetsnett. Regjeringen skal levere politikk på dette området hvert år fram til neste stortingsvalg. Vi har bare så vidt begynt.

SPØRSMÅL NR. 644

Innlevert 7. april 2014 av stortingsrepresentant Line Henriette Hemdal

Besvart 11. april 2014 av fiskeriminister Elisabeth Aspaker

Spørsmål:

«Deler statsråden ønsket om rensing av fiskefôr til bruk i lakseoppdrett, og vil dette bli omtalt i den varslede havbruksmeldingen?»

BEGRUNNELSE:

Verdens største lakseprodusent, Marine Harvest, kunne torsdag 3. april annonsere at selskapet skal rense all fiskeoljen som brukes som fôr til industriprodusert laks. Selskapet blir i følge VG dermed det første selskapet i verden som fjerner giftstoffene.

Selv om miljøgiftene i oppdrettslaks er langt under kravene stilt fra myndighetene og stadig er synkende, sier Marine Harvest at de ønsker å fjerne en-

hver tvil om hvor sunt laks er, og hvor mye man kan spise. Derfor vil de rense all fiskeolje som tilsettes laksens fôr.

Rensingen betyr blant annet at faren for gravide og små barn elimineres og at alle nå kan spise så mye laks de vil, uten å bekymre seg for om fisken er usunn.

Naturvernforbundet roser selskapet for tiltaket, og Forbrukerrådet som lenge har anbefalt rensing, kaller dette en god nyhet.

Svar:

Innholdet av miljøgifter i fôret er regulert gjennom grenseverdier både i fôrråvarene og i ferdig fôr. EUs regelverk på fôrområdet er tatt inn i EØS-avtalen slik

at norsk regelverk er fullharmonisert med EU. Grenseverdier i fôr er satt på et nivå som sikrer fiskens helse, helsen til de som håndterer fôret, helsen til forbrukeren som spiser fisken og som sikrer miljøet. Ytterligere krav om rensing av fôrråstoffer har i dag ingen betydning for mattryggheten, ettersom innholdet av relevante fremmedstoffer i oppdrettslaksen ligger godt under fastsatte grenseverdier. Det er heller et spørsmål om omdømme.

Jeg ser det imidlertid som positivt at næringen er bevisst sitt ansvar for at fisken som omsettes skal være trygg og sunn, og på basis av dette ønsker å utvikle norsk laks som produkt.

Myndighetene innhenter vitenskapelig funderte risikoanalyser fra Vitenskapskomiteen for mattrygghet (VKM) og fra den europeiske myndigheten for næringsmiddeltrygghet (EFSA). Disse analysene har stor betydning for dokumentasjon av sjømattryggheten. VKM-rapporten «Et helhetssyn på fisk og sjømat» fra 2006 konkluderte med at nordmenn generelt

bør spise mer både mager og fet fisk. Åtte år senere er det kommet ny og oppdatert kunnskap om innholdet av enkelte nærings- og fremmedstoffer i sjømat. For eksempel har innholdet av organiske miljøgifter, som dioksiner og dioksinliknende PCB, i oppdrettslaksen blitt redusert de siste årene. Dette har blant annet sammenheng med at laksen får mer plantebaserte råvarer i fôret. Derfor har Mattilsynet i samarbeid med Helsedirektoratet gitt VKM i oppdrag å revidere deler av rapporten med utgangspunkt i den nye kunnskapen.

Det legges ikke opp til at rensing av fiskefôr skal være et tema i den varslede meldingen til Stortinget om vekst i havbruksnæringen. Hovedmålet med meldingen er å drøfte hvordan vi kan øke verdiskapingen ved å fremme en ny og forutsigbar politikk for kapasitetsvekst til erstatning for de tildelingsrundene med skjønnsmessige kriterier som har vært praktisert med ujevne mellomrom.

SPØRSMÅL NR. 645

Innlevert 7. april 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 10. april 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Den 3. juni 2013 ratifiserte Norge FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD). Samtidig med den statlige rapporteringen skal sivilt samfunn settes i stand til å gjennomføre en skyggerapport.

Hvordan vil regjeringen sikre at sivilt samfunn settes i stand til denne oppgaven i 2014, både gjennom tilskudd og videre avklaring og oppfølging?»

BEGRUNNELSE:

I statsbudsjettet for 2014 omtales regjeringens FN-rapportering slik:

«Regjeringa vil setje i gang arbeidet med rapportering på FN-kommisjonen om rettar til personar med nedsett funksjonsevne i 2014. I samband med rapporteringa kan sivilt samfunn sende inn ein skuggerapport som alternativ til den statlege rapporten. FFO vil få i oppdrag å koordinere arbeidet med ein skuggerapport i samarbeid med dei andre organisasjonane av menneske med nedsett funksjonsevne. Departementet vil gi tilskot til arbeidet med skuggerapporten.»

jf. Prop. 1 S 2014, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, side 94.

Det er imidlertid ikke gitt tilskudd til arbeidet med skyggerapporteringen i inneværende budsjett, slik det fremkommer i teksten at det skal gjøre. Regjeringen har heller ikke tatt initiativ til en videre avklaring og oppfølging av sivilt samfunn vedrørende gjennomføring av rapporteringen. Barne- og likestillingsdepartementet har også takket nei på henvendelse fra Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO), den koordinerende part, om avklaringsmøte rundt rapportering og tilskudd.

Til sammenligning startet Likestillings- og diskrimineringsombudet, som har ansvaret for den supplerende rapporten på CRDP til FN, allerede i 2013 arbeidet med sin rapport.

Svar:

Staten skal avgi en bred rapport til CRPD-komiteen om tiltak som er gjennomført for å oppfylle forpliktelsene etter FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne, og den fremgang som har funnet sted. Rapporten skal avgis til komiteen innen to år etter at konvensjonen ble ratifisert. Som stortingsrepresentanten skriver ratifiserte Norge

konvensjonen den 3. juni 2013. Staten skal derfor sende inn sin rapport innen 3. juni 2015.

Konvensjonen gir enkelte retningslinjer for hvordan statens rapport skal utarbeides og komiteen har utarbeidet detaljerte retningslinjer for statsrapporten. I henhold til retningslinjene for rapportering skal sivil samfunn (organisasjonene) delta i arbeidet med statens rapport.

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet vil involvere organisasjonene i arbeidet med statens rapport til CRPD-komiteen. Departementet har allerede hatt møte med funksjonshemmedes organisasjoner for å informere om konvensjonen og rapporteringen. Et utkast til statens rapport vil sendes på bred høring før rapporten ferdigstilles.

I tillegg til statens rapport inviterer CRPD-komiteen sivil samfunn og andre aktører til å utarbeide egne rapporter om gjennomføringen av konvensjonen på sine områder. Departementet vil gi tilskudd til utarbeidelsen av en «skyggerapport» fra sivil samfunn. Skyggerapporter er en metode for å supplere eller presentere alternativ informasjon til det som fremkommer i statens rapport. Komiteen har ikke gitt retningslinjer for skyggerapporter. Generelt sett skal skyggerapporter systematiseres etter konvensjonens

bestemmelser, og formuleres som en kommentar til opplysninger i statens rapport.

Departementet har gitt tilskudd på kr. 200 000 til utarbeidelse av skyggerapporter til statens rapport til FNs rasediskrimineringskomité og FNs kvinneskrediskrimineringskomité. Av hensyn til likebehandling vil departementet gi tilsvarende tilskudd til utarbeidelse av skyggerapport til CRPD-komiteen.

I Prop 1 S (2013-2014) er det varslet om at Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO) vil få i oppdrag å koordinere arbeidet med skyggerapporten til CRPD. FFO skal ikke forfatte rapporten i sin helhet, men skal innhente og koordinere innspill fra alle relevante organisasjoner. I 2013 fikk FFO et tilskudd på kr. 800 000 til tiltak som bidrar til nasjonal gjennomføring og overvåkning og bevisstgjøring om FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne.

CRPD-komiteen oppfordrer også andre relevante aktører til å sende inn rapporter til komiteen på sine områder. Det kan forventes alternative rapporter til CRPD-komiteen fra ombudene (Likestillings- og diskrimineringsombudet og kanskje Barneombudet) og sentrale menneskerettighetsinstitusjoner.

SPØRSMÅL NR. 646

Innlevert 7. april 2014 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 11. april 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Tv2 har den senere tid publisert saker hvor det fremkommer at utenlandske prostituerte vegrer seg for å anmelde overgrep og vold i frykt for å bli husløse eller sendt ut av landet.

Vil statsråden vurdere å gi politiet føringer om at de ikke skal iverksette bortvisningssaker for utenlandske prostituerte som har status som fornærmede i slike alvorlige straffesaker, og hva vil statsråden gjøre for å sikre at prostituerte som er utsatt for vold og overgrep anmelder dette uten at konsekvensen blir at de blir husløse?»

BEGRUNNELSE:

Vold og overgrep krenker menneske på det groveste. Problematikken må derfor prioriteres av politiet for at det skal kunne bekjempes. De siste dagers oppslag i TV2 har vist tilfeller hvor kvinner innenprostitu-

sjonsmiljøet har blitt utsatt for svært grove overgrep og ran, og som konsekvens har politiet enten satt de på gaten eller så har de blitt sendt ut av landet. Dette skaper en frykt innad i miljøet som medfører at de ikke tør å ta kontakt med politiet for å anmelde slike overgrep, som da igjen kan innebære at voldsmenn går fri. Det er uakseptabelt at kvinner opplever slike forhold, og får dette fortsette kan det medføre at volden blir enda grovere fordi voldsmenn ikke vil trenge å frykte konsekvensen ved å bli tatt.

I spørsmål, Dokument nr. 15:302 (2013-2014), vedrørende politiets håndhevelse av hallikparagrafen og hvilke negative konsekvenser dette har fått for de prostituerte svarte statsråden at «Bestemmelsen skal hindre etablering av bordeller, og er ikke tenkt brukt for å gjøre det umulig å bo for personer som på egen hånd utøver prostitusjon.» Formålet med bestemmelsen er altså ikke at prostituerte skal settes på gaten, men skal beskytte dem fra halliker.

Vold og overgrep mot prostituerte må tas tak i, for å hindre at kvinner og menn i prostitusjon i praksis gjøres rettsløse på grunn av risikoen de tvinges til å ta ved å melde fra til politi.

Svar:

Generelt sett må personer som anmelder alvorlige straffbare handlinger forvente at politiet stiller nærstående spørsmål om deres egen situasjon. Dette kan medføre at noen unnlater å anmelde hendelser når de har ting de ønsker å holde skjult, eller nekter å gi forklaring til politiet for eksempel om skader politiet kan se de er blitt påført. Manglende samarbeid fra fornærmede fører til at mange straffesaker må henlegges.

Utenlandske statsborgere må forvente at politiet undersøker grunnlaget for deres opphold i Norge dersom de involveres i en straffesak, enten dette er som anmelder eller som fornærmet.

En generell rett til å unngå bortvisning dersom en person uten rett til opphold anmelder en straffbar handling ser jeg ikke som en hensiktsmessig løsning. Faren for misbruk av en slik ordning vil være stor. Ofte vil det dessuten være mulig å foreta bevisopptak som gjør at en straffesak kan gjennomføres selv om fornærmede må forlate landet.

Personer i prostitusjon er utsatte for vold og trusler. Utenlandske kvinner i prostitusjon uten lovlig adgang til opphold i landet vil samtidig ha liten interesse av å komme i politiets søkelys.

For å kunne bistå ofre for menneskehandel er det gjort et meget viktig grep for å hindre at mulige ofre bortvises. Der det foreligger holdepunkter for at en utlending er utsatt for menneskehandel, kan det innvilges oppholdstillatelse, den såkalte refleksjonsperioden, i inntil 6 måneder. Ofre for menneskehandel kan også søke opphold etter en egen forskriftsbestemmelse dersom de benyttes som vitner av påtalemyndigheten i straffesak mot menneskehandlere.

Politiet er satt til å håndheve vår halliklovgivning, straffebudet mot menneskehandel og forbudet mot kjøp av sex. Regelverket er basert på at lovgiver anser prostitusjon som et uønsket fenomen, og særlig ønsker å hindre alle former for organisering av virksomheten. Politiets oppgaver i møte med mennesker i prostitusjon er derved sammensatte og krevende å utføre. Prostituerte som utsettes for straffbare handlinger skal behandles av politiet på lik måte som enhver annen person.

Som et forebyggende tiltak mot etablering av bordeller drevet av utenlandske menneskehandlere, håndhever politiet i Oslo straffelovens forbud mot å leie ut lokaler til bruk i prostitusjon. Enkelte personer som driver prostitusjonsvirksomhet fra leide leiligheter risikerer å bli oppsagt, siden utleier kan pådra seg straffeansvar ut fra gjeldende lovverk.

Det er beklagelig dersom personer av frykt for politiets reaksjoner unnlater å anmelde straffbare handlinger de utsettes for. Hjelpetiltak som driver oppsøkende tjeneste har en viktig oppgave i å gi råd til utenlandske personer i prostitusjon.

SPØRSMÅL NR. 647

Innlevert 7. april 2014 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell

Besvart 11. april 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«NRK Østlandssendingen meldte 4. april at Fornebubanen blir 5 milliarder kroner dyrere enn først antatt. Regjeringspartiene lovte i valgkampen at Fornebubanen skulle få 50 % statlig finansiering. Til NRK uttalte Høyres Linda Hofstad Helleland 4. april at regjeringen «ønsker» å gå inn med 50 %, og at de «håper» de skal få det til.

Kan regjeringen bekrefte at de vil gå inn med 50 % statlig finansiering av hele Fornebubanen?»

Svar:

I den politiske plattformen har regjeringen uttalt at den vil «Sørge for en forpliktende finansiering av viktige kollektivtransportløsninger i de største byene, fortrinnsvis gjennom å gi statlige investeringstilskudd som dekker 50 pst av kostnadene.»

Dette løftet står fast, og er langt mer offensivt enn tilnærmingen fra forrige regjering. Det er en god og tett dialog mellom staten, Oslo og Akershus om både Fornebubanen og øvrig samferdselssatsing. Den kommer til å fortsette, og jeg har god tro på at vi vil finne fram til gode løsninger.

SPØRSMÅL NR. 648**Innlevert 7. april 2014 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 22. april 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Kan helseministeren bekrefte at det ikke er aktuell politikk for regjeringen å gå inn for avvikling av helsetiltak for papirløse migranter, eller innføre noen form for meldeplikt i tilknytning til slike tiltak?»

BEGRUNNELSE:

I Oslo drives et helsesenter for papirløse migranter, av ideelle organisasjoner. I Bergen startes det nå opp et lignende tilbud, drevet av frivillig helsepersonell. I et utspill i NRK Dagsrevyen forrige uke ga Fremskrittspartiet, ved stortingsrepresentant Mazyar Keshvari, uttrykk for at disse helsetiltakene bør avvikles. Eventuelt vil representanten innføre en meldeplikt for helsepersonell, slik at de ikke lenger kan garantere papirløse som trenger helsehjelp at deres identitet vil bli holdt skjult. Utspillet har skapt betydelig uro, og det er derfor nødvendig med en avklaring om regjeringens holdning. De frivillige som driver disse tilbudene gjør det i tråd med både grunnleggende humanitære prinsipper og like grunnleggende medisinsk etikk. De trenger klar beskjed om at de fortsatt vil få drive dette arbeidet, uten noen forsøk fra myndighetene på avvikling eller innføring av meldeplikt.

Svar:

Grensen mellom lovlig humanitær bistand til utlendinger med ulovlig opphold og hva som kan rammes som straffbar medvirkning til ulovlig opphold er klargjort i utlendingsloven. Det kan bare i helt spesielle tilfeller regnes som straffbart å yte humanitær bistand til utlendinger med ulovlig opphold. For det første er det et vilkår at den som yter bistand, har til hensikt å hjelpe utlendingen med å unndra seg plikten til å forlate landet. For det andre må hjelpen ha vanskeliggjort myndighetenes muligheter til å sende personen ut av landet.

Dette betyr at hjelp som humanitære organisasjoner og frivillig helsepersonell åpent tilbyr til personer uten lovlig opphold ikke rammes som medvirkning til ulovlig opphold, men anses som lovlig humanitær bistand. Jeg kan på denne bakgrunn bekrefte at det ikke er aktuell politikk for regjeringen å gå inn for avvikling av helsetiltak for personer uten lovlig opphold. Jeg vil imidlertid understreke at dette er tiltak som er av en slik natur at de, hvis de skal finnes, må drives av ren frivillig innsats. Det er ikke en offentlig oppgave å gi helsehjelp ut over det vi er forpliktet til.

Forskrift om rett til helse- og omsorgstjenester til personer uten fast opphold i riket har nærmere regler om hva personer uten lovlig opphold har krav på. Alle har rett til øyeblikkelig hjelp og helsehjelp som ikke kan vente m.m.. Med hjelp som ikke kan vente, tenkes på situasjoner der pasientens tilstand er slik at det i løpet av kort tid mest sannsynlig vil oppstå behov for øyeblikkelig hjelp. Personer uten lovlig opphold skal som hovedregel selv betale for helsehjelpen, men det er ikke anledning til å kreve forhåndsbetaling for øyeblikkelig hjelp og helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten som ikke kan vente.

Jeg mener at begrepet «papirløse migranter» er misvisende. Personer som oppholder seg ulovlig i Norge, er ikke nødvendigvis papirløse. Enten har de ikke forholdt seg til vedtak om å reise ut av landet, eller de har ikke bidratt til utreise. Å bruke begrepet «papirløse migranter» er med på å skape en forestilling om at dette er personer som oppholder seg i Norge og selv ikke er ansvarlige for det. Dette er regjeringen uenig i. Personene er selv ansvarlige for den situasjonen de er i, de bør rette seg etter lovlige vedtak om utreise og bidra til utreise.

Forslag om meldeplikt for helsepersonell når personer uten lovlig opphold ber om helsehjelp, illustrerer behovet for en tydelig rolleavklaring i disse sakene. Helsepersonell skal yte helsehjelp, mens innvandringsmyndighetene og politi skal håndheve statens innvandringspolitikk.

Helsepersonell er underlagt strenge regler om taushetsplikt. Dette gjelder uavhengig av om en person oppholder seg lovlig eller ulovlig i Norge. Taushetsplikten er begrunnet med at den er nødvendig for tillitsforholdet mellom behandler og pasient, noe som er en forutsetning for å yte forsvarlig helsehjelp. Taushetsplikten er også begrunnet med at den er nødvendig for å unngå at personer som trenger helsehjelp, unnlater å ta kontakt med helsetjenesten av frykt for at opplysninger da blir oversendt for eksempel innvandringsmyndigheter eller politi.

Etter dagens regelverk skal det mye til før helsepersonell kan utlevere taushetsbelagte opplysninger til utenforstående. Bare helt unntaksvis har helsepersonell adgang til å varsle politi om straffbare handlinger som er eller vil bli begått. Slik jeg vurderer det, er dagens regelverk balansert og godt. Det er ikke aktuell politikk for regjeringen å foreslå endringer for å gi helsepersonell utvidet rett eller plikt til å melde fra til innvandringsmyndigheter eller politi i disse sakene.

SPØRSMÅL NR. 649**Innlevert 8. april 2014 av stortingsrepresentant Helga Pedersen****Besvart 22. april 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Vil finansministeren sikre at de ansatte på DFØ sine kontorsteder i Vadsø, Tromsø, Kristiansand, Drammen og Hamar kan få flyttefritak når deres arbeidsplasser flyttes?»

BEGRUNNELSE:

Før jul vedtok stortingsflertallet at Direktoratet for økonomistyring (DFØ) skulle legge ned de fleste av sine kontorsteder, med unntak av Oslo, Stavanger og Trondheim. For mange av de ansatte vil det være svært krevende å flytte over så store avstander. Det er derfor viktig at staten som arbeidsgiver legger til rette for pendling, eller omstilling til ny jobb, på de stedene der DFØ legger ned. Å gi flyttefritak er et viktig virkemiddel for å lykkes med dette.

Svar:

Regjeringen ønsker å forenkle og avbyråkratisere. Det er viktig for oss å bruke skattebetalernes penger på en måte som gir mest mulig velferd for innbyggerne.

Som Stortinget ble orientert om før jul 2013, vil en samling av virksomheten i Direktoratet for økonomistyring i Trondheim, Stavanger og Oslo gi en innsparing på i størrelsesorden 20 millioner kroner etter gjennomført omstilling. Dette er penger som vil kunne brukes til andre formål – hvert år framover. Samtidig vil DFØ med denne omstillingen få mulighet for en mer spesialisert og robust organisering. Dette vil legge til rette for økt kvalitet og utviklingskraft.

Omstillingen innebærer at kontorene i Drammen, Kristiansand, Tromsø, Vadsø og deler av Hamarkontoret legges ned i løpet av 2015. Om lag 110 av DFØs til sammen rundt 350 fast ansatte må flytte til et annet sted i landet, dersom de fortsatt ønsker å jobbe i DFØ.

De ansatte i DFØ har rett og plikt til å følge sine oppgaver dit direktoratet lokaliseres. Når virksomheten flyttes, er det ønskelig at så mange som mulig av de ansatte flytter med til nytt kontorsted. Derfor er virkemiddelbruken i DFØ rettet inn mot dette.

I februar ble det inngått en egen omstillingsavtale mellom DFØ og de ansattes organisasjoner. Et vedlegg til denne avtalen legger til rette for å bruke en rekke virkemidler som vil gjøre det enklere å flytte. Det gis ekstra boliglån fra Statens pensjonskasse, DFØ dekker reisekostnader forbundet med visninger for både den ansatte og familien, og en kan søke om å få dekket utgiftene til selve flyttingen.

DFØ vil også legge til rette for ansatte som ønsker å pendle for en periode. Regelverket som regulerer fleksitid og arbeidstid ses i sammenheng, slik at den som pendler kan få en best mulig arbeidssituasjon. Det gis støtte til hjemreiser. Arbeidsgiver kan bidra til å dekke utgifter til dobbel husholdning i inntil to år.

Ansatte som ikke velger å flytte med sine oppgaver, får støtte til jobbsøking, som jobbsøkerkurs og fri til intervjuer. Der det lar seg forene med DFØs behov for å opprettholde tjenesteleveransene, gis det også mulighet til å slutte før oppsigelstiden er ute. DFØ har videre kontakt med andre virksomheter i flere av de berørte lokalmiljøene for å legge til rette for at ansatte kan finne annet arbeid. DFØ har i planleggingen av omstillingen også lagt stor vekt på å gi de berørte ansatte tid til å finne gode løsninger. Derfor går det minst ett år fra de ansatte fikk melding om flyttingen, til de første kontorstedene legges ned og de ansatte må flytte.

Allerede har flere enn 20 av de om lag 110 som må flytte, sagt opp sine stillinger fordi de har fått seg ny jobb. I tillegg har 5-6 så langt signalisert at de ønsker å flytte eller pendle, og noen vil gå ut i pensjon når kontorstedet legges ned.

Ansatte som ikke ønsker å flytte med oppgavene kan søke om å bli fritatt for flytteplikten. Ingen har rett til å få innvilget flyttefritak, men hver enkelt søknad vil bli vurdert individuelt. Myndigheten til å innvilge fritak fra flytteplikt ligger i Kommunal- og moderniseringsdepartementet, men er i denne saken delegert. Søknadene vil derfor bli behandlet av direktoratet.

Fritaket gis fra det tidspunktet den ansatte skulle ha flyttet. Et slikt fritak innebærer at arbeidsforholdet opphører, og noen formell oppsigelse er ikke nødvendig. Et flyttefritak betyr også at den ansatte får fortrinnsrett til ny stilling i staten.

I behandlingen av søknader om flyttefritak vil DFØ legge de gjeldende, generelle vurderingskriteriene til grunn:

- avstanden mellom bosted og nytt arbeidssted.
- søkerens alder.
- helseforhold for den ansatte eller den ansattes familiemedlemmer.
- sosiale forhold, for eksempel tilknytning til lokalmiljøet.
- ektefelle eller samboers arbeidssituasjon.
- skoletilhørighet for barn m.v.
- andre forhold.

SPØRSMÅL NR. 650**Innlevert 8. april 2014 av stortingsrepresentant Iselin Nybø****Besvart 14. april 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Vil statsråden støtte planene om prøveprosjekt i Hedmark inspirert av den danske Xclass-ordningen – med et frivillig skoleår for elever som ønsker og har behov for det – fra og med høsten 2014?»

BEGRUNNELSE:

Ved siden av den kommende lærermangelen er frafall en av de største utfordringene norsk skole står overfor i årene som kommer. Når 1 av 3 elever ikke fullfører videregående opplæring innen 5 år er det tragisk både for den enkelte og for samfunnet som helhet. Man bør derfor strekke seg langt for å prøve ut alle tiltak som kan bidra til å øke gjennomføringsgraden.

Hedmark er et av fylkene som har store utfordringer med frafall i videregående skole. Eksempelvis er det slik at 7 av 10 gutter på yrkesfag i Hedmark ikke gjennomfører videregående opplæring på normert tid. Det jobbes mye konkret og tverrpolitisk med å redusere frafall i Hedmark, og Venstre har blant annet tatt til orde for å prøve ut et 11. skoleår – basert på den danske Xclass-ordningen – som ett av tiltakene for å snu trenden og øke gjennomføringsgraden. Planene for et slikt prøveprosjekt foreligger allerede, og er godt forankret i fylket.

Den danske Xclass-ordningen innebærer at man gir tilbud om et frivillig skoleår etter grunnskolen – med vekt på basisfag og gjerne et fag som eleven har ekstra motivasjon for. Rundt halvparten av elevene velger et slikt frivillig år. Ifølge professor Thomas Nordahl, som tidligere har utarbeidet en rapport til departementet om ordningen, er det dokumentert at ordningen virker i Danmark (NRK 5. mai 2011).

Etter undertegnede mening vil det være nyttig å prøve ut dette i en eller annen form i Norge også – og da gjerne i Hedmark. Undertegnede viser til at tidligere kunnskapsminister Kristin Halvorsen gav følgende svar om dette til representanten Trine Skei Grande, jf. Dokument nr. 15:1815 (2010-2011): «I påvente av erfaringene fra Ny GIV vil jeg ikke støtte Venstre i at det tas initiativ til et prøveprosjekt i Norge basert på den danske modellen med et frivillig ekstraår mellom ungdomstrinnet og videregående

de opplæring.» Undertegnede imøteser svar på om den nåværende kunnskapsministeren er av en annen oppfatning.

Svar:

Jeg vil starte med å si at intensjonen bak prosjektet er god. Manglende gjennomføring i videregående opplæring er et problem, og jeg mener det er viktig at frafallsreducerende tiltak settes inn før elevene begynner i videregående opplæring. Når vi vet at overgangen mellom grunnskolen og videregående er et kritisk punkt, har jeg også stor tro på at et godt samarbeid mellom kommune og fylkeskommune kan være en viktig suksessfaktor. At det lokalt er engasjement og vilje til å selv ta initiativ til slike tiltak, er svært positivt.

Kunnskapsdepartementet har i løpet av de siste årene iverksatt en rekke tiltak både på grunnskole- og videregående nivå for å øke gjennomføringen i videregående opplæring, og det er gjennomført flere forskningsbaserte evalueringer av tiltakene. Vi må likevel være åpne for å tenke nytt. Nettopp derfor er det viktig at opplæringsloven § 1-4 åpner for at det kan gjennomføres tidsavgrensede forsøk med utprøving av nye pedagogiske og/eller organisatoriske løsninger som etter dagens regelverk ikke er mulig. I begrepet forsøk ligger det at hensikten må være å finne ut hva en selv og andre kan lære ved å prøve ut alternative ordninger på det aktuelle området. På grunnlag av de erfaringer som gjøres, kan det være aktuelt å endre regelverket. Forsøkshjemmelen gjelder i utgangspunktet alle bestemmelsene i opplæringsloven og alle forskriftsbestemmelsene som er gitt med hjemmel i opplæringsloven.

Jeg er som utgangspunkt positiv til lokalt initierte forsøk som tar sikte på å øke gjennomføringen i videregående opplæring. Prosjektet til Hedmark fylkeskommune har en god intensjon, men reiser også noen faglige og prinsipielle spørsmål som må vurderes. Jeg er ikke kjent med at fylkeskommunen nå har søkt om forsøk etter opplæringsloven. Dersom vi mottar en slik søknad må den, i likhet med andre søknader, underlegges en konkret vurdering.

SPØRSMÅL NR. 651**Innlevert 9. april 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 22. april 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Senter for Krisepsykologi (SfK) har i dag en intensjonsavtale med Helsedirektoratet med sikte på å bli et nasjonalt kompetansesenter. Denne avtalen har kommet i gang etter initiativ fra Helsedirektoratet, men beslutningen om SfK skal bli kompetansesenter er enda ikke fattet, fordi Helsedirektoratet er i en prosess med å gjennomgå kunnskap- og kompetansesentrene på helse-, omsorg- og velferdsområdet.

Når tid vil det bli fattet en endelig beslutning om SfK blir et nasjonalt kompetansesenter?»

BEGRUNNELSE:

Senter for krisepsykologi har en unik kompetanse i å planlegge, organisere og gjennomføre psykososial hjelp både til rammede, og til den allmenne befolkningen etter kriser og katastrofer. Denne kompetansen kan både inngå som en integrert del av den nasjonale krise og katastrofeberedskapen og bidra til videre kompetanseoppbygging i det samlede hjelpeapparatet. Til tross for at senteret i mange år har fungert som et nasjonalt kompetansesenter, har det i dag ingen offentlig støtte til sin drift, med unntak av to driftstilskudd fra Helse vest. Senteret drives i hovedsak av tidsavgrensede prosjektmidler, noe som skaper en uforutsigbar situasjon når det gjelder å skape langsiktig utvikling, og som gjør at det ikke er midler til rekruttering av nye medarbeidere som kan sikre at senterets kompetanse føres videre. Uten statlig finansiering vil senterets unike kompetanse på sikt gå tapt.

Svar:

Gjennom tildelingsbrevet for 2012 fikk Helsedirektoratet i oppgave å gjennomgå kompetanse-sentre utenfor de regionale helseforetakene. Sentrene er sentrale i nasjonale myndigheters satsninger for å styrke kompetansen, særlig i kommunale helse- og omsorgstjenester. I et tilleggsoppdrag av august 2012 fra Helse- og omsorgsdepartementet og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet ble Helsedirektoratet og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet bedt om å utrede mulighetene for et tettere og bedre samarbeid mellom miljøer som jobber med kunnskapsstøtte blant annet innenfor psykisk helse og barnevern. Forslag til samfunnsoppdrag for sentrene ble sendt på høring med høringsfrist 31. januar 2014. Helsedirektoratet leverte 17. mars 2014 til Helse- og omsorgsdepartementet og Barne-, likestillings og inkluderingsdepartementet en rapport som presenterer gjennomgangen av kompetansesentrene, samt forslag til samfunnsoppdrag med innarbeidete innspill fra høringsrunden. Helse- og omsorgsdepartementet og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet er i prosess med å avgjøre hvordan gjennomgangen skal følges opp videre. Senter for Krisepsykologi har vært og er en meget verdifull bidragsyter til den pågående innsatsen for de rammede og berørte etter 22. juli og overfor berørte etter andre kriser og katastrofer. Helsedirektoratet inngikk i 2012 en intensjonsavtale med Senter for Krisepsykologi om å samarbeide for å utnytte Senter for Krisepsykologi som et nasjonalt kompetansemiljø. Senter for Krisepsykologi vil bli vurdert i arbeidet med gjennomgangen av kompetansesentrene utenfor de regionale helseforetakene.

SPØRSMÅL NR. 652**Innlevert 8. april 2014 av stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås****Besvart 28. april 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Den 8. april 2014 kom meldingen om at EU-domstolen mener Datalagringsdirektivet innebærer et meget omfattende og særlig alvorlig inngrep i den grunnleggende rett til respekt for privatlivet og til beskyttelse av personopplysninger, uten at dette inngrepet er begrenset til det strengt nødvendige.

Vil samferdselsministeren nå legge fram sak for Stortinget der Datalagringsdirektivet trekkes?»

Svar:

EU-domstolens avgjørelse 8. april 2014 hvor datalagringsdirektivet kjennes ugyldig innebærer at direktivet ikke lenger eksisterer.

Regjeringen informerte Stortinget i brev 11. april 2014 om at de norske reglene ikke vil bli satt i kraft som planlagt 1. juli 2014. Vi går nå gjennom EU-domstolens avgjørelse og hvilke implikasjoner denne bør få. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 653**Innlevert 8. april 2014 av stortingsrepresentant Karianne O. Tung****Besvart 14. april 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Hvordan vil regjeringen sørge for at kompetansen i kulturskolene ivaretas når lærere i skoleslaget ikke er inkludert i programmet ‘kompetanse for kvalitet-videreutdanning av lærere’?»

BEGRUNNELSE:

Kunnskapsministeren uttalte i sitt svar til representanten Ivar Odnnes i spørretimen onsdag 26. mars at kompetanse og muligheten til å videreutdanne seg er like viktig for lærere i estetiske fag som i andre fag. Lærere i kulturskolen har fordypning og høy kompetanse i estetiske fag.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å styrke kvaliteten og kompetansen på flere områder i opplæringen og vi satser nå tungt på blant annet lærerløftet og yrkesfagsløftet. Kompetanse og muligheten til å videreutdanne seg er like viktig for lærere som underviser i estetiske fag som i andre fag, slik jeg fremhevet i Stortingets spørretime 26. mars.

Det er skoleeiers ansvar å sørge for å ha riktig og nødvendig kompetanse i sine skoler. Det innebærer

at de har ansvar for å tilsette lærere med godkjent kompetanse. Kommunene er også skoleeiere for kulturskolen, og har i stor grad sørget for at lærere med fordypning og høy kompetanse i estetiske fag har fått stillinger i kulturskolene.

Når det gjelder videreutdanning som del av strategien Kompetanse for kvalitet, inngår de estetiske fagene i dette tilbudet. Hvem som får delta i disse videreutdanningstilbudene er gjenstand for samarbeid og vurdering mellom partene, og faktisk søknad før opptak. Det har vært fremmet ønske om å gi tilbudet til alle lærere og ledere skolen, inklusive kulturskolene.

Dette er spørsmål departementet vil forholde seg til, i samarbeid med partene. I denne omgang vil jeg minne om at Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet i samarbeid har etablert en ekspertgruppe for kunst og kultur i opplæringen, for å se tilbudene vi har i dag mer under ett. De ferdigstiller sin rapport i disse dager, og departementene vil motta rapporten etter påske. Formålet er å styrke den samlede innsatsen på området, og kulturskolenes rolle vil sikkert være omtalt, noe jeg ser fram til som grunnlag for vårt felles arbeid videre.

SPØRSMÅL NR. 654**Innlevert 8. april 2014 av stortingsrepresentant Karianne O. Tung****Besvart 14. april 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Midlene til kulturskoletimen i SFO er fjernet.

Hvilke konkrete tiltak vil regjeringen gjøre i neste omgang for å stimulere til økt kvalitet i, og fortsatt utvikling av skoleslaget?»

BEGRUNNELSE:

Kunnskapsministeren uttalte følgende i sitt svar til Ivar Odnes i spørretimen 26. mars: «Denne regjeringen valgte å fjerne kulturskoletimen i SFO og omdisponere de midlene som var satt av til dette». Kulturskoletimen kom som en følge av, og er en videreføring av statlige stimuleringsmidler som hadde til hensikt å sikre kvalitet og utvikling i norske kulturskoler. Rapport 2013-14 fra Proba samfunnsanalyse (for Utdanningsdirektoratet) viser at stimule-ringsmidlene virker etter hensikten.

Svar:

Kommunene er skoleeiere for kulturskolen, og har ansvar for tilbudene som utvikles og kvaliteten i sine

kulturskoler. Regjeringen har tillit til at kommunene finner gode løsninger, og ser at det satses på skoleslaget med tilsetning av lærere med fordypning og høy fagkompetanse.

Det er viktig å sikre at barn og unge får gode kulturopplevelser, og at unge talenter skal få anledning til fordypning og utvikling, uavhengig av sosial og økonomisk bakgrunn. Derfor trenger vi kulturskolene. De representerer et eget skoleslag som er lovpålagt for kommunene, men et tilbud for elevene. Kulturskolene står både for fordypnings- og breddetilbud. Dette har vi ikke endret på, og har heller ikke planer om det.

Når det gjelder videre utvikling av skoleslaget, og hvordan staten vil bidra til dette, vil jeg i denne omgang vise til at Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet i høst etablerte en ekspertgruppe for kunst og kultur i opplæringen, som har i oppdrag å vurdere den samlede innsatsen på området. Vi får denne rapporten like over påske. Kulturskolenes rolle og utvikling vil sikkert være omtalt, noe jeg ser fram til som grunnlag for vårt felles arbeid videre.

SPØRSMÅL NR. 655**Innlevert 8. april 2014 av stortingsrepresentant Åse Michaelsen****Besvart 16. april 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Varslingssystemer for bil som kan gi bilfører melding ved ulykker, utrykning eller veiarbeid kan bidra til å bedre trafiksikkerheten. Et system for slik varsling som er utviklet er den elektroniske varseltrekanten.

Hvordan vurderer statsråden denne typen varslingssystemer?»

Svar:

Det er stort behov for tiltak som reduserer skadde og drepte i trafikken. I 2013 ble om lag 26 000 mennesker drept i trafikkulykker på vegnettet i EU. EU har vedtatt et eget ITS-direktiv som omhandler teknologisk utstyr i kjøretøy. Med grunnlag i dette direktivet vil det bli krav om at nye biler har installert systemet «eCall» som automatisk ringer nødtelefonene ved en alvorlig trafikkulykke. Det ligger nå an til at et slikt system skal innføres i 2017. Systemet er utviklet gjennom et om-

fattende og langvarig standardiseringsarbeid i Europa, der myndigheter, brukerorganisasjoner og representanter fra industrien har vært involvert i prosessen. Norge har deltatt i dette arbeidet og har gjennom EØS-avtalen forpliktet seg til å innføre eCall.

ITS-direktivet understreker betydningen av at teknologiske løsninger skal virke og oppfattes på tvers av landegrensene. Harmonisering og bruk av åpne standarder og spesifikasjoner er en viktig drivkraft for teknologiutvikling- og implementering. «Den elektroniske varseltrekanten» er et lokalt utviklet system som primært skal varsle andre kjøretøy om ufrivillig stans i kjørebanelen. Intensjonen med dette systemet er primært å redusere eventuelle følgeulykker ved et skadested. Dette kan ha en positiv trafiksikkerhetseffekt, men ut fra den store internasjonale satsingen på eCall, vil vi prioritere oppfølgingen av dette internasjonale systemet.

SPØRSMÅL NR. 656**Innlevert 8. april 2014 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 22. april 2014 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Det er myndighetenes plikt, jfr. petroleumsloven å påse at den valgte løsning verken fører til sløsing av ressurser eller unødvendige miljøbelastninger. Likevel gjennomfører ikke Oljedirektoratet kvalitetssikring av tallgrunnlaget og en samfunnsøkonomisk vurdering av valgte energiløsning fra konseptvalget for Johan Sverdrup sammenlignet med en områdeløsning for Utsirahøyden.

Hvorfor har ikke Oljedirektoratet fått mandat til å vurdere dette i et samfunnsmessig og miljømessig perspektiv?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge petroleumsloven skal petroleumsressursene forvaltes i et langsiktig perspektiv slik at de kommer hele det norske samfunn til gode. Herunder skal ressursforvaltningen gi landet inntekter og bidra til å sikre velferd, sysselsetting og et bedre miljø og å styrke norsk næringsliv og industriell utvikling samtidig som det tas nødvendige hensyn til distriktpolitiske interesser og annen virksomhet.

Utbyggingen av Johan Sverdrup er Norges største utbygging siden 70-tallet og feltet skal produsere i kanskje over 50 år. Da er det avgjørende at man velger løsninger som både tjener samfunnet og miljøet. I en så stor sak som dette burde OED som er ansvarlig for Statnett, Statkraft og NVE også fått disse til å vurdere dette sammen med OD.

SPØRSMÅL NR. 657**Innlevert 8. april 2014 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås****Besvart 16. april 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Norsk Polarinstitutt har i forbindelse med sin høringsuttalelse til 23. konsesjonsrunden kartlagt i detalj utbredelsen av Iskanten.

Vil statsråden i det videre arbeidet med 23. konsesjonsrunde og oppfølging og rullering av forvaltningsplaner la anbefalingene fra Norsk Polarinstitutt legge avgjørende føringer for sitt og regjeringens arbeid?»

Svar:

God ressursforvaltning er et av mine viktige ansvarsområder som Olje- og energiminister. Jeg er derfor opptatt av å sikre at olje- og gassressursene bygges ut og utvinnes på en måte gir størst mulig verdi for det norske samfunnet. Et utbyggingsprosjekt på norsk sokkel er et meget omfattende industriprosjekt. På samme måte som for et industriprosjekt på land så er det de industrielle aktørene, rettighetshavere i de ulike tillatelsene, som er ansvarlig for å gjennomføre aktiviteten. Dette gjelder leting, utbygging og drift, herunder ansvaret for både å planlegge og å gjennomføre feltutbygginger. Dette arbeidet gjennomføres basert på de rammebetingelser som er fastsatt av myndighetene. Det tar vanligvis flere år fra det gjøres et kommersielt funn til rettighetshaverne er klare for å levere inn en plan for utbygging og drift til myndighetene (PUD), og ytterligere om lag 3-4 år før feltet settes i produksjon. I perioden frem mot PUD brukes det store ressurser og gjøres et meget omfattende arbeid med å finne gode utbyggingsløsninger. Det er ikke myndighetenes rolle å kvalitetssikre beslutningsgrunnlaget som er etablert gjennom omfattende industrielle og kommersielle prosesser, men oljemyndighetene følger arbeidet i rettighetshavergruppen tett og kommer med innspill til operatørens arbeid underveis.

Svar:

Regjeringen forholder seg til de rammer for 23. konsesjonsrunde som Stortinget har lagt til grunn ved åpningen av Barentshavet sørøst, jf. Meld. St. 36 (2012-2013), Meld. St. 41 (2012-2013) og Innst. 495 S (2012-2013). For 23. konsesjonsrunde gjelder bl.a. at det ikke vil være tillatt med leteboring i oljeførende

lag i perioden 15. desember – 15. juni i områder nærmere enn 50 km fra den faktiske/observerte iskanten.

Stortinget har samtidig forutsatt at dette ikke legger føringer på definisjonen av iskanten og polarfronten i neste forvaltningsplan. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget vedrørende spørsmålet om pe-

troleumsvirksomhet ved iskanten i forbindelse med en oppdatert faglig definisjon.

I sammenstillingen av det faglige grunnlaget vil alle berørte etater og faginstitusjoner, herunder Norsk Polarinstittutt, bli trukket inn.

SPØRSMÅL NR. 658

Innlevert 9. april 2014 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 25. april 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Vil samferdselsministeren sørge for at over-skuddsmassene fra utbyggingen av E6 ved Alta går til andre samfunnsnyttige formål fremfor å dumpe det i sjøen?»

BEGRUNNELSE:

I Innst. 450 S (2012-2013) Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Meld. St. 26 (2012-2013) Nasjonal Transportplan 2014-2023 skriver en samlet komité:

«Komiteen viser til planene for utbygging av E6 vest for Alta. Dette vil friggi mye masse som nå planlegges å dumpe i sjø. Komiteen mener at det raskest mulig må utredes om massene i stedet kan benyttes til nødvendig utvidelse av rullebanen på Alta lufthavn.»

Dersom dette skal bli en realitet må relevante etater straks igangsette et arbeid.

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til at E6 vest for Alta er et stort utbyggingsprosjekt, og gjennomføringen medfører relativt store mengder overskuddsmasser. Prosjektet omfatter bygging av flere tunneler, og bygging av veg i dagen gir også et betydelig bidrag til masseoverskuddet.

Statens vegvesen har over lang tid hatt god dialog med Alta kommune for å utnytte overskuddsmassene til samfunnsnyttige formål. Parallelt med dette har Statens vegvesen regulert inn deponiområder i sjø som reserveløsninger. Vanskelig topografi og begrensede arealer på land er årsaken til dette.

Etter avtale med Alta kommune har det vært forutsatt at overskuddsmassene fra utbyggingen de nærmeste tre årene bl.a. skulle benyttes til opparbeidelse av et nytt industriområde på Møllnes. Av forskjellige årsaker måtte realiseringen av dette industriområdet skrinlegges.

Alta kommune har derfor som et alternativ sett på mulighetene for å benytte overskuddsmassene til en forlengelse av rullebanene ved lufthavnen i Alta. Stortinget har også vist til saken om overskuddsmassene i Innst. 450 S (2012-2013). Samferdselsdepartementet har bedt Avinor om en redegjørelse for dette tidligere som en del av oppfølgingen av Stortingets innstilling og også nå i forbindelse med dette spørsmålet.

Avinor har opplyst om at selskapet på nåværende tidspunkt ikke har planer om en utvidelse av rullebanen og at lengden på rullebanen er tilstrekkelig for de flytyper som i dag opererer ved lufthavnen. Jeg understreker at Avinors organisering som statsaksjeselskap innebærer at det er styret i selskapet som er ansvarlig for prioritering av midler til drift og investeringer.

En forlengelse vil ifølge Avinor, uavhengig av overskuddsmasser, innebære betydelige investeringer gjennom bl.a. flytting av instrumentering, mulig utskifting av bunnmasser og nytt toppdekke. I tillegg er det usikkert hvilken effekt en slik forlengelse vil gi. Avinor har derfor ikke behov for disse overskuddsmassene og ser gjerne at andre med et slikt behov får benytte seg av disse.

Dersom Alta kommune likevel ønsker å benytte seg av massene til en ev. senere forlengelse av rullebanen, har Avinor sagt seg villig til å bistå med faglig støtte og også søke om ny konsesjon for dette. Dette under forutsetning om at tiltaket ikke påvirker driften ved lufthavnen negativt eller påfører Avinor økonomiske og planrelaterte forpliktelser.

Regjeringen har i sin politiske plattform vist til at den vil legge til rette for at kommuner og private kan delta i utvikling i og rundt flyplasser. Det er i den forbindelse viktig å vurdere i sak til sak hvilke bindinger dette legger på Avinor og forholdet til andre viktige investeringer i lufthavnettet. Jeg vil for øvrig om kort tid avholde et møte med Alta kommune for en nærmere drøfting av saken.

SPØRSMÅL NR. 659**Innlevert 9. april 2014 av stortingsrepresentant Heidi Greni****Besvart 14. april 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Fylkesmannen i Sør Trøndelag har underkjent vedtak fra Holtålen kommune om å gi tillatelse til scootersafari med guidet turopplegg for å oppsøke det såkalte Hessdalsfenomenet (kjent lysfenomen i Hessdalen). Kommunes vedtak er fra januar 2014 og fylkesmannens vedtak fra februar 2014. Holtålen er blant kommunene som har søkt om å delta i frikommuneforsøket for motorferdsel i utmark.

Kan statsråden bekrefte at fylkesmannens inngripen i saken ikke vil kunne gjentas under frikommuneforsøket og opplyse når forsøket iverksettes?»

BEGRUNNELSE:

Visit Hessdalen er en reiselivsbedrift som ønsker å tilby scootersafari for å oppsøke det såkalte Hessdalsfenomenet – et kjent lysfenomen i Hessdalen i Holtålen kommune. Holtålen kommune ga gjennom formannskapsvedtak 28.1.2014, tillatelse til å gjennomføre guidet tur med snøscooter på nærmere angitte strekninger. I vedtaket er det lagt inn forutsetninger om grunneiers tillatelse og at det skal føres kjørebok.

Fylkesmannen i Sør Trøndelag har seinere underkjent kommunens vedtak. I vedtaksbrevet heter det bl.a. følgende:

«Vi har merket oss opplysningene om at scootertransporten er planlagt langs en strekning hvor det sommers tid er bilvei fram til utkikkspunktet, og det vinters tid går ei oppkjørt scooterløype rett ved utkikkspunktet. Derfor vil ikke den omsøkte transporten skape mer spor i terrenget eller vesentlig ulempe. Regelen i motorferdselsloven er imidlertid helt tydelig hva turkjøring angår. Uavhengig av skadeomfanget ved bruk av snøscooter i denne konkrete saken, er det ikke åpning i dagens regelverk for å gi tillatelse til denne typen turkjøring.»

Holtålen kommune er blant kommunene som har søkt om å delta i frikommuneforsøket for motorferdsel i utmark.

Jeg forutsetter at når dette forsøket settes i verk, vil Holtålen kommune kunne innvilge søknad om den typen scootersafari som det er søkt om fra Visit Hessdalen, uten at fylkesmannen gis anledning til å underkjenne vedtaket. Mitt spørsmål til statsråden er om hun bekrefter denne forståelsen av regelverket for frikommuneforsøket og om hun kan opplyse hvor tid forsøket vil bli gjort gjeldende.

Svar:

Forsøksordningen med etablering av snøscooterløyper er etablert som et forsøk etter lov om forsøk i offentlig forvaltning (forsøksloven). Det er utarbeidet nærmere regler for gjennomføring av forsøket i form av en standardisert forskrift som kommunene som deltar i forsøket må vedta. I henhold til forsøksloven må forskriften i tillegg stadfestes av Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Holtålen kommune er en av de kommunene som deltar i forsøket. Kommunens forskrift ble stadfestet av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 11. april 2014.

Det betyr at kommunen, i motsetning til det som har vært gjeldende frem til nå, vil ha hjemmel til å etablere løyper for fornøyleskjøring/snøscootersafari.

Kommunene må følge retningslinjer. Forskriften setter enkelte rammer for løypene og stiller krav til kommunes prosess. Blant annet må kommunen ta hensyn til friluftsliv, støy, naturmangfold og verneområder. Kommunens vedtak om å etablere snøscooterløype kan påklages til Fylkesmannen. I tillegg kan berørte statlige og regionale organer fremme innsigelse etter reglene i plan- og bygningsloven. Det fremgår spesifikt av forskriften for forsøket at støy eller andre negative virkninger for lokalt friluftsliv gir grunnlag for innsigelse.

SPØRSMÅL NR. 660**Innlevert 9. april 2014 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal****Besvart 25. april 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«I Sundvolden-erklæringa seier regjeringa at «der det er hensiktsmessig vil regjeringen bidra til færre, større og mer konkurransedyktige lufthavner.» I den samanheng har Samferdselsdepartementet bede Avinor om å kome med forslag til ein reduksjon i talet på flyplassar her i landet.

Kor mange småflyplassar meiner statsråden ein skal ha i Noreg, og meiner han vi har for mange flyplassar i Møre og Romsdal?»

Svar:

Samferdselsdepartementet har som ein del av arbeidet med neste transportplan, gitt transportetatane og Avinor retningslinjer for ein innleiande analyse- og strategifase. I denne fasen skal etatane og Avinor belyse viktige problemstillingar som krev spesiell merksemd i utforminga av eit framtidretta og samordna transportsystem. Eit av deloppdragane er retta mot strukturen i lufthamnettet.

Dagens lufthamnettet blei bygd ut i ein tid med relativt dårlig tilgang til alternative transportmiddel innanfor ei rimeleg reisetid. Seinare utbyggingar av annan

transportinfrastruktur, og da først og fremst på vegsida, har vore med på å redusere reisetida mellom lufthamnene. Føresetnadane for utforminga av lufthamnettet er difor endra over tid. Dette er også ein del av bakgrunnen for føringa den politiske plattformen til regjeringas om å bidra til færre, større og meir konkurransedyktige lufthamner der dette er formålstenleg. Eg meiner ut i frå dette at det nå er nærliggande med ei ny vurdering av lufthamnstrukturen sett i samanheng med regionanes transporttilbod samla sett.

Regjeringa har i åra som kjem offensive planer for å byggje ut transportinfrastrukturen. Når nye og betre vegar er med på å redusere avstanden og reisetida mellom to lufthamner, kan det tenkjast at tilbodet til de reisande kan bli betre dersom vi samlar tilbodet på ei større lufthamn framfor å spreie det på to mindre lufthamner.

Arbeidet til transportetatane er meint å vere eit grunnlag for regjeringa sine vidare vurderingar i arbeidet med neste transportplan. Regjeringa har naturleg nok ikkje konkludert i saka, men søker no god fagleg dokumentasjon og vurderingar. Det er difor alt for tidleg å si noko om moglege endringar i lufthamnstrukturen no, og regjeringa vil kome tilbake til dette seinare.

SPØRSMÅL NR. 661**Innlevert 9. april 2014 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 23. april 2014 av kulturminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Er fremdriften med ferdigstilling av frivillighetsregisteret i rute, og hvordan er de frivillige organisasjonene involvert i dette arbeidet?»

BEGRUNNELSE:

Den rødgrønne regjeringen satte i gang prosjekt for å ferdigstille frivillighetsregisteret, slik at intensjonen med frivillighetsregisteret kan oppfylles. Det var en klar forutsetning for arbeidet at de frivillige organisasjonene skulle involveres i dette arbeidet.

Svar:

Frivillighetsregisteret ble opprettet i 2009 etter ønske fra frivillig sektor med mål om å forenkle samhandling

mellom frivillig virksomhet og offentlige myndigheter. I dag er over 31 000 organisasjoner registrert og det er mellom 50 og 70 nyregistreringer hver uke.

Frivillighetsregisteret gir frivillig sektor tilgang på 1,5 mrd. kroner gjennom grasrotandelen og momskompensasjonsordningen. Fra 2014 er også overgangsordningen om fordeling av Norsk Tippings overskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner som ikke hadde automatinntekter i 2001 knyttet til Frivillighetsregisteret.

I Prop. 1 S (2011-2012) heter det: «Formålet med Frivillighetsregisteret er å forbedre og forenkle samhandling mellom frivillig virksomhet og offentlige myndigheter. Frivillighetsregisteret skal også bidra til å øke kunnskap om frivillig sektor.» I 2012 satte Kulturdepartementet i gang et treårig prosjekt med det for-

mål å sikre at innrapportering av data skal være enklest mulig for organisasjonene, og at data fra registrene på en best mulig måte kan bli benyttet av forvaltningen og andre. Arbeidet med videreutvikling skjer i tett samarbeid med frivillig sektor, representert ved Frivillighet Norge, Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) og Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU). I Prop. 35 S Endringer i statsbudsjettet 2012 under Kulturdepartementet, Kap. 315 Frivillighetsformål, post 74 Frivillighetsregisteret heter det blant annet: «Kulturdepartementet vil stille midler til rådighet for disse organisasjonene [NIF, LNU, Frivillighet Norge] til dette arbeidet.» Kulturdepartementet har etter søknad gitt 1,5 mill. kroner til NIF og 800 000 kroner til Frivillighet Norge til dette arbeidet i 2013 og 2014.

Etter ønske fra frivillig sektor har utvikling av en løsning for integrering av organisasjonenes medlemsregistre med Frivillighetsregisteret førsteprioritet i ar-

beidet med registeret. Departementet har inngått et samarbeid med organisasjoner som benytter seg av de medlemssystemene som Frivillighet Norge har valgt ut. Målsettingen er å sikre direkte involvering fra organisasjonenes side og ivareta brukerperspektivet i det videre arbeidet. Ettersom store og mindre organisasjoner har ulike behov, har departementet opprettet to arbeidsgrupper med deltakelse fra NIF og Frivillighet Norge. Arbeidsgruppene har jevnlig møter med departementet og Brønnøy-sundregistrene. Målet er å ferdigstille en løsning i 2014 som vil bli implementert i løpet av 2015.

Det er en overordnet målsetting å få flere departementer og ytre etater til å ta i bruk Frivillighetsregisteret i sin samhandling med frivillig sektor. Kulturdepartementet har bedt alle departement om å gjennomgå sine tilskuddsordninger med sikte på forenkling, og oppfordrer i denne sammenhengen til å bruke Frivillighetsregisteret.

SPØRSMÅL NR. 662

Innlevert 10. april 2014 av stortingsrepresentant Jan Bøhler

Besvart 22. april 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«I Stortinget 26/2 spurte undertegnede om statsråden ville følge opp lovforslaget om voldelige risikosupportere som ble oversendt departementet fra Politidirektoratet 5/2. Statsråden svarte da at saken var til vurdering. Etter de tragiske hendelsene i Sverige 30/3, varslet statsråden i Dagsrevyen 31/3 at han ville fremme lovforslaget, men at det vil skje først til høsten.

I og med at det ferdige lovforslaget har vært på bred høring og trolig får bred oppslutning – hvorfor er det ikke mulig å fremme det tidligere?»

BEGRUNNELSE:

Hvis lovforslaget kommer i høst og deretter skal behandles på Stortinget, vil det vanskelig kunne få noen virkning i denne fotballsesongen. Det betyr at en del av det som politiet regner som «risiko-kamper» vil gå av stabelen uten at politiet og arrangørene har de muligheter til å forebygge alvorlige hendelser som lovendringene vil gi. I fjor skjedde det ifølge politiet nær en dobling av slike hendelser, og i en del tilfeller vurderes det slik at det kunne vært fare for liv.

Det synes å være bred enighet om at vi bør gjøre mer for å forebygge en lignende utvikling i år, og i slike sammenhenger har det tidligere vist seg at Storting og Regjering i godt samarbeid kan få behandlet nye lover relativt raskt. Det vil derfor være viktig at statsråden ser på om det er mulig å forkorte saksbehandlingstida, og hvilke faktorer som eventuelt kan være viktige nok til å forhindre dette.

Svar:

En intern arbeidsgruppe nedsatt av Politidirektoratet konkluderte i en rapport 16. februar 2011 med at politiloven § 7 i stor grad dekker politiets behov for å kunne gripe inn overfor voldelige risikosupportere, men at straffeprosessloven § 222 b om oppholdsforbud bør gis et bredere nedslagsfelt. Politidirektoratet sendte rapporten på en begrenset høring til politidistrikt med lag i Tjippeligaen og til Kripos. På bakgrunn av høringen utarbeidet Politidirektoratet et forslag som ble oversendt departementet 5. februar i år. Forslaget er nå til vurdering.

Det er ikke riktig som representanten skriver at forslaget har vært gjenstand for en bred høring.

Jeg tar sikte på at lovforslaget legges frem for Stortinget så raskt det er praktisk mulig.

SPØRSMÅL NR. 663**Innlevert 10. april 2014 av stortingsrepresentant Laila Gustavsen****Besvart 23. april 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Har statsråden tillit til ordenssjefens fagkompetanse i saken, og kan han forsikre ansatte i Norge om at de ikke bryter lojalitetsplikten i en tilsvarende situasjon?»

BEGRUNNELSE:

I avisen Drammens Tidende den 4. april i år kan vi lese at stortingsrepresentant for Fremskrittspartiet, Morten Wold kritiserer politiets lokale ordenssjef Dag Ebbestad, for å delta i den offentlige debatten om et tiggerforbud. Ifølge avisen mener Frp representanten at politiet skal være varsomme med å flagge politiske meninger.

Wold er sitert på følgende måte: «Ebbestad har sikkert rett i det han sier, men det er ikke politiets, Ebbestads, eller hans kollegers rolle å komme med slike politiske utspill, for å påvirke politiske beslutninger». Videre sier Wold at han mener politiet «finder det de leter etter» som en kommentar til at den lokale ordenssjefen sier at «han ikke har sett noen bakmenn i Drammen».

Mitt spørsmål handler ikke om regjeringens syn på tiggere. Det er kjent gjennom lovforslaget som nå er på høring. Det jeg imidlertid ber statsråden avklare er forholdet mellom yringsfrihet og lojalitetsplikt.

Yringsfriheten er rettslig beskyttet i menneskerettighetskonvensjonen og av Grunnlovens § 100. Det er noen begrensninger i yringsfriheten som er lovregulert, men ansattes deltagelse både med fakta og meninger i en sak i det offentlige rom, er ikke nevnt.

Mange ansatte kvier seg for å delta i offentlig debatt, blant annet på grunn av slike reaksjoner som det vi har sett fra stortingsrepresentant Wold. Konsekvensen kan bli mindre kunnskap og mindre åpenhet. Derfor går denne saken langt utenfor den konkrete saken i Drammen. Innerst inne omhandler den personers rett til å fritt utale sine meninger og delta med sin kunnskap, også når de går på tvers av både arbeidsgivers og et politisk flertalls syn.

Sivilombudsmannen har uttalt seg om forholdet mellom yringsfrihet og lojalitetsplikt og kort oppsummert er tolkningen at det bare er yringer som på en illojal måte skader arbeidsgivers interesser, som rammes av lojalitetsplikten.

Svar:

Ansattes rett til å ytre seg om det livsområdet de arbeider med er vernet av Grunnloven § 100 og den europeiske menneskerettskonvensjon artikkel 10.

Ansatte i politiet må som alle andre stå til ansvar for egne yringer og tåle godt når andre uttrykker at de mener den rollen de innehar burde medføre tilbakeholdenhet om yringer rundt politiske spørsmål.

Jeg er opptatt av å legge til rette for åpne og frie debatter om viktige samfunnsproblemer og mener politiets tjenestemenn og tjenestekvinner kan bidra godt i slike debatter.

Samtidig forstår jeg at politikere kan reagere på uttalelser om politiske spørsmål i tråd med representanten Wolds reaksjon. Det er debatter om innhold og form som jeg mener er et gode for demokratiet.

SPØRSMÅL NR. 664**Innlevert 10. april 2014 av stortingsrepresentant Aud Herbjørg Kvalvik****Besvart 11. april 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Regjeringen har besluttet at ny godsterminal i Trondheimsregionen skal etableres som delt løsning sør for Trondheim, på Torgård eller Søberg, kombinert med havn i Orkanger mer enn tre mil unna. En integrert løsning med sjø vil spare dyrka jord og transportarbeid.

Vil samferdselsministeren sørge for at også en integrert løsning som kombinerer bane, vei og sjø blir fullverdig utredet og med i videre planlegging?»

BEGRUNNELSE:

Transportsektoren står for en betydelig del av klimautslippene og lastebiltransport er den største bidragsyteren til bl.a. CO₂-utslipp i sektoren.

I Klimakurs referansebane for 2020 er norske utslipp fra transportsektoren anslått til 19 millioner tonn CO₂-ekvivalenter. Med overføring av gods fra vei til bane kan det oppnås betydelige reduksjoner i utslipp fra sektoren.

Overføring av gods fra vei til bane og sjø er en nødvendig og viktig politisk målsetting.

Transportøkonomisk Institutt har på oppdrag fra Tekna i rapport 1074/2010 vurdert potensialet for overføring av gods til intermodale transportterminaler. I rapporten pekes det på at godsterminalen på Brattøra tar om lag 50 % av transportene til og fra Trondheim. Videre at det ikke er gjort noen oppgraderinger av kombiterminalen på Brattøra de siste årene, og at kapasiteten for vekst i godshåndtering derfor er begrenset.

I samme TØI-rapporten er det også gjort en vurdering av rammevilkår og avgifter knyttet til ulike transportformer. Rapporten oppsummerer: «Det er imidlertid grunn til å tro at avgiftene utgjør en større andel av transportprisen for sjøtransport enn for veg og jernbane, og at sjøtransport i motsetning til lastebil og jernbane betaler mer i avgifter enn de kostnadene samfunnet påføres som følge av utslipp og andre eksterne effekter. En forskjell mellom sjø på den ene siden og veg og jernbane på den andre siden, er at vei og bane får bygget ut sin infrastruktur via statsbudsjettet, mens infrastruktur til sjøtransport og havner er basert på privat finansiering fra aktørene i næringen. Dette er en viktig årsak til at det ikke satses mer på helhetlige løsninger som kombinerer land- og sjøtransport.»

Jernbaneverket har i sin konsekvensutredning (KVU) fra 2012 anbefalt ny terminal sør for Trondheim. Det går frem av KVUen at økonomis-

ke forhold vekter mer enn miljøpåvirkning og samfunnsutvikling.

Regjeringens avgrensning til to alternativ, der begge er delte løsninger, utelukker muligheten til å flytte betydelige godsmengder over til sjø.

Delt løsning vil kreve nye tunge investeringer i veier som ikke er hensyntatt tilstrekkelig i jernbaneverkets forslag.

Jernbaneverket har heller ikke hensyntatt prosjektet Midnordic Green Transport Korridor.

Delt løsning sør vil i tillegg forbruke flere hundre dekar matkornjord, direkte og indirekte, fordi det krever nyetableringer av vei langs E 39, langs E6 og ev. nye jernbanespor mellom Melhus og Trondheim.

Ny godsterminal for Midt-Norge ligger ikke inne på NTP. Det er derfor tid til også å utrede en integrert løsning uten at endelig beslutning for lokalisering blir forsinket.

Svar:

JBV har gjennomført en konseptvalgutredning (KVU) for nytt logistikknutepunkt i Trondheimsregionen. I utredningen er det vurdert en rekke konsepter med lokaliseringalternativer i hele regionen. Det er sett på både såkalte integrerte løsninger hvor jernbaneterminal og havn er samlokalisert og delte løsninger. Utredningen anbefaler at nytt logistikknutepunktet legges sør for Trondheim, som en delt løsning. Den påfølgende kvalitetssikringen (KS1) støtter denne anbefalingen.

Det er kun lokaliseringalternativene nord, øst og sørvest for Trondheim som gir mulighet for en integrert løsning. Ulempen med disse alternativene er at avstanden er større til markedstygdepunktet. Markedstygdepunktet ligger fra Trondheim sentrum og sørover. Lokalisering av terminalen for langt nord, øst eller sørvest for Trondheim gir derfor mindre gods på jernbanen til Trondheimsregionen totalt sett. Dessuten vil godset som skal til Trondheim måtte fraktes lenger på lastebil mellom terminal og mottaker jo lenger unna markedstygdepunktet terminalen legges. Næringen selv ønsker derfor at terminalen skal ligge sør for byen.

Potensialet for at containergoods (i hovedsak forbruksvarer) fraktes i kombinasjon mellom sjø og jernbane er ansett som liten. Brattøra er i dag en integrert havn og jernbaneterminal med svært liten etterspørsel etter kombinasjonen sjø og jernbane. Vi har en lang kyststripe og mange havner. Varene fraktes derfor med skip til en havn i nærheten av mottaker.

Kombinasjonen av jernbane og sjø kan imidlertid være aktuelt for spesialtransporter. Vi snakker da om en helt annen type terminal, med helt andre tekniske løsninger enn det som hører hjemme på en container-terminal. For den typen terminal det her er snakk om, peker både KVUen og KS1-rapporten på at med god veiforbindelse mellom havn og terminal kan den i praksis drives som en integrert løsning.

Etablering av en ny godsterminal innebærer at det må gjøres noen inngrep i naturmiljø eller i kulturlandskap. Det viktigste for de samlede miljøkon-

sekvensene er imidlertid at vi etablerer en terminal som gjør frakt av gods på jernbanen mest mulig attraktivt.

På bakgrunn av de faglige anbefalingene i KVU/ KS1 og næringslivets egne ønsker har regjeringen som kjent besluttet at konseptet «delt løsning sør» skal legges til grunn for den videre planleggingen av nytt logistikknutepunkt i Trondheimsregionen. Det betyr at lokaliseringsalternativer andre steder i regionen, herunder alternativer med mulighet for samlokalisering med havn, ikke skal utredes nærmere.

SPØRSMÅL NR. 665

Innlevert 10. april 2014 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 24. april 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Hvordan vurderer kunnskapsministeren mulighetene for å styrke og videreutvikle Den norske Filmskolen på Lillehammer?»

BEGRUNNELSE:

Kulturkomiteen har nettopp besøkt Filmskolen der vi ble informert om status og skolens behov for modernisering. Skolens ledelse pekte også på mulighetene til kvalitativ styrking gjennom etablering av et Masterstudium og etter og videreutdanning. Skolens ledelse sier at dagens finansieringsordning ikke muliggjør opprettelse slike program.

Svar:

Den norske Filmskolen er en del av Høgskolen i Lillehammer (HiL). Det er derfor først og fremst høyskolens og styrets ansvar å videreutvikle denne delen av sin virksomhet på linje med andre utdanningstilbud innenfor de rammene som er fastsatt av Stortinget. Jeg er imidlertid klar over at Den norske Filmskolen skiller seg fra høgskolens øvrige virksomhet på flere områder, blant annet når det gjelder behovet for avansert og kostbart utstyr for å kunne holde høy kvalitet på utdanningene. Dette stiller høyskolen overfor noen særskilte utfordringer. Mitt inntrykk er at HiL er sitt ansvar bevisst og at styret

prioriterer videreutvikling av film- og fjernsynsutdanningene høyt.

I forslaget til statsbudsjett for 2014 fra regjeringen Stoltenberg lå det inne finansiering av 12 nye studieplasser til masterutdanning i film- og fjernsyn. Finansieringen var lagt opp med finansiering i kategori A (den høyeste kategorien) og etter vanlig modell med gradvis opptrapping vil studiet få full uttelling i finansieringssystemet fra 2018. Stortinget sluttet seg til dette forslaget ved behandlingen av budsjettet.

HiL har tatt kontakt med Kunnskapsdepartementet fordi høyskolen ikke ser seg i stand til å starte opp masterutdanningen på dette finansieringsgrunnlaget. Selv om studieplassene er lagt inn med høyeste kategori, ligger finansieringen i følge HiL langt under de faktiske kostnadene. HiL mener videre at de ikke kan omprioritere midler innenfor egen ramme, fordi det vil skape problemer for de øvrige utdanningstilbudene ved høyskolen. Jeg er videre kjent med at HiL er i dialog med Kulturdepartementet om behovet for utstyr og etter- og videreutdanning.

Mitt ønske er å få etablert masterutdanningen så fort som mulig. Kunnskapsdepartementet er derfor i dialog med HiL for å se på hvilket aktivitetsnivå høyskolen kan håndtere innenfor den finansieringen som er vedtatt av Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 666**Innlevert 10. april 2014 av stortingsrepresentant Jorid Holstad Nordmelan****Besvart 24. april 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Vil statsråden vurdere å endre praksis i Statens Pensjonskasse, slik at enke- eller enkemann som tilfredsstillter kravene i arveloven til samliv og felles barn blir å falle inn under unntaket fra regelen for enke- eller enkemannspensjonen?»

BEGRUNNELSE:

Regelen for enke- eller enkemannspensjonen står i kapittel 7 i lov om statens pensjonskasse. Formålet med enke- eller enkemannspensjonen er å delvis oppveie inntektstapet for familien. I dette ligger det at det ikke minst er barna som vil merke inntektstapet, ikke bare enken eller enkemannen. Til tross for fristregler gis det åpning for å gi pensjon når «særlige grunner» foreligger. Formålet med fristreglene i bestemmelsen er å sikre at inntektsbortfallet er knyttet til en inntekt å regne med for familien. Dersom ekteskapet har vart kortere tid enn ett år, legges det til grunn at det er så liten grad av innretning, at inntektstapet får beskjedne betydning. Modellen traff godt i den tid hvor samliv startet etter inngåelse av ekteskap. I 1975 skrev professor Kirsti Strøm Bull derimot om det papirløse ekteskapet og konstaterte at Sverige i sin lovgivning, hadde kommet mye lengre enn Norge med å likestille samboende med ektefeller. Senere er det skjedd mye også i norsk lovgivning blant annet ved endring av arveloven, men fortsatt tillegges papiret avgjørende vekt innenfor enkelte områder. Det er likevel realitetene lovgiver ønsker å ivareta. Med en slik praksisendring vil regelen treffe på en måte som er i samsvar med folks rettsfølelse og Stortingets ønske. For barna bør det ikke være forskjell basert på om foreldrene var gift eller samboende og om de ble gift etter kort eller lang tids samboerskap. En regelendring bør imidlertid ta sikte på full likestilling mellom gifte og samboende som oppfyller arvelovens krav.

Svar:

Spørsmålet som tas opp gjelder enke- og enkekemannspensjon i Statens pensjonskasse. Det er etter loven et krav om ekteskap for å kunne omfattes av reglene. Det framgår av loven at slik pensjon ikke skal gis når

medlemmet dør innen ett år etter at det fikk tilsetning med rett til medlemskap i Pensjonskassen, eller innen ett år etter at ekteskapet ble inngått og dødsfallet skyldes sykdom som medlemmet led av på ved tilsetningen eller vigselen, og som en av ektefellene må antas å ha kjent til. Bakgrunnen for regelen er å unngå pensjonsmessig tilpasning i situasjoner der et medlem lider av en alvorlig sykdom som innen kort tid vil kunne utløse rett til etterlattepensjon. Dersom sykdommen ikke var kjent, verken for avdøde eller gjenværende, gjelder ikke begrensningen om minst ett års tilsetning/ekteskap. I slike tilfeller, og i tilfeller der dødsfallet skyldes andre årsaker enn sykdom, er medlemmet altså forsikret fra første dag vedkommende ble medlem av pensjonsordningen.

I tilfeller der sykdommen var kjent, og medlemmet dør av sykdommen før ett år etter tilsetningen eller ekteskapsinngåelsen, kan Statens pensjonskasses styre likevel gi hel eller delvis pensjon i disse tilfellene når særlige grunner taler for det. Styret har behandlet flere slike saker og det har gjennom årene blitt etablert en praksis for hvilke momenter og omstendigheter som vektlegges ved bruk av unntaksbestemmelsen.

Den omtalte karensbestemmelsen for ektefellepensjon, gjelder ikke for retten til barnepensjon. Det er med andre ord ingen krav til minste tilsetningstid for at barnepensjon tilstås. Det er heller ikke krav om at foreldrene var gift. Barnepensjon ytes til hvert av barna og utgjør 15 prosent av pensjonsgrunnlaget ved full opptjeningstid. Slik pensjon gis frem til barnet er 20 år.

Jeg viser for øvrig til mitt svar 13. mars 2014 på skriftlig spørsmål nr. 503 fra stortingsrepresentant Karin Andersen, og 8. april 2014 på skriftlig spørsmål nr. 639 fra stortingsrepresentant Arild Grande om den aktuelle bestemmelsen i lov om Statens pensjonskasse, og det framtidige arbeidet med å gjennomgå etterlatteytelsene i folketrygden og tjenestepensjonsordningene. Selv om etterlatteytelsene bør vurderes i et helhetlig perspektiv, vil jeg likevel vurdere om det uavhengig av dette kan være grunnlag for å endre reglene i Statens pensjonskasse på dette punkt.

SPØRSMÅL NR. 667**Innlevert 10. april 2014 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal****Besvart 23. april 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Etter at regjeringa trakk tilbake Stortingsmelding 46, er det uklart kva som er regjeringa sin politikk på attføringsområdet. NHO Attføringsbedriftene med fleire meiner at denne sektoren ikkje eignar seg for kommersialisering. Regjeringa sitt syn på dette har ikkje kome tydeleg fram enno.

Har statsråden planar om å fremje forslag om å kommersialisere heile eller delar av tiltaksporteføljen for menneske med nedsett arbeidsevne, og viss han har det, kjem han til å involvere Stortinget, t.d. gjennom ei stortingsmelding?»

Svar:

Som vi skriv i Meld. St. 9 (2013-2014) om tilbaketrekking av Meld. St. 46 (2012-2013) har regjeringa ambisjonar om å få fleire i arbeid, og at vi difor vil kome attende til Stortinget med forslag til tiltak i ei ny melding. Her peikte vi og på regjeringa si politiske plattform som dette meldingsarbeidet vil byggje på. Det er planlagt å leggje meldinga fram for Stortinget hausten 2014. Eg ønskjer meg ein brei gjennomgang av verkemiddel som kan få fleire folk i arbeid. Regjeringa ønskjer å byggje ut ordinært arbeidsliv som tiltaksarena, mellom anna ved å auke bruken av lønstil-

skot. Vi vil mobilisere fleire arbeidsgjevarar som kan ta imot arbeidssøkarar med nedsett arbeidsevne. Jamsides arbeidet med ei ny stortingsmelding vert det og gjennomført eit arbeid med å forenkle eit komplisert og uoversiktleg tiltaks-system. Både arbeidssøkarar, arbeidsgjevarar og tilsette i Arbeids- og velferdsetaten vil dra nytte av eit enklare og ubyråkratisk system, basert på at tiltaka skaffast på lovleg måte. Forslag frå dette arbeidet vert sende på offentlig høyring. Andre forslag til forenklingar vil kome i den varsla stortingsmeldinga. Regjeringa ønskjer vidare å gje brukarar større valfridom gjennom å opne opp for fleire leverandørar gjennom auka konkurranse. Vi vil ta alle gode krefter i bruk, samstundes som vi og vil stille strengare krav til både kvalitet og resultat av arbeidsmarknads-tiltak. Det viktigaste er ikkje korleis tiltak vert kjøpt og finansiert, men korleis vi kan gje eit best mogleg tilbod til dei som treng bistand for å kome ut i arbeid. Attførings- og vekstbedriftene vil framleis spele ei viktig og dominerande rolle ut frå deira kompetanse, men det skal i tillegg vere plass til andre aktørar som kan tilby gode arbeidsmarknadstener. Regjeringa vil arbeide breitt og målretta for å forbetre og effektivisere innsatsen med å få fleire som i dag står utanfor arbeidslivet, over i arbeid.

SPØRSMÅL NR. 668**Innlevert 10. april 2014 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen****Besvart 28. april 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Vil samferdselsministeren ta initiativ til at det blir fremdrift i utbyggingsplanene ved Egersund stasjon?»

BEGRUNNELSE:

I følge oppslag i Stavanger Aftenblad 31. mars i år har Rom Eiendom utarbeidet forslag til utnyttelse av ledige arealer ved Egersund stasjon. Med forslaget vil det blant annet bli en tredobling av antall parkeringsplasser for pendlere. I tillegg vil det bli næringsarealer og boliger på området.

Rom Eiendom, som er NSBs eiendomsselskap, må avklare prosjektet med Jernbaneverket, som er et statlig forvaltningsorgan.

Jernbaneverket har imidlertid ikke svart på Rom Eiendoms planer, i følge avisoppslaget.

Det kan virke forvirrende at den ene statlige jernbaneaktøren ikke kommuniserer med den andre.

Svar:

La meg innledningsvis understreke at regjeringen er opptatt av å bidra til man fortetter og utvikler områder rundt jernbanestasjoner og andre kollektivknute-

punkt, deriblant ved å legge til rette for gode parkeringsmuligheter.

Vedrørende Jærbanen og Egersund stasjon så har Samferdselsdepartementet nylig gitt Jernbaneverket i oppdrag å starte planarbeidet for videre utbygging av dobbeltspor på Jærbanen, i første omgang mellom Sandnes og Nærbø. Dette planarbeidet som startes opp i år, vil gi viktige innspill til den videre utviklingen av togtilbudet også sør for Nærbø. I 2015, når planleggingen har kommet et godt stykke på vei, vil Jernbaneverket komme med en anbefaling om hvordan arbeidet med utbyggingen av Jærbanen videre fra Nærbø til Egersund skal gjennomføres.

En eventuell dobbeltsporutbygging videre til Egersund vil kunne kreve store endringer på Egersund stasjon, med utbygging av tilstrekkelig vende- og hensettingskapasitet. Jernbaneverket mener derfor at en ytterligere utbygging på stasjonsområdet må ses i sammenheng med behovet for at Egersund stasjon skal bli et godt og effektivt kollektivknutepunkt. Vi bør derfor unngå at det i dag gjøres investeringer som kan vise seg å måtte endres vesentlig om kort tid eller

som vanskeliggjør en senere utbygging av et slikt kollektivknutepunkt. Jeg støtter en slik tilnærming.

Jeg har fått opplyst at Jernbaneverket ikke har mottatt noen henvendelser om denne konkrete saken, men at Jernbaneverket vil involvere alle interessenter i det videre planarbeid for få en optimal løsning for bl.a. stasjonsområdet. Dette gjelder både kommunen, fylkeskommunen og utbyggere i området.

Jeg er imidlertid opptatt av at det legges til rette for gode parkeringsmuligheter i tilknytning jernbanestasjoner da jeg mener at dette er ett av de viktigste tiltakene som kan gjennomføres for å få flere til å reise med toget. Ikke minst gjelder dette for pendlere. Jeg vil derfor be om at Jernbaneverket sammen med kommunen og Rom Eiendom AS, ser på muligheten for å utnytte arealene rundt stasjonen uten at det legger begrensinger på en senere utvidelse og ombygging av stasjonen til et kollektivknutepunkt. Ikke minst gjelder det muligheten for økt bilparkering i tilknytning til stasjonen. Jeg viser i den sammenheng også til mitt svar på Dokument nr. 15:534 (2013-2014).

SPØRSMÅL NR. 669

Innlevert 10. april 2014 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn

Besvart 24. april 2014 av kulturminister Thorhild Widvey

Spørsmål:

«Er statsråden enig i at vi bør oppheve kirkeloven § 3,2 ledd om tilhørighet i Den norske kirke, og vil statsråden gjøre elektronisk inn- og utmelding av Kirka mulig?»

BEGRUNNELSE:

Automatisk innmelding av nyfødte i trossamfunn er godkjent praksis i Norge. Elektronisk utmelding, foretatt av livsynsmyndige og voksne er ikke godkjent praksis.

Det er dåpen som gir medlemskap i Den norske kirke. Likevel blir nyfødte automatisk innmeldt som «tilhørig», så fremt en av barnets foresatte er medlem. Dette skjer uten at det blir gitt beskjed til foresatte om innmeldingen. Dette følger av kirkelovens § 3, andre ledd. Barna blir stående som «tilhørig» fram til de fyller 18 år, selv om 15 år er livssynsmyndig alder.

For å melde seg ut av Den norske kirke er prosessen annerledes. Her kreves en skriftlig underskrevet utmelding som må sendes med posten, da elektronisk

utmelding ikke er godkjent. Stålsettutvalget vurderte det den gang som for tidlig å åpne for elektronisk ID (MinID/BankID) ved ordinær inn- og utmelding, fordi de antok at mesteparten av befolkningen ikke var fortrolig med slike registreringsformer.

Da det elektroniske medlemsregisteret ble etablert i 1999, ble det av praktiske hensyn tatt utgangspunkt i folkeregisteret. Et arbeidsutvalg nedsatt av Finansdepartementet mente det ville være for ressurs- og kostnadskrevende å etablere et selvstendig medlemsregister utenfor folkeregisteret. Meningen var da at dette registeret skulle være et første skritt på veien mot et selvstendig medlemsregister for Den norske kirke.

Det er også grunn til å stille spørsmålstegn ved Stålsettutvalgets vurdering av befolkningens fortrolighet med elektronisk ID. Elektroniske løsninger er i stadig større grad en del av menneskers hverdag, og vi mener at en mulighet for elektronisk utmelding som et supplement til den skriftlige, burde bære et alternativ for dem som allerede er fortrolige med slike løsninger.

Svar:

Ordningen med tilhørighet fra fødselen av for barn av medlemmer i et trossamfunn gjelder for alle trossamfunn, jf. lov 13. juni 1969 nr. 25 om trdomssamfunn og ymist anna (trossamfunnsloven) § 5. Kirkeloven § 3 om tilhørighet og medlemskap er en særbestemmelse for Den norske kirke. Barn anses å høre inn under Den norske kirke fra fødselen av såfremt en av foreldrene er medlem. Tilhørigheten medfører ingen forpliktelser for barnet eller foreldrene. Særbestemmelsen for Den norske kirke har hatt sammenheng med statskirkeordningen. Grunnlovsbestemmelsene om statskirkeordningen ble, som kjent, endret i 2012. Det kan være behov for å se nærmere på den konkrete bestemmelsen i kirkeloven § 3 andre ledd, men den må altså sees i sammenheng med den generelle reguleringen av tilhørighet i trossamfunnsloven. Det er et mål at Den norske kirke og de andre tros- og livssynssamfunnene behandles likt.

Ordningen med automatisk tilhørighet ble omtalt i utredningen fra Ståsett-utvalget, NOU 2013: 1 Det livssynsåpne samfunn. Utvalget har pekt på et behov for omlegging av de gjeldende ordningene, samtidig

som utvalget mener at tros- og livssynssamfunnenes interne regler om barns tilhørighet skal kunne videreføres. Utvalgets utredning har vært på høring. Jeg vil ikke nå varsle konkrete endringer i reglene for automatisk tilhørighet i trossamfunnsloven eller kirkeloven, men jeg ønsker altså å se kirkelovens særbestemmelse om automatisk tilhørighet fra fødselen av i sammenheng med utvikling av ordningene for alle tros- og livssynssamfunnene.

For å melde seg ut av Den norske kirke kreves det etter kirkeloven skriftlig melding som alternativ til personlig henvendelse. Dette er helt i samsvar med ordningen for utmelding av trossamfunn også utenom Den norske kirke. Også spørsmålet om eventuell åpning for elektronisk inn- og utmelding i Den norske kirke bør sees i sammenheng med regulering av inn- og utmelding av tros- og livssynssamfunn generelt.

Det har, særlig de siste årene, vært gjennomført tiltak som vesentlig har forbedret kvaliteten i Den norske kirkes medlemsregister. Blant annet er det nå slik at kirkebokopplysninger føres elektronisk i tilknytning til dette registeret.

SPØRSMÅL NR. 670

Innlevert 10. april 2014 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 30. april 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«I klimaforliket ble det vedtatt at energikravene til nye bygg skal skjerpes til passivhusnivå i 2015.

Når i 2014 vil forslaget til nye energikrav komme på offentlig høring, slik at tidsfristen i klimaforliket overholdes, og hvordan vil statsråden tilrettelegge for økt bruk av solenergi i de nye energikravene?»

BEGRUNNELSE:

Gjennom klimaforliket vedtok Stortinget å skjerpe energikravene i byggeteknisk forskrift til passivhusnivå i 2015 og nesten nullenerginivå i 2020. Det ble også vedtatt at det skal innføres komponentkrav for eksisterende bygg.

Det er gjort betydelige forbedringer på bygging av mer energieffektive bygg i Norge de senere årene, pga forbedringer som er gjort i byggeteknisk forskrift (TEK), støtteordninger fra Enova og Husbanken og forventninger om framtidige forbedrede energikrav. Enova har nylig avsluttet sitt støtteprogram for pas-

sivhus med begrunnelsen at det gjennom støtteprogrammet har blitt dokumentert at det er mulig å bygge både kontorbygg, skoler, sykehus, boliger og andre typer bygg på passivhusnivå. Enova mener at det nå er så stor andel som bygger passivhus at utbyggerne vil fortsette uten statsstøtte, samtidig som det er varslet at passivhusnivå blir et krav i byggeteknisk forskrift fra 2015.

Passivhusnivå i 2015 ble vedtatt i klimaforliket i juni 2012. Det har dermed gått snart to år som bransjen har hatt å forberede seg på denne vedtatte forbedringen av byggeforskriftene. Imidlertid er det konkrete forslaget til hvordan nye krav som skal gjelde fra neste år fortsatt ikke kommet på høring. Det haster nå at det konkrete forslaget for reglene kommer på høring og blir vedtatt for å sikre forutsigbarhet. Jo tidligere nye krav klargjøres, jo enklere blir det for byggenæringen å forberede seg på konkrete løsninger.

Statsråden var i desember med på å åpne solcelleanlegget til det som nå blir Norges første rehabili-

terte plusshus på Kjørbo. Dette er ett av flere eksempler på at kompetansen i byggebransjen ligger langt foran passivhusnivå i flere prosjekter.

Over 40 prosent av energibruken skjer i bygninger. Mer energieffektive bygg vil ha en betydelig klima- og miljøgevinst, og gi forbedrede bygg med lavere energiutgifter. Passivhusnivå vil gi omtrent halvering av energibruken i nye bygg. Dette vil være et viktig steg videre på vei til det vedtatte nær nullenergibygg i 2020.

Svar:

Regjeringen har slått fast i vår politiske plattform at vi vil «føre en offensiv klimapolitikk og forsterke klimafortilket». Da må alle sektorer i samfunnet bidra – inkludert byggsektoren. Det er varslet gjennom klimafortilket og klimameldingen at energikravene for nye bygg skal skjerpes til passivhusnivå i 2015 og nesten

nullenerginivå i 2020. Rundt 40 prosent av energibruken skjer i bygg. Nivå og innretning på nye krav er nå under utredning, både for å klargjøre gevinster og kostnader for energibruk, inneklime og kompetanse i byggenæringen. Vi tar sikte på å sende ut et forslag til nye forskrifter på høring i løpet av 2014.

Å legge til rette for miljøvennlige og fornybare energiforsyningsløsninger er en viktig del av bygningsregelverket. Solenergiteknologi har til nå ikke vært vanlig i norske bygg. Jeg har merket meg at flere byggeprosjekter i Norge nå tar i bruk solenergiløsninger, både innenfor boliger og næringsbygg. Med fallende priser på solenergi internasjonalt vil vi antagelig se mer bruk av solenergi, også i Norge. Hvordan regelverket kan forenkle og tilrettelegge for fornybare energiløsninger som solenergi, er et viktig spørsmål som jeg vil ta med meg i det pågående og videre regelverksarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 671

Innlevert 10. april 2014 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 15. april 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«I Innstillingen til Nasjonal transportplan 2014-23 ba en samlet komité regjeringen vurdere en nasjonal TT-ordning i løpet av første del av planperioden. Fremskrittspartiets medlemmer skrev i egen merknad at det bør utarbeides nasjonale retningslinjer for kvalitet og kvantitet for TT-transporten.

Kan statsråden gi en statusoppdatering på arbeidet med å etablere en nasjonal TT-ordning for de som ikke kan benytte ordinær kollektivtransport?»

Svar:

Jeg viser til det pågående forsøket rettet mot TT-brukere med særlige behov. Formålet med forsøket er å gi et forbedret tilbud til TT-brukere med særlige behov og å få økt kunnskap om organisering og kostnader knyttet til dette. Forsøket er nærmere omtalt bl.a. i Prop. 1 S (2013-2014) fra Samferdselsdepartementet.

Samferdselsdepartementet har bedt fylkeskommunene som deltar i forsøket om at de presenterer et opplegg for evaluering av ordningen i løpet av april i år, herunder med brukermedvirkning og tidsplan. Det er forutsatt at evalueringene av forsøkene ferdigstilles senest før utløpet av 3. kvartal i år. Etter at departementet har gjennomgått evalueringene, vil det bli aktuelt å vurdere etablering av en nasjonal TT-ordning for dem som ikke kan benytte ordinær kollektivtransport.

SPØRSMÅL NR. 672**Innlevert 10. april 2014 av stortingsrepresentant Terje Aasland****Besvart 30. april 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«ESA-godkjent fritak for elavgiften i bytte mot deltagelse i program for energieffektivisering for treforedlingsindustrien løper ut 30. juni 2014.

Hva gjør Regjeringen for å sikre videreføring av fritaket?»

BEGRUNNELSE:

Treforedlingsindustrien i Norge har hatt fritak for forbruksavgiften på elektrisk kraft (elavgiften) siden 2004. Dette har vært i bytte mot deltagelse i «program for energieffektivisering» med krav om etablering av system for energiledelse og gjennomføring av energieffektiviseringstiltak. Programmet for energieffektivisering administreres av NVE.

Fritaket fra elavgiften har vært notifisert til ESA, og godkjennelsen derfra løper til 30. juni 2014. For å få videreført ordningen kreves det renotifisering til ESA.

Svar:

Som stortingsrepresentanten Terje Aasland viser til, åpner ESAs retningslinjer for statsstøtte i form av avgiftsfritak på nærmere vilkår. Etter ESAs vedtak i 2005 med hjemmel i miljøretningslinjene er det etablert en ordning der bedrifter som deltar i godkjent program for energieffektivisering i energiintensiv industri (PFE-ordningen), får fritak fra avgift på elektrisk kraft. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) forvalter ordningen. Treforedlingsbedrifter kan søke NVE om å delta. Bedrifter som deltar i ordningen, får fritak for avgift på produksjonsprosesser under forutsetning av at de etablerer et system for energiledelse og gjennomfører tiltak for effektivisering av elektrisitetsbruken. PFE-ordningen ble etablert og godkjent som et tiårig program for treforedlingsindustrien. Ordningen er godkjent av ESA fram til 30. juni 2014.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget om mulig forlengelse av ordningen i Revidert nasjonalbudsjett 2014. Jeg ber om forståelse for at jeg ikke kan besvare nærmere spørsmål om dette arbeidet før offentliggjøringen av Revidert nasjonalbudsjett.

SPØRSMÅL NR. 673**Innlevert 10. april 2014 av stortingsrepresentant Johnny Ingebrigtsen****Besvart 24. april 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Til tross for at Finnmarkssykehuset ikke har fristbrudd har en kommersiell aktør fått lov til å suge seg fast på en måte som gjør at pasienter som kunne vært tilbakeført til Finnmarkssykehuset beholdes hos Psykia. Dette gir stort utbytte på det offentlige regning, og kan vanskelig beskrives som annet enn sløsing.

Hvordan vil statsråden hindre at kommersielle aktører ikke får nær ubegrenset tilgang til å beholde pasienter og mulighet til å operere med timepriser som åpenbart er så høye at de ikke kan forsvares logisk?»

BEGRUNNELSE:

Dagens Medisin bringer oss saken om den kommersielle bedriften Psykia som har tatt over pasienter fra Finnmarkssykehuset HF.

Ifølge Dagens medisin inngikk den private behandleren Psykia AS i 2012 en lukrativ avtale med Helfo pasientformidling da de overtok pasienter som hadde opplevd fristbrudd i Finnmarkssykehuset.

Dagens medisin forteller at det er Finnmarkssykehuset som må betale for behandlingen Psykia gir til et tredve talls pasienter – til tross for at sykehuset ikke lenger har fristbrudd. I fjor betalte sykehuset mer en ti millioner kroner i fakturaer til Psykia. Kontrakten Helfo har med Psykia varer frem til 2016.

Videre forteller Dagens Medisin følgende: «Dagens Medisin har fått tilgang til fakturaer som viser at firmaet har levert psykolog- og psykiatritjenester til mellom 6 000 og 7 500 kroner i timen.» Det er svært høye timepriser, og viser hvor lukrativt det er for en slik aktør å holde fast på de pasientene den har fått tak på.

Svar:

De regionale helseforetakene har plikt til å sørge for at befolkningen i helseregionen tilbys spesialisthelsetjenester. Helsetjenestene som tilbys må være forsvarlige, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2-2. Dette innebærer blant annet å sørge for at pasienter som har rett til å få nødvendig helsehjelp etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 b annet ledd får den nødvendige helsehjelpen innen en individuell fastsatt frist. Ved fristbrudd kan pasienten henvende seg til HELFO for å få hjelp til å få gjennomført oppfyllelsen av rettigheten på helseforetakets regning. HELFO har i henhold til lovverket en formidlingsoppgave. I 2013 vedtok Stortinget endringer i pasient- og brukerrettighetsloven som blant innebærer at det er spesialisthelsetjenesten, og ikke pasienten, som skal kontakte HELFO dersom de ikke er i stand til å oppfylle den juridiske fristen for når helsehjelp senest skal gis.

I 2013 registrerte HELFO pasientformidling 1664 saker hvorav 1211 var reelle fristbrudd. I 770 av sakene greide sykehuset likevel å finne et tilbud til pasienten, mens HELFO pasientformidling kjøpte behandling til 373 pasienter. For de pasientene som sykehuset finner et tilbud til, tar det i snitt tar det 4 kalenderdager fra registrering hos HELFO pasientformidling til pasienten har fått tildelt dato for oppstart av behandling i sykehuset som har brutt fristen. Når sykehuset ikke kan gi time innen fristen, bruker HELFO pasientformidling i gjennomsnitt 7 kalenderdager fra registreringsdato til pasienten har fått tildelt time ved ny behandler hos en av HELFO pasientformidlings leverandører. Det tar i snitt 20 dager fra registreringsdato til pasienten er i behandling.

HELFO pasientformidling har i dag 14 rammeavtaler med leverandører som tilbyr psykisk helsevern eller rusbehandling. Det er lite forutsigbart for leverandøren om de får pasienter eller ikke. Imidlertid må de ha kapasitet tilgjengelig i tilfelle det oppstår fristbrudd på den tjenesten de har forpliktet seg til å levere. Markedssituasjonen vil dermed kunne påvirke konkurransesituasjonen og dermed prisdannelsen. På enkelte områder kan det være svært utfordrende for HELFO pasientformidling å skaffe et subsidiært behandlingstilbud.

Eksisterende rammeavtaler trådte i kraft 1. januar 2012 og gjelder frem til 31. desember 2015. Det ble inngått avtaler fylkesvis innenfor de ulike diagnoser

som blir behandlet ved poliklinisk psykisk helsevern. Rammeavtalene kan sies opp med en måneds varsel dersom det foreligger saklig grunn. Hvis en eller flere av disse rammeavtalene sies opp i avtaleperioden vil det normalt fortsatt kunne bli foretatt avrop ettersom det er inngått avtaler med flere leverandører per fylke. Det ble ikke mottatt tilfredsstillende tilbud på poliklinisk behandling i Finnmark, og derfor ikke inngått en egen rammeavtale for Finnmark fylke.

I januar 2012 mottok HELFO pasientformidling de første henvendelsene fra pasienter som opplevde fristbrudd innenfor psykisk helsevern ved Helse Finnmark HF. Det forelå da ingen rammeavtaler for behandling i psykisk helsevern i Finnmark, men HELFO er likevel forpliktet til å fremskaffe tilbud til fristbruddpasienter så raskt som mulig. Selv om HELFO som statlig virksomhet er underlagt regelverket for offentlige anskaffelser, har offentlige oppdragsgivere en adgang til å foreta anskaffelser uten å gjennomføre en anbudskonkurranse, for eksempel ved uforutsette omstendigheter som gjør at en anskaffelse ikke kan utsettes i den tiden det tar å gjennomføre en konkurranse. HELFO har i henhold til pasient- og brukerrettighetsloven plikt til å skaffe behandling uten opphold til pasienter som opplever fristbrudd.

For å finne en tilfredsstillende behandling uten opphold for fristbruddpasientene fra Finnmark, ble de behandlingsinstitusjoner/behandlere som nettopp hadde inngått rammeavtaler med HELFO for nærliggende fylker, kontaktet. Psykia AS var den eneste leverandøren som kunne gi et behandlingstilbud til de aktuelle pasientene.

Med utgangspunkt i den nylig inngåtte rammeavtalen med Psykia i Troms ble det gjort avrop om direkte kjøp til den enkelte pasient. Behandlingene ble bestilt ved Psykia sitt kontor i Tromsø. De første pasientene møtte opp til behandling ved kontoret i Tromsø, frem til Psykia skaffet egne lokaler i Alta.

For å sikre bedre kvalitet og rutiner knyttet til avtalene innen psykisk helsevern og rusbehandling som HELFO forvalter, ga Helsedirektoratet i mai 2013 HELFO i oppdrag å etablere et system for oppfølging av kvalitet og avvikshåndtering hos leverandører av subsidiært behandlingstilbud. Oppfølgingen skal sikre at behandlingen er av tilfredsstillende kvalitet i hele avtaleperioden. Helse- og omsorgsdepartementet vil følge opp dette arbeidet i styringsdialogen med Helsedirektoratet.

Nye tall fra Norsk pasientregister (NPR) viser at færre pasienter opplevde brudd på behandlingsfristen i 1. tertial 2013 sammenliknet med 2012. Innen psykisk helsevern for voksne og tverrfaglig spesialisert rusbehandling var andelen fristbrudd fire prosent.

SPØRSMÅL NR. 674**Innlevert 10. april 2014 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 24. april 2014 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«FNs klimapanel har konkludert med at mer enn tre firedeler av kjente fossile reserver må bli liggende i bakken dersom vi skal nå togradersmålet, og minst halvparten av olje og gass. Verdens største oljeselskap, ExxonMobil, ga i en rapport 31.3. et klart svar til sine investorer: «We are confident that none of our hydrocarbon reserves are now or will become ‘stranded’.»

Hvordan vurderer statsråden klimarisikoen fra Statoils olje- og gassreserver, og på hvilken måte følger departementet dette spørsmålet opp med Statoil?»

Svar:

I «World Energy Outlook 2013» har Det internasjonale energibyrået (IEA) laget et scenario for hvordan global temperaturøkning kan begrenses til to grader. I følge IEA vil etterspørselen etter gass i dette tograders-scenarioet, bli 20 prosent høyere i 2035 enn i dag, mens etterspørselen etter olje vil bli bortimot like stor som i dag. Når en også tar hensyn til avtakende årlig produksjon fra eksisterende felt, er det nødvendig med meget store investeringer i ny produksjonskapasitet i olje- og gassindustrien for å kunne møte denne etterspørselen. Statoil er en viktig aktør i dette bildet.

Regjeringen arbeider med en ny eierskapsmelding. Inntil den er fremlagt, legger regjeringen til grunn prinsipper og forventninger til hvordan selskaper med statlig eierandel arbeider med samfunnsansvar, herunder miljø- og klimatiltak, slik de er omtalt i Meld. St. 13 (2010-2011). Det forventes blant annet at selskapene skal være i fremste rekke når det gjelder miljøtiltak i sin bransje og at selskapene identifiserer og rapporterer på vesentlige må-

lindikatorer knyttet til sin miljø- og klimapåvirkning, og at dette gjøres i dialog med viktige interessenter.

Klimaforandringene er med på å forme Statoil forretningsbeslutninger. Statoil har utarbeidet en klimapolitikk som selskapet implementerer i sin forretningsplanlegging og strategiutvikling. Et av tiltakene er å søke å ta i bruk beste tilgjengelige teknologi og praksis for å drive selskapets anlegg med høy grad av energieffektivitet og redusere klimagassutslippene. Statoil har ambisjon om å være industriledende innen karboneffektivitet. Selskapet har flere ganger tatt til orde for at det må etableres en karbonpris som reflekterer de reelle konsekvensene av utslipp av klimagasser for å stimulere til teknologiutvikling som produserer energi med et minimum av klima-gassutslipp. Selskapet har offentliggjort langsiktige utslippsmål for ulike produktsegmenter fra felt der Statoil er operatør.

FNs klimapanel (IPCC) la søndag 13. april frem tredje del av sin femte hovedrapport. Klimapanelet peker på at de energirelaterte klimagassutslippene kan bli redusert signifikant dersom man erstatter gjennomsnittlige kullkraftverk med moderne og effektive gasskraftverk.

Statoil er nest største tilbyder av naturgass til Europa. Bruk av naturgass bør stå sentralt for å redusere CO₂-utslippene. Det er min vurdering at Statoil gjennom teknologiutvikling og en fremtidsrettet klima- og miljøpolitikk vil kunne yte et betydelig bidrag til løsning av klimautfordringene.

Dette er også et tema som jevnlig tas opp i møter mellom departementet og selskapet, herunder et fast årlig møte om samfunnsansvar med særlig vekt på utfordringer knyttet til klimagassutslipp.

SPØRSMÅL NR. 675**Innlevert 10. april 2014 av stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik****Besvart 22. april 2014 av fiskeriminister Elisabeth Aspaker****Spørsmål:**

«Med bakgrunn i den dramatiske situasjonen på Træna, kan jeg be om svar fra ministeren på hva hun vil gjøre for at man ikke kommer i en situasjon der Hjørnesteinsbedriften på Træna blir lagt ned?»

BEGRUNNELSE:

Træna er Norges eldste fiskevær med ca. 500 innbyggere. Nå er hele lokalsamfunnet truet av at hjørnesteinsbedriften har permittert 50 ansatte.

Tidligere i år fikk bedriften ny eier da den største aksjonæren i Modolv Sjøset AS, Austevoll Seafood AS slo seg sammen med Kvefi AS. Det nye selskapet har fått navnet Pelagia AS og er den største aktøren i det pelagiske markedet i Norge med rundt 20 fabrikker.

Pelagia AS vurderer nå fremtiden til alle anleggene. Legges fiskeindustribedriften på Træna ned vil ca. 100 miste jobben, alle forstår at dette vil være dramatisk for Træna samfunnet.

De siste årene har det vært investert fler hundre millioner i offentlige kroner på Træna for at fiskeindustribedriften skulle kunne drive videre og utvikle seg. Staten har brukt ca. 250 millioner på ny fiskerihavn som snart står ferdig, i tillegg har fylkeskommunen satset tungt med investeringer i nytt fergemateriell og utbedring av fergekai. Det er også brukt betydelig summer på styrking av strømtilførselen og avsaltingsanlegg for å få nok strøm og ferskvann til bedriften.

Man kan ikke sitte stille og se at private aktører legger ned virksomheten når storsamfunnet har lagt ned store summer på infrastrukturtiltak.

Jeg forventer at ministeren tar saken på alvor og gjør det hun kan for at eierne vil satse videre på Træna.

Dette vil være avgjørende for at lokalsamfunnet Træna skal ha en eksistens også i årene fremover slik at de kan fortsette å bidra med verdiskapning til storsamfunnet.

Ser at Nordland Fylkeskommune har bedt om møte med regjering og eierne, håper at ministeren prioriterer dette og tar initiativ til et slikt møte.

Svar:

Sjømatindustrien har en lovende fremtid i Norge, men det utelukker ikke behov for omstilling i deler av næringen. Lønnsomheten i pelagisk industri har vært svak over lang tid, og industrien er sårbar for markedsendringer. Dette påvirker tilgangen på arbeidskraft og kapital og svekker næringens innovasjon og konkurransekraft.

Jeg har imidlertid stor forståelse for at lokalsamfunnet er bekymret for utviklingen i fiskeindustrien på Træna. Ulønnsomme arbeidsplasser er usikre arbeidsplasser for den enkelte ansatte og for de kommunene dette gjelder. Hvis verdiskapningen i sjømatnæringen øker, kan det også skapes trygge, helårige og lønnsomme arbeidsplasser.

Jeg vil gjøre det jeg kan for å sikre en fortsatt levedyktig norsk sjømatindustri. En viktig forutsetning er at vi høster fiskeressursene på et bærekraftig nivå. De siste årene har dette ført til stor reduksjon i kvotene for norsk vårgytende sild og lodde, noe som dessverre gir seg utslag i lavere aktivitet ved mange pelagiske industrianlegg. Håpet er at den store økningen i makrellkvoten kan kompensere noe for dette.

Problemstillingen er omfattende, og det er ingen lettvinde løsninger. NOU-utvalget som har til oppgave å se på sjømatindustriens rammevilkår, vil komme med sin innstilling innen utgangen av 2014. Min ambisjon er at vi skal finne gode fremtidsrettede løsninger blant annet med utgangspunkt i utvalgets forslag.

Jeg kjenner ikke til Pelagias planer for sin virksomhet i Træna, og jeg vil ikke bidra til spekulasjoner om det. Jeg vil i tiden som kommer, skaffe meg oversikt over situasjonen.

Træna kommune og Nordland fylkeskommune bad like før påske om møte. Dette ønsket har jeg imøtekommet slik at vi kan drøfte de utfordringene de opplever knyttet til virksomheten i Nordland og i Træna.

SPØRSMÅL NR. 676**Innlevert 11. april 2014 av stortingsrepresentant Iselin Nybø****Besvart 6. juni 2014 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til at letingen etter nordmenn som ble henrettet i Norge under 2. verdenskrig, blir organisert og finansiert av offentlige, norske myndigheter?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med opprettelsen av Færder nasjonalpark i 2013 ble det igangsatt et større letearbeid etter levninger etter russiske krigsfanger som døde i fangeleiren på Mellom-Bolærne. Arbeidet ble ledet av Vestfold fylkeskommune og del-finansiert av Miljøverndepartementet.

I mange andre fylker pågår det et tilsvarende systematisk arbeid for å finne levninger etter døde fra Sovjet, Jugoslavia, Tyskland og andre land. Videre letes det etter levninger etter norske SS-soldater i Karelen og Baltikum.

Ingen norske offentlige myndigheter har imidlertid – i følge Krigsgravkontoret – ansvar for leting etter nordmenn som ble henrettet i Norge under 2. verdenskrig. Undertegnede ser det som naturlig at man også fra offentlige myndigheters side tar ansvar for dette.

Undertegnede viser bl.a. til at seks unge nordmenn ble henrettet på Håøya i Oslofjorden 2. november 1941. Fjorten nordmenn ble henrettet på Akershus 17. mars 1945. Gravene til alle disse 20 er ennå ikke funnet.

Svar:

Svar av 23. april 2014:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 11. april 2014 med spørsmål fra stortingsrepresentant Iselin Nybø om leting etter nordmenn som ble henrettet i Norge under 2. verdenskrig. På grunn av sakens kompleksitet og behovet for en grundig utredning, vil jeg måtte komme tilbake til Stortinget med et utfyllende svar.

Svar av 6. juni 2014:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 11. april 2014 med spørsmål fra stortingsrepresentant Iselin Nybø om leting etter nordmenn som ble henrettet i Norge under 2. verdenskrig. Det vises også til svar av 23. april 2014.

Et prinsipp har vært at alle henrettede nordmenn i Norge under 2. verdenskrig skal behandles med re-

spekt og verdighet, og få en gravplass så langt det er praktisk mulig. Det er viktig at pårørende kjenner skjebnen til sitt familiemedlem og, som en hovedregel, har en grav å gå til.

Ut fra tilgjengelige historiske kilder er det liten grunn til å anta at det finnes mange uoppklarte saker med hensyn til ukjente steder hvor henrettede nordmenn i Norge under 2. verdenskrig ligger begravet i norsk jord. Unntaket fra dette er de seks nordmennene som ble henrettet i forbindelse med kapringen av isbryteren «Isbjørn» i 1941.

I den forbindelse er det gjennomført omfattende søk på Håøya i Oslofjorden. Dessverre med negativt resultat. Et eget prosjekt med navn «Isbjørnprosjektet», med oppstart i 2007, tok sikte på å bringe en endelig avklaring av saken. Forsvaret, representert ved Norges hjemmefrontmuseum, bidro i den forbindelse. Det ble imidlertid ikke funnet levninger fra de avdøde.

Forsvaret gjennomfører årlig en minneseremoni på Håøya. I 2013 ble det gjennomført en minneseremoni, hvor også slektninger av de henrettede var til stede. I samme anledning ble det satt opp en ny minneplate som inneholder navnene til de avdøde. Dette skulle også markere en verdig avslutning på dette prosjektet og søkeaktiviteten.

Etter hva Forsvarsdepartementet har fått opplyst, fikk de 14 henrettede nordmennene på Akershus festning 17. mars 1945, og som det henvises til i brevet fra stortingsrepresentanten, en våt grav av okkupasjonsmakten. Stedet er dessverre ukjent. Disse har, sammen med mange andre, fått et minnested ved Nasjonalmonumentet for krigens ofre på Akershus festning.

For å kunne avslutte dette triste kapitlet av vår historie, vil jeg imidlertid stille inntil 300 000 kroner til disposisjon, til et siste, avsluttende søk på Håøya etter de seks nordmennene som ble henrettet i forbindelse med kapringen av isbryteren «Isbjørn» i 1941. Det forutsettes at søket avgrenses til det området hvor det ennå ikke er søkt etter levninger.

Dette siste søket vil bli organisert som tidligere søk på Håøya, ved at Hjemmefrontmuseet og kommandanten på Oscarsborg festning vil stå som prosjektansvarlig. Videre vil selve prosjektgjennomføringen ledes av tidligere prosjektleder Helge Simonsen, som representerer Oscarsborg Festnings venner.

Forsvarsdepartementet vil med dette siste forsøket på å finne levninger etter henrettede nordmenn sette en endelig sluttstrek for departementets videre involvering i tilsvarende saker i fremtiden.

SPØRSMÅL NR. 677**Innlevert 11. april 2014 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 22. april 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva vil helseministeren gjøre for å sikre at sykehusklovnene kan nå ut til enda flere barn på norske sykehus?»

BEGRUNNELSE:

Sykehusklovnene er en gruppe profesjonelle scenekunstnere som har spesialisert seg i arbeid med barn på sykehus. Klovnene bidrar til positive opplevelser og pusterom for barn og unge i en ellers krevende livssituasjon. Deres mål er at alle barn innlagt på sykehus skal få besøk av sykehusklovner.

Tilbudet blir fantastisk godt mottatt. Det innebærer et kjærkomment avbrekk for barna fra en hverdag som ellers handler om sykdom. Det kan også være viktig for å motivere barn til behandling, og slik være en nyttig støtte i arbeidet til helsepersonell.

Sykehusklovnene har i dag ingen offentlig grunnfinansiering, og er i stor grad avhengig av private gavemidler kanalisert gjennom helseforetakene. En slik finansiering innebærer betydelig usikkerhet, og gjør det vanskelig med den utbygging av tilbudet som sykehusklovnene ønsker å gjennomføre. Det er

derfor naturlig at helseministeren ser på hvordan departementet kan sikre at flere barn på norske sykehus får glede av et besøk fra sykehusklovnene.

Svar:

Jeg er kjent med den positive virksomhet som sykehusklovnene står for. Gjennom de siste 10 – 12 år har sykehusklovnene etablert samarbeid med bl.a. barneavdelinger på flere av våre største sykehus, til glede for mange barn og deres foreldre. Av Sykehusklovnenes nettsider går det frem at organisasjonen også har etablert samarbeid med en rekke private aktører, både ideelle og kommersielle, som støtter arbeidet økonomisk.

Dersom et helseforetak finner at sykehusklovnene vil kunne være et godt bidrag til miljøet på for eksempel en barneavdeling, og foretakets økonomiske rammer gir rom for det, er det full anledning til å bruke midler også på virksomhet av denne art. Viktigere er det likevel at sykehusklovnene, hvis sykehusene finner deres virksomhet formålstjenlig, kan være et område der private organisasjoner og andre aktører kan samarbeide med de offentlige sykehusene.

SPØRSMÅL NR. 678**Innlevert 14. april 2014 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 25. april 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Ifølge AML § 14-12 b) skal innleier gi bemanningsforetaket de opplysninger som er nødvendige for at de kan ivareta kravet om likebehandling. Slike opplysninger blir i dag gitt mht. lønn, men ikke mht. arbeidstid. Bemanningsforetakene har ikke den tilgang til lokale arbeidstidsavtaler som statsråden forutsetter i dokument nr. 15:581 (2013-2014). Undertegnede er kjent med at det foreligger skriftlige, ubesvarte purringer til HINAS om dette.

Vil statsråden påse at nødvendige opplysninger fra helseforetakene blir gitt?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Statsrådets svar på Dokument nr. 15:581 (2013-2014) har vikarbyrået tilgang til lokale avtaler som regulerer arbeidsforholdene i det enkelte foretak, og informasjon om etablert arbeidstid på den enkelte sykehusavdeling. Dette er så vidt jeg kan se, ikke korrekt. Det foreligger endog skriftlige – men ubesvarte – purringer på dette til HINAS. Så dette er allerede tatt opp med HINAS, slik Statsråden viser til i sitt svar.

Det er avgjørende at lovens forutsetninger om likebehandling av innleid arbeidskraft kommer på plass. Vikarbyråene må få tilgang til – og informasjon om – lokale arbeidstidsavtaler, slik loven forutsetter.

Svar:

Det skal være ordnede arbeidsforhold i norske sykehus og jeg er derfor opptatt av de problemstillingene som stortingsrepresentant Ropstad reiser om arbeidsmiljølovens bestemmelser og informasjonsplikt.

I mitt svar på tidligere spørsmål fra stortingsrepresentanten knyttet til samme sak (spørsmål nr. 581 i inneværende år), så viste jeg til at spørsmålet om ivaretagelse av informasjonsplikten kan betraktes som en uenighet av kontraktsrettslig karakter, og som følgelig må håndteres mellom partene. Jeg viste videre til arbeidsmiljølovens særskilte tvistebestemmelser som blant annet gjelder tvister med bakgrunn i de aktuelle bestemmelsene i loven.

Jeg er kjent med at leder for styringsgruppen som gjennomførte anskaffelsen og HINAS har tatt et initiativ til et møte med NHO Service og et møte med alle leverandørene. Møtene vil finne sted i løpet av mai. Det er prinsipielt viktig at avtalepartene møtes og søker å avklare og diskutere håndtering av eventuell uenigheter dem i mellom. Jeg har god tro på at partene da kommer frem til en felles forståelse av hvilke krav arbeidsmiljøloven stiller for å kunne oppfylle kravet om likebehandling.

Avslutningsvis vil jeg understreke at det selvfølgelig et absolutt krav fra min side at helseforetakene drives i tråd med arbeidsmiljølovens regler og at de respekterer de inngåtte rammeavtalene.

SPØRSMÅL NR. 679

Innlevert 14. april 2014 av stortingsrepresentant Karianne O. Tung

Besvart 28. april 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hva vil helseministeren gjøre for å øke forskningen på seksuelle overgrep og styrke behandlingstilbudet for mennesker utsatt for seksuelle overgrep når tilbud nå legges ned?»

BEGRUNNELSE:

Helse Midt-Norge har kunngjort at de avslutter avtalen med traumeenheten ved Betania Malvik etter at behandlingstilbudet fikk kritikk av Statens Helsetilsyn.

Det har i flere år vært strid om effektene ved behandlingen ved Betania Malvik og i fagmiljøet for øvrig. I noen tilfeller har pasienter fått forverret sin sykdomstilstand, mens i andre tilfeller har pasientene opplevd en betydelig forbedring. Dette tydeliggjør både mangfoldet av behandlingsbehov og manglende behandlingstilbud for denne pasientgruppen.

Seksuelle overgrep rettet mot barn begått av voksne er et utbredt samfunnsproblem med alvorlige konsekvenser for mange. Det er anslått at ca. 20 % av jenter og 10 % av gutter har opplevd et slikt overgrep før 18-års alderen. Samtidig vet vi at også incest er en stor del av denne problematikken, men at det også dessverre er et område med store mørketall.

Det ble i forrige stridsrunde rundt Betania Malviks fremtid i 2010 besluttet å opprette et parallelt tilbud ved St. Olavs Hospital, avdeling Østmarka for denne pasientgruppen. Nettopp med bakgrunn i den

kunnskapen som hadde kommet frem, og at denne pasientgruppen krever skreddersøm i behandlingstilnærming- og måte. En måte å bli behandlet på kan være riktig for noen, men ikke for alle.

Hensikten med å opprette det parallelle tilbudet var å etablere en følgeforskning av behandlingsoppbygget både ved Østmarka og ved Betania Malvik for å få mer kunnskap om effekten av ulike behandlingsmetoder etter seksuelle overgrep.

Dessverre er behandlingstilbudet etter seksuelle overgrep for lite attraktivt å forske på og det har vært lite oppslutning rundt de ønskede forskningsprosjektene. Vedtaket fra styret i Helse Midt-Norge RHF er således ikke fulgt opp og nødvendig forskning er ikke foretatt.

Det er viktig at seksuelle overgrep som tema får større fokus, både for å hjelpe nåværende pasienter og for å redusere nye overgrep. Denne pasientgruppen trenger riktig behandling etter skreddersøm.

Svar:

Jeg takker representanten Karianne Tung for å ta opp et svært viktig og alvorlig tema. Svaret på spørsmålet er todelt, og jeg vil derfor først redegjøre for Helse Midt-Norges beslutning og oppfølging knyttet til situasjonen ved Betania Malvik. Hovedbegrunnelsen for at helseregionen ikke lenger ønsker å finansiere behandling ved institusjonen er at det sås «betydelig

tvil om fagligheten i behandlingsopplegget» ifølge Helse Midt-Norge.

Styret i Helse Midt-Norge RHF vedtok i to styresaker ultimo 2009 at tilbudet ved Betania skulle videreføres som en del av et FOU-prosjekt, der evalueringen av tilbudet skulle utgjøre en vesentlig del. Styret vedtok samtidig et omfattende program for kompetanseoppbygging i hele regionen i regi av St. Olavs hospital og RVTS, og oppbygging av et poliklinisk tilbud til pasientgruppen ved St. Olavs hospital. Forsknings- og utviklingsavtale ble inngått mellom Helse Midt-Norge RHF og Lukasstiftelsen/Betania Malvik i desember 2010. Den randomiserte studien ble ikke igangsatt eller gjennomført som forutsatt, i all hovedsak fordi man ikke lyktes å få søkere til forskningsoppdraget, verken etter utlysning eller etter direkte henvendelser. Samtidig som en ikke lykkes med å bygge opp følgeforskning for opplegget ved Betania Malvik engasjerte helseregionen Universitetet i Bergen, Psykologisk fakultet, til å utarbeide en rapport som har fått følgende tittel: «Traumer og psykisk helse: En studie om forekomst av potensielt traumatiserende hendelser og posttraumatiske reaksjoner blant utsatte grupper». Undersøkelse av pasienter på venteliste ved Betania Malvik.

Parallelt med dette ble det etablert et eget opplegg for kompetanseoppbygging i hele regionen for traumepasienter gjennom å øke ressursene til Ressurssenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging, Region Midt (RVTS) med 1 million kroner i året. Ordningen startet i 2009 og er siden videreført.

Oppbyggingen av poliklinisk tilbudet ved St. Olavs hospital for pasienter som har vært utsatt for traumer (stor andel med bakgrunn i seksuelle overgrep) har helt siden starten i 2009 vært forskningsbasert. Tilbudet har i dag knyttet til seg to stipendiatstillinger, hvorav 1 finansiert fra NTNU.

Årlig er det siden 2009 satt av 6,5 mill. kroner på kompetanseoppbygging via RVTS og oppbygging av det polikliniske tilbudet ved St. Olavs hospital.

I forbindelse med avviklingen av tilbudet ved Betania Malvik og oppbygging av tilbudet ved St. Olavs hospital og andre helseforetak, vil Helse Midt-Norge forsterke den forskningsmessige innsatsen.

Helse Midt-Norge RHF har fått forsikring om at St. Olavs Hospital HF umiddelbart vil kunne gi tilbud til pasienter som er til behandling ved Betania, dersom det er aktuelt, og også ta hånd om de pasientene som venter på behandling.

Helse Midt-Norge RHF opplyser at de umiddelbart vil gå i dialog med Betania om avvikling av tilbudet. I denne prosessen vil det regionale foretaket sørge for at både pasienter som er i behandling (6 pasienter) og de som venter på et tilbud (20 personer) bli ivaretatt. I tillegg vil Helse Midt-Norge utrede mulighetene for en smidig prosess omkring ansatte og evt. alternativt samarbeid med Betania.

Når det gjelder representanten Tungs etterlysning av mer forskning og bedre behandlingstilbud til gruppen generelt, viser jeg til at regjeringen går inn for å styrke arbeidet mot overgrep mot barn jf. Sundvolde-erklæringen. Som det fremgår av Prop 1 S (2013-14) er bevilgningen til oppfølging av helserelaterte tiltak i Handlingsplan mot vold i nære relasjoner (2014-2017) og Strategi for å bekjempe vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom (2014-2017) styrket med 14 mill. kroner i 2014. Bevilgningen skal gå til å øke kompetansen og kunnskapen i hjelpeapparatet, herunder oppfølging av personer med volds- og aggresjonsproblematikk.

Stortinget bevilger også betydelige midler til helse- og omsorgsforskning over statsbudsjettet. Dette gjøres både gjennom øremerking av forskningsmidler til de regionale helseforetakene og gjennom Norges forskningsråd. Det øremerkede tilskuddet til forskning i sykehusene utgjør vel 622 mill. kroner, og til Forskningsrådet er bevilgningen fra departementet på vel 328 mill. kroner for inneværende år.

Helse- og omsorgsdepartementet bevilger ikke midler direkte til forskningsprosjekter. Disse fordeles gjennom henholdsvis Norges forskningsråd og de regionale helseforetakene for å sikre en faglig vurdering av prosjektsøknadens kvalitet, gjennomførbarhet og relevans for tjenesten. Jeg ber om representantens forståelse for at jeg som helse- og omsorgsminister ikke kan gripe inn i slike faglige prosjektvurderinger. Jeg er imidlertid åpen for å drøfte hvordan vi i fellesskap kan bidra til enda større oppmerksomhet og innsats for å styrke kunnskapen og bevisstheten om dette temaet i det norske samfunnet.

SPØRSMÅL NR. 680**Innlevert 22. april 2014 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen****Besvart 2. mai 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Vil Arbeids- og sosialministeren ta initiativ til nødvendige regelendringer som åpner for at det kan innvilges pleiepenger i en periode etter operasjonen for foresatte til skoliose-opererte også i aldersgruppa 12-18 år?»

BEGRUNNELSE:

Skoliose er en rygg sykdom som rammer barn og unge, for de fleste i 12-16 års alderen. Alle med ryggskjevhet over 45 grader tilbys operasjon, dvs. avstiving av rygg søylen som retter opp rygg søylen så lang som mulig. Det innebærer at de har en avstivet rygg resten av livet.

Ortopedene anser dette som et svært omfattende inngrep og at pasienten vil trenge omfattende hjelp og oppsyn i ca. 4 uker etter inngrepet. Også til vanlige gjøremål som å kle på seg, gå på toalettet, sette seg, reise seg osv., for å unngå at implantatet ikke løsner eller at rygg søylen ikke skades. Det naturlige vil være at pårørende står for denne hjelpen.

I følge folketrygdloven skal pleiepenger utbetales til pårørende/foresatt til alle under 12 år, mens det for barn over 12 år er satt krav om at sykdommen er kronisk (livslang) eller livstruende.

Foresatte til skoliose-opererte opplever nå at NAV konsekvent avslår søknader om pleiepenger hvis pasienten et over 12 år, selv om det er anbefalt å søke om dette fra ortopedene ved sykehuset operasjonen er foretatt ved. Begrunnelsen er at sykdommen ikke står på listen over kroniske sykdommer som gir rett til pleiepenger. Behovet for pleie en tid etter operasjonen er imidlertid like stor for pasienter over 12 år som under 12 år.

Svar:

Retten til pleiepenger er regulert i folketrygdloven kapittel 9 Stønad ved barns og andre nærstående sykdom. Pleiepenger gis i tre til dels meget ulike situasjoner: pleiepenger ved omsorg for et barn som er innlagt i helseinstitusjon (folketrygdloven § 9-10), pleiepenger ved omsorg for barn med en livstruende eller annen svært alvorlig sykdom (folketrygdloven § 9-11) og pleiepenger for pleie av en nærstående i livets slutfase (folketrygdloven § 9-12). Pleiepenger har de samme kravene til forutgående yrkesaktivitet som ved sykepenger og beregnes som sykepenger.

Spørsmålet fra representanten gjelder pleiepenger ved omsorg for et barn som er innlagt i helseinstitusjon. Det framgår av folketrygdloven § 9-10 at det ytes pleiepenger til en som har omsorg for barn under 12 år som er eller har vært innlagt i helseinstitusjon eller er behandlet poliklinisk i sykehus hvis barnet trenger kontinuerlig tilsyn og pleie. Det er et vil-kår at pleiebehovet strekker seg over mer enn sju kalenderdager. Pleiepenger etter denne bestemmelsen gis fra og med åttende dag. Dersom barnet er kronisk sykt eller funksjonshemmet, gjelder retten til barnet fyller 18 år.

Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at skoliose i hovedsak ikke er en kronisk sykdom, fordi tilstanden kan helbredes ved operasjon. Direktoratet understreker at hver søknad behandles individuelt. I enkelte tilfeller kan tilstanden derfor likevel anses som kronisk basert på foreliggende medisinsk dokumentasjon, og i slike tilfeller vil retten til pleiepenger gjelde til barnet fyller 18 år. Direktoratet har videre opplyst meg om at det derfor ikke er slik at søknader konsekvent avslås basert på diagnosen skoliose alene.

Som det framgår av redegjørelsen fra Arbeids- og velferdsdirektoratet, kan skoliose etter en konkret vurdering anses som kronisk sykdom og dermed i slike tilfeller gi rett til pleiepenger til barnet fyller 18 år. Etter mitt syn er det på denne bakgrunn ikke hensiktsmessig eller nødvendig med endringer i regelverket som foreslått av representanten.

SPØRSMÅL NR. 681**Innlevert 22. april 2014 av stortingsrepresentant Marit Arnstad****Besvart 2. mai 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«I pressemelding datert 13 nov. varslet Miljødirektoratet at det kunne være aktuelt å åpne for ekstra uttak av bjørn nå i vår.

Vil dette bli gjort?»

BEGRUNNELSE:

I pressemeldingen viser direktøren for Miljødirektoratet til at lisensjakt skal være hovedvirkemiddel for å regulere bestanden av bjørn. I fjor høst ble det satt en kvote for lisensfelling på 18 dyr. Kun 2 ble tatt ut. I følge rovviltforliket pkt 2.2.4 har Miljøforvaltningen et ansvar for uttak av restkvote når ikke hele kvoten er tatt ut ved lisensjakt.

Miljødirektoratet varslet derfor i pressemeldingen at det vil kunne være «aktuelt å felle bjørn til våren». Det blir i tillegg til manglende resultat av lisensjakten også sett i sammenheng med at omfanget på skader som bjørn har forårsaket i fjorårets beitesong hadde økt.

Spørsmålet det nå er grunn til å stille er om dette bare var noe Direktoratet sa for å dempe gemyttene eller om det vil være aktuelt å felle flere bjørn i løpet av våren.

Svar:

Jeg er opptatt av at vi skal kunne ta ut rovvilt som utgjør et skadepotensial for å dempe konfliktnivået. Jeg er også opptatt av at det gjennomføres på en effektiv måte. Miljødirektoratet har stor oppmerksomhet på mulighetene for vårfelling av brunbjørn. I no-vember 2013 varslet direktoratet at vårfelling ville bli vurdert i områder som har hatt store skader i 2013, det vil si i indre deler av trøndelagsfylkene, samt i østre deler av Oppland. I tilknytning til de østre deler av Oppland vil direktoratet også følge med på Hedmarksvidda. Også Hattfjelldal kommune i Nordland er et aktuelt område. Status pr. i dag er at det er kun i Klæbu og Selbu kommuner i Sør-Trøndelag og i Grane og Brønnøy kommuner i Nordland det så langt er gjort observasjoner av brunbjørn som har gjort det aktuelt å fatte vedtak om uttak. Disse vedtakene ble fattet av Miljødirektoratet 27. og 29.04.2014.

Miljødirektoratet er innstilt på å fatte ytterligere vedtak om uttak så snart det foreligger grunnlag for det. Statens naturoppsyn vil gi Miljødirektoratet umiddelbar melding dersom det verifiseres flere brunbjørn i de aktuelle områdene.

I tillegg er det viktig å vise til at lokalbefolkningen oppfordres til å melde fra om spor og observasjoner. Jeg minner om at Rovdata har etablert en nettbasert ordning der publikum kan melde inn sine rovviltobservasjoner (skandobs.no). Informasjonen som leveres der vil bli fulgt opp av Miljødirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 682**Innlevert 22. april 2014 av stortingsrepresentant Kåre Simensen****Besvart 5. mai 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Flere brukere av sykehustjenester står nå frem i lokal og regional media og klager på ekstremt lang reisetid i forbindelse med sykehusbesøk. Årsaken er kravet fra Pasientreiser om å reise på billigste måte. Det er etterhvert blitt en ekstrem påkjønning for mange pasientgrupper.

Vil helse- og omsorgsministeren ta et initiativ om å se på hvordan ordningen for «Nasjonale regler for pasienttransport» praktiseres i vårt nordligste fylke?»

BEGRUNNELSE:

Bakgrunn for spørsmålet er at media i nord – og da spesielt i Vest-Finnmark – har hatt reportasjer hvor pasienter som reiser til/ fra Universitetssykehuset i

Tromsø står frem og klager på at man er nødt til å være på reise opptil 14-15 timer fra en reiser hjemmefra til man er tilbake f.eks. i Alta. Er du pasient fra Kautokeino kan man legge på 4 nye timer.

Jeg vil for øvrig legge til at befolkningen i Kautokeino kommune er de som har lengst reisetid til sykehustjenester i landet. Det er sågar vært eksempler på reisetid på inn til 3 dager for de som er avhengig av å bruke offentlig transport.

Det er for mange uholdbart – og drister man seg på å klage får en til svar at det er slik Nasjonale regler for pasienttransport skal praktiseres.

Det virker som det ikke er mulig å bruke skjønn. Svaret er at man heller vil bruke penger på behandling enn på reise. Det forstår alle – men det må kunne stille spørsmål om når er man en pasient – er det fra en går ut fra døren i eget hjem til man er tilbake igjen. Eller er det når du setter dine ben på sykehuset?

Hvis det er alt 1 – så bør det ligge i vurderingen kravet om likeverdige helsetilbud for hele befolkningen og der i bør reisetid være et kriterie.

Jeg kjenner personlig til mange kronikere som er helt «ferdig» etter å ha brukt inntil 16 timer på reise for å få gjennomført en time sykehusbehandling.

Mange pasienter er også avhengig av reisefølge hvor frivillige har sagt villig til å reise sammen med pasienten til og fra sykehus. Nå står også frivillige frem og beklager seg over den lange reisetiden – det er ikke bra med tanke på de som har behov for reisefølge.

Og ser vi det i et samfunnsøkonomisk perspektiv så er det en utfordring at mange som kunne ha tatt første fly hjem etter en behandling, må bruke hele dagen og kvelden i Tromsø i påvente av når billigste flytransport er tilgjengelig. Disse timene kunne i mange tilfeller vært brukt i produktiv arbeid til beste for samfunnet.

Som ombudsmann for befolkningen i Finnmark er det min plikt til å sette dette på dagsorden. Det må være mulig å få til ordninger som gjør at reisetiden kan reduseres betraktelig og ikke minst praktiseres til det beste for de som er avhengig av hyppige sykehusbesøk.

Svar:

Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-6 gir pasienter rett til dekning av nødvendige utgifter når pasienter må reise for å motta helsetjenester. Rettigheten utdypes videre i syketransportforskriften. Pasienten har rett til dekning av utgifter tilsvarende billigste reise-måte med rutegående transportmiddel, med mindre pasientens helsetilstand gjør det nødvendig å bruke et dyrere transportmiddel, eller rutegående transport ikke er oppført på strekningen.

Det fremgår videre av syketransportforskriften § 5 – de nasjonale regler for pasienttransport – annet ledd at pasienten har rett til å få dekket annen transport enn billigste rutegående transportmiddel dersom

pasientens helsetilstand eller trafikale grunner gjør det nødvendig. Dersom pasientens helsetilstand ikke tillater bruk av rutegående transportmiddel, må dette dokumenteres av behandler. Behandler utsteder da rekvisisjon på medisinsk grunnlag for bruk av annet transportmiddel for pasienten.

Det er lokalt pasientreisekontor som avgjør om det er behov for annen transport av trafikale grunner, jf. syketransportforskriften § 5 fjerde ledd. I merkningen til bestemmelsen nevnes det som eksempel at det ikke går rutegående transport på strekningen. Det må da gjøres en konkret skjønnsmessig vurdering av behovet for annen transport i hver enkelt sak, for eksempel om det er behov for å rekvirere taxi.

Regelverket for pasientreiser legger ingen føringer for hvor lang reisetid og ventetid på reisen pasienter må regne med. Pasientreisekontorene har fokus på å forvalte regelverket på en økonomisk måte for å utnytte ressursene til helseforetakene best mulig, og pasienter må derfor forvente å vente noe tid på transport.

Det foreligger ikke hjemmel til å pålegge pasienten å reise dagen før behandling fordi det ikke går rutegående transport den dagen pasienten skal til behandling. Det vil si at det vil være rimelig at pasienten får dekket utgifter til dyrere transport dersom det ikke går rutegående transport på det tidspunkt pasienten må reise til behandling, jf. syketransportforskriften § 5 annet ledd bokstav c.

Pasientreisekontorene må som nevnt forvalte regelverket på en økonomisk måte. Vi ser at det i noen tilfeller kan være et billigere alternativ om pasienten reiser dagen før behandling, og dermed kan benytte seg av rutegående transport og få dekket utgifter til overnatting. Pasientreiser kan i disse tilfellene undersøke om pasienten vil reise dagen før behandlingen og få overnattingsgodtgjørelse.

Pasientreisekontorene har utarbeidet en nasjonal veileder til syketransportforskriften hvor det gis føringer for saksbehandlingen av pasientreiser. Målet med den nasjonale veilederen er å sikre lik behandling av saker om pasientreiser nasjonalt, og det gis blant annet føringer for hvordan skjønn skal utøves i ulike saker hvor det åpnes for bruk av skjønn i syke-transportforskriften. Innholdet i den nasjonale veilederen er forankret ved alle pasientreisekontorene og hos Helsedirektoratet, slik at føringene er bindende for saksbehandlingen. Veilederen utvikles kontinuerlig, og nye føringer legges inn ved nasjonal enighet. Når det gjelder behov for rekvirert transport på trafikkalt grunnlag, står det i veilederen at det er pasientreisekontorene som vurderer og fatter vedtak etter skjønn vedrørende bruk av annet transportmiddel på trafikkalt grunnlag.

Pasienter har anledning, og oppfordres, til å klage på vedtak fattet av det lokale pasientreisekontoret dersom de er uenige i avgjørelsen. Fylkesmannen er

klageorgan for vedtaket, og kan vurdere både de rettslige og de faktiske forholdene som ligger til grunn for avgjørelsen. Dersom fylkesmannen er uenig i helseforetakets avgjørelse, kan fylkesmannen henvise saken til ny behandling ved helseforetaket eller overprøve og omgjøre avgjørelsen.

Enkelte distrikter, og da særlig i Nord-Norge, har på grunn av geografiske forhold spesielle utfordringer når det gjelder reiser til og fra behandling. Helse-Nord RHF har en høy bevissthet knyttet til geografi både i sin organisering av pasienttilbud og i sin bruk av pasientreiser. De gjør etter hva jeg har forstått fort-

løpende vurderinger av sin praktisering av regelverket i tett samarbeid med Pasientreisekontorene i regionen. Blant annet arrangerer de samlinger hvor de ser på felles utfordringer og praksis m.v. En slik samling ble nylig gjennomført i helseregionen i slutten av april i år.

Avslutningsvis vil jeg nevne at departementet arbeider med en revisjon av syketransportforskriften, og planlegger å sende ut denne på høring kommende høst. Revisjonen gjennomføres blant annet for å klargjøre pasientenes rettigheter og for å forenkle saksbehandlingen av refusjonssøknader m.v.

SPØRSMÅL NR. 683

Innlevert 23. april 2014 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 29. april 2014 av olje- og energiminister Tord Lien

Spørsmål:

«Vil olje og energiministeren gjøre en selvstendig gjennomgang av de forskjellige vurderingene som foreligger og gi til kjenne sine vurderinger av disse i god tid før av Plan for utbygging og drift til fremlegges for Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

I offentligheten foreligger det nå en rekke vurderinger og tallgrunnlag vedrørende en områdeløsning med kraft fra land for Utsiraområdet.

Fremdrift og utfall av den forestående Stortingsbehandlingen av Plan for utbygging og drift av Johan Sverdrup fase 1 vil i stor grad avhenge av hvilken løsning som velges for kraft fra land, og hvilke vurderinger som legges til grunn for denne.

Svar:

På samme måte som for et industriprosjekt på land så er det de industrielle aktørene, rettighetshavere, som er ansvarlig for å gjennomføre aktiviteten på sokkelen. Dette gjelder leting, utbygging og drift, herunder ansvaret for både å planlegge og å gjennomføre feltutbygginger. Dette arbeidet gjennomføres basert på de rammebetingelser som er fastsatt av myndighetene.

Det er således operatøren og rettighetshavernes ansvar å gjennomføre utbygginger på norsk sokkel i

tråd med gjeldende sikkerhetskrav, innen planlagt tid og kostnad, og med god kvalitet. De øvrige rettighetshaverne har en viktig oppgave i å påse at det beslutningsgrunnlaget operatøren legger frem er av god kvalitet. Det er ikke myndighetenes rolle å kvalitets sikre beslutningsgrunnlaget som er etablert gjennom omfattende industrielle og kommersielle prosesser, men oljemyndighetene følger arbeidet i rettighetshavergruppen tett og kommer med innspill til operatørens arbeid underveis.

I tråd med etablert praksis har Oljedirektoratet, for å legge til rette for en god myndighetsbehandling av plan for utbygging og drift, gjennomgått resultater fra rettighetshavernes konseptstudier for Sverdrupprosjektet. Basert på denne gjennomgangen har Oljedirektoratet kommet med spørsmål og innspill til operatøren om forhold som må belyses.

Hovedvirkemidlet for å begrense CO₂-utslippene fra sokkelen er den høye utslippskostnaden selskapene står overfor gjennom det europeiske kvotesystemet og CO₂-avgiften, i dag samlet på om lag 450 kr/tonn CO₂.

Investeringsbeslutning og innlevering av plan for utbygging og drift for Sverdrup er planlagt tidlig i 2015. Sverdrup-utbyggingen vil bli forelagt Stortinget. Selskapenes tidsplan er rettet inn mot å få utbyggingen behandlet i Stortinget i vårsesjonen 2015. Produksjonsstart er estimert til slutten av 2019.

SPØRSMÅL NR. 684**Innlevert 23. april 2014 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen****Besvart 30. april 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Kunnskapssenteret har nylig kommet med anbefalinger knyttet til HPV-vaksineringer.

Hvordan vil helse- og omsorgsministeren følge opp disse anbefalingene?»

BEGRUNNELSE:

HPV-vaksinen ble inkludert i det norske barnevaksinasjonsprogrammet i august 2009 av Stoltenberg 2 regjeringen.

Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten har på oppdrag fra Folkehelseinstituttet gjennomført en kunnskapsoppsummering om hvor effektiv vaksinen er både med tanke på kreftforebygging og helseøkonomi. Det er viktig å hele tiden justere vaksinasjonsprogrammene slik at de er i tråd med faglige anbefalinger.

Svar:

HPV-vaksinen ble innført i barnevaksinasjonsprogrammet høsten 2009. Det ble den gang besluttet innført et tilbud om en offentlig finansiert vaksinering i Norge for jenter i 7. klasse (12 år).

Oppslutningen om vaksinen er høy, opp mot 75-80 pst. for de kull som har fått tilbud om vaksinen. Fra høsten 2014 vil HPV-vaksinen tilbys det sjette kullet med jenter i 7. klasse. Det første kullet jenter som fikk tilbudet som 12-åring, vil i løpet av skoleåret 2014-2015 fylle 18-19 år.

Kunnskapssenteret har nylig evaluert kostnadseffektiviteten ved å utvide tilbudet om en vaksine mot humant papillomavirus (HPV) til jenter og kvinner opp til 26 års alder og har sammenlignet dette med dagens

praksis hvor jenter tilbys vaksinen i 12-13 års alder. Konklusjonen i rapporten fra Kunnskapssenteret er at det er kostnadseffektivt å utvide vaksinasjonstilbudet til jenter og kvinner opp til 26 år dersom man er villig til å betale 578 391 kroner for å vinne ett kvalitetsjustert leveår (QALY). Dersom man også inkluderer gevinsten for samfunnet, som for eksempel redusert tapt arbeidstid, vil prisen for å vinne ett kvalitetsjustert leveår være 553 691 kroner. Kunnskapssenterets rapport inneholder ingen anbefalinger til myndighetene.

Det er i den senere tid publisert studier som viser at HPV-vaksinen også har effekt på kreftformer som rammer menn. Kunnskapssenteret evaluerer for tiden kostnadseffektiviteten av også å inkludere HPV-vaksinen som tilbud til gutter og unge menn i vaksinasjonsprogrammet. Denne rapporten vil ventelig ikke foreligge før høsten 2014.

Helse- og omsorgsdepartementet har bedt Folkehelseinstituttet (FHI), som statens fagorgan i vaksinespørsmål, om en tilråding om vaksinasjonsprogrammet for HPV-vaksinen bør utvides eller ikke. FHI må i sitt framlegg for departementet både ha utredet de økonomiske konsekvenser av en eventuell utvidelse og komme med forslag om hvordan den praktiske gjennomføringen kan skje.

Jeg ønsker å se spørsmålet om utvidelse av vaksinetilbudet til eldre jenter og unge kvinner i sammenheng med spørsmålet om også å inkludere gutter og unge menn. Det vil derfor gå noe tid før FHI fremmer et konkret forslag for departementet. En eventuell utvidelse av gruppen som skal tilbys gratis HPV-vaksine må også vurderes opp mot tilbud av vaksiner for andre viktige sykdommer.

SPØRSMÅL NR. 685**Innlevert 23. april 2014 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen****Besvart 2. mai 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Planlegger regjeringen å innføre sykepenger for fravær knyttet til sosiale forhold – dvs. å gi sykepenger for fravær som skyldes f.eks. samlivsbrudd, dødsfall og konflikter med kollegaer o.l. uten at de sosiale for-

holdene har resultert i en medisinsk diagnose som i dag utløser rett til sykepenger, hva vil det anslagsvis koste å gjennomføre en slik utvidelse, og hvilke positive og negative effekter ser statsråden for seg av en slik reform?»

BEGRUNNELSE:

Drammens Tidende har pekt på en del negative effekter av at man i dag ikke får sykepenger for fravær som ikke skyldes sykdom. Stortingsrepresentantene Wold og Ørmen Johnsen har i den sammenheng varslet i Drammens Tidende 8.4.2014 at regjeringspartiene vil kunne utvide sykepengeordningen til også å gjelde slike sosiale forhold. Dette vil i så fall være en stor reform som vil kunne gi økt økonomisk trygghet for mange. Siden disse endringene vil kunne ha ulike samfunnsmessige konsekvenser, så er det viktig at regjeringen tidlig involverer Stortinget og organisasjonene i dette arbeidet. Særlig er det viktig at regjeringen inkluderer partene i IA-avtalen i disse endringene i sykefraværreglene.

Svar:

Regjeringen jobber sammen med partene i arbeidslivet for å få ned sykefraværet, og legge til rette for at flest mulig skal kunne delta i arbeidslivet. Samtidig vil det alltid være en del personer som er for syke til å jobbe. Disse skal sikres en anstendig og forutsigbar inntekt.

Regjeringen og hovedorganisasjonene i arbeidslivet underskrev 4. mars en ny Intensjonsavtale for et mer inkluderende arbeidsliv (JA-avtalen). Utgangspunktet for JA-samarbeidet er at deltagelse i arbeidslivet i seg selv ofte kan virke helsefremmende.

I Folketrygdloven står det at sykepenger ytes til den som er arbeidsufør på grunn av en funksjonsnedsettelse som klart skyldes sykdom eller skade. Arbeidsuførhet som skyldes sosiale eller økonomiske problemer o.l. gir i seg selv ikke rett til sykepenger. Det kan likevel i mange tilfeller være slik at bakenforliggende årsaker til sykefravær og behov for sykmelding har sammenheng med relasjonell forhold, blant annet sosiale problemer. Det er derfor viktig å jobbe godt med forebygging gjennom godt arbeids-

miljø. Og det er viktig at de som blir sykmeldt får god oppfølging og tilrettelegging på arbeidsplassen.

Sosiale forhold vil i noen tilfeller føre til sykdom hvor sykmelding er riktig. Samtidig må vi erkjenne at sykdomsbegrepet i en del tilfeller blir strukket, og at mange sykmeldere kan føle seg «presset» til å sette en diagnose for at pasienten skal ta sykepenger ved fravær.

A utvide sykmeldingsadgangen vil kunne føre til nye avgrensingsproblemer og øke aksepten for å være borte fra arbeid i ulike konflikt- og sorgsituasjoner. I en del tilfeller vil det å være på jobb være et bedre alternativ enn å bli «sykmeldt». Det å åpne for å godta situasjoner som ikke er knyttet direkte til sykdom, vil også kunne gi argumenter for å vurdere sykdomsbegrepet i forhold til andre ytelser.

For en del av situasjonene, som er nevnt i spørsmålet, er det gjennom tariffavtaler avtalefestet muligheter for å være borte fra jobb, f.eks. velferdspermisjon ved dødsfall, sykdom i familien osv. Konflikter på arbeidsplassen som ikke har ført til sykdom mener jeg bør løses på arbeidsplassen.

Det finnes med andre ord en rekke argumenter som taler mot å utvide sykmeldingsadgangen på denne måten. Når en i tillegg vet at sykefraværet i Norge er høyt, er det viktig at slike endringer blir grundig utredet før de eventuelt foreslås. Uten en nærmere utredning er det heller ikke mulig å anslå hva det vil koste å utvide sykmeldingsadgangen knyttet til sosiale forhold. Dette ville blant annet kreve en nærmere avgrensning av hva som skal kunne være grunnlag for sykmelding. Uansett ville et slikt kostnadsanslag være svært usikkert, ettersom det ikke foreligger informasjon om hvor mange som ville komme inn under en slik utvidet adgang, og hvor mange av disse som allerede i dag blir sykmeldt på et annet grunnlag.

Regjeringen har for tiden ingen konkrete planer om å endre sykdomsbegrepet i folketrygdloven.

SPØRSMÅL NR. 686

Innlevert 23. april 2014 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 29. april 2014 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for at taushetsplikten ikke skal være et hinder i kampen mot svart arbeid?»

BEGRUNNELSE:

Aftenposten har i en reportasjeserie påvist at et firma siktet for hvitvasking, brudd på momslovgivningen og grovt bedrageri har fått skatteattest fra Skatteetaten. I 2013 utførte det siktede firmaet oppussingsarbeider for blant annet Skattedirektoratet. Skatteeta-

tens taushetsplikt gjorde at de ikke kunne tipse oppdragsgiver om kravene. Tett samarbeid mellom ulike departementer og underliggende etater er avgjørende i arbeidet med bekjempelsen av svart arbeid og organisert kriminalitet.

Svar:

Skatteunndragelser er et alvorlig samfunnsproblem og jeg vil følge opp arbeidet med å bekjempe svart arbeid.

Samtidig mener jeg det er viktig at de tiltak som iverksettes ikke går på akkord med skattyternes rettsikkerhet. Beskatning er et stort inngrep i eiendomsretten. Et godt skattesystem er avhengig av skattyternes tillit. Taushetsplikten er en grunnleggende rettsikkerhet for skattyter, og den skal verne om tillitsforholdet mellom de skatte- og avgiftspliktige og det offentlige. Derfor vil hensynet til skattyter ofte måtte gå foran offentlighetsbehovet på skatteområdet.

I serien som Aftenposten har hatt er det særlig fokusert på anskaffelsesreglene og skatteattestordningen. Jeg vil bemerke at skatteattestene bare er ment å skulle gi informasjon om skatterestanser på det tidspunktet attestene gis. Det er lite aktuelt å bygge ut attestene til også å omfatte opplysninger om at noen er mistenkt eller siktet for straffbare forhold. Det er et viktig prinsipp i norsk rett at man er uskyldig til det

motsatte er bevist, og det vil være uheldig om taushetsplikten uthules slik at uskyldige aktører utelukkes fra markedet på grunnlag av slike forhold. Jeg vil også bemerke at tidligere Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2011 vurderte at EØS reglene etter en skranke for å kunne avvise en leverandør på grunn av antatte straffbare forhold når det ikke foreligger en rettskraftig dom.

Selv om det er viktig å bekjempe svart arbeid og annen økonomisk kriminalitet, mener jeg andre tiltak bør vurderes fremfor å lempe på reglene om taushetsplikt. Det legges for eksempel i dag ned store ressurser i kontrollvirksomhet og det vurderes tiltak for å styrke skattemyndighetenes samarbeid med politiet i arbeidet med ny handlingsplan mot økonomisk kriminalitet. Vi er også opptatt av at skattemyndighetene har et tett samarbeid med andre offentlige myndigheter. Lovgivningen går langt i å gjøre unntak fra taushetsplikten for å tilrettelegge for at skattemyndighetene kan gi opplysninger til andre offentlige myndigheter som kan ha bruk for dem i sitt arbeid med bekjempelse av økonomisk kriminalitet. I disse tilfellene vil mottagende myndighet selv ha taushetsplikt om de mottatte opplysningene, hvilket bidrar til at opplysningene ikke brukes til andre formål enn det de ble innhentet for.

SPØRSMÅL NR. 687

Innlevert 23. april 2014 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 2. mai 2014 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Syrias befolkning lider. Utenriksministeren uttrykker bekymring, det er prisverdig. Jeg etterlyser oppfølging av bekymringen.

Hva mener utenriksministeren er god hjelp i den aktuelle humanitære krisen, vil han ta initiativ til å øke overføringene og ta imot flere flyktninger, og hvordan vurderer han sin egen og regjeringens rolle som normdannere for å bidra til økt forståelse av den svært alvorlige humanitære katastrofen i Syria?»

BEGRUNNELSE:

Høyre og Fremskrittspartiet kuttet i verdens matvareprogram i sitt budsjettforslag til Stortinget for 2014. Den humanitære krisen var da godt kjent i FN og for regjeringen. Det var et normgivende signal.

Mer enn 120 000 mennesker er drept, 9 mill. på flukt. 12 mill. er rammet av verdens verste krig.

Jan Egeland i Flyktningshjelpen og flere etterlyser større engasjement for det som skjer, og ber om en milliard i revidert for å avhjelpe denne store katastrofen, som ikke bare rammer dagen befolkning, men får dramatiske konsekvenser for barn og unges framtid. Det samles inn millionbeløp i fagbevegelse og frivillige organisasjoner.

Regjeringen og utenriksministeren er viktige aktører for å bidra til økt oppmerksomhet og økt forståelse for internasjonal solidaritet generelt og for denne enorme katastrofen spesielt. Utenriksministerens engasjement er stort, men hvordan er det med gjennomføringskraften?

Revidert statsbudsjett kommer i mai.

Det er en anledning for regjeringen til å vise at deres bekymring går ut over verbal støtte og forståelse.

se. Jeg håper utenriksministeren vil lytte til de frivillige organisasjonene, og at vi får andre normsignaler og konkrete tiltak enn det som kom fra regjeringen i det ordinære budsjettet.

Svar:

Regjeringen er svært bekymret over en av de verste humanitære krisene i vår tid. Et klart uttrykk for dette er at Norge er den sjettede største bidragsyteren når det gjelder å avhjelpe humanitær nød som følge av konflikten i Syria. Vi er med på å legge press på partene for å få til en politisk løsning og gjør alt vi kan for å sikre at flere får tilgang til humanitær hjelp. Vi bidrar til å fjerne kjemiske våpen fra syrisk jord, slik at de aldri igjen kan brukes mot sivile.

Verdenssamfunnet må ta ansvar. Mye tyder på at konflikten fortsatt vil være langvarig. Også Norge må være forberedt på å bidra mer. Et historisk høyt bistandsbudsjett på 31,5 milliarder kroner for 2014 bekrefter Regjeringens vilje til å bidra til utvikling og til å stille opp når humanitære kriser rammer.

Det syriske folket er fanget i en blodig krig som ikke viser tegn til å avta. Det finnes ingen militær løsning. Det er helt nødvendig med en politisk løsning, og det haster for de sivile, som betaler prisen. Regjeringen vil fortsette å bruke alle anledninger til å legge press på dem som har innflytelse i Syria til å få slutt på voldshandlingene.

Ved giverkonferansen i Kuwait i januar lovet regjeringen 460 millioner kroner i humanitær støtte til ofrene for Syria-krisen. Norge prioriterer støtte til helse, utdanning, husly, vann og sanitære forhold, samt utlevering av matvarer og annen nødhjelp. Beskyttelse av sivile står sentralt i alt vi gjør.

Det er nettopp gitt støtte på 10 millioner kroner gjennom Norges Røde Kors, som i samarbeid med Syrisk Røde Halvmåne vil bygge opp en beredskap for matvareleveranser til områder som har vært beleiret i lang tid når og hvis lokale våpenhviler gjør det mulig å frakte inn mat.

Norge opprettholder støtten til Verdens matvareprogram på samme nivå i 2014 som i 2013 på 245 millioner kroner. Av dette vil 25 millioner kroner vil øremerkes Syria. Verdens matvareprogram er en meget aktuell mottaker av ytterligere humanitær bistand som vil bli fordelt i løpet av året.

Kvaliteten og volumet på det norske humanitære arbeidet er en sentral årsak til at Norge blir invitert til å delta i en rekke internasjonale fora der situasjonen i Syria og nabolandene diskuteres. Regjeringen legger stor vekt på å opprettholde bevisstheten rundt krisen i norsk offentlighet, ofte i samarbeid med frivillige organisasjoner.

Regjeringen har besluttet å gi støtte til Libanon og Jordan for å styrke nøkkelsektorene i samfunnet til å motstå det økende presset fra syriske flyktninger. Med sitt bidrag på 30 millioner kroner var Norge derfor det første landet som i desember 2013 bidro til Verdensbankens flegiverfond for økonomisk og sosial utvikling av Libanon.

Etter forslag fra regjeringen vedtok Stortinget en tilleggskvote i 2014 på 500 plasser for flyktninger fra Syria. I tillegg er det satt av 500 plasser på den ordinære kvoten til flyktninger fra Syria. Totalt gir det 1 000 plasser til denne gruppen, like mange som Stoltenberg-regjeringen lovet. I 2014 vil Norge motta det høyeste antall overføringsflyktninger av landene i Europa, målt som andel av befolkningen.

SPØRSMÅL NR. 688

Innlevert 23. april 2014 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 5. mai 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre reell konkurranse, økt kompetanse blant sjåførene og trygghet for kundene i taximarkedet, og hvordan vil statsråden komme tilbake til stortinget med dette?»

BEGRUNNELSE:

Dagens taximarked har flere utfordringer. Forbrukerrådets utredning fra 2013 viser flere av disse utfor-

dringene og peker på ulike løsninger. Også Norges Taxiforbund og flere fylkeskommuner har ønsket enkelte endringer. På Forbrukerrådets taxikonferanse 26. november 2013 uttalte statssekretær Bård Hoksrud at regjeringen «... skal se nærmere på taximarkedet». Det er svært positivt. Venstre ønsker en taxipolitikk som gir et godt tilbud til forbrukerne, trygghet for de som er i yrket og som er med på å skape en mer miljøvennlig transportsektor.

Svar:

I den politiske plattformen for regjeringen er det blant annet uttalt at regjeringen vil «gjennomgå og redusere etablerings- og konkurransehindre ordninger for tjeneste- ytende næringer, som åpnings- tidsbestemmelser, konsesjons-, løyve- og bevillings- bestemmelser, samt restriksjoner på etablering og lokalisering av nye virksomheter.»

I dette ligger at vi også vil se nærmere på taxi- markedet.

Jeg er også kjent med at Forbrukerrådets Taxi- utredning fra mai 2013 peker på en del uheldige sider ved dagens taxiregulering, etter å ha utredet områder med flere sentraler hvor det har blitt forventet konkurranse.

Jeg vil peke på at gjeldende reguleringsordning for taxi er basert på de tre hoved- stolpene kjøreplikt, behovsprøving av løyver og organiseringen av tjenestetilbudet gjennom sentraler, som er formidlere og ikke tilbydere av transport i vanlig forstand. Det siste er det den enkelte, selvstendig næringsdrivende taxieier som er. Behovsprøvingen, eller etablerings- monopolet, har sin opprinnelse i tankegangen om at tilgjengeligheten på drosjer ville bli mindre om løyve- haverne ikke ble beskyttet mot nyetableringer.

Brukerne av taxitjenester i Norge skal, og bør ha grunn til å føle seg trygge, til tross for medieoppslag fra tid til annen om enkeltstående uakseptable episoder

i taxinæringen. For å kunne bli godkjent som sjåfør må man blant annet få utstedt kjøreseddel fra politiet. Man oppfyller ikke kravene til kjøreseddel hvis politiet finner at vedkommende har en slik vandel at vedkom- mende må anses uskikket til å drive persontransport mot vederlag. Selv om man har god vandel når man søker om kjøreseddel, er det selvsagt ikke noen garanti for at man holder sin sti ren i all framtid, verken for drosjesjåfører eller andre. Politiet har nødvendige verktøy for å beslaglegge og inndra kjøreseddel ved lovbrudd som har betydning for kundenes sikkerhet.

Jeg har notert at det har vært stilt spørsmål ved om det er for lett å kunne få godkjent såkalte kjent- mannsprøver, som er et krav for å få kjøreseddel i de større byområdene. Man må kunne forvente at sjåfø- rene har såpass grunnleggende kompetanse at de finner fram i det området de driver yrket sitt. Jeg vil i denne sammenheng se nærmere på organiseringen av kjentmannsprøvene.

Næringen har også et eget ansvar. Når det gjelder dårlig service, uhøflige sjåfører og annen adferd som ikke direkte er lovbrudd, må drosjeeierne som alle andre nærings- drivende ta ansvaret for sine ansatte, og eventuelt si dem opp om de ikke egner seg for et slikt yrke.

Når det gjelder spørsmålet om hvordan jeg vil komme tilbake til Stortinget med de problemstillingene du peker på, vil det avhenge av hvilke eventuelle endringsforslag som vil trenge Stortingets behandling.

SPØRSMÅL NR. 689

Innlevert 23. april 2014 av stortingsrepresentant Eva Kristin Hansen

Besvart 2. mai 2014 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Mener forsvarsministeren at finansieringen for utbyggingen av Ørland Hovedflystasjon er tilstrekkelig og på plass når kunnskapen som nå har kommet gjennom konsekvensutredningene viser behov for flere avbøtende tiltak av forhold som Stortinget ikke var kjent med tidligere?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok 14. juni 2012 at Ørland Hovedflystasjon (ØHF) skal være Norges fremtidige kampflybase. Utbygging av kampflybasen er av stor sikkerhetsmessig betydning for Norge, og sammen med innkjøp av nye F-35 jagerfly er kampflybaseutbyggingen den største investeringen for Forsvaret i moderne tid.

Kampflybasen har vært ønsket velkommen av vertskommunen Ørland. Vedtaket om kampflybase ved ØHF gir Forsvarets tilstedeværelse på Ørland en lang tidshorison. Ørland kommune har mål om å legge til rette for at etableringen blir positiv både for Forsvaret og for sivilsamfunnet. Kommunen har derfor rettet fokus mot samarbeid og samhandling mellom Forsvaret og sivilsamfunnet, og ønsket å organi- sere dette gjennom et felles utviklingsprogram der tiltak som bidrar til felles ønsket utvikling inn- går. Dette i tillegg til konsekvensutredningenes identifiserte behov for avbøtende tiltak. I et langsiktig perspektiv vil dette gjøre det mulig å utvikle en mer attraktiv vertskapskommune som gir Forsvaret økte muligheter til å rekruttere den beste kompetanse og ønsket personell samtidig som det eksis-

terende gode forholdet mellom forsvaret og lokalsamfunnet videreføres.

Reguleringsplanen for Ørland hovedflystasjon med konsekvensutredninger peker på en rekke forhold som krever avbøtende tiltak. For å nevne noe viser konsekvensutredningene at F-35 har 10dB høyere lydnivå enn F-16, som blant annet fører til at en rekke husstander og gårdsbruk vil få tilbud om innløsning av eiendom. En barneskole som ligger ved hovedporten til basen vil måtte flyttes, og landbruksnæringen får utfordringer med tap av landbruksjord og usikkerhet knyttet til fremtidig husdyrdrift inne i støysonen. I tillegg pekes på trafikkvekst i anleggs- og driftsfasen med behov for trafikksikkerhetstiltak.

Da Stortinget vedtok å legge den nye kampflybasen til Ørland var ikke avbøtende tiltak, med unntak for Evenes, nevnt i saksdokumentene (Prop. 73 S, 2011-2012, «Et forsvar for vår tid»). I stortingsproposisjonen ble konsekvensene for det sivile samfunn med F-35 omtalt som «nokså sammenlignbare med det man hadde ved måling med F-16». Dermed ble det heller ikke lagt inn føringer for etablering av et utviklingsprogram mellom staten og Ørland kommune, slik tilfellet var da Regionfelt Østlandet ble etablert i Åmot kommune.

Stortinget har vedtatt stramme tidsrammer for planlegging og utbygging av kampflybasen. Forsvarsbygg har stramme budsjetter for planlegging og gjennomføring. Reguleringsplanens konsekvensvurderinger viser en rekke tiltak som må gjennomføres i lokalsamfunnet som følge av utbyggingen. Skal kommunen kunne vedta planen slik den nå foreligger, må det avklares finansiering av de avbøtende tiltakene.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 24. april 2014 med spørsmål fra stortingsrepresentant Eva Kristin Hansen om finansieringen for utbygging av Ørland hovedflystasjon er tilstrekkelig i forhold til konsekvensutredningenes identifisering av flere behov for avbøtende tiltak for forhold som Stortinget ikke har vært kjent med tidligere.

Etablering av ny kampflybase er et svært viktig forsvars- og sikkerhetspolitisk tiltak som gjennomføres i henhold til Stortingets forutsetninger ved behandlingen av Innst. S. nr. 388 (2011-2012) til Prop. 73 S (2011-2012). Jeg viser også til Prop. 84 S (2013-2014), som nylig er fremlagt for Stortinget, der regjeringen blant annet foreslår etablering av nytt skvadronsbygg for kampflyene på Ørland.

Som grunnlag for reguleringsplanene har Forsvarsbygg gjennomført et omfattende konsekvensutrednings- og reguleringsplanarbeid for å finne løs-

ninger som tar hensyn til hvordan etableringen kan påvirke omgivelsene rundt kampflybasen. Forslag til planbestemmelse og reguleringsplan for Ørland hovedflystasjon ble oversendt fra Forsvarsbygg til Ørland kommune i januar 2014. Planforslaget er fortsatt til behandling i Ørland kommune. Neste trinn er at kommunen sender forslaget på høring og legger det ut til offentlig ettersyn iht. plan- og bygningsloven.

Reguleringsplanforslaget har identifisert behov for flere avbøtende tiltak. Hensikten med avbøtende tiltak er å redusere uønskede virkninger for samfunnet som er en direkte følge av virksomheten til den nye kampflybasen. Behovet for avbøtende tiltak fastsettes gjennom kommunens vedtak av ny reguleringsplan etter kommunal behandling av eventuelle merknader til planforslaget.

Som del av reguleringsplanarbeidet har det vært gjennomført en rekke møter om behovet for avbøtende tiltak mellom lokale, regionale og statlige myndigheter, både på politisk og administrativt nivå. Det har bl.a. vært møte mellom vertskommunene, fylkesmyndighetene og statssekretærene fra flere departementer i mars 2014. Det er også planlagt nye møter mellom lokale, regionale og statlige myndigheter på administrativt nivå i mai måned. Videre er Forsvarsbygg og Ørland kommune allerede i gang med forhandlinger om avbøtende tiltak knyttet til reguleringsplanarbeidet, herunder behov for utbyggingsavtaler og om det kan etableres samarbeidsavtaler for fellesløsninger mellom Forsvaret og Ørland kommune. Endelig omfang av tiltak med tilhørende administrative og økonomiske konsekvenser som følge av disse forhandlingene er ikke klart.

Den nevnte prosessen har primært til hensikt å finne gode løsninger på områder der det er behov for å avbøte eller kompensere for eventuelle negative følger etablering av kampflybasen fører med seg. Utviklingen av kampflybasen vil på den annen side også representere mange nye muligheter for lokalsamfunnene og regionen, for eksempel i form av økt tilflytting, økt etterspørsel av varer og tjenester, samt både midlertidige og permanente arbeidsplasser. Prosessen vil også gi mulighet for å identifisere eventuelle ytterligere muligheter.

Regjeringen er opptatt av å bidra til god fremdrift i utbyggingen av den nye kampflybasen på Ørland, og samtidig legge forholdene til rette for en fremtidsrettet utvikling av lokalsamfunnene på Fosen. Med henvisning til den prosessen som det er redegjort for over, samt de nye muligheter som utbyggingen vil føre med seg, er det for tidlig å ta stilling til det endelige omfanget av avbøtende tiltak og det presise anslaget over økonomiske konsekvenser.

SPØRSMÅL NR. 690**Innlevert 23. april 2014 av stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan****Besvart 5. mai 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hvor raskt vil ordningen med forenklet transfer på Oslo Lufthavn Gardermoen være på plass?»

BEGRUNNELSE:

I dag må flypassasjerer som ankommer fra utlandet til Gardermoen, og som skal videre med fly innenlands, hente ut bagasjen, foreta tollbehandling for deretter å sjekke inn bagasjen på nytt og gjennomgå sikkerhetskontroll før videre innenriksreise. Dette medfører ekstra tidsbruk for passasjerene sammenliknet med direkteforsendelse av bagasjen. Reiseva-neundersøkelser, trafikkanalyser og publikumshenvendelser viser at flere passasjerer velger en annen transferflyplass, hvilket medfører reduserte inntekter for norsk luftfart, og redusert trafikkbelastning. Dagens ordning er til stor irritasjon for mange reisende.

Arbeidsgruppen som ble nedsatt av Samferdselsdepartementet i samråd med Finansdepartementet konkluderte i fjor sommer med at man burde starte et forsøksprosjekt på OSL Gardermoen med «forenklet transfer» etter samme mønster som blant annet Sverige. Arbeidsgruppen anbefaler i forbindelse med dette en rekke tiltak som skal sikre en fortsatt god ivaretagelse av samfunnssikkerheten.

Stortinget har ved flere anledninger bedt om at det innføres forenklet transfer blant annet i Innst. 492

S – 2012-2013 om verksemda til Avinor AS, og i regjeringserklæringen slås det fast at det skal legges til rette for forenklet transfer, i første omgang ved Oslo Lufthavn.

Allerede i 2012 fremmet KrF et forslag i Stortinget hvor man ba regjeringen utarbeide og iverksette et system for enklere tollbehandling av flyreisene i transfer på norske flyplasser. Høyre, Framskrittspartiet og Venstre stemte da for KrFs forslag. Det må nå forventes at ordningen kommer på plass snarest mulig.

Svar:

Regjeringen jobber med denne saken fortløpende, og jeg er glad for at representanten Grøvan viser interesse og engasjement for tematikken. I dette arbeidet er det viktig å finne en god løsning som ivaretar ønskene til de reisende og flyselskapene om raskere og smidigere ankomst til Gardermoen fra utlandet, samtidig som man ivaretar Regjeringens ønsker om en effektiv og robust immigrasjon- og tollkontroll. Arbeidet har høy prioritet i Regjeringen.

Jeg har gjennomført befaringsreise på Gardermoen, vi har hatt kontakt med andre lands lufthavnoperatører og tollmyndigheter for å høste erfaring fra deres ulike løsninger, og jeg håper vi kan finne en god løsning for Gardermoen innen kort tid.

SPØRSMÅL NR. 691**Innlevert 24. april 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 30. april 2014 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«I Stortinget 13.11.13 fikk statsråden spørsmål om «ostetollen» hadde gitt et dårligere tilbud i norske ostedisker. Statsråden kunne da ikke belegge sin påstand faglig, men henviste til at hun hadde «registrert at enkelte osteforhandlere og forbrukere har uttalt til media at de mener utvalget har blitt dårligere».

Kan statsråden nå gi et faglig begrunnet svar eller bygger hun fortsatt sin holdning til «ostetollen» på enkeltutsagn i media?»

Svar:

Med virkning fra 1. januar 2013 endret Stoltenberg II regjeringen tollvernet for faste og halvfaste oster fra kronetoll til prosenttoll. Det ble gjort unntak for 14 oster.

Handelstall fra Statens landbruksforvaltning viser at den totale importen av ost fra EU til Norge økte med 2,1 % fra 2012 til 2013 regnet i kvantum. Til sammenligning økte den totale importen fra EU med

4,5 % fra 2011 til 2012, dvs. før omleggingen til prosenttoll.

Mengden importerte faste og halvfaste oster fra EU, dvs. ostene som fikk prosenttoll, falt derimot med 4,7 % fra 2012 til 2013. Statens landbruksforvaltning har ikke direkte oversikt over hvordan dette har gitt seg utslag i utvalget i ostedisken, men opplyser at i følge bransjen er utvalget av danske oster redusert noe.

Det må her understrekes at osteimportørene løpende vurderer både kvantum og utvalg av importoster på grunnlag av ulike signaler fra markedet. Det kan også være andre forhold enn importtoll som gjør at en ost faller ut av sortimentet. Uansett vil det likevel være slik at høyere tollsatser vil medføre redusert handel på kort eller lengre sikt. Dette vil få konsekvenser for tilbudet i markedet og dermed også forbrukernes valgmuligheter.

SPØRSMÅL NR. 692

Innlevert 24. april 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 30. april 2014 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«På FrPs nettsider skrytes det av at departementet har opphevet 15 av 98 nasjonale forskrifter under Landbruks- og matdepartementet.

Hvilke forskrifter er dette og hvordan vil fjerningen av disse gi aktører i norsk landbruk en enklere hverdag?»

Svar:

Landbruks- og matdepartementet har ansvar for en omfattende forskriftsmasse. På matområdet har jeg initiert en gjennomgang både av nasjonale forskrifter og av EØS-forskrifter. Dette for å se om det er forenklingmuligheter. For EØS-forskriftene ønsker jeg å se om vi har et nasjonalt handlingsrom for forenklinger.

I starten av gjennomgangen av de nasjonale forskriftene ble det raskt funnet ni forskrifter som enten var foreldet, ikke lenger i bruk eller avløst av nyere forskrifter. Alle angikk Norges veterinærhøgskole som tidligere lå under LMD. Forskriftene ble opphevet ved FOR -2013-11-12-1314: Forskrift om opphevelse av forskrifter angående Norges veterinærhøgskole.

Dette er:

FOR-1979-11-06-9498 Forskrift om professorat m.v. ved NVH

FOR-1979-11-06-9499 Forskrift om opptak og studier ved NVH

FOR-1979-11-06-9503 Forskrift om tilsetting av vit.ass. ved NVH

FOR-1979-11-06-9504 Forskrift om tilsetting av amanuenser ved NVH

FOR-1979-11-06-9505 Forskrift om undervisningsplikt ved NVH

FOR-1979-11-06-9509 Forskrift om administrasjon ved NVH

FOR-1979-11-06-9510 Reglement om doktorgradsprøven ved NVH

FOR-1981-02-10-8621 Reglement for graden dr.scient. ved NVH

FOR-1985-06-05-1172 Forskrift for veterinærmedisinsk embetseksamen ved NVH

Departementet arbeider videre med opphevelse av seks forskrifter på mat- og dyrevelferdsområdet. Dette er i hovedsak regelrydding av forskrifter.

I gjennomgangen av de nasjonale forskriftene er det imidlertid også avdekket behov for en nærmere gjennomgang av flere forskrifter med tanke på forenklinger, ajourføring eller overgang til bransjestandarder.

Mattilsynet er også involvert i arbeidet med gjennomgangen av både EØS-forskriftene og de nasjonale forskriftene. Dette arbeidet vil pågå en tid fremover.

Det er et klart mål for meg at resultatet av gjennomgangen skal innebære forenklinger og avbyråkratisering for næringsaktører og forbrukere.

SPØRSMÅL NR. 693**Innlevert 24. april 2014 av stortingsrepresentant Iselin Nybø****Besvart 30. april 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«På hvilken måte vil statsråden følge opp Sundvolden-erklæringens formuleringer om maritim utdanning, kan statsråden bekrefte at det er aktuelt med en egen stortingsmelding om maritim utdanning, og når vil en slik melding eventuelt kunne legges frem for Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Den maritime næringen har lenge ønsket en egen stortingsmelding hva gjelder sjøbasert maritim utdanning, blant annet for å få en tilstrekkelig helhetlig gjennomgang knyttet til denne utdanningsretningen.

I 2013 fremmet Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre følgende forslag i Stortinget – uten å få flertall: «Stortinget ber regjeringen legge frem en egen stortingsmelding om en styrket maritim utdanning som følger opp forslag fremsatt av Aasen-utvalget, en arbeidsgruppe nedsatt av stiftelsen Maritim utvikling (MARUT).»

I Sundvolden-erklæringen fremgår det at regjeringen vil legge frem konkrete tiltak for å styrke den maritime utdanningen, men det fremgår ikke om disse tiltakene skal være basert på egen stortingsmelding.

I sitt svar i Stortinget 23. april d.å. på spørsmål fra undertegnede om det vil komme en egen stortingsmelding om maritim utdanning, understreket statsråden følgende:

«Svaret på det er at jeg ikke kan love det, men det er absolutt en idé jeg ikke er fremmed for».

Svar:

Maritim næring er viktig for Norge. Vi har sterke maritime miljøer i Norge, men vi må sørge for at de utvikler seg videre. For å bidra til fortsatt vekst og konkurransedyktig industri så begynner regjeringen nå arbeidet med en ny maritim strategi.

Kunnskap og kompetanse er grunnleggende for at vi skal nå målene for den maritime næringen i Norge. Utdanning og forskning må derfor ses i sammenheng med den øvrige politikken på det maritime området. Regjeringen vil derfor følge opp Sundvolden-erklæringens punkt om konkrete tiltak for å styrke den maritime utdanningen gjennom den nye strategien.

Gjennom prosjektet MARKOM 2020 er både fagskoleutdanningene og høyere utdanning allerede i et godt samarbeid med arbeidslivet om å følge opp punktene fra MARUT-rapporten.

SPØRSMÅL NR. 694**Innlevert 24. april 2014 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 2. mai 2014 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«På hvilken måte vil regjeringen bedre legge til rette for at norsk helsepersonell og andre humanitære hjelpearbeidere kan bidra med sine kunnskaper i arbeid i fattige land?»

BEGRUNNELSE:

Blant de største utfordringene for global helse er mangelen på diagnoseverktøy, vaksiner og medisiner tilpasset fattiges behov, samt manglende tilgang til medisinsk behandling og utdannet helsepersonell.

Etter undertegnades mening må vi legge best mulig til rette for at norsk helsepersonell og andre humanitære hjelpearbeidere kan bidra med sine kunnskaper i arbeid i fattige land.

Leger Uten Grenser har tatt til orde for en rekke tiltak som har som målsetning å bedre tilrettelegge for at norsk helsepersonell og humanitære hjelpearbeidere kan reise ut for å bidra med sine kunnskaper. Dette inkluderer blant annet behovet for at feltarbeidere fortsatt kan stå i sin pensjonsavtale ved ulønne- de permisjoner i forbindelse med feltarbeid; mulige

modeller for skattereduksjon ved humanitært feltarbeid; bedre tilrettelegging for permisjo-ner/ansiennitetsberegning i forbindelse med humanitært feltarbeid; forbedrede rutiner for godkjennelse av relevant feltarbeid som medisinsk praksis; samt tropemedisinsk kurs av tilfredsstillende kvalitet i Norge.

Undertegnede mener en rekke av disse tiltakene – som favner ulike statsråders ansvarsområder – er svært interessante, og imøteser regjeringens vurdering av disse.

Svar:

Regjeringen er svært opptatt av å bidra til at det humanitære systemet leverer så effektivt og godt som mulig innen viktige arbeidsområder som helse, mat og beskyttelse. Dette gjør vi både gjennom finansiering av humanitære tiltak og ved å bidra med rett personell og utstyr til rett tid i humanitære katastrofer.

Norge er blant de største humanitære bidragsytere globalt. Vår humanitære bistand går både gjennom FN-systemet, det internasjonale Røde Kors og frivillige organisasjoner, deriblant flere store norske NGOer. De norske frivillige organisasjonene rekrutterer sine dyktige medarbeidere både lokalt i de land tiltakene gjennomføres, globalt og i Norge. Gjennom den omfattende støtten til norske organisasjoner som Flyktninghjelpen, Norges Røde Kors, Kirkens Nødhjelp, Redd Barna og Norsk Folkehjelp, bidrar regjeringen i betydelig grad til at norsk helsepersonell og andre humanitære hjelpearbeidere kan bruke sine kunnskaper i arbeid i fattige land. Et sentralt formål for flere av disse organisasjonene er å bidra til å bygge opp bærekraftige lokale og nasjonale tjenester. Dette er viktig, siden erfaringen viser at det ved akutte humanitære kriser nettopp er lokale ressurser som mest effektivt redder liv og lindrer nød.

I tillegg til betydelig humanitær finansiering, er regjeringen opptatt av å bidra med rett personell og utstyr til rett tid i humanitære kriser. Utenriksdepartementet finansierer derfor en egen beredskapsordning, NORCAP, som skal styrke det humanitære systemets, og ikke minst FN's, evne til å yte rask og effektiv humanitær bistand og beskyttelse gjennom sekondering av nøkkelpersonell. NORCAP drives av Flyktninghjelpen med fullfinansiering fra Utenriksdepartementet. NORCAP-personell må være forberedt på å reise ut nesten hvor som helst i verden der krisene rammer. Siden starten i 1991 har NORCAP sendt ut nesten 8000 eksperter til humanitære kriser verden rundt. Bare i 2013 ble 300 NORCAP-personell sendt ut til humanitære tiltak i 53 land. Disse personene er dedikerte og kompetente fagpersoner innen en rekke områder, herunder helse, utdanning, jordbruk, logistikk og vannforsyning.

Når det gjelder den enkelte hjelpearbeiders pensjons- og arbeidsavtaler, permisjon og pensjonsrettigheter, er dette en del av den avtalen som inngås mellom arbeidstakeren og arbeidstakerens organisasjon, og arbeidsgiver. For medlemmer i Statens pensjonskasse er det for eksempel fremforhandlet rett til medregning av permisjon uten lønn og annet midlertidig fravær som pensjongivende tjenestetid ved arbeid i humanitære organisasjoner i utlandet. I tilfelle disse rettighetene ikke er gode nok, er de gjenstand for forhandlinger mellom partene. Når det gjelder å få slik tjeneste tellende i spesialistutdanning og klinisk kompetanse, er dette for noen grupper ivaretatt av fagforeningen. Dette gjelder for eksempel for sykepleiere. For leger er det Helsedirektoratet som har overtatt spesialistgodkjenningen fra Legeforeningen, og som må og skal vurdere hvorvidt dette kan være en del av en spesialitet.

SPØRSMÅL NR. 695**Innlevert 24. april 2014 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiten****Besvart 30. april 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«NRK belyste i sitt dokumentar program Brennpunkt 22.04.14 hvordan psykologer i barnevernssaker svært ofte jobber både for det kommunale barnevernet og som sakkyndige og fagkyndige dommere i barnevernssaker i rettsapparatet. Denne rolleblanding er uheldig og gir rom for mistro og mistillit, men det mest alvorlige er selvsagt at dette kan svekke rettssikkerheten til mennesker som står overfor svært vanskelige situasjoner.

Hvordan har statsråden tenkt å gripe fatt i denne problemstillingen?»

BEGRUNNELSE:

Tillit er helt avgjørende for at vi skal ha et velfungerende barnevern og et rettsapparat som sikrer berørte familier optimal rettsikkerhet. Måten dette i dag fungerer på bl.a. ved denne rolleblanding bidrar til å svekke tilliten til barnevernet og tiltroen til rettsapparatets upartiskhet.

Svar:

NRK Brennpunkt tar opp viktige problemstillinger. Jeg er enig i at tillit er helt avgjørende for at vi skal ha et velfungerende barnevern og systemer som sikrer gode beslutninger om barnets beste og god rettssikkerhet. Den kritikken som reises mot sakkyndiges ulike roller og spørsmål om inhabilitet kan bidra til å svekke tilliten til sakkyndige i barnevernssaker samt de beslutninger som fattes av barneverntjenesten, fylkesnemnda og domstolen.

Regelverket setter strenge krav til habilitet. Det er de samme habilitetsreglene som gjelder for fylkesnemndas medlemmer, herunder for det fagkyndige medlemmet i nemnda, som for dommere og lagrettsmedlemmer jf. barnevernloven § 7-6 og domstolsloven §§ 106-108. For sakkyndige som oppnevnes av henholdsvis barneverntjenesten, fylkesnemnda eller domstolene gjelder henholdsvis forvaltningslovens habilitetsregler, fvl. §§ 6-10, og tvistelovens habilitetsregler tvl. § 25-3 tredje ledd.

Den sakkyndige har også selv en selvstendig plikt til å vurdere sin habilitet i saken og legge det frem for oppdragsgiver hvis den sakkyndige er usikker på om det foreligger forhold som kan medføre at det stilles spørsmål ved den sakkyndiges habilitet, jf. Forskrift om krav til helsepersonells attester, erklæringer o.l.

Fylkesnemndene har allerede satt i gang et arbeid med å vurdere sine rutiner for å sikre at det ikke fore-

ligger omstendigheter som gjør at det fagkyndige medlemmet ikke bør delta i saken.

Sakkyndigerapporter skal være utarbeidet i samsvar med forskrift om krav til helsepersonells attester, erklæringer o.l. Denne forskriften ble fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet med virkning fra 1. januar 2009. Forskriften skal bidra til at helsepersonells attester, erklæringer og lignende utformes på en måte som gir høy kvalitet og legitimitet. I § 2 første ledd i forskrift om barnesakkyndig kommisjon er det fastsatt at forskrift om krav til helsepersonells attester, erklæringer og lignende gjelder så langt den passer også for sakkyndige som ikke er helsepersonell. Sakkyndigerapporter i barnevernssaker skal dermed være utarbeidet i samsvar med denne forskriften.

Hvorvidt det i tillegg bør innføres et krav om selvdeklarasjon blir nå vurdert. Jeg har nå hatt møte med Sentralenheten for fylkesnemndene, Domstolsadministrasjonen og Norsk Psykologforening for å drøfte om det er hensiktsmessig å innføre en ordning med selvdeklarasjon og om det finnes andre måter å skape større åpenhet om sakkyndiges ulike roller på. Jeg vil også ta dette opp med Helse- og omsorgsdepartementet.

Barnevernssaker berører enkeltmenneskers liv på en dyptgripende måte, og jeg er opptatt av at tilliten til de som deltar i disse avgjørelsene er best mulig. Tillit til fylkesnemnda og til de fagpersoner som er med og legger premisser for avgjørelser der er grunnleggende for at vi kan ha et velfungerende barnevern.

Jeg har satt i gang en evaluering av fylkesnemndene som inkluderer en vurdering av ordningen med fagkyndige medlemmer, og med forslag til hvordan ordningen kan videreutvikles slik at den bidrar til legitimitet og tillitt, for derigjennom sikre gode beslutninger om barnets beste. Hvordan vi i størst mulig grad kan unngå konflikt mellom ulike roller, er en del av dette. Jeg vil i tillegg sette i gang en evaluering av Barnesakkyndig kommisjon. Gjennom en slik evaluering kan vi få systematisk kunnskap om blant annet kvaliteten på sakkyndige rapporter, og om etableringen av Barnesakkyndig kommisjon har bidratt til å styrke rettssikkerheten og tilliten til avgjørelsesorganet.

Spørsmålet om sakkyndiges ulike roller og fagets ansvar er blant annet omtalt i Veiledning for sakkyndige i saker etter barneloven og barnevernloven (BLD, 1998) og senere i Veiledende retningslinjer for sakkyndig arbeid i barnevernssaker for barneverntjenesten, fylkesnemnda og domstolen (BLD, 2009).

SPØRSMÅL NR. 696**Innlevert 24. april 2014 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja****Besvart 6. mai 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«På hvilke måter mener helseministeren at en palliativ sengepost med åtte års erfaring vil gi et dårligere kvalitativt tilbud enn en helt nyopprettet avdeling uten denne erfaringen, og hvilke kommuner i Follo mener ministeren per i dag har et godt nok kommunalt palliativt tilbud til sine innbyggere?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har henvendt seg til helseministeren ved to tidligere anledninger i forbindelse med nedleggelse av palliativ sengepost ved Ski sykehus (Dok.nr. 15:544 og Dok.nr.15:610 (2013-2014)). Denne uken besøkte også undertegnede palliativ sengepost ved Ski sykehus og møtte der både ansatte, pasienter og pårørende. Etter å ha hørt deres side av saken, er det mitt inntrykk at Ahus ikke fremstiller alle sider vedrørende saken, men at den tilpasses et ønske om økonomiske innsparinger, som begrunnes med behov for bedre kvalitet i tjenestene. Helseministeren skal ha mottatt et åpent brev fra de ansatte med en rekke presiseringer i saken.

Det er særlig uttalelser Ahus kommer med i forhold til kvalitet ved den lindrende behandlingen de ansatte ved palliativ avdeling i Ski reagerer på. På Ski sykehus gis det smertebehandling på alle områder, det eneste som ikke tilbys er spinale/epidurale smertekateter. Det er sjeldent pasienter har bruk for denne typen smertebehandling, samtidig vil det være lett å organisere for en mulighet for smertekateter ved en av de dagkirurgiske operasjonsstuene ved Ski sykehus om det er vilje til dette fra Ahus sin ledelse. Når det gjelder smertelindring i livets siste fase og behov for spisset diagnostikk så har de fleste pasienter over lengre tid vært tett fulgt opp av onkologer. Diagnostikk er derfor ofte ikke et tema i den siste fasen i livet.

Når det gjelder bedret ernæringsstøtte har Ski sykehus en ansatt ernæringsfysiolog og palliativ avdeling har bedre kjøkken enn det den nye palliative avdelingen Ahus Nordbyhagen har. Det er også tilgang på fysioterapitjenester og tilgang til prest og sosionom. Det er en egen røntgenavdeling ved Ski sykehus med tilbud om CT, røntgen og ultralyd. De ansatte har gjennom åtte år opparbeidet viktig erfaring og fagkompetanse i palliasjon, som ikke nye avdelinger har. Ved Ski sykehus er det også godt tilrettelagt for pårørende, noe som er i tråd med stortingsmeldingen «Morgendagens omsorg» (Meld. St. 29 (2012-

2013)). Det er undertegnades inntrykk at det gis et svært godt, velfungerende og tverrfaglig tilbud ved Ski sykehus.

De ansatte ved palliativ sengepost ved Ski sykehus opplever at ledelsen i Ahus allerede har startet en nedleggelse av sengeposten. Innleggelsene det siste halvåret har vært styrt fra Ahus, og det er bekreftet fra flere hold at det er vanskelig å få sendt pasienter til palliativ sengepost i Ski, selv om det vurderes som det beste alternativet for pasienten av kreftsykepleiere i kommunene og kreftavdelinger ved andre sykehus. Sengeposten drives derfor ikke med fullt belegg og vil da naturlig nok også fremstå som dyr å drifte økonomisk.

Hvis palliativ avdeling ved Ski sykehus legges ned, vil det ikke lenger være et godt tilbud for pasienter i Folloregionen. Det finnes ingen konkrete planer for overgang mellom nåværende avdeling og et fremtidig tilbud drevet av kommunene. Dersom palliativ sengepost ved Ski sykehus legges ned før det foreligger en slik plan, vil regionen miste svært viktig erfaring innen onkologi og palliasjon som det blir svært vanskelig å bygge opp igjen. Dette mener undertegnede passer dårlig med uttalelser fra Ahus om at det i det videre utredningsarbeidet vil bli lagt vekt på å tilrettelegge for et godt palliativt tilbud til befolkningen også i Follo, i samarbeid med kommunene i regionen. Ahus sin ledelse vedtok 5. mars 2014 at det skal arbeides videre med en utredning av flytting av palliative senger fra Ski til Nordbyhagen. Det vil da være naturlig å vente med en nedbygging inntil en utredning er ferdig.

Svar:

Jeg viser til mine tidligere svar på spørsmål 544 og spørsmål 610 fra representanten Raja.

Det er foreløpig ikke gjort endelig vedtak i saken. Akershus universitetssykehus har satt ned en arbeidsgruppe som skal utrede videre organisering av palliativ senter. Arbeidet er ment slutført til medio september 2014 og det er lagt opp til at styret ved Akershus universitetssykehus vil foreta endelig vedtak høsten 2014. Som opplyst tidligere ønsker Akershus universitetssykehus å samarbeide med kommunene i Follo om å tilrettelegge for et godt palliativt tilbud til befolkningen i Follo. Jeg legger til grunn at Akershus universitetssykehus fatter en beslutning som ivaretar pasientene og de pårørende på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 697**Innlevert 24. april 2014 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 5. mai 2014 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Er det næringsministeren eller helse- og omsorgsministeren som gjengir regjeringens syn på lovligheten av løpende avtaler korrekt?»

BEGRUNNELSE:

I svar 25. februar fra næringsministeren på spørsmål fra undertegnede heter det:

«Regjeringen jobber også aktivt med å avklare handlingsrommet for å inngå langvarige og løpende avtaler ved offentlige anskaffelser av helse- og sosialtjenester.»

I debatt i Stortinget om bruken av anbud i rusomsorgen uttalte helse- og omsorgsministeren følgende, ifølge Stortingets referat:

«Så bruker en også begrepet «tidsavgrensede avtaler». Ja, det er også et retorisk grep, for langsiktige avtaler, som jeg også har gitt i oppdrag til helseforetakene å ha – langsiktige og forutsigbare avtaler – vil uansett måtte innebære nye innkjøp i løpet av en tidsperiode som sannsynligvis er rundt det som Helse Vest har lagt seg på, dvs. seks pluss to år, altså åtte år. Da er det mer forutsigbart for de ideelle aktørene, tror jeg, å vite at det er seks pluss to år enn å forholde seg til det veldig diffuse begrepet «langsiktige avtaler», som i realiteten vil innebære akkurat det samme. Og som Audun Lysbakken utmerket godt vet: Tidsuavhengige avtaler finnes ikke, en må gjøre nye innkjøp, hvis ikke bryter en det offentlige innkjøpsregelverket, og det har jeg ikke sett at noen partier har tatt til orde for.»

Det kan se ut som om de to statsrådene har ulik oppfatning omkring lovligheten av å inngå løpende avtaler med ideelle aktører.

Ifølge næringsministeren forsøker regjeringen å avklare handlingsrommet for slike avtaler innenfor det kommende EØS-regelverket. Ifølge helse- og omsorgsministeren er slike avtaler ikke lovlige i dag.

Svar:

Lov og forskrift om offentlige anskaffelser har ikke generelle regler for hvor lang varighet en offentlig kontrakt kan ha. Det er kun gitt eksplisitte regler for rammeavtaler og dynamiske innkjøpsordninger (sistnevnte er en lite benyttet ordning).

Offentlige oppdragsgivere har i utgangspunktet et relativt vidt innkjøpsfaglig skjønn ved fastsettelsen av kontraktens varighet. Hvilken varighet som kan aksepteres, vil bero på en konkret helhetsvurdering av hva som er forretningsmessig i det enkelte tilfellet,

dvs. hvor lang en kontraktsperiode må være for å gi en optimal anskaffelse. Hvilken kontraktslengde som er akseptabel, vil derfor variere betydelig, avhengig av hvilken type ytelse det gjelder.

De grunnleggende kravene til konkurranse og god forretningsskikk i lov om offentlige anskaffelser § 5 begrenser likevel hvor langvarige kontrakter som kan inngås. Langvarige kontrakter kan hindre andre leverandører i å konkurrere om oppdrag og kan ha uheldige virkninger på konkurransen i det aktuelle markedet. Kontraktens konkurransebegrensede effekt må derfor veies opp mot hensyn som taler for at kontrakten skal ha lang varighet.

Ved anskaffelser av helse- og sosialtjenester vil ofte brukerens eller pasientens behov ha stor betydning. Behov for stabilitet og kontinuitet taler for at kontraktene kan være langvarige.

Når det gjelder tidsubegrensede kontrakter, så har EU-domstolen uttalt at det ikke er noe hinder for å inngå tidsubegrensede offentlige tjenesteytelsesavtaler på felleskapsrettens nåværende utviklingstrinn. Domstolen mente imidlertid at tidsubegrensede kontrakter kan være i strid med formålet med anskaffelsesregelverket, fordi slike kontrakter kan hindre konkurranse mellom mulige tjenesteytere og anvendelsen av reglene om offentlige anskaffelser. Uttalelsene kom i forbindelse med et spørsmål om det vil være i strid med EUs direktiver å avtale at en kontrakt skal være uoppsigelig i en viss periode.

Regelverket om offentlige anskaffelser setter altså ikke forbud mot tidsubegrensede/løpende kontrakter. Men meget langvarige kontrakter kan etablere et leverandørmonopol i strid med forutsetningene om at offentlige oppdrag skal være gjenstand for konkurranse. Å unnlate å si opp en løpende, tidsubestemt kontrakt vil derfor kunne være en ulovlig direkte anskaffelse. Hvor lenge kontrakten kan løpe uten at den sies opp og det avholdes ny konkurranse, vil variere etter kontraktens art og hva som er en forretningsmessig kontraktsperiode. Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA) har tatt stilling til om varigheten av en kontrakt er i strid med det grunnleggende prinsippet om konkurranse i flere saker. I sak 2013/66 aksepterte for eksempel KOFA en kontraktsvarighet på 10 år ved kjøp av bedrifts-helsetjenester.

Rammeavtaler kan derimot som hovedregel ikke inngås for mer enn fire år. Rammeavtaler er avtaler som har til formål å fastsette vilkårene for kontrakter som skal tildeles i løpet av en gitt periode, særlig med hensyn til pris og eventuelt planlagte mengder. Denne hovedregelen kan fravikes i tilfel-

ler som er særlig berettiget ut fra hva rammeavtalen gjelder. Unntaket skal tolkes snevert. For å kunne benytte unntaket må oppdragsgivers behov være økonomisk motivert, og det må foreligge særegne omstendigheter som gjør det spesielt byrdefullt å kun ha en varighet på fire år. Typiske forhold er driftsøkonomiske hensyn som at investeringer må nedskrives i kontraktperioden og at en del av peri-

oden vil gå med til utvikling. Særlige hensyn ved kjøp av helse- og sosialtjenester vil også kunne ha betydning i denne vurderingen.

Bakgrunnen for at lengden på rammeavtaler er særlig regulert, er at slike avtaler ofte er svært omfattende og derfor medfører stor risiko for svekket konkurranse i det aktuelle markedet, dersom det går for lang tid mellom mulig skifte av leverandør(er).

SPØRSMÅL NR. 698

Innlevert 24. april 2014 av stortingsrepresentant Odd Omland

Besvart 30. april 2014 av olje- og energiminister Tord Lien

Spørsmål:

«I kommunene Kvinesdal, Sirdal og Flekkefjord har nå 10-12 småkraftutbyggere søkt eller fått konsesjon, de største på 10 MW. Regionalnettet i området må oppgraderes for at disse skal få nettilkobling. Beregnet anleggsbidrag etter oppgraderingen blir da så høyt at prosjektene ikke blir regningssvarende.

Vil statsråden gjennom den nye nettmeldingen vurdere regelverket for tilkobling av småkraftverk?»

BEGRUNNELSE:

I det nevnte området i Vest-Agder har det fram til nå vært flere utbygginger av småkraftverk. Da det har vært ledig kapasitet i nettet har disse gjennom et «først til mølla»-prinsipp fått tilkobling nesten vederlagsfritt. Når det nå ikke lenger er ledig kapasitet på nettet innebærer det at nye småkraftverk må bære hele kostnaden ved en oppgradering. En oppgradering som på sikt likevel måtte bli utført.

Svar:

I 2010 ble det innført tilknytningsplikt i energiloven. For produksjon innebærer tilknytningsplikten at alle samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter har rett til å tilknyttes nettet. Tilknytningsplikten er bindende for alle med konsesjon for nettanlegg. Dersom det ikke er kapasitet i eksisterende nett plikter nettselskapet å gjennomføre tiltak i nettet slik at det så snart som mulig blir driftsmessig forsvarlig å tilknytte produksjonsprosjektet.

Ved nye tilknytninger eller forsterkning av nettet til eksisterende kunder kan nettselskapene fastsette et anleggsbidrag for å dekke faktiske anleggskostnader. Dette gjelder blant annet når tilknytning av ny kraftproduksjon krever investeringer i eksisterende nett. Formålet med anleggsbidraget er å synliggjøre kostnadene ved en ny tilknytning eller forsterkning, og å

fordele kostnadene mellom kunden som utløser investeringen og nettselskapets øvrige kunder. Reglene om anleggsbidrag fremgår av kontrollforskriften.

Det er nettselskapene som har ansvar for å avgjøre i hvilken grad de ønsker å benytte seg av anleggsbidrag, men de må ha en praksis som er objektiv og ikke-diskriminerende. Dersom nettselskapet ikke benytter anleggsbidrag, vil kostnadene ved nye tilknytninger og oppgraderinger måtte dekkes inn gjennom høyere tariff for alle selskapets kunder. I praksis benytter de fleste nettselskap seg av muligheten til å kreve inn anleggsbidrag ved slike investeringer.

Anleggsbidraget skal være nettmessig begrunnet. Kostnader som ikke kan føres tilbake til den som utløser investeringen, kan heller ikke tas med i beregningen av anleggsbidraget. Ved investeringer i anlegg der kunden er eneste bruker, kan nettselskapet innkreve opp til hele investeringskostnaden av kunden. I anlegg som forsyner en avgrenset og identifiserbar kundegruppe, kan anleggsbidraget settes lik den enkeltes utbyggers forholdsmessige andel av kostnadene.

På generelt grunnlag ser jeg på anleggsbidrag som en viktig del av en effektiv og kostnadsriktig tariffing av nettjenestene og et godt verktøy for å sikre en samfunnsmessig rasjonell utvikling av kraftsystemet. Anleggsbidraget synliggjør kostnadene som påføres nettet ved nye tilknytninger, og bidrar til en riktig rangering av produksjonsprosjekter med hensyn til samlede investeringskostnader. Dette er blant annet viktig for å sikre at det er de mest lønnsomme fornybarprosjektene som realiseres innenfor elsertifikatmarkedet.

Jeg gjør oppmerksom på at oppnås det ikke enighet om anleggsbidrag, kan utbyggere av småkraftverk kreve at NVE avgjør saken. Olje- og energidepartementet er klageinstans for vedtak fattet av NVE. Jeg håper representanten har forståelse for at jeg av den grunn ikke kan gå nærmere inn i en vurdering av enkeltsaker.

SPØRSMÅL NR. 699**Innlevert 24. april 2014 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal****Besvart 2. mai 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Eg viser til oppslag i Dagsavisen 24.april, om at Nav skal byrje å setje karakterar på mellomleiarane sine.

Er dette noko statsråden sjølv har oppmoda Nav til å gjere, meiner han det er eit godt verkemiddel, og meiner han det er eit døme på godt leiarskap å innføre slik karaktersetjing utan å drøfte det med dei tillitsvalde?»

Svar:

Det er Arbeids- og velferdsdirektoratet som leiar Arbeids- og velferds etaten si verksemd, og det er arbeids- og velferdsdirektøren som har ansvar for den daglege leiinga av direktoratet, og også etaten sin

personalpolitikk. Dette er stadfesta i lov om arbeids- og velferdsforvaltninga.

Departementet har på bakgrunn av dette heller ikkje teke noko særskilt initiativ på dette området, men eg vil på generelt grunnlag understreke kor viktig det er med god leiing og at det er stor merksemd om utvikling av leiarskap i etaten. Eg ynskjer difor ikkje å seie noko om korleis Arbeids- og velferdsetaten konkret legg opp si interne leiarutvikling.

Det er også arbeids- og velferdsdirektøren sitt ansvar å involvere tillitsvaide i Arbeids- og velferdsetaten på eigna måte. Eg legg til grunn at dette skjer også i denne saka.

SPØRSMÅL NR. 700**Innlevert 24. april 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 6. mai 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvordan vil ministeren forsikre seg om at de lokale Helseforetakene følger de nasjonale retningslinjene ift. anbud av pasientreiser/transport?»

BEGRUNNELSE:

Helse Stavanger har hatt anbud ute om pasienttransport, hvor de gikk ut med nye soner som gjeldene for tjenesten. Finnøy har ved tidligere anbud vært egen sone, men inngår nå sammen med kommunene Rennesøy og Randaberg i ny sone. Som eneste sone er det i dette anbudet stilt krav om El-Bil.

Konsekvensen av dette er at taxigrunnlaget i Finnøy og Rennesøy for den lokale taxi blir for lite og de må legge ned driften. Når lokal taxi faller bort, forsvinner også dagens transport for innbyggerne til lege, dagsenter m.m.

Det finnes i dag ikke tilgjengelig bil for bedriftsmerking som kan kjøre strekningen Stavanger / Finnøy/Stavanger uten lading. (Tesla gir ikke garanti for taxikjøring). Det er ikke ladestasjon på strekningen.

I forhold til sentrale retningslinjer skal Lokale Helseforetak ta hensyn til lokaltransport når de lyser

ut anbud. I dette tilfelle er det ikke sett til de nasjonale retningslinjene og det har heller ikke vært kontakt med de respektive kommunene.

Svar:

Det er de regionale helseforetakene som har ansvaret for pasienttransporten. Dette går frem av spesialisthelsetjenesteloven § 2-1a. I ansvaret ligger at man skal organisere forsvarlige helsetjenester, blant annet for syketransport. De regionale helseforetakene har etablert Pasientreiser ANS og helseforetakenes pasientreisekontorer til å håndtere denne delen av helse-tjenesten.

Helseforetakene er pålagt å følge regelverket for offentlige anskaffelser, også når det gjelder anskaffelser av syketransporttjenester. Ved anbudskonkurranser stilles det blant annet kvalitetskrav til drosjer og andre leverandører av pasientreiser.

Helse Stavanger HF har opplyst at det ikke var et absolutt krav i deres konkurransegrunnlag at potensielle leverandører måtte tilby el-bil for å kunne levere anbud på gjeldende strekning. I helseforetakets vurdering av tilbudene og i deres tildeling av avtale falt helseforetaket ned på en løsning hvor en tilbyder som

stilte med en el-bil ble valgt. Helse Stavanger HF får med dette et miljøvennlig tilbud og kan gjennom dette skaffe seg et erfaringsgrunnlag for senere utlysninger. Det er viktig at også organiseringen av pasientreiser bygger på et fremtidsrettet miljøvalg.

Den aktuelle anbudskonkurransen er nå avsluttet, og avtalen med leverandøren Rogaland taxi vil tre i kraft 5. mai 2014. I sone 3, altså Finnøy og Rennesøy, blir det totalt et tilbud på 3 taxier fra Rogaland taxi, hvorav én er en el-bil. Det er for øvrig også opplyst at det er etablert ladestasjon i sone 3.

De regionale helseforetakene og helseforetakene er selvstendige rettssubjekter, og må selv stå til an-

svar både rettslig og økonomisk for vurderinger og vedtak de gjør ved gjennomføring av offentlige anskaffelser. Eventuelle tvister om offentlige anskaffelser kan bli brakt inn for KOFA eller rettsapparatet. De-partementet kan ikke gripe inn i slike saker.

Jeg er gjort kjent med at det på hjemmesiden til Helse Stavanger HF informeres om den gjennomførte anbudskonkurransen, og at man der opplyser å være fornøyd med at man nå vil få et transportopplegg som man tror vil fungere godt for pasientene i deres ansvarsområde.

SPØRSMÅL NR. 701

Innlevert 24. april 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 6. mai 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Nevrofeltet er et stort fagfelt og nevroplan 2015 har vært et viktig bidrag til synliggjøring og forbedring av feltet.

Vil ministeren ta initiativ til en videreføring av Nevroplan 2015 – hvor helheten i feltet ivaretas ved at det legges vekt på samspillet mellom nivåene i helsetjenesten, samtidig som en evaluering av planen iverksettes?»

BEGRUNNELSE:

Sykdommer i hjernen er en av vår tids største helseutfordringer. Studier viser at antall personer med sykdommer i hjernen vil øke betydelig de nærmeste årene, og vi bruker allerede en stor andel av helsekronene på disse sykdommene. Nevroplan 2015 er viktig for å synliggjøre denne pasientgruppen. Slik planen foreligger i dag fokuserer den kun på helsetjenester i kommunene. For de aller fleste pasienter med nevrologiske sykdommer foregår det meste av behandling og rehabilitering i spesialisthelsetjenesten, men pasienten forholder seg samtidig til kommunehelsetjenesten. Derfor blir samspillet mellom de ulike instansene avgjørende for om denne pasientgruppen får en god behandling og rehabilitering.

Svar:

Mange personer med nevrologiske skader og sykdommer trenger omfattende hjelp både fra kommunen og spesialisthelsetjenesten. Vi vil følge opp Sam-

handlingsreformen, og arbeide for å styrke samhandlingen mellom kommunale helse- og omsorgstjenester og spesialisthelsetjenesten. Ett av reformens virkemidler er samarbeidsavtalene som kommuner og regionale helseforetak har en lovpålagt plikt til å inngå. Samarbeidet skal ha som målsetting å bidra til at pasienter og brukere mottar et helhetlig tilbud om helse- og omsorgstjenester. Rehabiliteringstjenester inngår i avtaleverket.

Av regjeringens plattform fremgår det at vi vil etablere en opptrappingsplan for rehabiliteringsfeltet og hindre nedbygging av rehabilitering i spesialisthelsetjenesten før tilsvarende kapasitet og kompetanse er bygget opp i kommunene. Vi er i gang med dette arbeidet nå og samspillet mellom nivåene i helse- og omsorgstjenesten og andre instanser blir det viktig å ha oppmerksomhet på i dette arbeidet.

De fleste pasienter med en nevrologisk lidelse trenger hjelp fra spesialisthelsetjenesten. Det er nevrologiske avdelinger i alle helseregioner. I tillegg er det en rekke privatpraktiserende nevrologer som har avtale med regionalt helseforetak. En del tilstander krever høyt spesialisert behandling. Dette gjelder også enkelte nevrologiske sykdommer. Det er bl.a. godkjent en nasjonal behandlingstjeneste for kirurgisk epilepsi og en nasjonal behandlingstjeneste for kompleks epilepsi med behov for høyspesialisert behandling. Det er godkjent en nasjonal kompetansetjeneste for bevegelsesforstyrrelser i Helse Vest RHF. Denne kompetansetjenesten har bl.a. utarbeidet vei-

ledende retningslinjer for diagnostisering og behandling ved Parkinsons sykdom.

For å sikre helsehjelp av god kvalitet og mest mulig likhet i landet er det utarbeidet ulike veiledere og retningslinjer. Det er utarbeidet prioriteringsveileder for en rekke fagområder, også når det gjelder nevrologi. Det er videre utarbeidet nasjonale faglige retningslinjer for behandling og rehabilitering ved hjerneslag. Helsedirektoratet har gitt Oslo universitetssykehus/Statens senter for epilepsi (SSE) i oppdrag å utarbeide en kunnskapsbasert retningslinje når det gjelder epilepsi.

Brukernes og pårørendes opplevelse og erfaringer fra møte med tjenestene er sentralt for å utvikle brukerens og pasientens helse- og omsorgstjeneste. Vi vil derfor innføre kvalitetsindikatorer for pleie – og omsorgstjenestene. Helsedirektoratet har allerede startet arbeidet med et nasjonalt kvalitetsindikator-system. Denne regjeringen vil også styrke kompetansen i tjenestene, og vi har styrket Kompetanseløftet med 50 mill. kroner. Dette er midler som er rettet inn mot kompetanseheving i kommunene.

I tillegg vil utvikling og bruk av velferdsteknologi og nye arbeidsformer med fokus på rehabilitering og aktivitet være viktige bidrag til økt mestring og mening for personer med nevrologiske sykdommer og skader.

Jeg er glad for at representanten Bollestad vurderer at Nevroplanen har vært et viktig bidrag til synliggjøring og forbedring av feltet. Nevroplanens mål er å utvikle tjenester slik at personer med nevrologiske skader og sykdommer skal kunne leve et mest mulig aktivt, meningsfullt og selvstendig liv. Nevroplan 2015 er en del av Omsorgsplan 2015. I Meld. St. 29 (2012 – 2013) Morgendagens omsorg presenteres Omsorgsplan 2020, som skal bidra til å møte både dagens behov og morgendagens utfordringer. Brukere med nevrologiske lidelser og sykdommer er også en del av oppfølgingen av Stortingsmeldingen. Beslutning om innretning og form på tjenestene, herunder om Nevroplan 2015 skal videreføres og om den skal evalueres, vil bli vurdert i et helhetlig perspektiv for de samlede omsorgstiltakene.

SPØRSMÅL NR. 702

Innlevert 24. april 2014 av stortingsrepresentant Audun Otterstad

Besvart 6. mai 2014 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Norge destruerer i dag ammunisjon i friluft i Lærdal i Sogn og Fjordane.

Synes forsvarsministeren det er greit at Norge destruerer ammunisjon i friluft, og vil hun sørge for at det norske forsvaret destruerer ammunisjon på en mer miljø- og klimavennlig måte enn det som gjøres i Lærdal?»

BEGRUNNELSE:

I Øyradalen sørøst i Lærdal sentrum ligger et destruksjonsanlegg for ammunisjon, der Forsvaret sprenger og tilintetgjør ulike typer ammunisjon. Av land vi liker å sammenligne oss med så er det kun Finland som også tillater destruksjon av ammunisjon i friluft.

Det er oppsiktsvekkende at det norske Forsvaret driver destruksjon av ammunisjon i friluft i Lærdal når det finnes et miljøvennlig alternativ for destruksjon i gruva Astrup på Løkken i Meldal kommune. Nammo NAD AS er delvis eid av Staten og det var

de som håndterte Norges arsenal av klasebomber etter at Norge hadde besluttet å kvitte seg med det. Nammo NAD har kunder som U.S. Army, US Navy, NATO, UK Ministry of Defence. Oppdrag fra det norske Forsvaret utgjør bare 1-2 av deres produksjon.

Destruksjonsmetoden kalles som kalles «Closed detonation technology», er den reneste og mest miljøvennlige formen for forbrenning av ammunisjon.

Dette vil kunne bidra til å nå målene som fremgår av Prop. 1 S (2013-2014) om: Rent hav og vann og et giftfritt samfunn, et stabilt klima og ren luft og å legge vekt på miljø- og samfunnsansvar i forsvarssektorens anskaffelser. Løkken Verk og gruvevirksomhet er viktig for at man for framtida sikrer både bevaring og bruk av kulturminner.

Svar:

I Lærdal kommune har Forsvaret et destruksjonsanlegg i Øyradalen, hvor de sprenger og tilintetgjør ulike typer ammunisjon, og et anlegg i Tønjumdalen for destruksjon av krutt og småkalibret ammunisjon i forbrenningsovn med tilknyttet renseanlegg.

Overvåking av området for utslipp av tungmetaller ble startet i 1991, og Forsvarets forskningsinstitutt konkluderer i en rapport fra 2013 med at nivået på de målte metallene i demoleringsfeltet ligger innenfor de krav som myndighetene har satt til friluftsområder. Statens forurensningstilsyn (nå: Miljødirektoratet) har vurdert virksomheten, og har ikke funnet det nødvendig med utslippstillatelse siden omfanget er begrenset.

Ammunisjon som Forsvaret av miljøhensyn ikke kan destruere selv, og ammunisjonstyper som det ikke er hensiktsmessig å destruere i Lærdal, blir allerede avhendet industrielt, og miljø- og klimahensyn blir

også da fulgt opp. Slike oppdrag settes ut på anbud iht. gjeldende bestemmelser på det internasjonale legale marked. Forsvaret har i en årrekke benyttet sivile firmaer, også utenlandske, til å avhende ammunisjon som anses å kunne være en miljøutfordring.

Forsvarsdepartementet legger vekt på at forsvarssektorens virksomhet ikke skal medføre unødige negative miljøpåvirkning, herunder at bruk og destruksjon av ammunisjon skal skje på en miljømessig forsvarlig måte. Forsvarsdepartementet vil følge opp destruksjonsanlegget i Lærdal, og gi Forsvaret i oppdrag å vurdere virksomheten på lengre sikt med hensyn til miljømessige aspekter.

SPØRSMÅL NR. 703

Innlevert 25. april 2014 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold

Besvart 30. april 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«I en pressemelding fra statsråden 21. mars 2014 kom det fram at departementet stopper omstillingen av statlige foreldre og barn sentre, og at statsråden er opptatt av at de minste barna og deres familier skal få god hjelp. Likevel ser vi at slike sentre i regi av ideelle har mye ledig kapasitet og nå må vurdere nedleggelse pga. lite belegg de siste årene.

Vil statsråden anmode Bufetat om å ta i bruk ideelle foreldre- og barn sentre i stedet for å plassere familier på venteliste?»

BEGRUNNELSE:

Flere sentre melder om at kommunene ønsker å bruke dem, men at Bufetat ber kommunene bruke de offentlige sentrene og heller setter familier på venteliste til det er ledig på et offentlig senter. Disse familiene er i en svært sårbar situasjon og trenger hjelp raskt slik at problemer, overgrep og vold ikke får utviklet seg og gi barnet varige skader. En ventetid på uker eller måneder i et hjem uten god nok omsorg kan være svært alvorlig for et nyfødt barn, og bør unngås. Det er opprørende at vi påfører barn og familier unødvendig skade når vi vet det står plasser ledig på sentre som drives av ideelle. Et eksempel på et senter er Blå Kors sitt senter Aglo som har drevet foreldre og barn senter i 20 år og dermed har lang erfaring med å utrede familier, veilede familier og gi anbefalinger til barnevern om omsorgsovertakelse der hvor det er nødvendig. Per dags dato har Aglo familiesenter to familier

som begge skal flytte ut denne måneden. Aglo får tilbakemeldinger fra kom-muner, flere fagteam og de statlige foreldre og barn senteret er at behovet er stort og at det statlige senteret i Sør-Trøndelag ikke klarer å dekke tilmeldt behov fra kommunene. Flere kommuner og fagteam melder også om muntlige føringer fra Bufetat om å ikke bruke ideelle som Aglo og dermed må familier vente på plass i det statlige sentret. Bruken av Aglo familiesenter må av rådgiverne i fagteamene skrives som en avviksmelding og denne må godkjennes av regionsdirektøren. Aglo familiesenter står nå i fare for å måtte avvikle driften av foreldre og barn senter i løpet av kort tid.

Svar:

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) er i en omstillingsprosess der de konsentrerer sine aktiviteter til de lovpålagte oppgavene de er forutsatt å skulle løse. Det er i hovedsak de lovpålagte oppgavene som Bufetat har fått budsjettbevilgning av Stortinget til å drifte og tilby til det kommunale barnevernet. Et samlet Storting stod bak denne beslutningen da de vedtok Prop. 106 L (2012-2013) Endringer i barnevernloven.

Opphold i senter for foreldre og barn er et hjelpe-tiltak i barnevernet og er ikke et lovpålagt tiltak som staten er pliktig å tilby. Barne-, ungdoms- og familie-etaten (Bufetat) sitt ansvar er å bistå kommunene med å fordele de eksisterende plassene i sentrene for foreldre og barn. Som hovedregel skal Bufetat dekke

den delen av kommunen sine utgifter som er større enn en fastsatt egenandel.

Aglo familiesenter (Blå Kors), som stortingsrepresentanten viser til, har i hovedsak vært i bruk til kartlegging og utredning. Region Midt-Norge har to statlige sentre for foreldre og barn, et i Molde og et i Trondheim. Det er også etablert sped- og småbarnsteam knyttet til de to sentrene i Molde og Trondheim. Disse teamene jobber ambulant og bistår familiene i hjemmene. De kan også brukes før og etter opphold i sentrene. Det er ikke ventelister ved de to statlige sentrene.

Et godt tilbud til de minste barna og deres familier er viktig for å kunne gi tidlig hjelp og forebygge senere

problemer, og det er barn og unges behov som er styrende for hvordan tiltaksapparatet skal være. Departementet har derfor bedt Bufdir om å gi en grundig vurdering og anbefaling av hvordan denne gruppen skal få et best mulig tilbud. Inntil disse anbefalingene foreligger har jeg bedt direktoratet om å stanse ytterligere omstilling av tilbudet. Stans i omstillingen gjelder både statlige og private, ideelle sentre.

Avslutningsvis vil jeg understreke at jeg følger nøye med på utviklingen av tilbudet til denne gruppen. Et godt tilbud til de minste barna og deres familier er viktig for å kunne gi tidlig hjelp og forebygge senere problemer.

SPØRSMÅL NR. 704

Innlevert 25. april 2014 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen

Besvart 13. mai 2014 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Vil utenriksministeren ta initiativ til en felles og koordinert europeisk innsats for å avhjelpe den kritiske flyktningsituasjonen på grunn av krisen i Syria?»

BEGRUNNELSE:

Den syriske borgerkrigen fortsetter på 4. året og millioner av flyktninger lever under svært vanskelige forhold i Syria og i leire i nabolandene. Røde Kors generalsekretær beskriver ifølge NRK situasjonen som den verste humanitære krisen siden 2. verdenskrig. Norge kan og må ta et større ansvar for den kritiske flyktningsituasjonen i Midtøsten. Blant annet ved å ta i mot flere flyktninger. Vi kan likevel ikke alene løse krisen, det er behov for en samordnet internasjonal innsats.

Svar:

Konflikten i Syria har forårsaket en av de verste humanitære krisene i det 21. århundre. Over ni millioner syrere har akutt behov for mat, medisiner og helsetjenester. I store områder hindrer de krigførende partene bevisst den livsviktige humanitære hjelpen i å komme frem. Vi kan ikke være tause vitner til denne uretten.

Norge er den sjetteste bidragsyteren når det gjelder å avhjelpe humanitær nød som følge av konflikten i Syria. Ved giverkonferansen i Kuwait i januar lovet regjeringen 460 millioner kroner i humanitær støtte. Vi bidrar til å legge press på partene for å få til

en politisk løsning og gjør alt vi kan for å sikre at flere får tilgang til humanitær hjelp. Og vi bidrar til å fjerne kjemiske våpen fra syrisk jord, slik at de aldri igjen kan brukes mot sivile.

Krigen i Syria foregår i Europas umiddelbare nabolag. Mange syrere flykter mot Europa. Jeg drøfter disse spørsmålene i mine samtaler med europeiske kolleger, hvor jeg understreker at dette er utfordringer som EU og europeiske land må bidra til å finne svar på. Dessverre er det ingen løsning på Syria-konflikten i sikte, og vi må alle være beredt til å styrke vår innsats ytterligere.

Den overordnede internasjonale koordineringen av krisen i Syria håndteres av FN. Når det gjelder støtten til syriske flyktninger i nabolandene, spiller FNs høykommissær for flyktninger en sentral rolle i kraft av sitt folkerettslige mandat. Den humanitære innsatsen i Syria reguleres av Syria Humanitarian Assistance Response Plan (SHARP), og den regionale innsatsen reguleres av Regional Response Plan (RRP). Begge er utarbeidet av FN. Norge bidrar humanitært innenfor disse planene og arbeider for at alle giverland gir sin støtte i tråd med disse. Koordinert innsats i regi av FN er helt nødvendig.

Siden Syria-krisen tegner til å bli langvarig, har det vært et behov for å utvikle en mer langsiktig plan for hele regionen. I FNs helhetlige plan legges det vekt på at humanitær støtte og langsiktig utviklingsbistand rettet mot nabolandene og Syria sees i sammenheng.

Norge vil i 2014 ta ut 1 000 syriske flyktninger på kvoten for overføringsflyktninger. Målt som andel av befolkningen, er Norge det landet i Europa som tar ut flest.

Praktisk samarbeid foregår gjennom FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR), og det foregår informasjonsutveksling gjennom EUs støttekontor på asylområdet (EASO). Sistnevnte skal bistå EU-landenes aktiviteter i forbindelse med gjenbosetting.

Det er nylig undertegnet en avtale om norsk deltakelse i EASO. Norge bidrar til kontoret med finansiell støtte og personell. Mottak av overføringsflyktninger er et nasjonalt ansvar og et område hvor EU ikke har noen myndighet.

Gjennom EØS-midlene bidrar Norge til å bygge opp asylforvaltningen i Hellas, som er et ankomstland for mange syriske flyktninger.

SPØRSMÅL NR. 705

Innlevert 25. april 2014 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 7. mai 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Fra ordningen ble innført til oktober benyttet 14 300 eldre seg av det offentlige tilbudet om tannhelsesjekk. For 2014 har Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og KrF valgt å ta dette viktige tilbudet bort fra våre eldre.

Hvor mange eldre benyttet tilbudet om tannhelsesjekk fra ordningen ble innført og frem til den ble fjernet, og hvor mange eldre beregner departementet at ville benyttet ordningen dersom den hadde blitt videreført i 2014?»

Svar:

Ordningen med stønad på 800 kroner fra folketrygden hvert annet år til tannhelsekontroll for personer 75 år og eldre, ble gjort gjeldende fra 1. juli 2013. Om lag 34 000 personer benyttet seg av ordningen frem til den ble opphevet fra 1. januar 2014. Stønadsordningen gjaldt personer 75 år og eldre som ikke hadde rettigheter etter tannhelsetjenesteloven.

Erfaringene med innføring av nye stønadsordninger til tannbehandling er at det tar tid før ordningene benyttes fullt ut. Antall personer som benyttet seg av ordningen var derfor lav de første tre måneder etter at den trådte i kraft. I oktober 2013 ble det utbetalt stønad til om lag 7 000 personer, mens det i desember 2013 ble utbetalt stønad til om lag 8 100 personer. I løpet av de første tre måneder i 2014 er det utbetalt stønad til om lag 5 000 personer. Dette gjelder personer som fikk undersøkelsen utført før årsskiftet, men hvor utbetalingen er foretatt i 2014.

I Stoltenberg II-regjeringens forslag til 2014-budsjett var det budsjettert med 80 mill. kroner til

stønadsordningen, dvs. at anslagsvis om lag 100 000 personer ville benytte seg av ordningen. Antall personer som ville hatt rett til denne stønaden kan anslås til om lag 125 000 personer. Dette innebærer at anslagsvis om lag 80 pst av de med rettigheter ville benytte seg av ordningen.

Begrunnelsen for at denne regjeringen foreslo stønadsordningen erstattet med andre stønadsordninger innenfor den foreslåtte økonomiske budsjettamme, var at stønaden kun ble gitt til undersøkelse og ikke til behandling. Det er tannbehandlingen som koster. SSBs levekårsundersøkelse fra 2008 viste at 75 pst av personer 67 år og eldre hadde vært til tannlege siste 12 måneder, 83 pst i løpet av siste 1-2 år. En nylig publisert undersøkelse, hvor datainnsamlingen ble gjort i mars 2013, viser at 92,5 pst av personer i alderen 60-79 år har vært hos tannlege siste 12 måneder. Tilsvarende andel av personer i alderen 80 år og eldre var 94,7 pst. Antall personer som deltok i denne undersøkelsen var nesten like mange som i Levekårsundersøkelsen til SSB i 2008.

Etter min vurdering bekrefter undersøkelsen fra våren 2013 at de stønadsordninger som denne regjeringen foreslo i tilleggsproposisjonen til 2014-budsjettet, og som trådte i kraft 1. januar 2014, på bedre måte treffer personer med store tannhelseproblemer. Stønadsordningene til personer med omfattende munntørhet som følge av aldring, sykdom eller bivirkninger av legemidler, og den nye stønadsordningen til personer med tannløse underkjever, vil uansett særskilt komme de eldre til gode. Og undersøkelser viser at de aller fleste eldre over 75 år går regelmessig til tannlege, og uten at det gis stønad til tannhelsekontroll.

SPØRSMÅL NR. 706**Innlevert 28. april 2014 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal****Besvart 9. mai 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Til Adresseavisen den 25. april varslar statsråden at attførings- og vekstbedriftene skal få auka konkurranse. Slik kommersialisering var dåverande komitéleiar Robert Eriksson motstandar av som opposisjonspolitkar i førre stortingsperiode.

Kvifor har statsråden endra meining om dette, kva for arbeidsmarknadstiltak skal ut på anbod, og vil denne omlegginga bli lagt fram for Stortinget gjennom ei stortingsmelding?»

Svar:

Sjølv om vi har høg sysselsetjing og låg arbeidsløyse, er det ei særleg utfordring at mange i yrkesaktiv alder står utanfor arbeidslivet og tek imot offentlege ytingar. Mange av desse har nedsett arbeidsevne. Så langt har vi ikkje lykkast godt nok med å hjelpe dei over i arbeid. Vi kan difor ikkje berre fortsette å gjere det same som før. Vi må tenkje nytt.

Regjeringa har ambisjonar om å få fleire i arbeid, og har særleg vore oppteken av strategiar for auka inkludering i arbeid av personar med nedsett arbeidsevne. Då må vi ta alle gode krefter i bruk, og vi må fornye og styrkje tiltaksarbeidet. Vi treng mellom anna eit større mangfald av leverandørar og fagmiljø i attføringsarbeidet. Dette vil gje brukarar større valfri-dom i tenestetilbodet.

Anbodskonkurransar er allereie innført på mange tiltaksområder innanfor arbeidsmarknadspolitikken.

Erfaringane frå desse viser at attførings- og vekstbedriftene deltek og vinn mange av desse konkurransane. Eg har difor stor tru på at desse bedriftene vil være viktige leverandørar av arbeidsretta tenester også i framtida.

Gjennom å bruke anbod kan vi få med oss enda fleire kompetente og erfarne aktørar frå både helse-, rehabiliterings- og arbeidsmarknadsområdet. Eg ser ingen grunn til å halde leverandørar på sidelina så lenge dei kan levere gode attføringstenester. Eg meiner og at ulike ideelle organisasjonar og sosiale entreprenørar kan bidra meir enn dei gjer i dag, men mange av dei er stengde ute frå marknaden. Det kan endre seg om vi legg om systemet frå eit monopol-system der berre førehandsgodkjende verksemder kan levere arbeidsmarknadstiltak til eit system med konkurranse på like vilkår.

Vi vil også stille strenge krav til kvalitet og resultat av arbeidsmarknadstiltak til alle leverandørar.

Som nemnd i tidlegare svar på skriftleg spørsmål, arbeider eg med å forenkle dei arbeidsretta tiltaka. Eit enklare tiltakssystem vil vere bra for både arbeidssøkarar, arbeidsgjevarar og dei tilsette i Arbeids- og velferdsetaten. Forslag frå dette arbeidet skal sendast på offentlig høyring om kort tid. Andre forslag til endringar i dei arbeidsretta tiltaka vil kome i den breie gjennomgangen av verkemiddel i arbeidsmarknadspolitikken i den varsla stortingsmeldinga.

SPØRSMÅL NR. 707**Innlevert 28. april 2014 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja****Besvart 7. mai 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hva er fremdriftsplanen for elektrifisering og opprustning av Trønder- og Meråkerbanen, og er det mulig å fremskynde prosjektet?»

BEGRUNNELSE:

Venstre er kjent med at Samferdselsdepartementet har tatt initiativ til at NSB legger til rette for økt til-

bud for pendlere i Trøndelag. Det er veldig bra. Det er flere tiltak som er vedtatt i gjeldende NTP for jernbanen i dette området. Dette gjelder opprustning, sikring og elektrifisering.

I samarbeidsavtale og regjeringserklæring er en overoppfylling av NTP og et forsterket klimaforlik blant hovedmålene. I tillegg til InterCity-utbyggingene til Halden, Skien, Hønefoss og Lillehammer er det

behov for bedre pendlertilbud på Kongsvingerbanen, Gjøvikbanen, Vossebanen, Jærbanen og Trønderbanen for å sørge for at trafikkveksten i og mellom byene tas kollektivt.

Svar:

I Meld. St. 26(2012-2013) Nasjonal transportplan 2014-2023 ble det foreslått satt av om lag 4 mrd. kr til modernisering av Trønder- og Meråkerbanen, med hoveddelen av satsingen lagt til siste seksårsperiode. Midlene som ble foreslått satt av innebærer ferdigstillelse av prosjektet dobbeltspor Hell-Værnes, stasjonstiltak, økt kapasitet og elektrifisering i løpet av planperioden. Kostnadmessig utgjør elektrifisering den største enkeltkomponenten i moderniseringen av de to banestrekningene.

I Jernbaneverkets handlingsprogram, som ble fastsatt i februar 2014, er den videre framdriften for moderniseringen detaljert nærmere. Jernbaneverket har, i tråd med rammene i Nasjonal transportplan, satt av om lag 800 mill. kr i første del av planperioden

til prosjektet. Brorparten av disse midlene vil gå til bygging av nytt dobbeltspor på strekningen Hell-Værnes. Til elektrifiseringsarbeidene har Jernbaneverket satt av 184 mill. kr i første del av planperioden og om lag 2,6 mrd. kr i siste seksårsperiode.

Midlene som er satt av til prosjektet innebærer oppstart av detaljplanlegging av elektrifisering i 2015 og anleggsstart i 2017. Dette innebærer at elektrifiseringen av strekningen Trondheim-Steinkjer (Trønderbanen) vil være ferdigstilt i 2020 og Meråkerbanen i 2021.

Forutsatt at det foreligger nødvendige planavklaringer, er det som regel mulig å øke fremdriften i de fleste investerings- og vedlikeholdsprosjekter ved å øke bevilgningene vesentlig. Dette gjelder også for Trønderbanen. En slik økning i bevilgningene krever imidlertid enten en økning i statens totale pengebruk eller nedprioritering av andre prosjekter og tiltak. Når slike endringer i fremdriften for enkeltprosjekt skal vurderes, bør man legge til grunn et helhetlig perspektiv på behov og muligheter i jernbanesektoren totalt sett.

SPØRSMÅL NR. 708

Innlevert 28. april 2014 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 5. mai 2014 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hva er retningslinjene for når KVU og KS1 skal utføres for samferdselsprosjekter?»

BEGRUNNELSE:

13.3.14 stilte stortingsrepresentant Abid Q. Raja følgende spørsmål til samferdselsministeren:

«Vil statsråden følge Finansdepartementets retningslinjer for konseptvalgutredning og ekstern kvalitetssikring, og hvordan vil statsråden sørge for at utredningene er kvalitetsmessig gode nok og at allmennheten har innsyn i prosessene?»

I svaret fra statsråden av 26.3. står det blant annet:

«Avslutningsvis vil jeg vise til at grunnen til at denne regjeringen har gitt unntak fra KVU/KS1 i en del saker, er å bidra til effektivisering av planprosessene. Det betyr at i en del saker hvor det ikke foreligger konseptuelle problemstillinger mener jeg at det ikke er nødvendig å gjennomføre KVU/KS1. I slike saker kan man gå direkte til planlegging etter plan- og bygningsloven.(...)»

Dette bryter med dagens retningslinjer fra Finansdepartementet.

Venstre er av den oppfatning at gode beslutninger tas best på solide grunnlag, og er grunnleggende skeptiske til at krav om grundige utredninger reduseres.

Det er uklart hva dette vil si for økonomisk forutsigbarhet og det faglige grunnlaget som er avgjørende for at et prosjekt kan gjennomføres best mulig.

Hva som ligger i begrepet «ikke foreligger konseptuelle problemstillinger» er også uklart. Det er så vidt Venstre vet ikke utarbeidet nye retningslinjer for når KVU og KS1 skal gjennomføres og når dette kan unngås.

Svar:

Finansdepartementet har redegjort for ordningen med ekstern kvalitetssikring av store statlige prosjekter i de årlige budsjettproposisjonene. I Prop. 1 S (2013-2014) for Finansdepartementet er ordningen omtalt under kap. 1608. Utgangspunktet er at det skal gjennomføres ekstern kvalitetssikring (KS1 og KS2) for alle statlige prosjekter med antatt kostnad over 750 mill. kroner.

En forutsetning for at det skal gjennomføres ekstern kvalitetssikring er at det kan være aktuelt å legge fram et forslag for Stortinget om bevilgning eller forslag om andre vedtak knyttet til det konkrete prosjektet (eksempelvis brukerfinansiering eller garantier). Kvalitetssikringsregimet er utformet for å gi beslutningsgrunnlag for Regjeringen. Regjeringen bestemmer om det i enkelte tilfeller kan gis unntak. Som det fremgår i Prop. 1 S (2013-2014) for Finansdepartementet er det aktuelt å gi unntak fra KS1 dersom prosjektet ikke har vesentlige konseptuelle sider. Unntak fra KS1 vil der-

med kunne gis i tilfeller hvor det ikke foreligger mer enn ett realistisk og gjennomførbart alternativ for å nå et nærmere angitt mål. For at KS1 skal ha en verdi, må det være en forutsetning at beslutningen om konsept ikke allerede er tatt. Ekstern kvalitetssikring er en viktig del av beslutningsgrunnlaget for store statlige prosjekter. Utarbeidelse av konseptvalgutredning og påfølgende KS1 har en kostnad og tar noe tid. Det er derfor relevant å vurdere om det i enkelte tilfeller kan være grunnlag for å unnta noen prosjekter for ekstern kvalitetssikring som nevnt ovenfor.

SPØRSMÅL NR. 709

Innlevert 28. april 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 6. mai 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Regjeringen har satt ned en arbeidsgruppe som skal vurdere pensjonsutfordringene til de ideelle organisasjonene som leverer tjenester på helse- og sosialfeltet. For å ikke svekke egenkapital, har mange ideelle aktører benyttet seg av såkalt «korridor» ved regnskapsføring av pensjonsutgifter. Adgangen til å benytte korridormetoden fjernes med de vedtatte nye regnskapsreglene i EU, IAS 19.

Vil arbeidsgruppen også vurdere denne problemstillingen?»

BEGRUNNELSE:

Adgangen til å benytte korridormetoden fjernes med de vedtatte nye reglene i IAS 19. Korridormetoden innebærer at regnskapsføring av estimatavvik blir utsett i henhold til gitte regler i regnskapsstandarden. Det har derfor vært tillatt å føre en pensjonsforpliktelse i regnskapet, som er vesentlig forskjellig fra det som er beste estimat på forpliktelsen på balansedagen. Etter de nye reglene skal beste estimat på pensjonsforpliktelsen («den reelle forpliktelsen») vises i balansen.

Dette innebærer blant annet at estimatavvik ikke skal presenteres i det tradisjonelle resultatregnskapet, men i oppstilling over totalresultatet. Endringene kan ha betydelige effekter på den bokførte egenkapitalen

og vil i realiteten innebære at flere av de store ideelle aktørene ikke kan drive videre.

Svar:

Det stemmer at den såkalte korridormuligheten utgikk fra og med regnskapsåret 2013 for selskaper som følger International Accounting Standard (IAS) nr. 19. De aller fleste norske private ideelle organisasjoner som leverer tjenester på helse- og sosialfeltet følger imidlertid ikke den internasjonale regnskapsstandarden, men norsk regnskapsstandard (NRS) nr. 6 der korridormuligheten har vært uendret i mange år. Disse selskapene er dermed ennå ikke berørt av endringen i IAS 19.

Den 2. april i år sendte Norsk regnskapsstiftelse ut forslag til flere endringer i norske regnskapsstandarder på høring. Ett av forslagene er at korridormuligheten bør utgå også etter norsk regnskapsstandard. Det er samtidig foreslått overgangsregler. Høringsfristen er 31. august 2014 og den nye standarden er foreslått gjeldende fra og med regnskapsåret 2016. Hvordan standarden endelig blir utformet og hvilke overgangsregler som vil gjelde er dermed usikkert, og det er følgelig for tidlig å beregne konsekvenser av endringene. Jeg vil samtidig presisere at private selskaper har et selvstendig ansvar for å innrette sin virksomhet på en hensiktsmessig og bærekraftig måte.

SPØRSMÅL NR. 710**Innlevert 28. april 2014 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold****Besvart 5. mai 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Det er ikke skattekontor med veiledningsfunksjon og ID-kontroll i øvre deler av Agder eller Telemark. Dette medfører dårlig tilgjengelighet for utenlandske arbeidstakarere i dette området. Resultatet kan bli at de skjuler identiteten og arbeider svart, og avdekking av opphold på falske premisser kan bli vanskeliggjort.

Vil statsråden sørge for å legge en veilednings- og ID-kontrollfunksjon til skattekontoret i Seljord for å sikre økt tilgjengelighet i øvre deler av Agder og Telemark?»

Svar:

ID-kontroll er viktig for å øke sikkerheten for at personer som registreres i Folkeregisteret har korrekt identitet og for å motvirke økonomisk kriminalitet.

ID-kontroll krever spesiell kompetanse og utstyr. Da Skatteetaten ble omorganisert i 2012, ble det ikke vurdert som hensiktsmessig å tilby ID-kontroll ved alle skattekontor. I dag utfører Skatteetaten veiledningstjeneste og ID-kontroll ved 42 kontorer. Valg av lokasjoner for ID-kontrollen er gjort med tanke på å balansere hensynene mellom tilgjengelighet og sikkerhet. Det er blant annet tatt hensyn til følgende faktorer:

- geografi
- demografi
- kommuner/regioner med flest innvandringer og/eller d-nummerrekvisisjoner
- trafikale hensyn, spesielt offentlig kommunikasjon
- nærhet til politiet

Skattedirektoratets vurdering er at etaten håndterer ID-kontroll og mottak og saksbehandling av innvandringsmeldinger med bedre kvalitet nå enn tidligere. Det avdekkes flere forsøk på å skaffe seg d-nummer med manglende eller falske identitetsdokumenter enn før omleggingen. Større fagmiljøer gir bedre balanse mellom kvalitet i oppgavebehandlingen og service til publikum. Fagmiljøene på de valgte kontorene kan også håndtere pågangen fra utenlandske arbeidstakere og samtidig veilede i andre spørsmål denne brukergruppen reiser.

Omorganiseringen av ID-kontrollen har resultert i lengre reisevei enn tidligere for noen brukere. I noen områder vil både arbeidstakere og næringsliv kunne hevde at det er urimelig å måtte reise langt for å kunne legitimere seg. Av den grunn tilbyr Skatteetaten å kunne gjennomføre ID-kontroll i kommuner der det ikke er ID-kontor, etter nærmere avtale. Om skattekontoret velger å gjennomføre en slik oppsøkende tjeneste avhenger imidlertid av antall personer som har behov for dette og avstanden til nærmeste ID-kontor.

For Seljord sitt vedkommende ligger nærmeste ID-kontor i Skien. Skatt sør har ikke mottatt henvendelser om behov for oppsøkende tjeneste i området rundt Seljord. Etaten har heller ikke tidligere registrert klager på at Seljord ikke har ID-kontor. Skatteetaten oppfordrer virksomheter med særskilte behov til å ta kontakt med sin skatteregion for å finne gode løsninger.

SPØRSMÅL NR. 711**Innlevert 28. april 2014 av stortingsrepresentant Gunvor Eldegard****Besvart 5. mai 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Kan samferdselsministeren stadfesta at framdriftsplanen for utbygging av Follobana er i rute, og kor-

leis vil eventuelt ministeren sørgja for at utbygging av Follobana ikkje vert forseinka?»

GRUNNGJEVING:

Follobana er Noregs største og viktigaste jernbaneutbygging. Den er vedtatt i Nasjonal Transportplan 2014 -2023, med oppstart i 2014 og ferdigstilling i 2020. Eg er no gjort kjend med at kommunane i Indre Østfold gjennom Indre Østfold regionråd på nytt har fremma innsigelsar mot reguleringsplanen for Follobana, og at dette kan påverka og forseinka framdrifta av utbygginga. Dersom dette er rett, gir det grunn til bekymring, då det er svært viktig å oprettehalda framdrifta i prosjektet.

Svar:

Som representanten Eldegard peikar på varsla regjeringa Stoltenberg II i Meld. St. 26 (2012-2013) Nasjonal transportplan 2014-2023 (som vart lagt fram våren 2013), at Follobanen vart planlagt å stå ferdig i 2020. I statsbudsjettet for 2014 som den førre regjeringa la fram i oktober 2013 blei det varsla ei forseinking av Follobanen, bana ventas no å stå ferdig i 2021. Den sitjande regjeringa har ikkje varsla nokon ytterlegare utsetjing og det er ikkje forhold i dag som tilseier at bana ikkje skal stå ferdig i 2021. Det er rett at det dei siste vekene har vore nokre spørsmål knytt til dei to reguleringsplanane i Ski kommune som er knytt til Follobaneprojektet. Dette er ei sak som no ligg til handsaming i Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Eg forstår det slik at denne saka ikkje vil verke inn på den planlagde framdrifta for Follobanen.

SPØRSMÅL NR. 712

Innlevert 29. april 2014 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 6. mai 2014 av kulturminister Thorhild Widvey

Spørsmål:

«På bakgrunn av utredningen ber jeg om statsrådets redegjørelse på hvor mye Island, Storbritannia og Tyskland brukte på sin insentivordninger i 2013, og hvor store inntekter til statskassa og netto gevinst dette har gitt?»

BEGRUNNELSE:

I forrige uke la Oslo Economics frem utredningen ang. insentivordninger for film- og TV-produksjoner, som er en gjennomgang med hovedvekt på ordninger i Europa.

Svar:

Det er vanskelig å angi eksakte beløp for utgifter og gevinster knyttet til de ulike landenes insentivordninger på filmområdet. Som utredningen til Oslo Economics viser, jf. tabell 2-1, var kostnadene for Island på 30 mill. NOK i 2013, og for Storbritannia har de årlige kostnadene ligget på omlag 1,1 mrd. NOK i perioden 2006-2011.

I oppdraget som ble utlyst ba departementet om at «Kartleggingen skal inneholde en beskrivelse av følgende punkter fra de mest relevante landene, dvs. de landene som Norge best kan sammenligne seg med, som har innført insentivordninger.» Oslo Economics valgte å vurdere insentivordningene i følgende fem land: Island, Irland, Storbritannia, Frankrike og New Zealand. Begrunnelsen for utvalget var å avgrense analysen til land i Europa og EU/EØS som er underlagt de samme regler for statsstøtte som Norge. Videre har landene relativt likt kostnadsnivå og de samme scenografiske mulighetene som Norge. Tyskland var således ikke blant de landene som ble vurdert særskilt. Departementet har forsøkt å få tak i tall fra andre kilder uten at dette har gitt resultater.

Når det gjelder nettovirkninger for statskassen ved insentivordningene i de landene representanten Grande spør om, har Oslo Economics ikke funnet eksakte tall for dette i den evalueringen de har gjennomført. Imidlertid viser evalueringen at insentivordninger har hatt positiv effekt for film- og TV-bransjen og for turistnæringen i disse landene, men usikker samfunnsøkonomisk effekt.

SPØRSMÅL NR. 713**Innlevert 29. april 2014 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 7. mai 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«På hvilken måte bidrar departementet til at prosjektet knyttet til etablering av et ressurs- og kompetansesenter for sikkerhet og beredskap i nordområdene (RКСN) realiseres?»

BEGRUNNELSE:

I Innst. 236 S (2011-2012) skrev en samlet Utenriks- og forsvarskomite følgende:

«Komiteen mener at etablering av et ressurs- og kompetansesenter for sikkerhet og beredskap i nordområdene (RКСN) vil kunne befeste Norge som verdensledende på SAR (Search and Rescue). RКСN vil være et logistikk- og utdanningssenter for sikkerhet, redning og beredskap i nordområdene.»

Undertegnede viser til arbeidet med etablering av et ressurs- og kompetansesenter for sikkerhet og beredskap i nordområdene (RКСN) i Porsanger. Etter det undertegnede erfarer er det en fare for at prosjektmidlene ikke strekker til, og at prosjektet ikke blir realisert. Dette vil i så fall være svært uheldig for beredskapen i nordområdene, som per i dag ikke er på det nivået som er ønskelig.

SPØRSMÅL NR. 714**Innlevert 29. april 2014 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 7. mai 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Oslo tingrett har strøket ass. generalsekretær i Blindeforbundet Arnt Holte som meddommer til tingretten fordi han er blind. Domstolloven krever at en meddommer må kunne snakke og forstå norsk og være skikket. At blinde og synshemmede ikke skal være egnede som meddommere, er ikke godtgjort. Diskriminerings og tilgjengelighetsloven krever at forskjellsbehandling både skal være saklig og nødvendig.

Mener statsråden at loven hjemler en slik forskjellsbehandling av blinde og svaksynte på generelt grunnlag?»

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet er kjent med prosjektet om etablering av et Ressurs- og kompetansesenter for sikkerhet og beredskap i nordområdene (RКСN). Departementet opplyste i 2012 initiativtakerne om muligheten for å søke om økonomisk støtte fra Utenriksdepartementet gjennom blant annet tilskuddsordningen Barents 2020. Etter det jeg har fått opplyst har prosjektet mottatt 1. mill. kroner fra denne tilskuddsordningen, fordelt til bruk i 2013 og 2014.

Aktiviteten i nordområdene er økende både på land- og sjøsiden. Dette er også en region med lange avstander og barske værforhold. Jeg er opptatt av at vi skal ha en robust søk- og redningstjeneste, og av at vi skal ha gode internasjonale søk- og redningsavtaler på plass. Det er flere i regionen som ønsker å etablere et beredskapssenter. Regjeringen har ikke tatt stilling til om det skal etableres et slikt senter i Nord-Norge, eller om hvor et slikt beredskapssenter eventuelt skal ligge.

BEGRUNNELSE:

Oslo tingrett har besluttet å stryke assisterende generalsekretær Arnt Holte som meddommer til tingretten fordi han er blind.

I domstolloven står det at en meddommer må kunne snakke og forstå norsk og være skikket. I lovens forarbeider er det å være syns- eller hørselshemmet diskutert, men det er ikke tatt med i lovteksten. Oslo tingrett har i sin slutning vurdert om det å utelukke Holte som meddommer vil være diskriminerende etter Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. Det anses ikke som diskriminerende om det er et saklig formål med forskjellsbehandlingen, noe altså, i følge slutningen, tingretten mener det ikke er.

Svar:

Likestillings- og diskrimineringsombudet og -nemnda håndhever diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. Departementet kan ikke uttale seg om et konkret tilfelle er i strid med lovens bestemmelser. Jeg kan derfor ikke vurdere om det er i strid med loven at Arnt Holte ikke får opptre som meddommer i tingretten.

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven forbyr diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Med diskriminering menes usaklig forskjellsbehandling. Forskjellsbehandling som har et saklig formål, er nødvendig for å oppnå dette formålet og ikke uforholdsmessig inngripende er ikke diskriminering i lovens forstand.

Forskjellsbehandling på grunn av nedsatt syn eller blindhet kan derfor være tillatt dersom det i det konkrete tilfellet er saklig, nødvendig og ikke ufor-

holdsmessig inngripende å legge vekt på syn. Likestillings- og diskrimineringsombudet har hatt en rekke saker til behandling der ombudet har vurdert om forskjellsbehandling på grunn av nedsatt syn har vært i strid med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. Mer informasjon om disse sakene finnes på ombudets nettsider.

Regjeringen er opptatt av at alle mennesker er likeverdige, og at alle skal ha like muligheter. Ingen skal diskrimineres på grunn av kjønn, funksjonsevne, etnisitet, religion eller seksuell legning.

Regjeringen ønsker å videreutvikle det lovbestemte vernet mot diskriminering. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet jobber med et forslag til en felles likestillings- og diskrimineringslov. Vi forventer at en felles lov vil skape større bevissthet og kunnskap om diskriminering, og sikre en bedre etterlevelse av lovens bestemmelser.

SPØRSMÅL NR. 715

Innlevert 29. april 2014 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 6. mai 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«På Lørdagsrevyen den 26. april 2014 fortalte en gynekolog om hvordan han måtte presse på barnelegen for at en nyfødt gutt med Trisomi 18 skulle få livreddende behandling. Gutten lever i dag. Trisomi 13 og 18 er såpass sjeldne at helsevesenet kan ha liten erfaring med og kunnskap om tilstandene.

Vil statsråden igangsette arbeid der fagfolk og representanter fra brukerorganisasjonene utarbeider en faglig oppdatert og etisk standard for behandling av barn med trisomi 13 og 18?»

BEGRUNNELSE:

Pårørende til barn med trisomi 13 og trisomi 18 forteller om svært negative erfaringer med helsevesenet. Gravide og spedbarnsforeldre gis mangelfull og feil informasjon om hva syndromet medfører. Enkelte anbefales abort fram mot termin. Nyfødte og spedbarn får ikke den livreddende helsehjelpen som er en selvfølge for nyfødte og spedbarn uten disse syndromene. Det er grunn til å se alvorlig på de opplysningene som kom fram og sikre at gravide og foreldre til barn med trisomi 13 og trisomi 18 en likeverdig og god behandling av helsevesenet.

Tilstandene er såpass sjeldne at mange gynekologer og barneleger trolig har liten erfaring med og kunnskap om tilstandene. Det er behov for å gjøre et arbeid for å utarbeide en faglig og etisk standard for behandling av barn med trisomi 13 og trisomi 18. I det arbeidet må brukerorganisasjonene være med.

Trisomi 13 og trisomi 18 er alvorlige tilstander. Mange dør i svangerskapet. Få overlever det første leveåret, men noen lever i flere tiår. Både fra foreldre og fra Norsk Forbund for Utviklingshemmede har det blitt hevdet at gravide og foreldre fortelles at trisomi 13 Foreldre opplever å måtte kjempe for at barnet skal få en behandling som er selvsagt for barn uten tirsomiene.

På Lørdagsrevyen den 26. april 2014 fortalte en gynekolog om hvordan han måtte presse på barnelegen for at en nyfødt gutt med trisomi 18 skulle få livreddende behandling. Professor Ola Didrik Saugstad hevdet at det var skjedd en holdningsendring i internasjonal medisin: Tidligere var en ikke klar over at mange med tilstandene kunne leve gode liv. Professorens hevdet også at i Norge ble mange behandlet med bakgrunn i tidligere tiders feilaktige forståelse av syndromene som dødelige tilstander. I den grad påstandene er gyldige, betyr det at gravide tar abort

på bakgrunn av feil informasjon og at små-barn ikke får nødvendig livreddende behandling.

Lovverket gir og bør gi store rom for faglige vurderinger, men dette forutsetter at en god, korrekt og etisk forsvarlig faglig kunnskapsstatus.

Svar:

Trisomi 13 og 18 er sjeldne tilstander. Trisomi 13 (også kalt Patau's syndrom) har dårligere prognose enn Trisomi 18, både fosterdød (majoriteten av Trisomi 13) og tidlig død etter fødsel. Man regner i dag at ca. 10 % av de som fødes levende med Trisomi 18 overlever første leveår, mens ca. 80 % av de som fødes levende dør første levemåned og ca. 5 % av Trisomi 13 overlever 6 måneders alder. På europeisk basis er forekomsten av Trisomi 13: 1 pr 20 830 fødsler dvs. 2-3 barn årlig i Norge mot 1 pr. 9 614 med Trisomi 18 dvs. 6-7 barn årlig.

I følge Helsedirektoratet finnes 175-200 ulike alvorlige tilstander i nyfødteperioden som gir en stor utfordring både for helsepersonell og foreldre. Ofte dreier det seg om et fåtall barn innen hver gruppe. Mange sjeldne lidelser kan medføre organ misdannelser, nevrologiske tilstander, stoffskiftesykdommer og genetiske misdannelser/sykdom. Dette er lidelser som krever spesiell medisinsk kompetanse og god omsorg for å kunne hjelpe barn og foreldre best mulig. Det må utfra en medisinsk vurdering tas stilling til hvilken behandling/omsorg som vil være best for barnet. Slik vurdering gjøres i samråd med foreldrene. Jeg forutsetter at alle gis god omsorg og medisinsk vurdering.

I følge Helsedirektoratet er ofte det primære målet omsorg og lindring. Slik omsorg vil i noen tilfeller kunne innebære pustestøtte i en begrenset periode for å gi foreldrene/familien noe tid med barnet. Hjelp med pusting (respirasjonstøtte) utover dette er imidlertid ikke vist å kunne bringe barnet over i en mer stabil fase. Nær og åpen kommunikasjon med foreldrene er en målsetting i disse situasjonene. God smertelindring er en forutsetning ved enhver behandling som kan innebære smerter/plager.

Helsedirektoratet viser til at for barn med Trisomi 18 som overlever gjennom lengre tid, bør medisinsk og kirurgisk behandling vurderes med tanke på om slik behandling kan lindre barnets plager, eller gi barnet et bedre liv. Forutsetningen må være at plage-

ne ved behandling må være kortvarige, kunne lindres, og med rimelighet antas å føre til bedre livskvalitet for barnet. Familier som har omsorg for barn med Trisomi 18 som lever lengre enn forventet, må møtes med respekt. Barnets beste må være sentralt i en åpen og sensitiv dialog om alternativene med hensyn til aktiv versus lindrende behandling. Hvilken behandling som skal tilbys barn med Trisomi 18 etter fødselen, krever en åpen dialog med foreldrene, og en grundig diskusjon mellom nyfødte-leger og -sykepleiere. Helsedirektoratet peker på at det er viktig å erkjenne at de fleste av disse barna dør tidlig som en følge av puste- eller sirkulasjonssvikt.

Frambu er et senter for sjeldne funksjonshemninger som er underlagt Nasjonal kompetansetjeneste for sjeldne diagnoser ved Oslo universitetssykehus. Frambu tilbyr bl.a. kurs og veiledningstjenester, også når det gjelder Trisomi 13 og 18.

Helse- og omsorgsdepartementet har i 2011 gitt Helsedirektoratet i oppdrag å utarbeide nasjonale faglige retningslinjer for lindrende behandling av barn, uavhengig av diagnose. I 2013 fikk Helsedirektoratet et tilleggsoppdrag med å utvide oppdraget til å omfatte lindrende behandling for barn med begrensede leveutsikter og omsorg for familien i de tilfeller der kvinnen velger å fullføre graviditeten. Tilleggsoppdraget omfatter graviditeter med Trisomier (13, 18 og andre), samt 100-200 andre alvorlige foster misdannelser der etiske og faglige vurderinger er viktige for gravide som ønsker å fortsette graviditeten.

Arbeidet med ovennevnte oppdrag og tilleggsoppdrag er godt i gang med en arbeidsgruppe der alle regionale helseforetak, Norsk barnelegeforening, kommunehelsetjenesten og brukerorganisasjoner er representert. I tillegg er det etablert en større referansegruppe med ytterligere fagkompetanse i etikk, brukerorganisasjoner og nasjonale kompetansetjenester med flerfaglig kompetanse.

Arbeidet med ovennevnte nasjonale faglige retningslinjer vil, i følge Helsedirektoratet, dekke det området som er tatt opp i spørsmålet fra representanten Karin Andersen, både faglig og etisk. Det vil også bli gitt kunnskapsbaserte anbefalinger på området i samsvar med internasjonal kunnskap og fagkompetanse. Helsedirektoratet tar sikte på å avslutte arbeidet med nevnte retningslinjer i løpet av 2014.

SPØRSMÅL NR. 716**Innlevert 29. april 2014 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 8. mai 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Dagens Næringsliv skriver i et oppslag den 19.4 under overskriften «Toppsjefene tør ikke melde korrupsjon» at «Det er (i Norge) ikke etablert noe system for frivillig rapportering av korrupsjonshendelser, slik det er i flere andre land». Korrupsjonsbekjempelse er viktig. Det er svært sentralt at selskapene selv har en høy beredskap på dette og det å senke terskelen for å si ifra og varsle om mistanke, virker fornuftig.

Kjenner statsråden lovverket i andre land og er det aktuelt å se på tilsvarende system for Norge?»

BEGRUNNELSE:

Korrupsjon er en helt sentral utfordring for ethvert samfunn og norske selskaper har et stort ansvar for å unngå å bidra til å bekjempe korrupsjon og til å unngå at korrupsjon utvikler seg i de land de opererer. Vi vet at det er nær sammenheng mellom f.eks. velstandsnivå, vekstkraft og bærekraftig utvikling og korrupsjon. Dersom DN's overskrift representerer noe i nærheten av sannheten og det er slik at norske toppsjefer vegrer seg for å melde korrupsjonsmistanker, fordi det ikke finnes måter å gjøre dette på uten at risikoen er for høy for selskapene de leder, vil det virke hemmende på kampen mot korrupsjon.

Det er derfor god grunn til å se på hva slags varslingsmulighet man har i andre land som senker selskapenes risiko og dermed terskel for selv å si ifra.

Svar:

Lovverket i Norge legger ingen begrensninger på enkeltpersoners eller juridiske personers adgang til å henvende seg til politiet med anmeldelse for eller

mistanker om straffbare forhold, herunder også om korrupsjon i en bedrift. Dette gjelder også om forholdet kan omfatte vedkommende selv eller eget firma. I slike tilfeller vil politiet i henhold til gjeldende regler og rutiner vurdere om henvendelsen, anonym eller ikke anonym, er av en slik karakter at etterforskning bør igangsettes, og eventuelt fullføre denne. Deretter vil spørsmålet om mulig påtale bli avgjort.

I den norske strafferettspleien knytter det seg i dag ingen amnestiordning til egenmeldelser. Disse utløser ikke straffrihet. På den annen side kan den person eller det foretak som ilegges straff for et lovbrudd oppnå en mildere straffeutmåling på grunn av at man selv har bidratt til å avdekke lovbruddet. Dette er ett av flere kriterier som påtalemyndigheten og domstolene kan legge vekt på etter straffelovens § 48 b når det skal avgjøres om et foretak skal straffes eller ikke på grunn av lovbrudd, herunder også korrupsjon.

Jeg er kjent med at man i Storbritannia har et system hvor selskaper kan melde mistanker om korrupsjon til en statlig myndighet, Serious Fraud Office. I likhet med reglene i vår straffelovs § 48 b kan britiske myndigheter velge ikke å utmåle straff for korrupsjon etter en samlet vurdering av alle sider ved saken. Men det gis ingen garantier for straffrihet når anmeldelsen mottas. Slik sett har Norge en tilsvarende ordning som man finner i Storbritannia.

Jeg kjenner ikke til noen alternativ ordning enn dette i andre land vi kan sammenlikne oss med.

Regjeringen har ikke vurdert om det skal igangsettes en utredning av spørsmålet om å innføre amnestiordning for egenmeldinger om korrupsjon i næringslivet.

SPØRSMÅL NR. 717**Innlevert 29. april 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 8. mai 2014 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«I VG 29.04.14 er det en sak om salget av eien-
dommen Austre Adventfjord på Svalbard. Det fremgår av
saken at staten ikke har ønsket å sikre seg kontrollen
over eiendommen.

Kan statsråden gjøre rede for de vurderinger som
regjeringen har gjort i saken?»

Svar:

Nærings- og fiskeridepartementet er blitt orientert av
nåværende eiers advokat om at det kan være en mu-
lighet for at eiendommen Austre Adventfjord ville
kunne tenkes solgt til staten, men har ikke mottatt noe
tilbud om kjøp.

Det er følgelig ikke startet en formell prosess i til-
knytning til en mulig overdragelse av eiendommen.
Nærings- og fiskeridepartementet vurderer imidlertid
nå i samråd med berørte departementer hvordan sta-
ten bør forholde seg dersom spørsmål om overdragel-
se blir aktualisert.

SPØRSMÅL NR. 718**Innlevert 29. april 2014 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 6. mai 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Statsråden varslet i januar forenkling av byggtek-
nisk forskrift og endring av krav til snusirkel for rul-
lestoler i bolig fra 150 cm til 130 cm.

Kan statsråden si noe status for dette arbeidet, og
når dette forslaget vil bli sendt på høring?»

Svar:

Departementet arbeider med forenkling av byggtek-
nisk forskrift. Målet er å gjøre det enklere og rimeli-
gere å bygge boliger. Vi er særlig opptatt av hvilken
effekt forskriften har på kostnader og byggeaktivitet
for de minste boligene. Arbeidet har i hovedsak vært
konsentrert om krav til tilgjengelighet i bolig, både
internt i boenhet og til uteområder. Vi vil sende for-
slag til nye bestemmelser på høring i løpet av mai
2014. Redusert størrelse på snusirkel vil være blant
forslagene som sendes på høring. Planen er at
endringene kan iverksettes ved årsskiftet. Det er vik-
tig for meg å understreke at prinsippet om universell
utforming og tilgjengelighet ligger fast. I tillegg er
jeg opptatt av at forslag til endringer skal utarbeides
gjennom kunnskapsbaserte prosesser blant annet i
samarbeid med byggebransjen, interesseorganisasjo-
ner og brukere.

SPØRSMÅL NR. 719**Innlevert 29. april 2014 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 7. mai 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Betydelige deler av trafikken på E6 går i dag gjennom Levanger sentrum.

Vil samferdselsministeren vurdere bedre skilting på E6 ved vegkryssene Halsan, Heir og Mule, slik at denne trafikken dirigeres utenom bykjernen og frem til sitt bestemmelsessted på henholdsvis nordsiden og sørsiden av byen?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge opplysninger gitt i forbindelse med utarbeidelse av den nye gatebruksplanen for Levanger sentrum ble det opplyst at den mest trafikkerte strekningen av Kirkegata i Levanger per 28.03.2012 hadde en ÅDT på 12000 biler.

Til sammenligning var ÅDT på E6, på strekningen mellom Heir og Magnetten, 13200 ÅDT. Mye av trafikken gjennom Levanger sentrum er gjennomgangstrafikk.

Redusering av gjennomgangstrafikken kan gjøres gjennom å sette opp skilt ved Mulekrysset, Okkenhaugkrysset og Magnetten for å dirigere unødvendig gjennomgangstrafikk utenom byen.

Nordgående trafikk som skal til Røstad og Treanten kan for eksempel kjøre av på Heir, i stedet for å ta av på Halsankrysset og kjøre gjennom byen. Dette forutsetter skilting ved Magnetten og Heir. Likedan kan det skiltes bedre til Sykehuset Levanger og Moan

slik at man kan dirigere sørgående trafikk videre langs E6 fra Mulekrysset til Halsankrysset, slik at de som kommer nordfra og skal til sykehuset eller Moan tar av ved Halsankrysset i stedet for å kjøre gjennom byen.

Gjennomgangstrafikken og tungtrafikken må i større grad dirigeres utenom sentrum av Levanger by. Bedre skilting, med for eksempel anvisning til henholdsvis Levanger sør og Levanger nord på E6, kan være en praktisk og konstruktiv måte å løse dette problemet på.

Mye av trafikken gjennom Levanger sentrum i dag er gjennomgangstrafikk som like godt kunne brukt E6 som sin hovedvei – alt etter om de skal på nordsiden eller sørsiden av Levanger by.

Svar:

Jeg har konsultert Statens vegvesen i denne saken. Statens vegvesen, Region midt har opplyst at de på det nåværende tidspunkt ikke har planer om å endre den aktuelle skiltingen, og at de heller ikke har fått noen henvendelse om dette fra kommunen.

Hvis det kommer en henvendelse fra Levanger kommune om at de ønsker å redusere trafikken gjennom sentrum, vil regionvegkontoret sammen med kommunen se på om det er mulig å få til en mer hensiktsmessig løsning knyttet til skilting.

SPØRSMÅL NR. 720**Innlevert 29. april 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 7. mai 2014 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«I et oppslag i Nationen 25. april kommer det frem at investeringsviljen i landbruket er kraftig redusert etter regjeringsskiftet i fjor høst. Fornyelse og investeringer i bygg, utstyr, maskiner og annet er en forutsetning for å nå målet om økt matproduksjon.

Hva vil statsråden konkret gjøre for å snu denne negative utviklingen?»

Svar:

Statens tilbud i årets jordbruksforhandlinger ble lagt fram 6. mai. I tilbudet er det lagt til rette for en inntektsutvikling på linje med andre grupper i samfunnet. I utformingen av tilbudet er det lagt vekt på å gjennomføre tiltak som øker tilpasningsmulighetene på det enkelte bruk. Gjennom å gi bøndene større handlingsrom kan produksjonen utvides og produktiviteten forbedres. Tilbudet prioriterer økt matpro-

duksjon. Det legges opp til en rekke forenklingstiltak, både av hensyn til effektivitet, legitimitet og forvaltbarhet av ordningene.

En vesentlig del av rammen over Landbrukets utviklingsfond er prioritert til ordninger som skal stimulere til økte investeringer og økt næringsutvikling i landbruket. Avsetningen til BU-ordningen, der det gis tilskudd og rentestøtte til investeringer, er videre-

ført med 528 mill. kroner i 2015. Det nasjonale taket for investeringsstøtte foreslås avvirket, og støtte til større investeringsprosjekter skal prioriteres.

Samlet sett gir tilbudet forutsigbare rammebetingelser for næringen fremover i tid, og legger til rette for at de som ønsker å satse på en framtid i landbruket har gode rammebetingelser for å gjøre langsiktige investeringer.

SPØRSMÅL NR. 721

Innlevert 29. april 2014 av stortingsrepresentant Marianne Marthinsen

Besvart 8. mai 2014 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Regjeringen har fattet beslutning om overføring av forvaltningen av særavgifter og merverdiavgift ved innførsel fra Toll- og avgiftsetaten til Skatteetaten. I tillegg skal Statens innkrevingsentral bli en del av Skatteetaten fra 1.1.2015.

Hvilket beslutningsgrunnlag ligger bak disse beslutningene?»

BEGRUNNELSE:

Begge beslutningene det vises til i spørsmålet er tatt før det er gjennomført noen utredninger knyttet til geografisk plassering av oppgaveløsning, personellmessige konsekvenser eller hvordan grensesnittet og organisering av oppgaver mellom organisasjonene skal være på kort og lang sikt. Den 4. mars varslet Regjeringen en omfattende endring av Toll- og avgiftsetaten og Skatteetaten. 1. april meddelte Regjeringen at Statens Innkrevingsentral skal underlegges Skatteetaten og at det skal utredes om forvaltningen av dokumentavgiften skal flyttes fra Kartverket til Skatteetaten. I oppdragsbrevene til Toll- og avgiftsetaten og Skatteetaten går det fram at alle sider ved endringene skal utredes, men først etter at beslutningen er tatt.

Svar:

Vi har en god skatte- og avgiftsforvaltning i Norge. Vi har relativt få og oversiktlige skattetyper, vi har utstrakt bruk av elektronisk innlevering og gode registerdata. Det er likevel rom for forbedring og effektivisering. Regjeringen har i Sundvolden-erklæringen målsetninger om effektivisering av offentlig sektor og mest mulig effektiv bruk av felles-skapets ressurser. Effektivisering handler ikke om at

ansatte skal løpe raskere, men at vi skal jobbe smartere. Økt produktivitet i offentlig sektor og dermed reduserte utgifter vil kunne slå ut i en bedre balanse mellom inntekter og utgifter i offentlig sektor. Regjeringen ønsker derfor å fornye, forbedre og effektivisere skatte- og avgiftsforvaltningen, samtidig som skattyters rettsikkerhet skal ivaretas på en bedre måte.

Jeg ønsker å rendyrke etatene til å utføre sine kjerneoppgaver. Tolletaten skal bli en spesialisert etat med ansvar for grensekontroll og administrasjon av vareførselen, mens Skatteetaten skal få et helhetlig ansvar for skatter og avgifter. Vi rendyrker fagområdene og samler kompetansen i sterke enheter. En bedre samordning av skatte- og avgiftsadministrasjonen vil kunne begrense kostnader, frigjøre ressurser, gi stordriftsfordeler og begrense kostnader ved nye IT-løsninger. Det vil også kunne gi bedre arbeidsprosesser og enklere saksbehandling. Viktige politikkområder som skatt og avgift, grensekontroll og kampen mot svart økonomi vil bli styrket. Resultatet skal bli en bedre grensekontroll og en mer helhetlig og samordnet skatte- og avgiftsforvaltning.

Regjeringen har varslet flere tiltak for en mer helhetlig og effektiv skatte- og avgiftsforvaltning og sterkere grensekontroll. Det skal settes i gang et arbeid med sikte på rask overføring av forvaltningen av særavgiftene og merverdiavgift ved innførsel fra Toll- og avgiftsetaten til Skatteetaten. Samtidig skal Statens innkrevingsentral innlemmes i Skatteetaten. Toll- og avgiftsetaten skal videre utrede mulige tiltak for å styrke grensekontrollen.

Gjennom den ordinære styringsdialogen har Finansdepartementet inngående kjennskap til underliggende etater. Regjeringen har hatt et godt grunnlag

for å fatte sin beslutning i disse sakene. Skatteetaten, Toll- og avgiftsetaten og Statens innkrevingsentral har fått i oppdrag å utrede hvordan endringene kan gjennomføres på en best mulig måte.

Arbeidet med en bedre skatte- og avgiftsforvaltning vil bli omtalt i den samleproposisjonen som blir lagt fram samtidig med meldingen om revidert nasjonalbudsjett. Departementet vil komme tilbake til ordningen i statsbudsjettet for neste år.

SPØRSMÅL NR. 722

Innlevert 29. april 2014 av stortingsrepresentant Marianne Marthinsen

Besvart 8. mai 2014 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«I hvilken grad har Finansdepartementet sikret at Hovedavtalen i Statens regler om medbestemmelse for tillitsvalgte og ansatte er blitt ivarettatt ved beslutningene om organisasjonsendringene av Toll- og avgiftsetaten til Skatteetaten og innlemmelsen av Statens innkrevingsentral i Skatteetaten?»

BEGRUNNELSE:

Det går fram av medieoppslag at tillitsvalgte ved Toll- og avgiftsetaten, Skatteetaten og Statens innkrevingsentral ikke har blitt informert om beslutningene som er fattet slik de skal etter Hovedavtalen i Statens bestemmelser. Regjeringen har sagt at den ønsker omfattende endringer av statens organisering, men har samtidig gitt uttrykk for at den vil følge de avtaler som gjelder knyttet til medbestemmelse. Den uro som er skapt i de gjeldende virksomheter kan tyde på at dette ikke er blitt gjort.

Svar:

Først vil jeg påpeke at Regjeringen har plikt og ansvar til å organisere statens virksomhet. Regjeringen og den enkelte statsråd er ansvarlig overfor Stortinget for arbeidet i underliggende etater. På bakgrunn av

dette ønsker Regjeringen å forenkle, fornye og effektivisere skatte- og avgiftsforvaltningen, samtidig som skattyters rettssikkerhet skal ivaretas bedre. En bedre samordning av skatte- og avgiftsadministrasjonen vil kunne begrense kostnader, frigjøre ressurser, gi stor-driftsfordeler og begrense kostnadene ved nye IT-løsninger. Det vil også kunne gi bedre arbeidsprosesser og enklere saksbehandling.

Tjenestemannsorganisasjonenes rett til medbestemmelse er forankret i Hovedavtalen i staten. Samtidig viser jeg til at politiske beslutninger ikke er underlagt medbestemmelse, jf. blant annet Hovedavtalen § 1 nr. 2 og § 2 nr. 3. Ansattes organisasjoner i Toll- og avgiftsetaten har vært informert i møter med politisk ledelse i Finansdepartementet. Ansattes organisasjoner i Skatteetaten er orientert av skattedirektøren.

Partene i arbeidslivet har forhandlet fram en egen mal for omstillingsavtale i staten. Finansdepartementet har tatt initiativ til å inngå en slik avtale med tjenestemannsorganisasjonene. Avtalen legger grunnlaget for at medbestemmelse skal kunne utøves i gjennomføring av regjeringens beslutning, slik Hovedavtalen legger til grunn.

Jeg mener derfor bestemmelsene i hovedavtalen er ivarettatt i prosessen.

SPØRSMÅL NR. 723**Innlevert 29. april 2014 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal****Besvart 7. mai 2014 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden følge opp Stortingets anmodning om at det nasjonale og internasjonale arbeidet for å redusere matsvinn skal støttes, og forskningsprosjektene på området styrkes?»

BEGRUNNELSE:

I Innst. 8 S(2013-2014) er en samlet næringskomité opptatt av at minst mulig spiselig mat kastes i alle ledd i verdikjeden. Komiteen viser til ForMat-prosjektet som næringsmiddelindustrien selv har tatt initiativ til, der formålet er å redusere mengden matavfall med 25 prosent innen 2015.

Videre skriver en samlet komité følgende:

«Komiteen mener det er viktig at regjeringen støtter det nasjonale og internasjonale arbeidet for felles tiltak for å redusere matsvinn, samt styrke forskningsprosjekter på området.»

Svar:

Jeg er opptatt av arbeidet med å redusere matsvinn. Maten bør spises, ikke kastes. Det er bedre både for lommeboka til forbrukerne og matbransjen, og for miljøet.

Landbruks- og matdepartementet har støttet næringslivets prosjekt for å redusere mengden mat som kastes, ForMat, siden starten. Prosjektet er en viktig del av det nasjonale arbeidet for å redusere matsvinn og driver også egen forskning på matsvinn. Jeg har besluttet å øke støtten fra departementet til ForMat-prosjektet i 2014.

Departementet har også deltatt i arbeidet med å legge til rette for etablering og drift av Matsentralen som distribuerer fullverdig overskuddsmat fra dagligvarebutikker, grossister og produsenter til vanskeligstilte personer i hele Oslofjord-området.

Sammen med andre departementer og bransjen vurderes muligheten for en bransjeavtale om matsvinn.

Landbruks- og matdepartementet deltar i det internasjonale arbeidet med å redusere matsvinn i FN, OECD og Nordisk ministerråd.

Vi bidrar også med midler til Forskningsrådets Bionær-program som støtter forskning på sensorteknologi, robotisering og mer miljøvennlige prosesser for å redusere og utnytte matsvinn.

Departementet følger også tett nasjonale og internasjonale aktørers samling av fakta og analyser av omfang av, årsaker til og tiltak mot matsvinn.

SPØRSMÅL NR. 724**Innlevert 30. april 2014 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal****Besvart 9. mai 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Når vil regjeringen komme til Stortinget med en sak om behandlingsreiser slik at personer med MS og andre pasientgrupper kan få et svar etter flere års evalueringsarbeid?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringer sier i sin regjeringsplattform at de vil styrke tilbudet om behandlingsreiser og gjøre tilbudet tilgjengelig for flere pasientgrupper.

Dette har skapt store forhåpninger hos mange kronisk syke, da mange opplever meget god nytte ved å ha rehabiliteringsopphold i varmere strøk.

En av de gruppene som har funnet god nytte av behandlingsopphold i varme strøk er personer med MS.

Jeg er kjent med at det ble gjennomført et dr. grads-prosjekt for denne pasientgruppen i 2006 / 2007 som viste gode resultater og at ordningen med behandlingsreiser har vært til evaluering i Helsedirektoratet.

Svar:

Som representant Hjemdal også viser til, står det i Regjeringens politiske plattform at Regjeringen vil styrke tilbudet om behandlingsreiser og gjøre tilbudet tilgjengelig for flere pasientgrupper. Helse- og

omsorgsdepartementet vurderer nå en rekke aspekter ved ordningen for behandlingsreiser til utlandet. Jeg vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget med forslag til hvordan tilbudet med behandlingsreiser til utlandet best kan utvikles videre.

SPØRSMÅL NR. 725

Innlevert 30. april 2014 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 13. mai 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Regjeringen ønsker å innføre en ordning med nettapotek. Dersom dette blir vellykket vil det fysiske apotektilbudet i distriktene bli truet.

Hvordan vil statsråden forhindre at kjerneomsetningen og driftsgrunnlaget for apotek i distriktene svekkes, og derved et likeverdig tilbud på akuttmedisin i hele landet?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden skriver i en pressemelding: «- Etablering av nettapotek i kombinasjon med elektroniske resepter vil gi befolkningen enda bedre tilgang til trygge og effektive legemidler. Det vil gjøre hverdagen lettere for mange, særlig for de som bor i distriktene og har langt til nærmeste apotek, sier helse- og omsorgsminister Bent Høie i en pressemelding.»

Statens legemiddelverk har fått i oppdrag å vurdere om det er behov for endringer i regelverket når en skal ha en slik ordning. Statens Legemiddelverk skal gi sine vurderinger til Helse- og omsorgsdepartementet innen 1. oktober 2014. Departementet vil så sende forslag om endringer i regelverket på høring.

En åpning av nettapotek kan føre til en markedsvidning som kan gjøre driften vanskelig for de frittstående og desentraliserte apotekerne. Undertegnede er bekymret for hva konsekvensene en åpning av nettapotek kan ha for like muligheter og tilgang til medisiner i hele landet. Spesielt er det knyttet en sterk bekymring til tilgangen på akuttmedisiner.

Svar:

Flertallet i helse- og omsorgskomiteen på Stortinget, det vil si medlemmene fra Venstre, Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet og Høyre, har bedt regjeringen legge til rette for å etablere nettapotek i Norge. I praksis er det i dag ikke netthandel med reseptplikti-

ge legemidler fordi apotekforskriften begrenser adgangen til forsendelse av legemidler.

En forutsetning for å etablere nettapotek i Norge er at pasientene sikres god veiledning og farmasøytiske tjenester. Jeg har derfor gitt Statens legemiddelverk i oppdrag å vurdere om det er behov for endringer i regelverket for å sikre god pasientinformasjon ved etablering av nettapotek. Legemiddelverket skal også vurdere om det er behov for særskilte krav til forsendelsen, for å sikre trygg distribusjon av legemidlene.

Spørsmålet om å åpne for internettapotek i Norge ble behandlet av Stortinget allerede i forbindelse med St. meld. nr. 18 (2004-2005). Representantene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet erkjente allerede den gang at internetthandel innenfor apotekområdet trolig ville bli en realitet, men at en slik ordning ikke kunne fungere før ordningen med elektroniske resepter ble utbredt. Videre pekte de samme representanter på utfordringer knyttet til sikker forsendelse og farmasøytisk veiledning, samt bekymring for konsekvensene for distriktsapotek.

Det foregår allerede i dag en betydelig forsendelse av legemidler fra apotek til pasienter. Jeg mener at en åpning for etablering av nettapotek med klare krav til sikkerhet og veiledning, jf. utredningsoppdraget til Legemiddelverket, vil gi pasientene et enda bedre og tryggere tilbud enn i dag.

Apotekdekningen har blitt vesentlig styrket i Norge de siste årene. Ved behandlingen av St. meld. nr. 18 (2004-2005) sluttet Stortinget seg til at legemiddelforsyningen og apotekdekningen var tilfredsstillende. Siden den gang er det etablert om lag 240 nye apotek, og flere av disse er etablert i distriktene.

Statens legemiddelverk forvalter en driftsstøtteordning for apotek. Under ordningen kan distriktsapotek med relativt lav omsetning søke økonomisk støtte. Formålet er å muliggjøre apotekdrift i strøk av

landet der befolkningsstruktur og tjenestetilbud for øvrig gjør det naturlig med apotek, men hvor det økonomiske grunnlaget for drift er for svakt til at apotek med normal arbeidsinnsats kan drives lønnsomt.

Tradisjonelle apotek vil også i fremtiden være fundamentet i en god legemiddelforsyning. Etablering av nye nettbaserte løsninger vil utgjøre et supplement, og basert på utviklingen vi har sett de siste årene er jeg ikke bekymret for apotekdekningen i landet.

Selv om Norge har god apotekdekning, bor 8 prosent av befolkningen i kommuner uten apotek. Både

nå og i fremtiden vil det være slik at deler av befolkningen bor i områder av landet der det ikke er økonomisk grunnlag for apotekdrift. Etablering av norske nettapotek vil gi enklere tilgang til legemidler for hele befolkningen.

Tilgangen til legemidler som er nødvendig for akutt behandling blir i dag ivaretatt gjennom et samspill mellom apotek og øvrig helsetjeneste. I områder med dårlig apotekdekning, må kommunehelsetjenesten ta høyde for dette gjennom lager av nødvendige legemidler.

SPØRSMÅL NR. 726

Innlevert 30. april 2014 av stortingsrepresentant Terje Breivik

Besvart 9. mai 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«På hvilke måter vil statsråden sørge for at enslige uføre fosterforeldre ikke får avkortning i sin uføretrygd som følge av fosterhjemsoppdraget?»

BEGRUNNELSE:

I et skriftlig spørsmål til barne- familie- og likestillingsminister Solveig Horne vedrørende enslige fosterforeldre økonomiske rammevilkår (Dok. nr. 15:334 (2013-2014)), svarer ministeren at hun er opptatt av at ingen skal tape økonomisk på å være fosterforeldre. Ministeren svarer likevel ikke på mitt spørsmål som reises, fordi regelverket sorterer under andre departementer, dvs. Finansdepartementet og Arbeids- og sosialdepartementet. I begrunnelsen for spørsmålet redegjør jeg for et eksempel der en fostermor taper penger på å være fostermor som følge av at hun er blitt ufør, både grunnet skatteregler og Navs praksis. Ministeren viser også til at det allerede var igangsatt et arbeid for å kartlegge fosterforeldres økonomiske rammebetingelser i barne-, ungdoms og familiedirektoratet og at spørsmålene jeg reiser i spørsmålet til barne-, familie- og likestillingsministeren også ville bli utredet.

Svar:

Uførepensjon fra folketrygden skal fastsettes med en uføregrad som gir uttrykk for i hvor stor grad inntektsevnen er nedsatt. Uføregraden fastsettes ved å sammenligne vedkommendes inntektsmuligheter i ethvert arbeid som vedkommende nå kan utføre, med inntektsmulighetene før uføretidspunktet. Det skal

tas hensyn til all pensjonsgivende inntekt. Den som fortsatt har pensjonsgivende inntekt når vedkommende får innvilget ytelsen, anses for å ha en restinntektsevne, og uførepensjonen skal da graderes.

En del av fosterhjemsgodtgjørelsen er arbeidsgodtgjørelse som skattemyndighetene anser som pensjonsgivende inntekt, mens resten av godtgjørelsen skal gå til utgiftsdekning. Den delen av godtgjørelsen som er pensjonsgivende – og som blant annet gir opptjening til uførepensjon og alderspensjon – skal det tas hensyn til ved fastsetting av uføregraden. En fosterforelder i full jobb som blir ufør og fortsatt er fosterforelder, vil dermed få en uførepensjon som er gradert.

Samtidig vil pensjonsgivende inntekt fra fosterhjemsgodtgjørelsen før uføretidspunktet være med i grunnlaget for beregningen av uføretrygden, og dermed kunne gi rett til en høyere uførepensjon enn om vedkommende ikke hadde vært fosterforelder.

Arbeids- og velferdsetaten må uten videre kunne legge til grunn inntekt som skattemyndighetene anser som pensjonsgivende inntekt ved utmålingen av en uførepensjon, det vil si ved beregning av grunnlaget, fastsetting av uføregraden og fra 2015 ved reduksjon mot pensjonsgivende inntekt over inntektsgrensen. Jeg vurderer at en enslig fosterforelders økonomiske situasjon ikke kan løses ved å vurdere fosterhjemsgodtgjørelsen på en spesiell måte i forhold til annen inntekt som også er ansett som pensjonsgivende inntekt. Tilsvarende er omsorgslønn også ansett som pensjonsgivende inntekt som har betydning for utmålingen av uførepensjonen.

Jeg viser til at Barne-, og likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) har bedt Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) om en redegjørelse av forhold knyttet til både skatte- og trygderettslige regler som påvirker fosterforeldres samlede

økonomiske rammevilkår. BLD forventer at Bufdir vil ferdigstille sin utredning tidlig i høst. BLD vil deretter vurdere hva som kan være en hensiktsmessig oppfølging.

SPØRSMÅL NR. 727

Innlevert 30. april 2014 av stortingsrepresentant Terje Breivik

Besvart 8. mai 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Hvor langt er arbeidet kommet med etableringen av en markedsportal, og når vil en slik portal være operativ for forbrukerne?»

BEGRUNNELSE:

Mandatet til grunn for NOU 2011:4 «Mat, makt og avmakt» var blant annet å «gjennomføre en utredning om styrkeforholdene i verdikjeden for mat som skal bidra til åpenhet og innsyn, samt sikre forbruker...». På bakgrunn av mandatet anbefaler utvalget blant annet etableringen av en offentlig tilgjengelig dagligvareportal, finansiert av det offentlige, for å forenkle forbrukernes mulighet til å sjekke pris, innhold og kvalitet på varer i dagligvarehandelen. En slik portal kan sammenstille varer på kvalitet og pris, forenkle tilgjengelig informasjon om varer og sette forbrukere i stand til å foreta trygge og kvalifiserte produktvalg. Hovedmålet til en slik portal skal være å øke forbrukermakten og bidra til skjerpet konkurranse.

For at en slik dagligvareportal skal kunne etableres må det kreves en «pliktavlevering» av data om priser, næringsinformasjon og ingredienser. Dette kan sees på som en naturlig videreutvikling av den allerede gjeldende plikten til å ha pris og annen informasjon på alle varer, og vil i økende grad være nødvendig fordi forbrukere i høyere grad bruker internett til å finne informasjon om produkter.

NOU 2011:4 «Mat, makt og avmakt» anbefaler at «Forbrukerrådet får i oppgave å utrede og forberede etableringen av en prisportal, og at det settes ned en referansegruppe med representanter for BLD/LMD, konkurransemyndighetene og bransjeorganisasjoner.

Svar:

Da det er mitt departement, med koordineringsansvar for forbrukerpolitikken, som har fulgt opp denne saken, har jeg fått spørsmålet overført for besvarelse.

På bakgrunn av forslaget i den nevnte NOUen, ba vi Forbrukerrådet høsten 2012 om å utrede saken videre, og å fremskaffe beslutningsunderlag for hvorvidt det i offentlig regi bør opprettes en dagligvareportal for forbrukerne, med opplysning om priser og andre aspekter ved produktene. Utredningen ble finansiert av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, og flere departementer deltok i en referansegruppe for arbeidet. Forbrukerrådets rapport «Matmakt til forbrukerne – Er dagligvareportal løsningen?» forelå i juni 2013, og er publisert på deres nettsider.

Dagligvaremarkedet byr på et stort antall variable for mange tusen produkter, og prisene i butikkene endres løpende. Datagrunnlaget for en portal vil derfor være stort og komplekst. Dersom man får til et samarbeid med de store aktørene i bransjen, med sikte på at informasjon om priser og produktegenskaper kan hentes direkte ut av deres datasystemer, anser Forbrukerrådet likevel at det er realistisk å få til en løsning, i form av en portal, i løpet av 2-3 år. Utviklingskostnadene bare for det offentlige vil i følge Forbrukerrådets anslag bli om lag 15 millioner kroner, og det vil deretter kreves drøyt 10 millioner kroner årlig i driftsutgifter.

I tillegg vil det påløpe betydelige kostnader for bransjen med å tilpasse sine systemer, sikre datakvalitet, og ivareta innrapportering.

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet valgte i første omgang å innhente synspunkter på Forbrukerrådets forslag fra berørte myndighetsorganer, og sendte i fjor sommer rapporten for uttalelse til hhv Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Landbruks- og matdepartemen-

tet, i tillegg til Finansdepartementet. Vår konklusjon etter denne runden er at saken ikke uten videre er egnet for videre oppfølging.

Den viktigste innvendingen er av konkurransemessig karakter, og går ut på at en portal i dette markedet, med detaljpriser i sanntid for hver enkelt butikk, i betydelig grad vil øke faren for koordinert adferd blant selgerne, altså det vi i dagligtalen kaller prissamarbeid. For øvrig er det ikke i tilstrekkelig grad godtgjort at en portal, slik Forbrukerrådet går inn for, vil være samfunnsøkonomisk lønnsom. Dette har sammenheng blant annet med at det har vært svært vanskelig å prissette en del av virkningene. Mer generelt mener vi også at Forbrukerrådets analy-

se viser at det er usikkerhet på en del punkter, og at rapporten ikke er tilstrekkelig som underlag for en beslutning om å sette i gang et utviklingsprosjekt.

Etter en samlet vurdering, har jeg konkludert med at departementet for tiden ikke skal arbeide videre med denne saken. Jeg er imidlertid opptatt av å utvikle moderne informasjonsløsninger for forbrukerne, blant annet i form av markedsportaler. Dette er et godt grep, som er helt i tråd med regjeringserklæringen om «en enklere hverdag for folk flest». Hvordan vi konkret vil prioritere på dette området, vil vi komme tilbake til i budsjettssammenheng, dvs. tidligst i forbindelse med RNB 14.

SPØRSMÅL NR. 728

Innlevert 30. april 2014 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 9. mai 2014 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«I fylgje lovavdelinga i Justisdepartementet ser ein i samband med ei eventuell implementering av EUs prosedyreforordning i norsk rett, klare likheitstrekk med det overføring av mynde som skjedde ved inngåinga av EØS-avtalen, og som gjorde det naudsynt å nytte § 93 den gongen.

Er statsråden einig i denne vurderinga, og vil regjeringa fremje forslag om bruk av § 93 i denne saka?»

GRUNNGJEVING:

Fornyings-, administrasjons-, og kirkedepartementet (FAD) ba i september 2013 lovavdelinga i Justisdepartementet om ei konstitusjonell vurdering av EUs prosedyreforordning (forordning 734/2013). I fylgje uttalen frå lovavdelinga, som vart offentleggjort 8. april i år, vil ESA i statsstøttesaker kunne ilegge lovbrotsgebyr på opp til ein prosent av den årlege omsetninga i verksemda og opp til fem prosent av dagleg omsetning i tvangsmulkt.

Lovavdelinga i Justisdepartementet har uttalt seg om forholdet til § 26 og § 93 i Grunnlova når det gjeld prosedyrereglane for statsstøtte, og vil ikkje konkludere med at suverenitetsoverføringa er «lite inngripande». Lovavdelinga ser klare likheitstrekk med det overføring av mynde som skjedde ved inn-

gåinga av EØS-avtalen, og som gjorde det naudsynt å nytte § 93 den gongen.

Svar:

Den nye prosedyreforordningen gir Kommissjonen kompetanse til å ilegge bøter og tvangs-mulkt ved brudd på forordningens informasjonsplikter. Ved en innlemmelse av prosedyreforordningen i EØS-avtalen vil utgangspunktet være at EFTA's overvåkningsorgan gis tilsvarende kompetanse overfor EFTA-statene. Som du viser til har Justisdepartementets lovavdeling pekt på at den kompetanseoverføringen det er snakk om har likhetstrekk med den overføringen av kompetanse på konkurranserettssområdet som skjedde ved inngåelsen av EØS-avtalen, og som nødvendiggjorde bruk av Grl. § 93. Justisdepartementet har imidlertid også pekt på forhold som tilsier at den kompetanseoverføringen som det legges opp til i prosedyreforordningen, er mindre inngripende enn det som var tilfellet ved Norges tilslutning til EØS-avtalen.

Næringsministeren har, i samråd med EU/EØS-ministerne, kommet til at det er ønskelig å forhandle med EU om en EØS-tilpasning til forordningen for å unngå overføring av formell bøteleggingskompetanse til ESA.

Saken vil bli forelagt Stortinget på vanlig måte.

SPØRSMÅL NR. 729**Innlevert 30. april 2014 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 9. mai 2014 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Amnesty International skildrar situasjonen i Tibet som sær ansent dei siste åra, og der kinesiske styresmakter har stått for ei gradvis opptrapping av undertrykkinga.

Korleis vurderar regjeringa utviklinga i høve menneskerettar i Kina, og tilhøva for den tibetanske befolkninga?»

GRUNNGJEVING:

Amnesty International skildrar ei sær alvorleg utvikling i Tibet, kor det kinesiske militæret vil ha jernkontroll over heile området. Alle teikn til kritikk vert slått hardt ned på. Amnesty fortel om døme kor militæret skyt og drep tibetanske demonstrantar som protesterer mot den aukande undertrykkinga, om riving av kloster, om tortur av tibetanarar i kinesiske fengsel og om straffearbeidsleirar. Sidan 2009 har over 120 tibetanarar i fylgje Amnesty gått til eit så ekstremt skritt som å sette fyr på seg sjølv i protest mot dei kinesiske styresmaktene si kulturelle og politiske undertrykking. Fleire tibetanarar vel heller å døy framfor å verte fengsla av kinesarane. Dei få som slepp ut av arrest i live, fortel om brutal tortur. Amnesty hevdar at situasjonen i Tibet vert gradvis verre.

Svar:

Regjeringen er opptatt av menneskerettighetssituasjonen i Kina og tar opp vår bekymring når vi har anledning til det. Under landgjennomgangen av Kina i FNs menneskerettighetsråd i november i fjor, tok Norge opp fem spørsmål med Kina. To av disse angikk problematikken i Tibet, nærmere bestemt minoriteters rettigheter og religiøse rettigheter.

Jeg er kjent med rapportene som representanten Navarsete omtaler. Det rapporteres om en økende

grad av politisk kontroll, og om at sentrale menneskerettigheter som ytringsfrihet og trosfrihet trues.

Selvpåtenningene som det refereres til, er en ekstrem aksjonsform. Dette er desperate handlinger som vitner om individer som opplever forholdene i tibetanske områder som uholdbare. Det er viktig at kinesiske myndigheter tar disse handlingene på alvor. Det er av avgjørende betydning at man i dialog med lokalbefolkningen finner frem til måter å forbedre situasjonen på for dem som ledes til slike handlinger.

Regjeringen ser alvorlig på rapporter om drap, tortur og straffarbeid. Dessverre har norske myndigheter og diplomater ikke selv hatt mulighet til å reise inn til Tibet for å verifisere disse rapportene. I denne situasjonen er det heller ikke mulig å følge opp positive initiativ og dialog med våre nettverk i Tibet. Rapporter om en vanskelig menneskerettighetssituasjon står i kontrast til den positive økonomiske utviklingen de siste tiårene i Kina, inkludert i Tibet.

Norge har gjennom flere tiår hatt en klar ett-Kina politikk, og vi anerkjenner Tibet som en del av Kina. Denne politikken ligger fast. Av dette følger det også at det er Kinas ansvar å ivareta den tibetanske befolkningens interesser. Derfor har norske politikere og diplomater også tatt opp vanskelige saker som gjelder tibetansk etnisitet, religion og kultur direkte med våre samtalepartnere på kinesisk side når anledningen har vært der, inntil høsten 2010.

Norske og kinesiske politikere har i snart fire år vært uten direkte bilateral kontakt. For regjeringen er det en utenrikspolitisk hovedprioritering å få endret denne situasjonen. Et viktig mål med å normalisere forholdet til Kina er å kunne engasjere Kina i menneskerettighetsspørsmål, og å få en større mulighet til også å diskutere de spørsmål som stortingsrepresentant Navarsete tar opp direkte med ansvarlige instanser på kinesisk side.

SPØRSMÅL NR. 730**Innlevert 2. mai 2014 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen****Besvart 14. mai 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«I sitt forslag til endringer i reguleringen av drikkevareemballasje legger Miljødirektoratet til grunn at det ikke er hensiktsmessig å fremme økt bruk av plast fra biologisk råmateriale fordi vi ikke har nok kunnskap om alle miljøvirkninger for alle typer bioplast. Dette legger listen svært høyt for når det er mulig å ta denne klimaløsningen i bruk.

Hva vil statsråden gjøre for å fremme økt bruk av de gode bioplastløsningene som eksisterer i dag?»

BEGRUNNELSE:

Produksjon og bruk av fossilplast medfører store klimagassutslipp. Om lag 5 % av verdens utslipp av CO₂ fra fossile råvarer er fra produksjon av plast.

Skal vi nå våre langsiktige klimamål må denne fossile materialbruken fases ut gjennom en kombinasjon av effektivisering, materialgjenvinning og erstatning med fornybare alternativer.

I dag er det ingen virkemidler for bruk av fornybar/ikke fossil plast, i motsetning til andre bruksområder der man velger mellom fornybar og fossil energi. 40 % av plastbruken er til emballasje, et bruksområde der det eksisterer fornybare alternativer som allerede er i bruk og som kan inngå i eksisterende materialgjenvinningssystemer. Dette er også et område som i dag er underlagt regulering gjennom avgift på drikkevareemballasje og gjennom bransjeavtalene på området. Systemet for drikkevareemballasje er nå under revidering. I sitt forslag til endringer i reguleringen av drikkevareemballasje velger Miljødirektoratet å avvise forslag om å ta hensyn til materialsammenheng i fastsetting av avgift, og begrunner det

med at de ikke mener det foreligger nok kunnskap om alle miljøeffektene over livsløpet ved økt bruk av biobasert plast fra ulike typer biomasse.

Mye bioplast er produsert i dag fra etanol, som er i bruk i stor skala som klimaløsning til biodrivstoff omfattet av EUs bærekraftskriterier. For biodrivstoff har det vært bred enighet om å starte med produkter som tilfredsstiller bærekraftskriterier eller som åpenbart har god klimaeffekt uten påviselige naturskadevirkninger. Når det gjelder biodrivstoff er med andre ord gjeldende politikk at vi må ta i bruk de gode biomasseløsningene for å kutte klimagassutslipp.

Det ble i 1994 inngått avtaler om innsamling og gjenvinning av emballasjeavfall (bransjeavtaler) mellom emballasjebrukere/handelen og Miljøverndepartementet. Bransjeavtalene ble sist oppdatert for 11 år siden i 2003. For plastemballasje er målene i avtalen at minst 30 % skal materialgjenvinnes. I avfallsstrategien pekes det på behovet for å oppdatere bransjeavtalen, og det antas derfor at dette er et arbeid KLD/Miljødirektoratet vil igangsette.

Svar:

Miljødirektoratet oversendte sitt forslag til endringer i reguleringen av retursystemer for drikkevareemballasje 17. mars 2014. Forslaget er nå til vurdering i departementet. Departementet har mottatt flere innspill på ulike deler av forslaget, inkludert innspill om regulering av bioplast. Når det gjelder bioplast mener jeg det er viktig å skaffe og dokumentere kunnskap om miljøeffektene, og vi vil følge med på den videre utviklingen på feltet. Jeg tar med meg disse innspillene i det videre arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 731**Innlevert 5. mai 2014 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 8. mai 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Avtalen om engangsløsning og varig forskriftsendring for lengeværende asylbarn mellom regjeringspartiene, Venstre og Kristelig folkeparti ble fremlagt 28. februar. Flere barnefamilier med langvarig opphold har blitt sendt ut på tross av og før de varslede endringene er gjennomført.

Kan justisministeren tallfeste hvor mange barnefamilier med opphold i Norge på mer enn tre år som har blitt sendt ut av landet siden 28. februar, fordi de har fått endelig avslag på søknad om oppholdstillatelse?»

BEGRUNNELSE:

I avtalen for utlendingsfeltet har regjeringspartiene, Venstre og Kristelig folkeparti foreslått både en midlertidig engangsløsning for lengeværende asylbarn og en varig forskriftsendring for lengeværende asylbarn. I følge NTB 23. april har justisministeren reg-

net ut at rundt 130 asylbarn, eller totalt 315 personer medregnet foreldre og småsøsken, får opphold i Norge med regjeringens nye engangsløsning. Forslaget er sendt på høring. Forslag til varig forskriftsendring har ikke blitt sendt på høring ennå. Flere barnefamilier med langvarig opphold har blitt sendt ut på tross av de varslede endringene.

Svar:

Ifølge Politidirektoratet har politiet i perioden 28.2.14 til 5.5.14 uttransportert til sammen fire barnefamilier som har oppholdt seg i Norge i mer enn tre år. Tre av familiene har ikke medvirket til å avklare sin identitet og de kommer heller ikke fra land som Norge har inngått en returavtale med. Den siste familien, som bestod av en far og hans sønn på 16 år, søkte asyl i Norge i 2010 og ble returnert til Afghanistan etter å ha oppholdt seg ulovlig i Norge i 1 år og 9 måneder.

SPØRSMÅL NR. 732**Innlevert 5. mai 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 13. mai 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«For å sikre kvaliteten i fødsels- og barselomsorgen, er det viktig at faglige retningslinjer blir fulgt opp i tjenesten.

Hva vil regjeringen gjøre for å hindre at retningslinjene for fødselsomsorgen brytes på de store fødeklinikkene, vil den kommunale jordmortjenesten få andre og bedre finansieringsordninger, og hvordan vil regjeringen sikre jordmortjenesten i kommunene et kapasitetsmessig og kvalitetsmessig løft slik at de nye faglige retningslinjene for barselomsorgen kan realiseres?»

BEGRUNNELSE:

Helsedirektoratet har nylig fremmet «Nytt liv og trygg barselid for familien – Nasjonal faglig retningslinje for barselomsorg» (2014). Blant annet er det anbefaling om hjemmebesøk av jordmor hos barselkvinner. De faglige retningslinjene forutsetter et

faglig og økonomisk løft. Jordmorforeningen har allerede varslet at det vil være umulig å gjennomføre de gode intensjonene i retningslinjene uten en betydelig økning i ressursene til den kommunale jordmortjenesten.

Det ble også i 2010 fremmet en veileder (IS-1877) fra Helsedirektoratet om fødetilbudet; «Et trygt fødetilbud – Kvalitetskrav til fødselsomsorgen». Ett av kravene var at alle fødende skal ha jordmor til stede i aktiv fase av fødselen. Rapporter fra jordmødrene selv tilsier at dette bare skjer i halvparten av tilfellene. Dagens situasjon er spesielt utfordrende ved de store fødeklinikkene.

Svar:

Jeg vil begynne med å si meg enig med representanten i at det er viktig å sikre god kvalitet i fødsels- og barselomsorgen. Jeg er glad for at Helsedirektoratet nå har utarbeidet både veileder for fødselsomsor-

gen, retningslinje for barselomsorgen og retningslinje for hjemmefødsel. Dette er deler av et større prosjekt om å utvikle en helhetlig faglig retningslinje for svangerskaps, fødsels- og barselomsorgen som er en oppfølging av St. meld. nr. 12 fra 2009. Helsedirektoratet har også helt nylig lagt frem en retningslinje for svangerskapsomsorgen; hvordan avdekke vold. Et arbeid med gjennomgang av hele den eksisterende retningslinjen for svangerskapsomsorgen vil bli påbegynt i år.

Nasjonale faglige retningslinjer skal bidra til at helse- og omsorgstjenestene har god kvalitet, gjør riktige prioriteringer, ikke har uønsket variasjon i tjenestetilbudet, løser samhandlingsutfordringer og tilbyr helhetlige pasientforløp. Helsedirektoratet er ansvarlig for utarbeiding, publisering og implementering av faglige retningslinjer.

Representanten viser til veilederen om kvalitetskrav til fødselsomsorgen og hevder at kravet om at fødende skal kunne ha jordmor til stede i aktiv fase av fødselen kun skjer i halvparten av tilfellene, og at situasjonen er spesielt utfordrende ved de store fødeklippene. Dette er ikke i tråd med min forståelse etter å ha mottatt statusrapporter fra alle regionale helseforetak i mai 2014. I tråd med det representanten påpeker, bekreftes at det er forskjeller mellom større og mindre fødeinstitusjoner. Ved fødeavdelinger og fødestuer synes jordmordekningen i aktiv fase av fødselen ikke å være en aktuell problemstilling, mens det ved enkelte større kvinneklinikker kan være bemanningsutfordringer. Hovedinntrykket er likevel at også kvinneklinikkene er tilstrekkelig bemannet. For eksempel opplyses at Kvinneklinikken ved Haukeland sykehus følger veilederen ved at det alltid er en jordmor til stede i aktiv fase av fødselen og to jordmødre til stede når barnet blir født. Ett regionalt helseforetak opplyser at det er utfordringer knyttet til variasjon i pågang i løpet av døgnet og mellom årets måneder, og at bemanningen er vanskelig å planlegge når de fleste fødende kommer som øyeblikkelig hjelp. Alle regionale helseforetak opplyser at de følger nøye med på fremgangen i implementeringen av de nasjonale kvalitetskravene, og alle melder om planer for bemanning og forskjellige typer kompenserte tiltak. Ved tre regionale helseforetak er bemanningen økt eller planlagt økt i 2013 og 2014. I høyaktivitetsperioder med mange sammenfallende fødsler kan det forekomme at jordmor ikke er til ste-

de under hele den aktive fasen av fødselen, men det vurderes at tjenestetilbudet også i disse tilfellene er forsvarlig.

Barselomsorg er et ansvar både for helseforetakene og kommunene, og den nye faglige retningslinjen vil være et nyttig verktøy for helsepersonellet på begge arenaer. Tradisjonelt har sykehusene ofte hatt ansvaret for oppfølging av barselkvinner og nyfødte de første fjorten døgnene etter fødsel, og kommunene/helsestasjonene har deretter overtatt ansvaret. Dette skillet er ikke lenger like skarpt. To av de regionale helseforetakene viser eksplisitt til de regionale planene for svangerskaps-, fødsels- og barselomsorgen og til samarbeidsavtalene mellom helseforetak og kommuner, om blant annet forebyggende helse-tjenester og jordmortjenester, der ett siktemål er felles utnyttelse av jordmorressursene.

Jeg vil også vise til mitt svar på spørsmål nr. 597 til Stortinget 3. april. Der pekte jeg på at en styrking av den lokale oppfølgingen av kvinnen, barnet og familien som følge av tidligere utskrivning fra fødeinstitusjonene vil måtte utvikles over tid og tilpasses lokale forhold. Jeg er kjent med at noen kommuner allerede er i ferd med å prøve ut nye arbeidsformer, for eksempel ved å tilby tidlig hjemmebesøk til barselkvinner.

Det er avsatt 180 mill. kroner til kommunene over statsbudsjettet i inneværende år til å styrke helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Målgrupper for disse tjenestene er både barn og unge fra 0 til og med 19 år, gravide kvinner og vordende og nybakte foreldre. Den enkelte kommune må prioritere ut fra sine innbyggers behov. Som jeg også pekte på i mitt svar til Stortinget 3. april, er det i dag stor fleksibilitet i tilbudet ved barselavdelingene ved helseforetakene, og utskrivning vurderes i dialog med lokal helse- og omsorgstjeneste og med brukerne selv.

Den kommunale helse- og omsorgstjenesten vil med samhandlingsreformen få en stadig viktigere rolle, og jeg har nå igangsatt et arbeid med en melding til Stortinget om fremtidens primærhelsetjeneste. Der vil jeg blant annet gjennomgå tjenestetilbudet til barn og unge og deres familier og vurdere kompetansebehovet i tjenestene. Flere av punktene i regjeringsplattformen berører primærhelsetjenesten, og noe av bakgrunnen for stortingsmeldingen er å kunne se disse samlet. Blant punktene som vil bli drøftet nærmere er jordmortilbudet i kommunene.

SPØRSMÅL NR. 733**Innlevert 5. mai 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 13. mai 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Morgendagens omsorg Meld. St. 29 (2012-2013), ble behandlet i Stortinget 17.06.2013. Da vedtok man å videreføre dagens tilskuddsordning i Husbanken til sykehjem og omsorgsboliger, og utrede om kravene i ordningen kan tilpasses for å gi rom for utbygging av trygghetsboliger.

Hva er status på den vedtatte utredningen angående trygghetsboliger?»

BEGRUNNELSE:

I Meld. St. 29 står det: «Dagens ordning med investeringstilskudd er forbeholdt personer med behov for heldøgns omsorgstjenester. Mange har imidlertid behov for et tilrettelagt botilbud uten å trenge tjenester hele døgnet. Trygghetsboliger kan fylle dette behovet, og gi beboerne trygghet, fellesskap, praktisk hjelp og ulike aktivitetstilbud. Utbygging av trygghetsboliger vil være i tråd med samhandlingsreformens intensjoner om tidlig innsats og forebygging, og kan bidra til å utsette eller forebygge innleggelse i sykehjem.»

De aller fleste av ønsker en trygg og god alderdom i egen bolig. Flere og bedre boliger for eldre er viktig for å sikre dette. Det kan utsette flytting til institusjon – til beste for den enkelte, og nødvendig for framtidens kommunebudsjetter.

I dag er det vel 220 000 personer som er 80 år eller eldre. I 2030 utgjør denne aldersgruppen 340 000. Det er en økning på over 50 prosent, og økningen vil fortsette i høyt tempo i tiårene etter 2030. Skal vi rekke å tilpasse oss de demografiske endringene er det viktig at vi handler nå. (Kilde: SSB). Det er derfor viktig at det raskt iverksettes et arbeid for finne fram til egnede rammebetingelser for trygghetsboliger.

I den forbindelse vil det være viktig hvis Husbankens ordninger som gjelder utbygging og ombygging av omsorgsboliger og sykehjem, også kan vurderes utvidet til å omhandle utbygging av trygghetsboliger.

Svar:

Investeringstilskuddet skal stimulere kommunene til å øke og fornye tilbudet av sykehjemsplasser og omsorgsboliger for personer med behov for heldøgns

helse- og omsorgstjenester, uavhengig av alder, diagnose eller funksjonsnedsettelse. Tilskuddet skal gi kommunene bedre forutsigbarhet, og mulighet for langsiktig planlegging av investeringene i omsorgssektoren. Kommunene kan søke om tilskudd til både oppføring, kjøp, ombygging, utbedring, leie eller annen fremskaffelse av heldøgns omsorgsplasser. En viktig del av målet i tillegg til å fremskaffe flere plasser, er å heve kvaliteten på det eksisterende botilbudet til personer med behov for heldøgns omsorg. Kommunene har derfor også mulighet til å søke om tilskudd til å utbedre og fornye eksisterende botilbud.

Vi sørget for at investeringstilskuddet ble betydelig styrket i statsbudsjettet for 2014, Prop. 1 S (2013-2014) Tillegg 1. Den gjennomsnittlige statlige tilskuddsandelen per enhet ble økt fra 35 pst. til 50 pst. av den maksimale godkjente anleggskostnaden. Den maksimale godkjente anleggskostnaden per enhet ble også økt fra 2,8 mill. kroner til 3,3 mill. kroner for pressområdekommuner, og fra 2,8 mill. kroner til 2,885 mill. kroner for kommuner utenfor pressområder. I tillegg økte regjeringen tilsagnsrammen for ordningen tilsvarende 500 enheter utover forrige regjerings forslag på 2000 plasser. Samlet tilsvarende styrkingen av ordningen i 2014 en økning på 1,85 mrd. kroner utover forrige regjerings forslag i Prop. 1 S (2013-2014). Regjeringen har med disse endringene sørget for at staten tar et større økonomisk ansvar for å sikre at kommunene bygger ut tilstrekkelig kapasitet og kvalitet i omsorgstjenesten.

I Meld. St. 29 (2012-2013) Morgendagens omsorg ble det foreslått å inkludere tilskudd til såkalte trygghetsplasser i investeringsordningen, ettersom mange har behov for et tilrettelagt botilbud uten å trenge tjenester hele døgnet. Ved Stortingets behandling av Meld. St. 29 (2012-2013), vurderte en samlet komité at «det er fornuftig og ønskelig at ordningen vurderes utvidet til å omhandle utbygging av trygghetsboliger og ikke bare tilbud for heldøgns omsorgstjenester.»

Stortingsrepresentant Kjersti Toppe etterspør status for utredningen angående trygghetsboliger. Jeg vil følge opp Stortingets ønske, og jeg har påbegynt et utredningsarbeid for å vurdere ulike sider ved en slik endring av investeringsordningen.

SPØRSMÅL NR. 734**Innlevert 5. mai 2014 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 12. mai 2014 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Som kjent er det mange u-land som sliter med å tiltrekke seg investeringer på grunn av høy politisk og økonomisk risiko. Bilaterale investeringsavtaler utgjør et sikkerhetsnett for internasjonale selskaper, også norske, til å investere i slike markeder.

Vil statsråden legge til rette for at Norge kan inngå flere BIT-avtaler, og hva konkret vil statsråden gjøre?»

BEGRUNNELSE:

Flere ulike forskningsrapporter viser til en positiv sammenheng mellom BITs og utenlandske direkteinvesteringer i u-land, til at BITs kan fungere som erstatning for svake institusjoner i u-landene, og at slike avtaler kan øke sannsynligheten for inngåelse av en fremtidig frihandelsavtale som bidrar til økonomisk vekst.

Mens Norge bare har 16 slike investeringsbeskyttelsesavtaler, så har våre naboland opp til det tidobbelte. Det norske regelverket for BITs er utdatert og gir norsk næringsliv dårligere beskyttelse enn hva som er tilfellet i mange av våre naboland. EU er i ferd med å fremforhandle BITs med India og Kina, mens norske frihandelsforhandlinger med Kina ligger på is.

Norske selskaper i utlandet har ord på seg for å ha høy standard knyttet til helse, miljø- og sikkerhet. Strengere vilkår for BITs, sågar krav om at disse sies opp vil dermed kunne medføre at investeringer i u-

landene tas over av land og selskaper med langt lavere standarder. De fattige i u-landene blir taperne.

Svar:

Arbeidet med å fremme norske investeringer i utlandet og sikre gode rammebetingelser for norske selskaper i internasjonale markeder er høyt prioritert.

Bilaterale investeringsavtaler (BITs) har til formål å sikre forutsigbare rammebetingelser for utenlandske investorer, redusere risikoen for urimelige inngrep fra vertslandets side og gi investor rett til erstatning ved brudd på avtalen. Slike avtaler omfatter som regel bestemmelser om rimelig, rettferdig og ikke-diskriminerende behandling, kapitalbevegelser, rett til erstatning ved ekspropriasjon og adgang for investor til å få løst tvister med vertslandet i et internasjonalt voldgiftstribunal. De fleste nyere investeringsavtaler inneholder også bestemmelser som sikrer investor markedsadgang.

Norge har ikke inngått BITs siden midten av 90-tallet. Det fremgår av Sundvolden-plattformen at regjeringen vil øke bruken av BITs der dette er hensiktsmessig, og vi jobber med å følge opp dette.

Departementet er i gang med å utarbeide utkast til modellbestemmelser for nye investeringsavtaler. Bestemmelsene må ses i lys av den internasjonale utvikling på området og bl.a. ivareta balansen mellom investors rett til vern mot urimelige myndighetsinngrep og vertslandets legitime rett til å regulere på eget territorium. Vi vil konsultere med næringslivets organisasjoner og andre interesserte parter.

SPØRSMÅL NR. 735**Innlevert 5. mai 2014 av stortingsrepresentant Per Rune Henriksen****Besvart 14. mai 2014 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Hva er status i arbeidet med EUs gassmarkedsdirektiv, og når kan Stortinget forvente å bli orientert om den videre prosessen?»

BEGRUNNELSE:

Norge har unntak fra bestemmelsene i EUs gassmarkedsdirektiv, som blant annet regulerer omsetting av gass innenlands. Unntaket utløper i 2014. I behandlingen av Dokument 8:119 (2012-2013) skrev stortingsflertallet i Innst. 501 S (2012-2013):

«Flertallet er av den oppfatning at spørsmål om markedet for innenlands bruk av gass i Norge hører naturlig hjemme i diskusjonen om hvordan Norge skal implementere EUs tredje gassmarkedsdirektiv, og hvordan Norge skal forholde seg til at Norges unntak fra sentrale bestemmelser i EUs andre gassmarkedsdirektiv for nedstrøms gassvirksomhet går ut i 2014.»

Vi er nå i 2014, og Statsråden har ikke kommunisert overfor Stortinget hvordan han ser for seg den videre håndteringen av nedstrøms gassvirksomhet i Norge, eller hvordan han vil håndtere implementering av direktivet når unntaket utløper.

Svar:

Da EUs andre gassmarkedsdirektiv ble innlemmet i EØS-avtalen, fikk det norske gassmarkedet status som et marked under oppbygging. Dette medførte et tidsbegrenset unntak fra enkelte bestemmelser i direktivet.

EUs tredje gassmarkedsdirektiv er en del av den tredje energimarkedspakken, som ikke er innlemmet

i EØS-avtalen ennå. Norge og de andre EFTA-landene tilknyttet EØS-avtalen er i dialog med EU om forskjellige spørsmål knyttet til innlemmelse av den tredje energimarkedspakken. Departementet utreder nå i den sammenheng hvilke tilpasninger i regelverket for nedstrøms naturgass som vil være påkrevet fra norsk side etter vedtakelse i EØS-komiteén.

Hele sakskomplekset vil bli forelagt Stortinget på ordinær måte. I perioden fram til det tredje gassmarkedsdirektivet er gjennomført i Norge, vil Olje- og energidepartementet finne egnede løsninger for enkeltsaker knyttet til gass nedstrøms i tråd med EØS-avtalen.

Departementet forbereder et høringsnotat som vil gjennomgå behov for endringer i naturgassloven som følge av tredje gassmarkedsdirektiv. Forslaget vil bli fremmet som lovsak for Stortinget etter høring. Det kan også bli aktuelt med endringer i natur-gassforskriften.

SPØRSMÅL NR. 736

Innlevert 5. mai 2014 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen

Besvart 15. mai 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Den 20.11.2013 ga Helse- og omsorgsministeren følgende svar til stortingsrepresentant Karianne O. Tung: «Det kan også være viktig at leger som har så sterke personlige overbevisninger at de ikke ser seg i stand til å henvise til abort, heller ikke er den som gir kvinnen informasjon og veiledning i en slik situasjon.»

Står statsråden fortsatt ved dette svaret fra 20.11.2013?»

BEGRUNNELSE:

Stortingsrepresentant Karianne O. Tung (AP) stilte følgende skriftlig spørsmål den 12.11.2013: Vil helseministeren foreslå at fastleger eller kommunale legekontor gis mulighet til å reservere seg mot posthåndtering, dvs. sende og motta brev knyttet til abort, assistert befruktning, prevensjon eller andre inngrep som fastlegen er uenig i, videre mot å gi opplysninger om abortinngrepets art og medisinske virkninger, samt mot å gi informasjon og veiledning om hvilken bistand samfunnet kan gi dersom svangerskapet gir alvorlige vansker?

Statsråd Høie svarte følgende den 20.11.2013: Det forslag til reservasjonsmulighet for fastleger som jeg nå utreder og vil sende på høring over nyttår, vil bare omfatte reservasjon mot å henvise til svangerskapsavbrudd og eventuelt eutanasi dersom det skulle bli tillatt. I høringen vil jeg ikke foreslå at det skal være mulig for fastleger å reservere seg mot å forskrive prevensjon eller mot å henvise til assistert befruktning eller andre inngrep legen skulle være imot.

Når jeg nå skal utarbeide et forslag til hvordan reservasjonsordningen skal utformes nærmere, er det viktig for meg å sikre at hensynet til pasientene ivaretas på en god måte. Jeg vil tro at det generelt sett vil være bedre for pasientene om fastlegene som reserverer seg mot å henvise til svangerskapsavbrudd også overlater informasjons- og veiledningsoppgavene etter abortloven § 5 andre ledd, jf. § 2 første ledd til en annen fastlege. Da får kvinnen samme lege å forholde seg til under hele denne prosessen. Det kan også være viktig at leger som har så sterke personlige overbevisninger at de ikke ser seg i stand til å henvise til abort, heller ikke er den som gir kvinnen informa-

sjon og veiledning i en slik situasjon. Dette er for øvrig et spørsmål som jeg antar at høringsinstansene kan ha nyttige innspill til.

Den 25. 04. 2014, noen dager før høringsfristen gikk ut, gjorde den samme statsråden det klart at regjeringen likevel ikke vil innføre noen reservasjonsadgang for fastleger. Han sa da at regjeringen har «funnet en løsning som ivaretar kvinnene bedre enn dagens ordning og som også ivaretar legene.» Samtidig har han lagt vekt på betydningen av informasjon og veiledning til kvinnen.

Svar:

Spørsmålet som stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen tar opp relaterer seg til et svar jeg ga i 2013 på et spørsmål som gjaldt forslaget til reservasjonsmulighet.

Som kjent har regjeringen lyttet til befolkningen i denne saken og innfører ingen reservasjonsmulighet.

Jeg forventer selvsagt at alle fastleger oppfyller sin lovpålagte plikt til å gi informasjon og veiledning til abortsøkende kvinner på en profesjonell måte uavhengig av sin personlige tro eller overbevisning. Fastleger som ikke er i stand til å gjøre dette bryter loven. Dette er drøftet av Legeforeningen.

Jeg viser også til at regjeringens skisse til løsning på reservasjonssaken inneholder forslag om et eget grønt nummer for abortinformasjon. Vi vil også kvalitetssikre og styrke spesialisthelsetjenestens mottak og tilbud til kvinner som henvender seg direkte til sykehus med ønske om abort. Kvinnen vil med andre ord ha flere valg når hun søker informasjon og veiledning om abort.

SPØRSMÅL NR. 737

Innlevert 6. mai 2014 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 14. mai 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden opprette et tvisteløsningsorgan som håndterer konflikter mellom stat og kommune, og hvilket tidsperspektiv arbeides det med?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge regjeringsplattformen vil regjeringen opprette et tvisteløsningsorgan som håndterer konflikter mellom stat og kommune.

De fleste europeiske land har særskilte forvaltningsdomstoler eller lignende ordninger som kan løse tvister mellom staten og kommunene. Den norske mangelen kan derfor sies å stride mot det europeiske charteret om lokalt selvstyre, noe også Europarådets ekspertkomité slo fast i 2006. Ifølge charterets artikkel 11 har Norge plikt til å gi lokale myndigheter:

«...tilgang til judisiell overprøving for å sikre fri utøvelse av sin myndighet og respekt for slike prinsip-

per for lokalt selvstyre som er nedfelt i landets lovgivning eller grunnlag.»

Under kontaktmøtet mellom KS hovedstyre og Stortingets kommunal- og forvaltningskomité onsdag 23. april 2014, ble opprettelsen av en egen forvaltningsdomstol etterspurt av hovedstyremedlem Line S. Vennesland.

Svar:

Jeg har satt ned en bredt sammensatt interdepartemental arbeidsgruppe som er i gang med å utrede hvordan en tvisteløsningsmekanisme kan opprettes. I dette arbeidet er det mange elementer som må utredes, blant annet hvilken form og hvilket virkeområde tvisteløsningsmekanismen skal ha. Forholdet til eventuelle private parter må også utredes grundig.

Etter planen skal arbeidsgruppen levere sin rapport til meg innen årsskiftet. Regjeringen vil deretter ta stilling til hvordan saken følges opp.

SPØRSMÅL NR. 738**Innlevert 6. mai 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 13. mai 2014 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«I oppslag i Aftenposten er det kommet frem at tidligere finansdirektør Anne Harris i Entra får lønn i 19 måneder etter at hun fratradte sin stilling. Denne saken er ikke i tråd med statens retningslinjer for lederlønninger i staten. Statsråden gir i Aftenposten uttrykk for at retningslinjene ikke gjelder ved fratredelsesavtaler, men at man må se på intensjonene.

Vil statsråden endre retningslinjene til å også omfatte fratredelsesavtaler?»

Svar:

I retningslinjer for ansettelsesvilkår for ledere i statlige foretak og selskaper er det fastsatt retningslinjer for sluttvederlag som avtales på forhånd når selskapets øverste leder frasier seg bestemmelsene om oppsigelsesvern i arbeidsmiljøloven. Loven åpner ikke for at andre enn øverste leder i forhåndsavtale kan frasi seg oppsigelsesvernet mot sluttvederlag ved fratreden. Retningslinjene har derfor heller ikke fastsatt klare bestemmelser for sluttvederlag for andre ledende ansatte. Jeg har iverksatt en gjennomgang av statens retningslinjer for lederlønn. I denne gjennomgangen vil jeg blant annet vurdere om det er hensiktsmessig at retningslinjene skal omfatte sluttvederlag også for ledere som ikke har frasagt seg oppsigelsesvernet.

SPØRSMÅL NR. 739**Innlevert 6. mai 2014 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 15. mai 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Helse Nord har vedtatt å legge ned traumetilbudet i Bodø. Dette vil redusere muligheten for døgnbehandling for de aller sykeste traumepasientene. Når det regionale helseforetaket nå har ferdigbehandlet saken er det statsrådets ansvar å vurdere hvorvidt dette er i tråd med regjeringens prioriteringer.

Er statsråden enig med Helse Nord i at traumetilbudet i Bodø skal legges ned, eller vil statsråden sikre opprettholdelse av tilbudet i Bodø til denne svært utsatte gruppen pasienter?»

BEGRUNNELSE:

I sitt svar på Dokument nr. 15:580 (2013-2014) understreker statsråden at det er behov for bredde i behandlingstilbudet for alvorlige psykiske traumer:

«Generelt vil jeg understreke at ved behandling for alvorlige psykiske traumer vil det som ved behandling av andre alvorlige psykiske lidelser være behov for et bredt spekter av tilbud.»

Det har vært omfattende bekymringsmeldinger knyttet til både selve nedleggelsen og til om behandlingen i Helse Nord har hatt støtte i vurderinger basert på det faglig beste tilbudet til gruppen. Alvorlig syke mennesker risikerer nå å mangle et fullgodt behandlingstilbud. Dette understrekes ytterligere ved at det, sammen med nedleggelsen, iverksettes et flerårig kompetanseprogram. Det er grunn til å sette spørsmålstegn ved at dagens tilbud legges ned før noe nytt er ferdig bygget opp.

Det synes også klart at andre enheter med tilsvarende kompetanse som den helseforetaket nå ønsker å legge ned i Bodø ikke har kapasitet til å ta over pasienter.

Svar:

Jeg har stor forståelse for at pasienter som har brukt traumetilbudet ved Nordlandssykehuset føler usikkerhet når dette nå blir erstattet av andre tilbud. Samtidig er det viktig å få frem at kompetansen ved denne enheten i all hovedsak skal overføres til det distriktpsykiatriske sentret i Bodø. Jeg vil også fremhe-

ve at det å styrke tilbudet til pasienter med traumelidelser nærmere der de bor er en riktig vei å gå.

Det fremgår av Helse Nord's vedtak at ett DPS i hvert helseforetak skal ha særlig kompetanse til å behandle denne pasientgruppen. Viktig er det også at de faglige ressursene og kapasiteten i det enkelte helseforetak sees under ett. Foretaket har besluttet at samarbeidet over sykehusgrensene skal styrkes og at ressursene skal brukes på tvers når det er behov for det. Geografien skal ikke være til hinder for at pasientene får et optimalt tilbud. Jeg forventer at alle pasientene i regionen blir godt ivaretatt.

Jeg har ellers merket meg at Nordlandssykehuset og Universitetssykehuset i Nord-Norge skal gis et særskilt ansvar for å bistå de to andre helseforetakene med å hjelpe pasienter som krever behandling ut over det etablerte tilbudet ved sykehuset. Det skal også gjennomføres et omfattende kompetansehevingprogram i hele landsdelen for å styrke tilbudet ytterligere nært der folk bor.

Som representanten Lysbakken vet har kommuner og regionale helseforetak et generelt ansvar for å

gi forsvarlige tjenester til alle pasientgrupper, også denne. Det innebærer at de regionale foretakene skal sørge for planlegging, organisering og drift av de spesialiserte tjenestene til mennesker med alvorlige traumelidelser. Videre er det i oppdragsdokumentet til foretakene presisert at helseregionene skal ha etablert nye spesialisttilbud til berørte pasientgrupper før eksisterende tjenester avvikles. Nye tilbud kan gis i samarbeid med kommunene, der vanlig arbeidsfordeling tilsier dette.

Psykiske traumer/posttraumatisk stressyndrom er en hyppig forekommende lidelse (eller årsak til lidelse) hvor behandling kan være aktuelt på flere nivåer, både hos fastlege, ved DPS og på sykehus når alvorlighetsgraden gjør det nødvendig. I henhold til faglige anbefalinger bør behandling av vanlige psykiske lidelser på spesialistnivå utføres ved distriktspsykiatriske sentre. Jeg legger således til grunn at Helse Nord's beslutning vedrørende organiseringen av tilbudet om traumebehandling innenfor psykisk helsevern, er i tråd med disse faglige anbefalingene.

SPØRSMÅL NR. 740

Innlevert 6. mai 2014 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell

Besvart 14. mai 2014 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Utanriksministeren har signalisert at han ynskjer å redusere talet på land som får bistand. I 2012 kuttet Høgre regionbevilginga til Latin-Amerika (Post 78, kapittel 153) i sitt alternative statsbudsjett. Denne bistanden gir viktig stønad til arbeid for demokrati, menneskerettar, miljø og likestilling, mellom anna i Mellom-Amerika.

Synst utanriksministeren det er viktig med eit norsk engasjement i Mellom-Amerika?»

GRUNNGJEVING:

Like før Høgre kom i regjering, varsla deira tidlegare utviklingspolitiske talsperson, Peter Gitmark, at regionbistanden til Latin-Amerika ville ryke dersom Høgre kom til makta. I sine alternative budsjett for 2013, før dei kom i regjering, valte Høgre å kutte budsjettposten som er øyremarka til viktig utviklingssamarbeid i Latin-Amerika, mens Frp ønska å halvere budsjettposten. Dette er ein budsjettpost som særleg er viktig for arbeidet for menneskerettar i regionen, og

for større sosial rettferd i den regionen med dei største skilnadene mellom fattig og rik. Noverande utanriksminister, Børge Brende, har ikkje peika på nokre spesifikke regionar eller land som skal kuttast no, men han har sagt at færre land kjem til å få bistand enn i dag. Samtidig lover dei ikkje å halde på prinsippet SV har kjempa for, at ei krone av kvar hundrelapp Noreg tener skal gå til bistand. Det tyder på at dei vil ha ein mindre pott å dele ut frå.

I Mellom-Amerika ser ein at små pengesummer frå norsk bistand kan ha store positive politiske verknader. For alle som deler ambisjonane som regjeringa løfta i regjeringserklæringa i fjor haust, om å styrke menneskerettar, demokrati og likestilling, vil avvikling av denne stønaden vere ei dårleg nyheit.

Svar:

Regjeringens mål er en effektiv utviklingspolitikk som gir resultater. I 2013 ble norske bistandsmidler kanalisert til 116 av de 148 landene som er godkjente for å motta slik støtte. Dette gjør bistanden fragmen-

tert og uoversiktlig, det krever omfattende forvaltning og gjør det vanskelig å sammenfatte resultater.

Dette har også OECD lagt vekt på i sin femårs-gjennomgang av norsk bistand hvor de påpeker at Norge bør jobbe mer målrettet for å synliggjøre resultater av norsk bistand, konsentrere innsatsen og spille mer på lag med næringslivet og privat sektor. OECDs funn er helt i tråd med regjeringens politikk og den retning vi ønsker for norsk bistand.

Norsk bistand vil fortsatt ligge på et høyt nivå, slik vi har slått fast i regjeringsplattformen. Samtidig har vi påpekt at det har vært for mye fokus på volum og for lite på kvalitet og resultater i bistanden.

Det er Regjeringen i gang med å gjøre noe med, blant annet ved å konsentrere bistanden langs noen akser. Målet er å oppnå bedre resultater ved at antall land som mottar norsk bistand reduseres, at innsatsen i utvalgte land styrkes og fokuseres, og at vi forenkler og forbedrer forvaltningen.

Disse grepene er likevel kun et middel for å oppnå hovedmålene i Regjeringens utviklingspolitikk, som er å bidra til økt demokratisering, fremme av menneskerettighetene og tiltak som bringer mennesker ut av fattigdom. Bistanden skal støtte endringer

som gjør at folk kan arbeide seg ut av varig fattigdom og at landene selv kan ivareta sin befolkning og sine internasjonale forpliktelser.

Regjeringen vil legge realistiske mål til grunn for forvaltningen av norsk bistand og vektlegge landenes eget ansvar for egen utvikling. Norsk bistand kan aldri erstatte godt styresett fra landenes egne myndigheter.

Vi vil prioritere de områdene som skaper best resultater for de som trenger det mest. Det er en av grunnene til at vi vil satse langt sterkere på utdanning i utviklingssamarbeidet. Mellom-Amerika er en region med store utfordringer når det gjelder menneskerettigheter og fattigdom. Det er også et bredt og mangfoldig engasjement av norske organisasjoner i Mellom-Amerika. Dette inngår i grunnlaget for de vurderinger vi nå arbeider med når det gjelder konsentrasjon.

Arbeidet med å konsentrere norsk utviklingsbistand vil skje i dialog med involverte organisasjoner og andre aktører. Vi vil redegjøre nærmere for konsentrasjonsprosessen i budsjettproposisjonen for 2015.

SPØRSMÅL NR. 741

Innlevert 6. mai 2014 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 14. mai 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«I Prop 1 S (2013-2014) vises det til at det skal nedsettes en arbeidsgruppe som skal kartlegge innsatte og domfeltes kvinners soningsforhold og komme tilbake med forslag for å sikre at innsatte og domfelte kvinner tilbys likeverdige forhold som menn.

Er denne gruppen satt ned og har de levert kartlegging og forslag til tiltak og hvis nei, når forventes en tilbakemelding fra arbeidsgruppen?»

BEGRUNNELSE:

Kvinner er i fåtall av andelen innsatte og har større utfordringer under soningen enn menn. De skal i hovedsak gjennomføre soningen i egne fengsler, eller i egne avdelinger for kvinner. Kunnskapen om kvin-

ners spesielle utfordringer skulle følges opp og det skulle vurderes hva som best kan ivareta kvinner i fengsel.

Svar:

Jeg har fått opplyst fra Kriminalomsorgsdirektoratet at arbeidsgruppen som skal se på kvinners soningsforhold under straffegjennomføring, er nedsatt. Den ledes av fengselsleder Hilde Lundeby, Bredtveit fengsel og forvaringsanstalt. Gruppen skal kartlegge situasjonen til kvinner under straffegjennomføring og komme med forslag til tiltak som kan sikre at kvinner og menn får et likeverdig tilbud. Direktoratet opplyser arbeidsgruppens rapport er planlagt ferdigstilt innen utgangen av november d.å.

SPØRSMÅL NR. 742**Innlevert 6. mai 2014 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen****Besvart 19. mai 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«16. januar 2014 diskuterte Stortinget sosial dumping i luftfarten. Samferdselsministeren viste der til utvalget, nedsatt av forrige regjering, som har utredet norsk luftfart i en globalisert tid, herunder handlingsrommet for å hindre konkurransevridning og sikre gode lønns- og arbeidsvilkår i bransjen. Statsråden opplyste at utvalgets utredning ville foreligge i februar.

Når vil denne rapporten bli offentliggjort, slik at berørte og andre interesserte får tilgang til den viktige informasjonen fra utvalget?»

BEGRUNNELSE:

Bakgrunnen for spørsmålet er at den negative utviklingen i luftfarten går raskt. Skal vi sikre at vi har en norsk luftfartsnæring i framtida, er det viktig å få i gang en offentlig debatt om hvilket handlingsrom vi har, alene og sammen med andre land. På samme måte som i Norge, har det pågått en tilsvarende debatt i andre land, blant annet i Danmark. Den danske transportministeren offentliggjorde nylig en tilsvarende rapport – «Redegjørelse fra arbeidsgruppen om «Social dumping» indenfor luftfart». Et nordisk samarbeid vil være svært relevant i denne saken, særlig med tanke på behovet for å få til en felles praksis innen EU. Det er derfor viktig at også den norske rapporten blir tilgjengelig for offentligheten så raskt som mulig, slik at debatten i Norge ikke blir satt på vent. Dagens regelverk er komplisert. Fra et demokratisk ståsted er det viktig at alle berørte og interesserte får

anledning til å delta i debatten med utgangspunkt i det samme kunnskapsgrunnlaget.

Svar:

Det er riktig som stortingsrepresentanten Lise Christoffersen påpeker at jeg i januar uttalte at rapporten fra utredningsarbeidet ville foreligge i februar. Arbeidet med utredningen har beklageligvis blitt forsinket sammenholdt med opprinnelig plan. Rapporten er tuftet på bidrag fra flere kilder, noe som har nødvendiggjort et redigeringsarbeid som har vist seg langt mer tidkrevende enn jeg forutsatte, samt at flere relevante, pågående saker på områder har krevd tid og ressurser i departementet. Jeg tar nå sikte på at rapporten vil være klar for offentliggjøring tidlig høst 2014.

Jeg er opptatt av problemstillingene som reises, og har brukt mye tid på dette arbeidet både nasjonalt og mot EU og våre naboland. Jeg er godt kjent med arbeidet som foregår i Danmark, og den nylig publiserte rapporten det vises til. Jeg har registrert at den danske rapporten diskuterer problemstillinger som vil bli drøftet også i den norske rapporten. Jeg mener det er positivt at Danmark og Norge ser ut til å ha sammenfallende syn på hvordan økt konkurranse og globalisering innenfor luftfarten bør følges opp fra myndighetenes side.

Det er allerede etablert et samarbeid mellom norske og danske luftfartsmyndigheter på dette området, og det er konkrete planer om å involvere også de øvrige nordiske landene i dette samarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 743**Innlevert 7. mai 2014 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold****Besvart 13. mai 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«En stor studie utført av Statistisk sentralbyrå (SSB), delfinansiert av EUs statistikkbyrå Eurostat, slår fast at enslige uten barn står nederst på inntektsstigen i Norge. Par og de aller eldste står på toppen. Studien viser at hver femte enslige uten barn faller under grensen for lav inntekt i Norge.

Hva vil statsråden gjøre for å forbedre enslige uten barns økonomiske situasjon?»

BEGRUNNELSE:

Utfordringene single/aleneboende møter er mange. Som gruppe er enslige en sammensatt gruppe, hvor mange har det veldig bra, men det er noen som faller

utenfor. Vi ser at blant dem som er enslige over flere år, er noen i risikozonen for å bli fattige. Det er spesielt yngre enslige, under 45 år, som sakker av. Økte boligpriser rammer denne gruppen spesielt hardt, fordi de konkurrerer med par som har to inntekter. Studien fra SSB inkluderer fordelingseffektene av fire offentlige tjenester: barnehager, skole, helse og eldreomsorg i utregningen. Analysen bygger på et beregnet behov for offentlig tjenester for ulike familietyper. For eksempel at barnefamilier har behov for barnehager, mens barnløse ikke har det og at eldre har behov for mer helsetjenester enn yngre.

Laila Dávøy fra KrF igangsatte i Bondevik II-regjeringen et arbeid med en egen stortingsmelding om aleneboendes levekår og spesielle utfordringer. De rødgrønne la dette arbeidet i skuffen da de tok over, med den begrunnelse at dette var en svært sammensatt gruppe mennesker. Det var jo nettopp derfor vi trengte en slik stortingsmelding, for å kunne nærme oss dette systematisk og målrettet.

Et viktige tiltak for å bedre ensliges situasjon er å rette avgiftssystemet mer inn mot forbruk, slik at én-personhusholdninger ikke må betale uforholdsmessig mye, samtidig som miljøvennlig adferd premieres. Ensliges Landsforbund tar til orde for å øke minstefradraget eller gi skattefradrag for de som lever alene. Dette mener de kan være med å fordele velferdsgoder og ytelser uavhengig av sosial status.

Svar:

Jeg har forståelse for at aleneboende kan ha noen særlige utfordringer. Blant annet er det dyrere å bo alene enn når man kan dele på felleskostnader med andre. Statistikken viser at yngre aleneboende har hatt en økning i medianinntekten etter skatt på 40 pst. i perioden 1990-2012. For alle husholdninger har medianinntekten etter skatt økt med 63 pst. Statistikken viser også at yngre personer er overrepresentert i gruppen med vedvarende lav inntekt.

Som representanten påpeker er imidlertid gruppen aleneboere en stor og svært uensartet gruppe, og det er et mindretall av disse som kan sies å være økonomisk vanskeligstilte. Det vil derfor være lite hensiktsmessig å innføre generelle tiltak rettet mot aleneboende som gruppe. Slike tiltak kan bli svært dyre og lite treffsikre hvis de skal gjelde for alle aleneboende. Behovsprøvede ordninger kan være mer målrettede og vil redusere kostnadene, men er neppe til stor hjelp for aleneboende med vedvarende lav inntekt. Det skyldes at liten tilknytning til arbeidsmarkedet ofte er en viktig grunn til lavinntektsproblemer. Behovsprøvede særordninger kan i verste fall bidra til å forsterke disse problemene ved at økonomisk vanskeligstilte grupper får en høyere marginal-skatt på

arbeid (for eksempel ved at behovsprøvingen skjer ved avkortning mot arbeidsinntekt). Dette reduserer motivene til å arbeide og kan sluse folk inn i såkalte fattigdomsfeller.

Særordninger rettet mot aleneboende reiser også administrative problemstillinger. I praksis kan det blant annet være vanskelig å skille mellom aleneboende og husholdninger med flere personer. Eksempler på dette vil være ulike kollektivløsninger, eldreboliger med selvstendige boenheter i institusjonsliknende forhold, pendlere som i større eller mindre grad bor sammen med sin ektefelle, foreldre og barn hvor bolig og økonomi kan være felles, par med to boenheter, men som ofte bor hos hverandre osv. Et manuelt system hvor retten til en særordning beror på søknad fra den enkelte aleneboende, vil kreve uforholdsmessig store ressurser og vil bli vanskelig å administrere for myndighetene. En effektiv kontroll av at søkeren er aleneboende, vil i praksis bety at myndighetene må ha rett til innsyn i private forhold. Uansett vil ikke en ukontrollerbar egenerklæring fra aleneboende om at han/hun er aleneboende kunne være tilstrekkelig for at det skal gis særskilt støtte.

Det er dessuten for mange en forbigående tilstand å være i kategorien yngre aleneboende uten barn. Flere vil etter hvert endre sivilstatus, og mange vil også få høyere inntekt over tid. Dette illustreres av at eldre aleneboende har hatt en inntektsutvikling minst på høyde med andre grupper. Medianinntekten for aleneboende i alderen 45 til 64 år har økt med 66 pst. i perioden 1990-2012, dvs. om lag på gjennomsnittet for alle grupper. Tilsvarende økning for aleneboende 65 år og over var 99 pst. Statistisk sentralbyrås lavinntektsberegninger indikerer også at lavinntekt for mange er et forbigående fenomen.

Regjeringen er opptatt av å sørge for at også aleneboende skal kunne ha en sunn økonomi. I stedet for å innføre byråkratiske særregler for stadig flere enkeltgrupper, legger regjeringen vekt på brede skatteletter som kommer alle til gode, også aleneboende. I løpet av den relativt korte tiden vi har sittet i regjering, har vi gitt slike brede skatteletter gjennom lavere skatt på alminnelig inntekt, redusert formuesskattesats og fjerning av arveavgiften. I tillegg bidrar økt årlig sparegrense i BSU-ordningen til at det blir mer lønnsomt å spare til bolig.

Gjennom vekstfremmende skattelettelser, reelle prioriteringer over offentlige budsjetter og satsing på økt kunnskap og bedre infrastruktur vil regjeringen bidra til økt vekst og bedre velferd. Regjeringen ønsker en sterk økonomi der det lønner seg å spare, investere og arbeide. Dette er også god fordelingspolitikk, og det vil komme både de aleneboende og husholdninger med flere personer til gode.

SPØRSMÅL NR. 744**Innlevert 7. mai 2014 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 14. mai 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Vil statsråden bidra til realiseringen av det planlagte veksthuset på Tøyen, og kan statsråden redegjøre for på hvilke andre måter regjeringen vil bidra økonomisk til områdesatsningen på Tøyen?»

BEGRUNNELSE:

Et flertall i Oslo bystyre har inngått en avtale som blant annet innebærer et nytt Munch-museum og et område-løft for Tøyen som finansieres med 25 millioner kroner hvert år fra kommunen. Som en del av samme avtale vil flertallet vedta å etablere et Vitensenter i forbindelse med det planlagte Veksthuset på Tøyen. Kommunen stiller med tomt til Vitensenteret, men finansieringen av Veksthuset er en statlig oppgave som følge av ansvaret staten har for høyere utdanning.

Svar:

Jeg viser til spørsmål fra representant Guri Melby. Universitetet i Oslo (UiO), Statsbygg og Kunnskapsdepartementet (KD) har i en årrekke arbeidet for å få realisert et nytt utstillingsveksthus ved Naturhistorisk museum på Tøyen. I august 2012 forelå det et ferdig forprosjekt med godkjente rammer fra Finansdepartementet, som kunne legges til grunn for en startbevilgning fra Stortinget når forholdene lå til rette for dette. Etter dette har det foregått en faglig diskusjon ved UiO som har resultert i at styret ved universitetet har bedt KD om å avslutte arbeidet med det godkjente prosjektet. Universitetet har videre, fram til vinte-

ren 2014, utarbeidet et nytt utkast til byggeprogram for et nytt utstillingsveksthus.

Jeg ser at et nytt utstillingsveksthus på Tøyen vil være et viktig prosjekt, både for videreutvikling av Naturhistorisk museum ved UiO og for Oslo kommunes planer for opprustning av Tøyenområdet. En realisering av veksthuset vil utvilsomt bidra til å forsterke kommunens satsing på Tøyen.

Jeg må imidlertid ha respekt for at UiO har fattet en beslutning om å revurdere det opprinnelige veksthusprosjektet. En slik beslutning innebærer at en planleggings- og prosjekteringsperiode for et nytt veksthusprosjekt må starte på nytt, med utgangspunkt i det nye materialet fra UiO. Departementet er i dialog med universitetet og Statsbygg om å starte en ny planleggingsprosess. Men et arbeid fram til et nytt forprosjekt vil måtte kreve både ressurser og tid, uten at jeg har grunnlag for å konkretisere dette nærmere nå. I denne sammenheng vil det være viktig at planleggingsprosessen foregår i en nødvendig dialog med Oslo kommune, blant annet knyttet til det pågående planleggingsarbeidet for nytt vitensenter på Tøyen.

Når det gjelder andre del av representantens spørsmål, om på hvilke andre måter regjeringen vil bidra økonomisk til områdesatsningen på Tøyen, kan jeg av naturlige grunner ikke forplikte regjeringen her og nå. Regjeringen ser positivt på kommunens planer for opprustning av Tøyenområdet, og ser også at statlige institusjoner vil kunne spille en viktig rolle i arbeidet. Ut over dette blir mitt svar at temaet må være gjenstand for behandling inn mot de ordinære budsjettprosessene.

SPØRSMÅL NR. 745**Innlevert 7. mai 2014 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 15. mai 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden endre yrkestransportregelverket slik at løyvemyndigheten gis en tydelig hjemmel til å stille miljøkrav til drosjenæringen?»

BEGRUNNELSE:

I Samferdselsdepartementets brev av 31.01.2014 vedrørende høringssvar til Oslo kommunes forslag til miljøkrav for drosjenæringen viser departementet til at hjemmelsgrunnlaget for miljøkravene er tvilsomt, samtidig som det understrekes at Oslo kommunes

vilje til å gjennomføre miljøvennlige tiltak for å redusere miljøbelastningen fra biltrafikken er positiv.

Oslo kommune har store problemer med lokal luftkvalitet, og er avhengig av å redusere de lokale utslippene, og da særlig fra biltrafikken. Det er også viktig at kommunen bidrar til å begrense CO₂-utslippene. Oslo kommune har vedtatt å redusere klimagassutslippene med 50 % i forhold til 1991-nivå innen 2030, og skal ha nullutslipp av klimagasser innen 2050.

Det er uheldig at man i 2014 er i en situasjon hvor hjemmelsgrunnlaget for å stille miljøkrav til kommunenes egen drosjenæring betviles. Kommunen forvalter yrkestransportregelverket og er samtidig ansvarlig for både miljøet og kollektivtransporten i byen. Det synes derfor naturlig at kommunen også kan stille krav til hvilke biler byens drosjenæring anvender.

Svar:

Det følger av yrkestransportloven at fylkeskommune/Oslo kommune er løyve-myndighet for drosjer. Regelverket om drosjer, som er utformet med hjemmel i yrkes-transportloven og som løyvemyndigheten har det administrative ansvaret for, er nær knyttet opp til den særskilte reguleringsformen av drosjer med behovsprøving av løyver. Regelverket er ment å være et nødvendig virkemiddel for å kunne ivareta brukernes interesser i et marked uten fri etableringsadgang. Løyvemyndighetens hovedoppgave er således å sikre at brukerne av drosjetjenester har et tilfredsstillende antall løyver tilgjengelig, og at etableringsmonopolet ikke brukes til å skaffe næringen fordeler på bekostning av brukerne. Som for andre typer løyver uten adgangs-begrensning har løyve-myndigheten også et ansvar for å påse at drosjeløyvehaverne fyller de generelle krav for å drive yrket sitt, og et an-

svar for å trekke løyver tilbake om kravene for adgang til yrket ikke lenger er til stede.

Selv om drosjenæringen er underlagt en detaljert offentlig regulering, driver hver enkelt løyvehaver fri næringsvirksomhet på linje med annen næringsvirksomhet. Når det gjelder hvilke driftsmidler den enkelte drosjeløyvehaver ønsker å bruke i næringsvirksomheten sin, forutsettes det, som for annen vegtransport, at kjøretøyet fyller de krav som følger av lov og regelverk. Utover det anser jeg ikke at løyve-myndigheten, ut fra den funksjon den er ment å ha som løyvemyndighet, har adgang til å gripe inn og overstyre løyvehaverne mht. hvilke kjøretøy de skal bruke i virksomheten sin. Dette gjelder tilsvarende for løyvehaverne som driver med buss og lastebil.

Offentlige myndigheter kan som innkjøper av transporttjenester stille miljøkrav til kjøretøyene utover det som følger av de generelle miljøkrav. Dette gjelder for drosje-transport på samme måte som for annen transport. Oslo kommune har til eksempel gjennom Ruter AS stilt utvidede miljøkrav til bussmateriell i offentlig betalt kollektiv-transport.

Regjeringen har i den politiske plattformen blant annet uttalt at regjeringen vil

«...gjennomgå og redusere etablerings- og konkurransehindrende ordninger for tjenesteytende næringer, som åpningstidsbestemmelser, konsesjons-, løyve- og bevillingsbestemmelser, samt restriksjoner på etablering og lokalisering av nye virksomheter.»

I dette ligger at vi vil se nærmere på drosjemarkedet.

Jeg har forståelse for og synes det er bra at Oslo kommune er opptatt av å redusere miljøbelastninger knyttet til biltrafikken. Jeg er likevel i tvil om det er naturlig gjennom næringsreguleringen å stille særskilte miljøkrav til drosjer utover det som gjelder generelt.

SPØRSMÅL NR. 746

Innlevert 7. mai 2014 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 15. mai 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Transportpolitisk talsperson i Ap sa til NTB i forbindelse med asfaltlegging for 2014: «De har ikke levert noe mer enn det vi ville gjort.» Jeg synes dette fremstår noe rart da ny regjering har bevilget mer til vedlikehold enn den forrige.

Kan statsråden redegjøre for om dette stemmer, med tanke på kroner, kilometer og utvikling i vedlikeholdsetterslep?»

Svar:

Det er korrekt observert fra representanten Steffensen – det er ikke riktig at antall kilometer asfaltlegging er

uendret etter regjeringsskiftet. I Prop. 1 S (2013-2014) fremlagt av Stoltenberg-regjeringen var det lagt til grunn om lag 1,0 mrd. kr til vedlikehold av vegdekker og vegfundament. I tilleggspolisjonen fra H/FrP-regjeringen ble denne bevilgningen foreslått økt med 100 mill. kr. Dette ble vedtatt i Stortinget, slik at rammen for 2014 nå er på om lag 1,1 mrd. kr.

Hvilke strekninger som skal asfalteres hvert år er basert på Statens vegvesens faglige vurdering, og an-

tall kilometer asfalt avhenger av størrelsen på bevilgningen Stortinget gir. Midlene gitt for 2014 er forutsatt å gi nye vegdekker på om lag 1 050 km riksveg. I følge Statens vegvesen innebærer dette en økning på nærmere 100 km sammenlignet med det regjeringen Stoltenberg foreslo i Prop. 1 S (2013-2014). Påstanden fra AP-representant Sund er altså ikke riktig.

Det er beregnet at nivået i 2014 vil være tilstrekkelig til å stanse videre vekst i forfallet av vegdekkene.

SPØRSMÅL NR. 747

Innlevert 7. mai 2014 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide

Besvart 14. mai 2014 av fiskeriminister Elisabeth Aspaker

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til å påby merking av oppdrettslaks, slik at alle som fisker laks kan skille rømt oppdrettslaks fra villaks?»

BEGRUNNELSE:

2014 tegner allerede til å bli nok et katastrofalt år med tanke på rømming av oppdrettslaks. I 2013 ble det innrapportert omlag 200.000 rømte laks fra oppdretterne. Flere frykter at det skjer en stor underreporteringen.

Samtidig som det er viktig å fiske ut mest mulig av oppdrettslaksen, blir det stadig viktigere å spare en større del av villaksen gjennom gjenutsetting etter fangst. For å sikre at det kun er villaks som gjenutsettes og at mest mulig oppdrettslaks avlives, er det avgjørende at alle som fisker laks kan skille rømt oppdrettslaks fra villaks. Dette gjøres best og enklest ved at den lille fettfinnen på oppdrettslaksens halerot fjernes på yngelstadiet.

Fettfinneklipping er en gammel og velutprøvd metode for å merke laksefisk. Forskning ved Nofima og NMBU (tidligere Norges veterinærhøgskole), har vist at fettfinneklipping vil være den best egnede merkemethoden for oppdrettslaks, og at metoden tilfredsstillende dyrevernloven med tanke på krav til humane merkemethoder.

Svar:

Jeg ser alvorlig på rømmingssituasjonen i havbruksnæringen. Tiltak mot rømming har vært prioritert både av myndighetene og næringen i de siste årene, og vil fortsatt bli prioritert i tiden fremover. Denne prioriteringen har ført til reduksjon både i antall

rømmingsepisoder og i mengde rømt fisk fra matfiskanlegg, samt nedgang i forekomst av rømt oppdrettsfisk i elvene sammenliknet med for 10 år siden. Vi er nå på et nivå der enkelthendelser har stor betydning for de samlede rømmingstallene.

Tidligere var hovedårsakene til rømminger dårlig teknisk standard og påkjørsler. De fleste uhell skyldes nå menneskelig svikt/feilvurderinger. Dette må næringen ta tak i. Det er næringens ansvar å holde oppdrettsfisken inne i merden.

Fiskeridirektoratet har de senere årene hatt et særskilt fokus på rømming av smolt der fisk slipper ut over lengre tid (sk. «drypprømming»). Deres vurdering er at det innrapporterte rømmingstallet for 2013 ligger nærmere det reelle antallet rømt laks enn for tidligere år.

Merking av oppdrettsfisk vil gjøre det enklere å skille oppdrettsfisk fra villfisk. Skal merking gjøre det lettere for sportsfiskeren å umiddelbart skille oppdrettsfisk fra villfisk, så er metoder som fettfinneklipping eller et fysisk merke de mest aktuelle. Med 2-300 millioner oppdrettslaks som årlig må merkes, vil kostnadene være betydelige. Mattilsynet estimerte i 2012 kostnaden med manuell fettfinneklipping til 75-100 mill. kr. pr år, og automatisk fettfinneklipping til om lag 10 % av dette. Utstyr for slik automatisk fettfinneklipping må også utvikles og testes ut. Erfaringer fra et prosjekt i Hardanger tilsier imidlertid at 60-90 % av fisken som blir sortert ut allerede i dag (uten merking) blir riktig klassifisert. Gevinsten med å merke er derfor marginal. Skal en få en effekt av en merking må også utfiskingsaktiviteten i elvene intensiveres.

På denne bakgrunn mener jeg derfor at det pr. i dag ikke er kost-nyttmessig forsvarlig å innføre påbud om fettfinneklipping eller annen merking av oppdrettslaks.

Dette standpunktet utelukker imidlertid ikke at merking/sporing av oppdrettslaks vil bli et naturlig element i regjeringens arbeid med å innføre «forurenser betaler prinsippet» også i havbruksnæringen. Dette er først og fremst aktuelt når det gjelder utfisking/

fjerning av rømt oppdrettsfisk. I den forbindelse er det viktig å kunne spore rømt oppdrettsfisk tilbake til ansvarlig selskap ved en rømmingshendelse, slik at kostnaden med utfisking/fjerning kan føres tilbake til den ansvarlige eier.

SPØRSMÅL NR. 748

Innlevert 7. mai 2014 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide

Besvart 13. mai 2014 av olje- og energiminister Tord Lien

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sørge for at kapasiteten i NVE til å ivareta miljøtilsyn er tilstrekkelig og mener statsråden bøtene som blir gitt ved konsesjonsbrudd er av tilstrekkelig størrelse til å forhindre at slike forhold gjentas i fremtiden?»

BEGRUNNELSE:

NVE har de senere år avdekket betydelige og systematiske brudd på konsesjonsvilkår i småkraftbransjen (bl.a. knyttet til krav om minstevannføring). Disse bruddene har i mange tilfeller får store negative konsekvenser for naturmangfold og friluftsliv.

I en tilsynsrapport fra NVE fra 2011 står det blant annet:

«Det er avdekket overraskende mange småkraftverk hvor utførelsen ikke har vært fullt ut i samsvar med godkjente planer eller forutsetninger for vedtak om konsesjonsplikt. Det er et inntrykk at en del småkraftanlegg er for dårlig planlagt i konsesjonsfasen slik at det oppstår problemer under detaljplanlegging og utbygging. For enkelte aktører synes det å være noe mangelfull forståelse av hvilke rammer en konsesjon setter.»

NVE har blant annet avdekket dokumentfalsk på turbineffekt i småkraftbransjen. Det siste eksemplet er fra Hordaland, hvor NVE ila et overtredelsesgebyr til et vannkraftverk etter at de i en ett års periode hadde plombert røret som skulle sørge for tilstrekkelig minstevannføring i vannstrengen. Boten var på 200.000 kr, og NVE anslo at utbygger hadde oppnådd en økt fortjeneste på 94.000 kr på å stenge av minstevannføringen. NVE ble gjort oppmerksomme på saken pga. en anonym melding og ikke ved eget tilsyn.

Jeg er bekymret for at kapasitetsutfordringer hos miljøtilsynet til NVE hindrer disse sakene i å bli oppdaget, et problem som bare vil være økende i årene som kommer med den takten nye vannkraftkonsesjo-

ner tildeles i dag. Det er også grunn til å stille spørsmål ved om de bøtene som blir gitt faktisk er av tilstrekkelig størrelse til å forhindre at slike forhold gjentas i fremtiden.

Klimautfordringene gjør at det i fremtiden må satses mer og mer på fornybar energi. Dette medfører også økt konflikt mellom energibehov på den ene siden og ivaretagelse av urørt vassdragsnatur på den andre. Dette blir enda verre når lover og regler som er ment å skulle ivareta miljø og naturmangfold etter vassdragsutbygginger omgås.

Svar:

Departementet vil hele tiden vurdere om NVEs tilsynsvirksomhet, som miljøtilsynet er en del av, har det omfang som er nødvendig for en effektiv oppfølging av fastsatte konsesjonsvilkår. Samtidig må vassdragsmyndighetene også kunne ha tillit til at konsesjonærer flest følger de pålagte konsesjonsvilkår. NVE vil aldri kunne føre tilsyn med alle anlegg til enhver tid.

NVEs tilsyn av vannkraftverk med konsesjon er gebyrfinansiert. Rammen for hvor mye NVE kan ta inn i gebyrinntekter fastsettes årlig ved behandlingen av statsbudsjettet.

Det er positivt at de som ferdes i utbygde områder sier fra om brudd på krav om slipp av minstevannføring og liknende. Dette er det også lagt opp til i nye konsesjoner. Konsesjonæren plikter å sette opp skilt med manøvreringsbestemmelser og informasjon om hvordan disse kan kontrolleres. Innføringen av elsertifikater har gitt NVE enda en mulighet til å kontrollere om vannkraftverk er bygd og driftet i tråd med konsesjonen eller konsesjonsfritaket.

Sanksjonene NVE kan pålegge, fremgår av egne bestemmelser i vannressursloven. Sanksjonene må stå i forhold til hvor grov overtredelsen er. I vurderingen av om overtredelsesgebyr skal ilegges, og ved utmåling av gebyrets størrelse, skal det blant annet legges vekt på

overtredelsens grovhet, fordelene over-tredelsen har gitt for overtreder og overtreders økonomiske evne.

Jeg kan ikke se annet enn at de ilagte overtredelsesgebyrene står i forhold til overtredelsene av de på-

lagte konsesjonsvilkårene. Jeg ser det også slik at de ilagte gebyrer har en allmennpreventiv effekt mot nye overtredelser.

SPØRSMÅL NR. 749

Innlevert 7. mai 2014 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiten

Besvart 14. mai 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Døvblinde opplever at tolke- og ledsagertjenesten innskrenkes. Avslag blir gitt på tolk/ledsagerhjelp i tilfeller hvor det tidligere ble innvilget. NAV-regelverket gir adgang til å klage, men regelverket er komplisert. NAV er pliktig til å utforme klage på vegne av bruker, men bruker kan også benytte utenforstående. Problemet for døvblinde er at de ikke kan lese eller vurdere vedtak eller regelverk uten tolk/ledsagerhjelp.

Hvordan vil statsråden sørge for at døvblinde får dekket kvalifisert, nødvendig og uavhengig hjelp?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge NAV-regelverket heter det: «Hvis du får medhold i klagen, kan du ha rett til å få dekket vesentlige utgifter til advokat...»

Døvblinde er pr. definisjon både syns- og hørselshemmet. Hvordan skal denne gruppen av NAV brukere kunne gjøre seg nytte av klageretten overfor NAV, uten hjelp fra den samme NAV-tjenesten som de klager på?

Alternativet er at de får rett til dekning av kvalifisert juridisk eller annen hjelp uavhengig av om de får medhold eller ikke. Problemet er at døvblinde trenger uavhengige lese- og skrivepersoner som kan kommunisere med dem og som er kvalifiserte nok til å bistå dem – også i trykdejuridiske spørsmål.

Slik systemet i dag er lagt opp, er det bare NAV-godkjente tolk/ledsagere som er offisielt godkjente kommunikasjonsledd mellom døvblinde og verden omkring dem. Det betyr at NAV langt på vei har kontroll på enhver døvblinds liv, både i hverdag og fest. De styrer i minste detalj hvem som skal være med hit og dit, uavhengig av om vedkommende har de rette kvalifikasjonene.

Svar:

Tolke- og ledsageroppdrag som blir bare delvis innvilget eller som avslås fordi oppdraget faller utenfor gjel-

dende regelverk, er et enkeltvedtak som kan påklages etter reglene i forvaltningsloven. Dersom det blir gitt helt eller delvis avslag, skal det i vedtaket opplyses om klageadgang med frist for å sende inn klagen.

Bistand til å klage på vedtak fra Arbeids- og velferdsetaten er noe alle har rett til. Dersom en døvblind har behov for tolk for å kunne levere inn klage, skal hjelpemiddelsentralene sørge for slik tolkebistand.

Både fast ansatte tolker i Arbeids- og velferdsetaten og frilanstolker er nøytrale og profesjonelle fagpersoner som fungerer som den døvblindes «hjelpemiddel» når det gjelder å kommunisere. Tolkene vil derfor også bistå brukeren når han eller hun ønsker å rette en klage til Arbeids- og velferdsetaten, herunder bistå med nødvendig kommunikasjon med andre ansatte i etaten som kan redegjøre for regelverket. Vedkommende kan også få innvilget tolk i forbindelse med møter med advokat som den døvblinde ev. engasjerer til å bistå i utforming av klagen. Tolken er ikke involvert i selve saksbehandlingen eller klage-behandlingen. Jeg kan derfor ikke se at det i utgangspunktet er et problem å la seg bistå av en tolk fra Arbeids- og velferdsetaten for å kunne sende inn en klage. Døvblinde brukere som av en eller annen grunn likevel ikke ønsker å benytte seg av tolketjenesten som Arbeids- og velferdsetaten kan tilby, står fritt til selv å engasjere en annen tolk for egen regning. Det er også viktig å være klar over at hvis et vedtak blir endret til gunst for en part, skal han etter forvaltningsloven § 36 tilkjennes dekning for vesentlig kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket.

Jeg er svært opptatt av rettssikkerhet, og at alle brukere av Arbeids- og velferdsetaten, også døvblinde, skal få den nødvendige bistanden de måtte trenge for å kunne benytte seg av klageadgangen. Som nevnt ovenfor kan jeg imidlertid ikke se at det er grunn til å tro at rettssikkerheten ikke blir ivaretatt for døvblinde brukere i forbindelse med klagebehandlingen som følge av at de får bistand av tolk godkjent av Arbeids- og velferdsetaten.

SPØRSMÅL NR. 750**Innlevert 7. mai 2014 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 14. mai 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Vil statsråden åpne for ny lokaliseringsdebatt om hvor Nasjonalt senter for kunst og kultur i utdanningen skal ligge?»

BEGRUNNELSE:

I 2007 ble Nasjonalt Senter for Kunst og Kultur i Opplæringen etablert i Bodø etter nasjonal konkurranse. Beslutningen var kontroversiell, slik alle lokaliseringsstrider er, men den har vist seg å fungere godt. Senteret har opparbeidet seg en viktig kompetanse i skjæringspunktet utdanning, kunst og kultur, og som har utviklet en modell for kunstfag i skolen – Nordlandsmodellen – som er forbilledlig for resten av landets fylker. Denne modellen består av aktiv samhandling mellom barnehagebarn, elever, lærere og kunstnere/kulturinstitusjoner, og har gode resultater. I et slikt perspektiv er det svært merkelig at ekspertgruppen nedsatt av kunnskapsdepartementet som skulle se på kunst og kultur i utdanning i bredt perspektiv velger å benytte anledningen for omkamp om lokalisering. Den naturlige utviklingen av satsingen ville jo være å bygge videre på de positive erfaringene med senteret, og eventuelt styrke den kommune-orienterte modellen ved å legge sekretariatet for Den kulturelle skolesekken også til Bodø. I stedet for legges det opp til en sentralstyrt modell hvor lokalisering virker å være en drivkraft.

Svar:

Velfungerende nasjonale sentre handler om tilknytning til universitets- og høyskolesektoren, kvalitet og kompetanse i alle ledd og på alle nivå. De nasjonale sentrene som ligger under mitt ansvarsområde, skal være ressursmiljøer, de skal bidra til gjennomføring av nasjonal politikk, spre kunnskap og være tilgjengelige for sektoren.

Når det gjelder kunst og kultur for barn og unge, er det mange tilbud og aktører, og det er behov for et koordinerende ledd – og ikke minst et reelt samarbeid

mellom aktører i kultursektoren og utdanningssektoren. De tilbudene som gis, for eksempel med Den kulturelle skolesekken, skal bidra til opplevelser, kvalitet og kompetanse i barnehagene og skole-ne.

Utdanningsdirektoratet spurte Skole-Norge i 2012 om kjennskap til de nasjonale sentrene og brukertilfredshet. Ingen av de 106 spurte kommunale skoleeierne svarte at de hadde hatt kontakt med Nasjonalt senter for kunst og kultur i Bodø. Da hadde senteret virket i 5 år. Universitetet i Nordland har lagt ned faglærerutdanningene i musikk, dans og drama som skulle være den faglige ryggraden i senteret. Ekspertgruppen peker på at den faglige forankringen er svekket, og når jeg får tilbakemeldinger om at senteret ikke når ut i Skole-Norge, må jeg stille spørsmålet: gjør senteret en god nok jobb til å forvalte og utvikle feltet kunst og kultur som er en del av skolens samfunnsmandat?

Samtidig peker ekspertgruppen på at Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen har startet opp Bodø-piloten som de beskriver som et godt eksempel på lokal grunnmur og samarbeid mellom aktører fra både utdannings- og kultursektoren. Jeg regner med at det er dette prosjektet representanten fra Troms viser til i sitt spørsmål. Dette lokale og regionale prosjektet har absolutt livets rett, på samme måte som vellykkede samarbeidsstrukturer også finnes i flere andre store byer og kommuner i Norge.

Departementet har nylig mottatt rapporten fra ekspertgruppen, og nå trenger vi noe tid til å vurdere forslagene. Men ekspertgruppen har levert en godt begrunnet utredning, og jeg er glad for å ha mottatt rådene deres. Det er behov for å se på hvordan vi kan få til et reelt samarbeid mellom kulturskolene og Den kulturelle skolesekken og koordinering på alle nivå. Det støtter både Kulturutredningen og forskningen om Den kulturelle skolesekken. Vi har et tett samarbeid med Kulturdepartementet om hvordan vi skal følge opp anbefalingene, og vi er selvsagt lydhøre for hvordan vi kan sikre kvalitet og godt samarbeid på best mulig måte.

